

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Ref
L

SVENSKA KVINNOR

FRÅN SKILDA VERKSAMHETSOMRÅDEN

BIOGRAFISK UPPSLAGSBOK

UTARBETAD AV

WALBORG HEDBERG och LOUISE AROSENIUS

PÅ UPPDRAG AV

ÅRSTA-UTSTÄLLNINGENS CENTRALKOMMITTÉ

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

10111

STOCKHOLM

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1914

1298

Att föreliggande biografiska uppslagsbok över nu levande svenska kvinnor tyvärr företer åtskilliga luckor, äro undertecknade de första att erkänna. Men dels har den knappt tillmätta tiden icke medgivit efterforskningar och förfrågningar i den utsträckning som önskligt hade varit, dels ha flera, vilkas namn man skulle väntat att finna här, särskilt anhållit att icke bli medtagna, och denna deras önskan har naturligtvis måst respekteras. Slutligen ha också åtskilliga, trots upprepade påminnelser, icke insänt de begärda uppgifterna, som icke heller på annat sätt kunnat anskaffas. För allt detta ävensom för övriga möjligen förekommande misstag och brister anhålles om benäget överseende.

Stockholm i maj 1914.

Walborg Hedberg.

Louise Arosenius.

Anna Bergström

SVENSKA KVINNOR

FRÅN SKILDA VERKSAMHETSOMRÅDEN

BIOGRAFISK UPPSLAGSBOK

UTARBETAD AV

WALBORG HEDBERG
OCH
LOUISE AROSENIUS

PÅ UPPDRAG AV

ÅRSTA-UTSTÄLLNINGENS
CENTRALKOMMITTÉ

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

290.

B

REF

A.

Adelborg, Eleonora Amalia Maria, textil mönsterriterska, Gagnef, f. i Karlskrona $\frac{9}{12}$ 1849 av kommandörkaptenen Bror Jakob A. och Hedvig af Uhr. Studieresor till England, Frankrike och Holland. Mönsterriterska hos S. Giöbel 1886-1900, hos Handarbetets vänner 1900-1907.

Adelborg, Eva Otilia, konstnärinna, Gagnef, f. i Karlskrona $\frac{9}{12}$ 1855, syster till föreg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm 1875-77; Konstakademien 1877-83. Akvarellmålarinna och illustratris; grundat Gagnefs knyppeleskola 1903 och leder den fortf. Utg. Pelle Snygg och Barnen i Snaskeby, Blomsteralfabetet m. fl. barnböcker, Från Gagnamäns näs (1908), m. fl.

Adelborg, Gertrud Virginia, fröken, Gagnef, f. i Karlskrona $\frac{10}{9}$ 1853, syster till föregående. Privatlärarinna 1874-79, anställd i Svea Hovrätt 1881-83, vid Fredrika Bremer-Förbundets byrå 1884-1907, därav som föreståndarinna sedan 1886. Styr.-led. i Fredrika Bremer-Förbundet sedan 1907; initiativtagare till dess lantshushållsskola f. utbildande av lärarinnor vid Rimforsa, led. av dess styrelse sedan 1907. Styr.-led. i Sthlms F. K. P. R. 1902-06, i Landsföreningen f. K. P. R. 1903-06. Innehar medaljen »Illis quorum».

Adlerstråhle, Märtha, fru, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{10}{6}$ 1868 av landshövding C. E. von Oelreich och Mina Barklind. Styr.-ledamot i Sv. Lawn tennisförbundet; i A. B. Tennis; vice ordf. i Sthlms Damklubb; ordf. i för. Genom eget arbete. Tennisspelerska. Erh. G. V:s Ol. M. Gm. (1889) major Einar Adlerstråhle.

Afzelius, Ellen, fröken, Stockholm, f. i Uppsala $\frac{9}{4}$ 1884 av presidenten Ivar A. och Anna Richert. Föreståndarinna för Barnavårdsbyrån i Sthlm sedan 1909.

Afzelius-Bohlin, Davida Carolina, *konserterångerska,* Stockholm, f. i Göteborg $\frac{30}{12}$ 1866 av lantbrukaren J. Anton Larson och Hilda Durchbach. Stud. sång för A. Hallén 1882-83; F. Arlberg 1891-92; prof. Iffert, Dresden 1896-98. Anställd vid k. operan 1900-02; sedan konsert- och oratoriesångerska. Erh. Musik. Akad. Jenny Lindjeton. Gm. 1:a (1884-95) fil. kand. J. A. Afzelius; 2:a (1903) musikdirektör Carl Bohlin.

Agrell, Alfild Teresia, författarinna, Köpenhamn, f. i Härnösand $\frac{13}{4}$ 1849 av konditor E. J. Martin och Karolina Adolphson. Skrivit skådespelen Raddad (1883) och Dömd (1884), reseskildr. Under dadlar och pinier (1890), I Stockholm (under psevd. Lovisa Petterqvist, 1893), Nordfrån (psevd. Stig Stigson, 1898), Guds drömmare (1904), m. m. Gm. (1868-95) grosshandlaren A. Agrell.

Ahlberg, Anna, föreståndarinna, Lidingö villastad, f. i Vedom, Skaraborgs län av lantbrukaren Carl A. och Mina Florell. Ex. vid Skara folkskoleseminarium 1889, vid dövstumlärareseminariet 1893. Privatlärarinna 1889-91, extra lär. vid Örebro dövstumskola 1893-94, ord. lär. vid Tysta skolan i Sthlm 1894-96, föreståndarinna därstädes sedan 1896. Led. av Matteus församlings skolråd 1908-12, suppleant i fattigvårdsstyrelsen 1910-12.

Ahlström, Anna, fil. dr, föreståndarinna, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{10}{7}$ 1863 av byggmästaren Johan A. och Andrina Charlotta A. Studentex. 1885, studier vid la Sorbonne i Paris 1886-87, i London och Berlin 1888, fil. kand. 1891, studier i Rom 1892, fil. lic. 1898, fil. dr 1899, provår 1899-1900. Lärarinna vid Ahlinska skolan i Sthlm 1893-96, vid Östermalms högre läroanstalt f. flickor 1893-96 och 1900-

01, vid Sofi Almqvists samskola 1901-03. Grundat Nya Elem. skolan f. flickor i Sthlm 1902, dess föreståndarinna sedan samma år. Adjungerad led. 1910 i Kungl. löneregleringskommittén för avgivande av förslag rörande grunderna för utnämning och befördrag av kvinnor till lärarebefattningar vid statens läroanstalter. Officier de l'instruction publique 1904. Utg. Etude sur la langue de Flaubert (akad. avhandl.), uppsatser i Studier i modern språkvetenskap II.

Ahnfelt, Astrid, författarinna, Florens, f. i Stockholm ³¹/₃ 1876 av förf. dr Arvid A. och Hilda Runnerström (se följ.). Vistats för studier i Italien under 10 år; där hållit föredrag på italienska om svensk vitterhet. Skrivit: Nutidsungdom, Sagor och legender, I blindo, Marinuccia, m. fl.; översatt till och från italienskan; skriv. korrespondenser till svenska och italienska tidn. och tidskr.

Ahnfelt, Hilda, fabriksinnehavare, Stockholm, f. i Saxtorps församling, Malmöhus län, ²⁷/₁₀ 1844 av J. Runnerström och K. Molin. Grundade 1879 Stockholms Plymfabrik, den första i sitt slag i Sverige. Erh. 1:sta pris vid utställningen i Malmö 1881, i Köpenhamn 1888, i Stockholm 1897, i Landskrona 1913. Gm. (1871) redaktören fil. dr Arvid Ahnfelt, d. 1890.

Alfvén, Anna Clara Romanus, praktiserande läkare, Norrköping, f. i Landskrona ²⁴/₁₁ 1874 av musikläraren Johan Romanus och Johanna Maria Reinhold. Studentex. 1893, ex. vid folkskoleseminarium 1895, med. kand. 1902, med. lic. 1906. Föreståndarinna för privatskola 1893-94; ord. folkskollärlarinna 1895-98; praktiserande läkare i Norrköping sedan 1906; lärarinna i hälso- och barnavård i flickskolor därst. Styr.-led. i Sthlms F. K. P. R. 1903-04, ordf. i Norrköpings F. K. P. R. sedan 1909; styr.-led. för Fröbelinstitutet i Norrköping sedan 1909. Utg. tidningsuppsatser i sociala frågor. Gm. (1907) praktiserande läkaren J. A. Alfvén.

Alkman, Elsa Anna Maria, författarinna, Eslöf, f. i Ornäs ¹⁸/₁₁

1878 av civilingenjör O. Th. Ahlström och Clara Guinchard. Genomgått Musikkonservatoriet i Sthlm i violin 1897-1900. Ledamot av Eslöfs fattigvårdsstyr. från 1911; styr.-ledamot i Skåneförbundet av F. K. P. R. 1911-13; i Eslöfs F. K. P. R. från 1907; i för. Eslöfs lästuga 1912-13; i Eslöfs musiksällskap från 1913; vice ordf. i Eslöfs försöksnämnd. 1911-13; i för. Eslöfs lämbibliotek från 1912. Utg. En oförfäddelig (roman, 1911), Första maj (sagospel, 1914). Gm. (1906) apotekare O. E. Alkman.

Almén, Ina, föreståndarinna, Stockholm, f. i Uppsala ³/₄ 1863 av generaldirektören August A. och Sanna Fries. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Anställd hos Akt. bol. Svensk Konstslöjd 6 år, hos Akt. bol. P. A. Norstedt & Söner 9 år. Verkst. direktör i Kvinnornas Andelsförening Svenska Hem 1906-12. Föreståndarinna för Föreningens f. bistånd åt lytta och vanföra arbetsskola och elevhem sedan 1912.

Almqvist, Sofia Lovisa (Sofi), föreståndarinna, Stockholm, f. i Kila församling, Södermanlands län, ⁹/₃ 1844 av bruksförvaltaren Per Olivier Hultén och Beata Lovisa Ljungberg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1864. Lärarinna i familj 1864-66, vid Beskow-ska skolan i Sthlm 1867-75. Grundade 1892 Sofi Almqvists samskola i Sthlm, föreståndarinna därstädes. Sakkunnig vid ordnandet av handarbetsundervisningen i realskolan samt vid sammansläendet av H. Lundins och Handarb. Vänners handarbetsseminarier. Inspektris för H. Lundins slöjdseminarium. Utg. läse- och läroböcker för småskolan, lärobok i engelska (tillsammans med J. von Bahr), Vårt lands geografi, översatt Schneiders Typenatlas. Innehar medaljen »Illis quorum». Gm. (1875) f. d. rektor vid Realläroverket å Norrmalm i Sthlm fil. dr Sigfrid O. I. Almqvist.

Almqvist, Ester Dorotea, målarinna, Fittja, f. å Johannelund, Bromma ³/₁₁ 1869 av kyrkoherden K. W. Almqvist och Augusta Svahn. Genomgått Tek-

niska skolan i Sthlm 1888-91; Cederström och Börjesons elevateljé 1892-93; Valands ritkola under Carl Larsson och Konstnärförbundets skola i Sthlm till 1896. Malar landskap, akvareller, pasteller; tecknar och etsar.

Almqvist, Gertrud, författarinna, Stockholm, f. i Töreboda, Västerg., ¹⁶/₁₀ 1875 av ingenjör Edv. A. och Thora Nordström. Stud. språk och litteratur vid Sorbonne 1905-06. Sthlms Dagblads utrikesstipendiat 1909. Litteraturanmälare i Idun 1910-12. Utg. Boken om Erland Höök (1911), m. fl.

Alvin, Anna Maria (Maja), textil konstnär, Vadstena, f. i Torsåker, Gäfleborgs län, av ingenjören C. J. Bergström och Maria Bronell. Studieresa i utlandet. Kassör och bokförare hos A.-B. Finnslyttan. Började 1908 ägna sig åt mönsterkomposition, särskilt för knutna och sydda spetsar. Gm. (1899) apotekaren Oskar Alvin.

Alving, Fanny Maria, författarinna, Uppsala, f. i Yttersele förs., Södermanland, ²³/₁₀ 1874 av sjökaptenen Aug. Lönn och Erika Persdotter Jonson. Student 1893. Korrespondent å kontor i Malmö och Stockholm 1894-98. Medarb. i Strix under märket Maja X. Utg. Galläpplen och Paradisäpplen (sign. Maja X, 1901); Brita från Österby (sign. Fanny Norrman, 1904), samt under sign. Ulrik Umland; Skärgårdsfört (1905), Fröken från Västervik (1908), Baronerna på Sjöberga (1909), Skandalhuset (1911), m. fl. Gm. (1906) läroverksadjunkten Hjalmar Alving.

Améen, Märta Augusta Carolina Emma Axelsdotter, friherrinna, *skulptöris*, Visby, f. i Wien ²⁸/₂ 1871 av f. kaptenen frih. Axel Sparre och Emma Munktell. Stud. för Courtois och Dagnan-Bouveret i Paris 1888-92; för J. Dampt i Paris 1903-04. Skulpterat företrädesvis hästar och andra djur, varibland: Utanför krogen (1903), Gamla kamrater (1900), Tungt arbete (1904). Associé i Société Nat. des Beaux-Arts, Paris. Gm. (1892) chefen för Gottlands art.-kår John Améen.

Andelius, Emma, fru, Umeå, f. i Persberg, Värmlands län, ¹⁸/₁ 1862 av bergsbruksidkaren Olof Bergström och Brita Katarina Nilsson. Genomgått Hulda Lundins och Handarbetets Vänners slöjdkurser m. m. Handarbetslärarinna vid Lyceum för flickor och Södermalms högre läroanstalt för flickor i Sthlm 1885-1902. Deltagit i startandet av Kvinnornas Andelsförening Svenska Hem i Sthlm 1905 och Västerbottens läns hemslöjdförening i Umeå 1909. Erh. bronsmedalj vid utställningen i Filipstad, silvermedalj i Karlstad, silvermedalj i Sthlm 1897. Gm. (1902) apotekaren Axel Fredrik Andelius.

Andersén-Borell, Ingrid Maria, skådespelerska, Stockholm, f. i Sthlm ³¹/₈ 1882 av prof. Anton Andersén och hans hustru. Stud. pianospel för Rich. Anderson, Sthlm, och Mart. Knutzen, Kristiania; scenkonst för Hedvig Winterhjelms och Björn Björnsons. Engag. vid Nationalteat. Kra 1904-05; Dramat. teat. 1905-06; Alb. Ranft 1906-13; Sv. teatern i Hälsingfors 1914-15. Bland roller: Käthie i Gamla Heidelberg, Clärchen i Sodomis undergång, Helga i Geografi och Kärlek, Matilde i Lucifer, m. fl. Gm. (1911) tjänstemannen i Riksgäldskont. Tor Borell.

Andersson, Anna Lisa, journalist, Rasunda, f. i Sthlm ³/₈ 1873 av köpmannen C. J. Andersson och Katarina Sandén. Medarb. under sign. Huglek i Aftonbladet 1907-08 och fr. o. m. 1912; i Aftontidningen 1911-12. Skrivit: Kapten Bengts pojkar (1:a pris i Vi och Vårts pristäv. 1909), Britt-sommar (1:a pris i Hvar 8 Dags pristäv. 1907), samt Utanförlagen. Erh. kv. journalisternas stipendium 1914, då utdelat f. f. g.

Andersson, Betty, fru, Ronneby, f. i Ronneby ³¹/₈ 1879 av kyrkvaktmästaren Håkan Mattsson och Maria M. Anställd vid Ronneby brunn 1897-1905. Stadsfullmäktig sedan 1913, suppleant i pensionsnämnden sedan 1914. Gm. (1905) konduktören J. O. Andersson.

Andersson, Elga Maria Fredrika, *fröken*, Säter, f. i Säter ⁵/₃ 1853 av kommissionslantmätaren Carl Gustaf A. och Emma Andersson. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1874. Lärarinna i familj samt vid Risbergsska skolan uti Örebro 1881-96; förestått egen skola 1897-1907. Led. av skolrådet i Säter sedan 1910, av fattigvården sedan 1912, av Samskolestyrelsen sedan 1907, av styr. för högre folkskolan 1914, stadsfullmäktig 1913.

Anderson, Elida, *seminarieadjunkt*, Skara, f. i Töcksmarks församling, Värmlands län, ³/₉ 1868 av handlanden A. A. och Anna M. A. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1889, vid dess 4:e avdelning 1893, studentex. 1895, fil. kand. 1899. Lärarinna vid Karlstads elem.-skola f. flickor 1889-93, vid Karlshamns elem.-läroverk f. flickor 1894-95, vid Privata Lärarinneseminarium, Realskolan f. flickor och Ateneum f. flickor 1899-1905; biträdande matematiker vid livförsäkringsbolag 1901-05, adjunkt vid Skara folkskoleseminarium sedan 1906.

Andersson, Emelie, *direktör*, Norrköping, f. i Motala ⁴/₅ 1862 av mekanikern Nikolaus A. och Charlotte Moberg. Elev på Litografiska A. B. i Norrköping 1881-86; studieresor. Litograf och tecknare hos firman David Johansson & C:o, Norrköping, 1886-98; grundade s. ä. Anderssons Litografiska A. B. i Norrköping; direktör därst. sedan s. ä.

Andersson, Hedda Albertina, *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Malmö ²⁴/₄ 1861 av hamnkontoristen J. A. och Johanna Hansson. Studentex. 1880, med. kand. 1887, med. lic. 1892. Praktiserande läkare i Malmö 1893-95, underläkare vid Ronneby brunn somrarna 1892-95, praktiserande läkare i Sthlm sedan 1895. Led. av Fredrika Bremer-Förbundets sjukvårdskommitté sedan 1896; sekr. i Föreningen Sjukvård i fattiga hem sedan 1898; läkarerevisor vid Sthlms sjukhem sedan 1903; led. av skolrådet i Englebreds församling 1905-09, i

Hedvig Eleonora församling sedan 1913; led. av pensionsnämnden 1914.

Andersson, Johanna Kristina (**Hanna**), *folkskolläraryrinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁹/₄ 1864 av verkmästaren Gustaf A. och Kristina Matilda Almgren. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1884. E. o. lärarinna vid Klara folkskola i Sthlm 1884-86, ord. lär. vid Hedvig Eleonora 1887-89, vid Kungsholms sedan 1889. Lär. i Kungsholms aftonskola 1888-98. Bibliotekarie i Kungsholms skolbibliotek sedan 1902, i Kungsholms lärarbibliotek sedan 1908. Skött s. k. läsaftnar vid Kungsholms folkskola 1906-07. Styr.-led. i Kungsholms församlingsbibliotek sedan 1905; led. i Överstyrelsens f. Sthlms folkskolor bibliotekskommitté sedan 1907; suppleant i Kungsholms förs. fattigvårdsstyrelse 1909-13, ord. led. 1914; styr.-led. i Föreningen f. Kungsholms skollovskolonier 1903-09, i Sthlms Folkskolläraryrörening 1892-98, i Pedagogiska sällskapet 1892-98, i Sällskapet för befrämjande av förädlade ungdomsnojjen sedan 1902. Ordf. i Kvinnoklubben 1890-91 samt fr. o. m. 1895.

Anderson, Nina, *fru*, Västerås, f. i Landskrona ²⁰/₅ 1865 av kamreraren Carl Magnus Åhlander och Caroline Nilsson. Utbildning i sjukvård vid Sophiahemmet 1886-87; anställd i dess tjänst 1887-92, därav 2 år som bruks-sköterska vid Domnarfvet. Ordf. i Ödeborgs lokalförening av Hvita Bandet 1902-06 samt i Västerås d:o 1907-14, i Västerås F. K. P. R. 1913-14. Stadsfullmäktig. Gm. (1893) ingenjören Gustaf Anderson.

Anderson, Olga Teresia, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ¹/₁₀ 1878; fadern byggnadsingenjör. Elev vid kungl. operans balettskola från 11:te till 17:de året; stud. för Signe Hebbe, fru Winterhjelm, m. fl.; i Paris och London 1911-12. Engag. hos A. Ranft 1895-1908 och sedan 1910 (med undantag av 1911-12); vid Dramat. teatern 1908-10. Bland roller: Hanna i Österlunds Hanna, titelrollen i Min kusin, Karin Månsdotter, Mary i Det starkare könet, m. fl.

Anderson, Sofi, föreståndarinna, Stockholm, f. i Kristinehamn ^{10/11} 1860 av vägmästaren J. E. A. och Sofi Arrhenius. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1889, vid dess 4:de avdelning 1896. Lärarinna vid Kristinehamns elem. läroverk f. flickor 1889-90, vid Sofi Almquists privatkurs 1890-92, vid Sofi Almquists samskola 1892-99. Föreståndarinna för Oskarskolan och Privata Högre Lärarinneseminarium i Sthlm sedan 1899.

Andreasen-Lindborg, Ingeborg, målarinna, Stockholm, f. på Elisbjergsgård, Danmark, ^{10/s} 1880 av godsägaren H. Andreasen och Johanne Sørensen-Dildal. Stud. vid Konstakademien i Chicago och Köpenhamn 1900-04, stipendieresa till Tyskland 1904 och Frankrike 1906-08. Bland arbeten: Döende amazon, samt porträtt, etsningar, illustrationer i amerikanska, danska och svenska tidn. Erh. Akad. i Köpenhamn guldmalj 1906. Gm. (1908) konservator Edwin Lindborg.

Andrée, Elfrida, organist o. tonsättarinna, Göteborg, f. i Visby ^{19/2} 1841 av provinsiallikare Andreas A. och Lovisa E. Lyth.

Musikstudier i Visby och Sthlm; exam. vid Musik. Akad. 1857 o. 61; vidare studier i Köpenhamn och Tyskland. Organist (första sv. kvinnliga) i Finska kyrkan i Sthlm 1861, i Franska reform. förs. 1862, vid domkyrkan i Gtbg 1867; ledare för Gtbg:s folkkonserter 1896. Bland kompositioner: Pianokvintett i E-moll (1865), Snöfrid (1884), pianotrio (1887), kantater, orgelsymfonier, visor, m. m. Ledamot av Musik. Akad., erh. Litteris et Artibus.

Angel, Gustafva, fru, Mariestad, f. i Växjö ^{4/1} 1838 av fabrikören J. Bull och Helena Östergren. Uppfunnit och erhållit patent (1892) på förfaringssätt vid torvkolning, enkelt, billigt och det enda som möjliggör att av torv ut-

vinna ett fast, transportabelt torkkol. Gm. (1865) stadsfiskalen i Jönköping G. Angel.

Angered-Strandberg, Hilma Kristina Elisabet, författarinna, Mösseberg, f. i Sthlm ^{10/s} 1855 av justitierådet C. G. Strandberg och Eva Helleday. Axlade telegrafist-ex. 1876. Telegrafist i Fjällbacka 1883-88; bosatt i Amerika 1888-94. Utg. Västerut (1887), Den nya världen (1898), Från det gamla och nya landet (1899), Lydia Vik (1904), Trollmark (1907), Hem (1912), m. fl. Gm. (1888) artisten Hjalmar Angered.

Anholm, Maria, författarinna, Hellerup, Danmark, f. i Sthlm ^{5/s} 1851 av köpmannen Carl Öberg och Anna Anderson. Genomgått Högre lärarinnesem. 1868-71; gjort studieresor i Italien 1878-91 och 1885-88; i Kaukasus 1893 och 1901-02; i Frankrike 1891-92. Redaktör av Kvinden og Samfundet 1900-01. Resestipendiat för stift. Lars Hiertas minne 1906. Utg. Från Medelhafvets skönaste ö (1890), I Gogs och Magogs land (1895), Normandie (1898), Fabriksarbeterskan (1907), Vikingar och deras ättlingar (1892, prishel. av Fred. Brem.-Förb.), Gm. (1882) marinofficer William Anholm, d. 1884.

Anrep-Nordin, Elisabeth, föreståndarinna, Vänersborg, f. å Skultuna, Västmanlands län,

^{21/4} 1857 av överdirektören F. G. A. och Julia Mörner af Morlanda. Telegrafist-ex. 1875, dövstum-lärarinneex. 1877; studieresor i Europa och Nordamerika. E. o. telegrafist 1875-79; dövstum-lärarinna i Härnösand 1878, i Vadstena 1878, i Skara 1879-90; föreståndarinna vid den av henne grundade Drottning Sofias stiftelse (skolhem, arbetshem och asyl för blinda dövstumma och blinda idioter). Stadsfullmäktig i Vänersborg sedan 1913; led. av Sofiastiftelsens kommitté 1911

och 1913. Innehar medaljen »Illis quorum» sedan 1911. Gm. (1879) rektor Fredrik Nordin.

Arnell, Alma Constantia, *målarinna*, Stockholm, f. i Säbrå, Västernorrlands län, $\frac{2}{5}$ 1857. Elev av G. Cederström och A. Zorn; studieresa till Rom och Paris 1895-96 och till Rom 1899-1900. Målar genre, landskap, porträtt och pastell. Bland arbeten: Interiör från Abruzzerna (1900).

Arnoldson-Fischof, Sigrd, *k. hovsångerska*, Wien, f. i Sthlm $\frac{20}{3}$ 1861 av operasångaren Oscar Arnoldson och Fredrika Dag. Elev av federn, Fritz Arlberg och Desirée Artôt i Berlin. Debut, som konsertsångerska i Sthlm 1882; som operasång. i Prag 1885; i Paris 1887. Upprepade gästspel i Europa och Amerika, även flerf. ggr i Sthlm. Bland roller: Rosina i Barberaren, Mignon, Lakmé, Carmen, Julia, Violetta i Den Vilseförda, Dinorah, Zerlina i Don Juan, m. fl. Gm. (1888) impressarion, prof. Alfred Fischof.

Arosenius, Sofia Lovisa (Louise), *lärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{8}{2}$ 1865 av överstlöjtnanten J. F. N. Arosenius och Augusta Dahlberg. Avlagt examen vid Högre lärarinnesem. 1885; språkstudier i Hannover 1891; stud. vid univ. i Jena 1902. Lärarinna i familj 1885-87, vid Fischerströmska skol. i Karlskrona 1888-92, Östermalms h. lärov. f. fl. 1892-95, Normalskolan 1895-96, privat 1896-1904, Kungsh. lärov. f. fl. 1904-11; vik. adjunkt och timlärarinna vid Folk-skolesem. i Sthlm 1907-13. Översatt arbeten av G. Keller, Otto Ernst, J. von Scheffel, Hall Caine, R. Kipling, Rider Haggard, Stanley Weyman, Pierre Loti, Jonas Lie, m. fl.

Arrhenius, Brita Maria Margareta Sofia, fru, Stockholm, f. å Stjerna, G:la Uppsala, $\frac{2}{5}$ 1866 av överstlöjtnant Carl Alex. Rudbeck och Hilda Alberg. Student 1884; fil. kand. 1892. Lärarinna 1884-89; privatamanuens vid Sthlms Högskolas fysiska institut 1893-95. Gm. (1894) prof. Svante Arrhenius, skild 1896.

Arwedson, Ada, *föreståndarinnan*, Linköping, f. $\frac{4}{5}$ 1854 av bruksförvaltaren Fredrik A. och Paulina Ekstedt. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1874. Studieresor i Tyskland. Lärarinna i Umeå 1874-75, vid Elementarläroverket f. flickor i Linköping 1875-84, föreståndarinnan för samma läroverk sedan 1884. Ombud för Fredrika Bremer-Förbundet 1894-1905, ordf. i Fredr. Bremer-Förb:s Linköpingskrets sedan 1905, ordf. i Fören. Linköpings Arbetsstuga 1912, styr.led. i Fören. Egna hem sedan 1912, i Linköpings koloniträdgårdar sedan 1909, i Allmänna moderata valmansförbundet sedan 1910, i F. K. P. R. sedan 1902. Revisor för rikenskaperna från Lkpgs barnkrubba sedan 1909 och från Fr. Brem.-Förb:s lantushällsskola i Rimforsa sedan 1909. Medlem i Planteringskommittén för Linköpings stad 1910-12.

Arvidson, Agnes Hildegard, *apotekare*, Oskarshamn, f. i Malmö $\frac{26}{3}$ 1875 av privatläraren A. L. A. och Betty Carlsson. Farm. kand.-examen 1897, apotekareexamen 1903. Tjänstgjort å flera apotek, i Oskarshamn sedan 1909.

Asp, Mathilda, *professorska*, Stockholm, f. i Hälsingfors $\frac{1}{2}$ 1840 av lagmannen Adolf Wetterhoff och Sofi Stjernvall. Genomgått K. Gymnastiska Centralinstitutet 1865-66, Turnlehrerverein i Leipzig 1866-68, 1872-73. Grundade jämte sin man och förestod 1868-91 en anstalt för frisk- och sjukgymnastik (finska statens gymnastiklärarinneutbildning). Lär. i Whitlockska skolan i Sthlm 1891-1901. Stiftarinna och ledarinna av föreningen Ynglingavännerna. Utg. Tabläer med deklamation f. ungdomsteatern, Tabläer och skådespel för privatscenen. Gm. (1865) Georg Asp, professor i anatomi vid Hälsingfors universitet.

Aspelin, Aina, *doktorinna*, Stockholm, f. i Kalmar $\frac{3}{2}$ 1877 av bankofullmäktigen m. m. fil. dr H. R. Törnebladh och Maria Siljeström. Inspektris å Föreningen Mjölkdroppens första lokalavdelning i Katarina för-

samling, Sthlm, under 2 år. Stiftade 1907 tillsammans med fru Freja Grafström Sthlms Privata Förlossningshem; kassaförvaltare därstädes 1907-12. Gm. doktor E. G. Aspelin.

Aspman, Maria Elisabet, *folkskollärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁰/₃ 1865 av handelsträdgårdsmästaren Bernhard A. och Charlotta Forssling. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1886; studier vid Sthlms Högskola, Karolinska Institutet och Kristinebergs zoologiska station. Lärarinna vid Klara förs. folkskola i Sthlm sedan 1886, vid Ählnska skolan sedan 1889, vid Högre Lärarinneseminariets hushållsskola sedan 1903, vid Sällskapet för folkundervisningens befrämjande Högre folkskola i Sthlm sedan 1907. Styr.-led. i Pedagogiska lärokursen sedan 1903, i Ped. sällskapet sedan 1898, i Klara arbetsstuga sedan 1906; led. av direktionen f. Sunnerdahls hemskolor sedan 1908. Utg. Växtfysiologiska försök, Handledning i dissektion av några djurtyper (tillsammans med dr K. Widerström), uppsatser ang. undervisningen i biologi. Erh. silvermedalj vid utställningen i St Louis 1904 för undervisningsmaterial rörande undervisningen i biologi och organisk kemi.

Aulin, Anna Hedvig, *sånglärarinna*, Göteborg, f. i Sthlm ³⁰/₆ 1865 av affärsman Wilh. Bendixson och Tony Warburg. Stud. sång för J. Günther, Tekla Hofer, Signe Hebbe i Sthlm, för Mme Artôt i Paris. Sånglärarinna i Sthlm och sedan 1910 i Gtbg; även uppträtt på konserter i Sthlm, landsorten, Paris och en del städer i Tyskland och Schweiz. Gm. 1:a (1887-92) kapten Gustaf Reuterswärd, 2:a (1900) kapellmäst. Tor Aulin, d. 1914.

Aulin, Laura Valborg, *tonsättarinna*, Örebro, f. i Gäfle ⁹/₁ 1860 av lektor Lars A. och Edla Holmberg. Stud. vid konservatoriet i Sthlm 1877-82; inneh. Jenny Lind-stipendiet för studier i utlandet 1885-87. Musiklärarinna i Sthlm 1882-85, 1887-1903; därefter i Örebro. Biträtt vid konserter och kammarmusiksoaréer; även som ackompanjatriss. Utg. Tondikter för piano (1882), balladen Herr Olof (1880), två sträckkvartetter, pianosonat, sånger, m. m. Erh. pris vid musiktävlingar.

Avén, Sophie Lovisa, *affärsinnehavare*, Stockholm, f. i Kjöla församling, Södermanlands län, ²¹/₆ 1833. Grundat Sophie Avéns matvaruaffär i Sthlm, vilken 1907 övertogs av A.-B. Sophie Avén.

B.

Backman, Anna Zara, *skådespeler-ska*, Göteborg, f. i St. Peders förs. G. Lödöse ²⁷/₁₀ 1875 av sjökaptan Peter B. och Johanna B. Engag. vid landsortscenen 1897-1907; vid Gtbg's Folkteater fr. o. m. 1908.

Bagge, Eva, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/₁₂ 1871 av förest. för Riksbankens sedeltr. Per Olof B. och Henrika von Fieandt. Stud. vid Konstakademien i Sthlm 1892-95; i Rom och Paris 1896-98; i Frankrike och Holland 1906. Expon. porträtt och interiörer i Sthlm, München, Budapest, Hannover, Hälsingfors m. fl. städer.

von Bahr, Eva Wilhelmina Julia,

docent, Uppsala, f. i Sthlm ¹⁶/₆ 1874 av häradshövding Carl von B. och Elisabeth Boström. Lärarinneexamen vid Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala, 1896, studentex. 1901; fil. kand. 1904; fil. lic. 1907; disp. 1908; promov. 1909. Lärarinna vid Fackskolan f. husl. ekon. 1896-98; docent i experimentell fysik vid Uppsala universitet sedan 1909. Utg. avhandlingar, tryckta i »Annalen der

Physik», »Verhandlungen der Deutschen physischen Gesellschaft», m. fl.

von Bahr, Julia Charlotta Henrika, *direktör*, Lerum, f. i Forsa församling, Södermanlands län, ²⁸/₁ 1866 av godsägaren, kaptenen Otto von B. och Charlotta Boström. Studentex. 1887, språkstudier i England. Lärarinna i enskild familj, vid Ahlinska skolan och S. Almquists samskola 1887-1907. Styr.-led. sedan 1904 i det av henne grundade A. B. Sanatorievård (som äger Romanäs sanatorium); verkst. dir. och ordf. i det av henne stiftade A. B. Göteborgs Hemtrevnad sedan 1911; led. av kommittén för omorganisering av Gtbg:s högre folkskoleväsen sedan 1912. Deltagit i startandet av A. B. Hemtrevnad i Sthlm 1906. Utg. Engelsk lärobok (tillsammans med S. Almquist).

von Bahr, Maria Elisabeth, fru, Uppsala, f. i Sthlm ⁸/₃ 1838 av lagmannen Erik Samuel Boström och Gustava Fredenheim. Led. av styrelsen f. Uppsala Enskilda läroverk och Fackskolan f. huslig ekonomi sedan 1894 samt av styr. f. Elisabethhemmet i Uppsala sedan 1902. Gm. (1859) häradshövdingen Carl von Bahr, d. 1900.

Barnekow, Elisabeth, målarinna, Stockholm, f. på Sörbytorp, Skåne, ⁸/₂ 1874 av godsägaren frih. Kjell Barnekow och Lotten Duwall. Ateljéstudier för Elis. Keyser 1890-92 samt i Paris 1896-1903. Porträttmålarinna. Sekr. i fören. Svenska Konstnärinnor 1913.

Bartels, Anna Katarina, *operasångerska*, Stockholm, f. i Gäfle ⁹/₁₂ 1869 av fabrikkör Carl Joh. Fernquist och Charlotta Larsson. Stud. för musikdir. Björkgren, Gäfle, 1886-87; miss Achorn, Sthlm, 1891-92; Signe Hebbe 1893; frk. Mechelín 1894-95; m:me Artöt i Baden-Baden och Paris 1899, 1900, 1901. Engag. vid Selanders lyr. scen 1895-96; Eldorado-teatern i Kristiania 1896-97; kungl. operan i Sthlm sedan 1897. Bland roller: Philine i Mignon, Nürnbergerdockan, fru Ström i Muntra Fruarna, lady Harriet i Martha,

Micaela i Carmen, m. fl. Gm. (1902) artisten Carl Olof Bartels.

Bauck, Jeanna Maria Charlotta, *målarinna*, München, f. i Sthlm ¹⁹/₈ 1840 av prof. Wilhelm Bauck och Fredrique Hanson. Reste 1863 till Tyskland för konststudier och har sedan dess vistats utomlands, i Tyskland och Frankrike, mest dock i München, där haft målarskola för damer och är nu bosatt. Landskaps-, figur- och porträttmålarinna. Bland arbeten: Porträtt av gammal dam (Nationalmuseum, statsinköp 1912). Erh. en engelsk medalj och Ludvigsmedaljen i guld för konst och vetenskap.

Bauer, Alma Karolina, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Malmö ³¹/₈ 1873 av bageriidkaren Gustaf B. och Maria B. Genomgått Elisabet Östmans husmoderskurs och C. S. A:s utbildningskurs för praktisk social verksamhet; studier i England. Föreståndarinna för egen samskola i Limhamn 1897-1902; lärarinna i privat familj 1902-06; föreståndarinna för Rimforsas lant-hushållsskola 1907-09, för Södra K. F. U. K:s Husmoders- och tjänarinneskola sedan 1910.

Beck, Julia, målarinna, Vaucresson, Frankrike, f. i Sthlm ²⁰/₁₂ 1853 av bokbindaren Frans B. och Julia Carlsson. Genomgått Konstakademien 1870-75; stud. i Paris för Gérôme, Leon Bonnat och Alfr. Stevens. Bl. tavlor: Matin blond, Hiver, Boul. des Italiens, Automne, Nuit d'Octobre, m. m. m. m. Erh. medalj vid utställningarna i Wien, Chicago, Paris; officier d'académie.

Beckman, Elin Sofia, *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Sthlm ²/₁₂ 1863 av järnkramhandlanden Carl Bernhard B. och Sophia Katarina Djurson. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1884, vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1889, med. lic. 1901. Lärarinna vid Vänersborgs elem. skola f. flickor 1884-87, frisk- och sjukgymnast 1889-90, praktiserande läkare i Sthlm sedan 1901 om somrarna i Södertälje. Undersökningsläkare vid Sthlms stads folkskolor

1905-09, vid Kungsholms elem. skola f. flickor sedan 1905.

Behle, Anna Charlotta, *plastiklärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{9}{8}$ 1876. Avlagt organistex. 1896; stud. sång 4 terminer vid Konservatoriet, samt i Paris 1901-03; tagit »stora diplomet» vid Daleroze's institut i Dresden 1911. Innehaft plastikinstitut i Sthlm sedan okt. 1907; anställd som lärarinna i rytmisk gymnastik vid K. operaskolan 1913. Skrivit uppsatser om rytmisk gymnastik och plastik i diverse tidskr.

Behm, Anna Ingeborg Elisabet Wettergren, *fru, mönsterritare*, Stratenbo, Aspeboda, f. i Arboga $\frac{16}{9}$ 1877 av förste stadsläkaren, med. dr Carl Wettergren och Anna Stenberg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Anställd såsom mönsterritare vid Föreningen f. Svensk Hemslöjd i Sthlm 1901-03. Jämte fröken Lilli Zickerman företagit en resa för uppsökande av hemslöjd i Norrland nödåret 1902. Komponerat mönster för textil- och möbelslöjd, bl. a. bonaden »Jerusalem», vilken av svenska kvinnor skänktes till Selma Lagerlöf 1903. Led. av sällskapet Nya Idun 1903, av Gäfleborgs läns Hush.-sällskap 1906. Gm. (1904) agronomen Carl L:son Behm.

Beijer, Anna, *bibliotekarie*, Tullinge, f. i Sthlm $\frac{9}{5}$ 1873 av bokförläggare Frans Beijer och Anna Tegnér. Medarb. hos Norstedt & Söner 1899-1905; redaktions-sekr. i Ord och Bild från 1907; bibliotekarie i K. Lantbruksakademien från 1913; medarb. i Nya Bokhandelstidn. från 1899; översättarinna.

Bellman, Annie, *fru*, Gränna, f. i Fellingsbro församling, Örebro län, $\frac{10}{9}$ 1860 av skogsförvaltaren Per Gustaf Hane och Anna Katarina Peterson. Lärarinna i enskilda familjer 1876-86. Stadsfullmäktig i Gränna sedan 1910, kyrkogårdsföreståndare sedan 1911. Gm. (1887) handlanden Johan Oskar Bellman, d. 1909.

von Below, Maria, *fröken*, Stockholm, f. på Wahlberga, Värmland, $\frac{10}{11}$ 1850 av godsägaren Herman v. B. och Clara von Kleist. Förestån-

darinna för Sthlms Läsesalong sedan 1884.

Benedicks-Bruce, Carolina Maria, *bildhuggarinnan* o. *akvarellist*, Visby, f. i Sthlm $\frac{28}{10}$ 1856 av brukspatron Otto Benedicks och Carolina Cantzler. Genomg. Konstakademien 1881-85; elev av Alex. Falguière i Paris. Ordf. och centralstyr.-medlem i Visby F. K. P. R. 1909-12; i Verkinde F. K. P. R. sedan 1912; ordf. i Verkinde Fruktodlarkör. 1912; medlem av Verkinde skolråd 1911; av Verkinde kommunalnämnd 1913; av Gottlands l. Hush.-sällsk. 1905. Bl. arbeten: Gäsparen (staty), Den Förförde (grupp), Michel Angelo (byst i brons). Erh. mention honor. på Salongen i Paris 1893; bronsmedalj i Paris 1900. Gm. (1888) konstnären William Blair-Bruce fr. Canada, d. 1906.

Bennet, Charlotte, *skrivbårade*, Stockholm, f. i Bräkne-Hoby församling, Blekinge län, $\frac{22}{9}$ 1883 av häradshövdingen Rutger B. och Caroline Eneroth. Anställd i K. Kommersekollegii avdelning f. arbetsstatistik 1907, ord. anställning i K. Socialstyrelsen 1913. Kassaförvaltare i Föreningen Kvinnor i statens tjänst 1911-12.

Berentz, Inga, *operettsångerska*, Stockholm, f. $\frac{23}{12}$ 1873. Stud. för fruor Wiese och Winterhjelm, Signe Hebbe och O. Lomberg. Debut. i Kristiania 1897; engag. hos Ranft sedan 1899. Bland roller: Lilla Helgonet, Orestes i Sköna Helena, Molly i Geishan, Donna Olympia i Juanita, Prinsessan i Prinsen av Burgund, m. fl.

Berg, Marie Louise, *professorska*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{20}{6}$ 1854 av professor vid Karolinska Institutet Carl Gustaf Santesson och Vilhelmina von Düben. Led. av styrelsen för Kungsholms Barnkrubba sedan 1884, för Kungsholms Skyddsörening sedan 1890, för Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn sedan 1889, för F. V. O. 1900-11, för Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra 1891-1908, för Nationalföreningen mot tuberkulos 1904-11. Deltagit i stif-

tandet av Föreningen för sjukvård hos fattiga i Kungsholmen 1893 samt av Föreningen Mjölkdroppen i Kungsholmen 1906. Hedersled. av Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra 1908. Gm. (1881) professor John Berg, kirurg och överläkare vid Serafimerlasarettet.

Berg, Oda Sophia Ulrika Vilhelmina, *slöjdföreståndarinna*, Kalmar, f. i Broby församling, Kristianstads län, $\frac{1}{7}$ 1853 av k. hovpredikanten C. O. Angeldorff och Sophie Wahlbom. Slöjdbud f. Södra Kalmar läns Hush.-sällskap och ledarinna för dess slöjdmagasin sedan 1899; ledarinna för Södra Kalmar läns hemslöjdförening sedan 1908 och initiativtagare till dess lotteri. Innehar medaljen »Illis quorum» sedan 1913. Gm. (1873) läroverksadjunkten Fabian Berg, d. 1897.

Bergengren, Anna Lovisa, *telegrafkommissarie*, Ronneby, f. i Hässleholm $\frac{26}{11}$ 1869 av kaptenen C. L. B. och Hedda Charlotta Gauffin. Telegrafistexamen 1889. Telegrafist, föreståndare f. Ronneby telegrafstation 1902, kommissarie av 5:te graden 1907. Stadsfullmäktig sedan 1911, led. av styrelsen för Ronneby kommunala mellanskola sedan 1913.

Berglund, Anna Maria Helena, *målarinna*, Stockholm, f. på Ramsbyttan $\frac{7}{5}$ 1857 av bruksägaren Victor B. och Wilhelmina Moréen. Genomgått Tekniska Skol. högre Konstind.-avd. med avgångsbetyg som lärarinna; stud. för prof. Winge; för prof. Holm 1882-85; studieresor i Tyskland 1891 och 96; Paris 1896 och 1900. Anställd under flera år före 1900 hos arkit. Agi Lindegren för dekorativa ritn. Utfört en mängd illum. adresser, diplom, teckningar till olika konstindust. ändamål, akvareller, dekorativa målningar, m. m. Silvermedalj i Västerås 1889; i Gäfle 1901; diplom med medalj i Chicago 1893.

Bergman, Anna Maria, *f. d. operasångerska*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{8}{4}$ 1852 av operasångaren Olof Strandberg och operasångerskan Charlotte Linde-

roth. Elev vid konservatoriet i Sthlm 1870-74. Debut. på K. operan 1873; engag. därstädes 1873-83, 1884-88; vid Nya teatern i Sthlm 1883-84. Bland roller: Nürnbergdockan, Margareta i Hugenotterna, Isabella i Robert, Elvira i Den Stumma, Philine i Mignon, m. fl. Erh. Konservatoriets prismedalj; inneh. i 3 år Abrahamsonska stip. Gm. (1887) tjänstemannen i Skandia N. Bergman.

Bergman, Eleonora Magdalena (**Ellen**), *sånglärarinna*, Stockholm, f. i Strängnäs $\frac{5}{1}$ 1842 av kyrkoherden, fil. och teol. dr Axel Th. B. och Mathilda Helena Scholander. Ex. vid K. Musikaliska Akademien 1870. Sånglärarinna vid K. Högre Lärarinneseminariet 1868-97, vid Normal-, Ährlinska och Wallinska skolorna samt vid Musik-konservatoriet 1870-99. Bitr. föreståndarinna och sänglärarinna vid Isis Conservatory, Point Loma, California, U. S. A. Utg. ett häfte sänger. Led. av Musikaliska Akademien 1876. Erhöll 1900 medaljen »Illis quorum».

Bergman, Signe, *kassör*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{10}{4}$ 1869 av protokollssekreteraren Johan Vilhelm B. och Anna Hultbring. Studier i London och Paris. Anställd i Sveriges Allm. Hypoteksbank sedan 1897; kassör därst. sedan 1907. Styr.-led. av F. K. P. R. 1906-1914; av centr.-styrelsen f. Landsföreningen för K. P. R. sedan 1907; sekr. därst. 1907, v. ordf. 1909, ordf. 1914. Styr.-led. av International Woman Suffrage Alliance sedan 1909; sekr. därst. 1909, andra skattmästare 1913. Ordf. i centr.-kommittén för 6:te världskongressen f. kvinnans polit. rösträtt i Sthlm 1911. Suppleant i centr.-styr. f. Sthlms fris. valmansförening samt i Fris. landsfören:s förtroenderåd.

Bergman-Österberg, Martina Sofia Helena, *gymnastikdirektör*, Dartford, Kent, England, f. i Hammarlunda församling, Malmöhus län, $\frac{7}{10}$ 1849 av lantbrukaren Carl Johan B. och Betty Lundgren. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1881; studier i Schweiz,

Tyskland, Frankrike och England. Privatlärarinna 1870-73, 1877-79; medarbetare i Nordisk Familjebok 1874-77; gymnastikinspektör vid Londons folkskolor (kvinnliga avdelningarna) 1881-87. Grundade 1885 i London det första gymnastikinstitutet i England efter Lings system, som 1895 flyttades till Dartford, Kent. Vice-President for the Congress of Physical Education i Chicago 1893, i Paris 1900 och 1913. Donerat 50,000 kr. till upplysningsarbete i rösträttsfrågan bland landsbygdens kvinnor. Innehar medaljen Litteris et Artibus. Gm. (1886) lektorn vid Norra Real-läroverket i Sthlm, fil. dr Edwin Österberg.

Bergmark, Maria Heloise, *seminarielärarinna*, Stockholm, f. i Öferselå församling, Södermanlands län, ^{27/10} 1868 av mejeristen J. F. B. och Maria Amalia Edin. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1892. E. o. lärarinna vid Sthlms stads folkskolor 1892-93, lärarinna vid den med statens folkskolesem. förenade övningsskolan sedan 1893. Utg. På egen hand (tillsammans med M. L. Gagner), Guds verk I-III (tillsammans med Anna Sörensen).

Bergner-Andersson, Signe, *professorska*, Stockholm, f. i Svegs församling, Härjedalen, ^{12/1} 1881 av kyrkoherden Olof Bergner. Genomgått Fackskolan f. huslig ekonomi i Uppsala 1898-99, handarbetslärarinneseminarium och Handarbetets Vänneres lärarinnekurs 1901; gymnastikdirektörsexamen vid J. E. Arvidsons gymnastikinstitut i Sthlm 1905; genomgått C. S. A:s utbildningskurs för praktisk social verksamhet 1910; studerat hygien vid Bedford College for Women, London, 1912 och 1914. Gymnastiklärarinna vid Lyceum f. flickor 1906-08; lärarinna vid Högre folkskolan f. flickor. Grundat hemmet för ensamställda mödrar 1912. Gm. (1905) chefen för Sveriges geologiska undersökning, professor J. G. Andersson.

Bergstedt, Selma Amanda, *målarinna*, Nyköping, f. i Ekers förs.,

Närke, ^{5/12} 1841 av kyrkoherden Nils Ulrik B. och Carolina Leczinskij. Elev vid Tekn. skolan i Sthlm 1864-66; Konstakad. 1867-73; i Paris 1882-83; Belgien och Holland 1887. Anställd som teckningslärarinna vid allmänt läroverk i Visby 1880; i Nyköping 1885-93; i Arboga 1892; avgick därifrån med pension 1908. Fred. Brem. förb. ombud i Arboga 1893-1908; styr.-medlem i Röda Korsets Arboga-avd. samt i fören. D. F. V. i Arboga till 1908. Målat genre, porträtt, landskap i olja och akvarell.

Bergstrand, Anna Brita, *lärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ^{20/11} 1875 av professorn Carl Erik B. och Jenny Wallin. Studentex. 1894, fil. kand. 1896. Lärarinna vid Whitlockska samskolan, Sthlm, sedan 1897. Styr.-led. i Sveriges kvinnliga fredsförening 1898-1910, i Kvinnornas andelsförening Svenska Hem och Svenska Hems upplysningsnämnd 1905-09. Utg. Utredning rörande kooperationen (på uppdrag av Sthlms stadsfullmäktiges livsmedelskommitté).

Bergström, Anna Katarina, *sånglärarinna*, Stockholm, f. i Färnebo församling, Värmlands län, ^{30/12} 1853 av bergsbruksidkaren Olof B. och Brita Katarina Nilsson. Ex. vid K. Musik-konservatoriet 1876; studieresor till utlandet. Sånglärarinna i Filipstad 1878-80, vid Sthlms folkskolor 1885-95, vid flickskolor i Sthlm 1880-1903, vid K. Högre Lärarinneseminarium sedan 1897, vid K. Musik-konservatoriet sedan 1902. Hållit föredrag och givit sommarkurser i talteknik och tonbildning på flera orter i Sverige och Finland. Utg. läroböcker i sång. Led. av K. Musikaliska Akademien; innehar medaljen Litteris et Artibus.

Bergström, Anne Jane Grace, *fru*, Örebro, f. i Örebro ^{20/6} 1864 av civilingenjören m. m. Andrew Hollingworth och Hulda Danckwardt-Lillieström. Organiserat Örebro stads och läns Sjuksköterskeförening, föreståndarinna för densamma sedan 1910. Gm. (1893) vice häradshövdingen, länsnotarien Gustav Bergström, d. 1910.

Bergström, Endis Ingeborg, *målarinna*, Lund, f. i Nässjö $11\frac{1}{3}$ 1866 av kapten vid Älfsborgs reg. Leopold B. och Ingeborg Fågerskjöld. Privata studier i målning i Köpenhamn på 1880-talet; i Sthlm på 1890-talet; i Paris 1888, 1893; studieresa till Florens 1913; även andra utl. resor. Målade en mängd porträtt, även interiörer och landskap, en del utställda på Salongen.

Bergström, Gertrud, *skollöksinspektris*, Stockholm, född i Nässjö $25\frac{1}{3}$ 1869, syster till föregående. Ex. vid Statens skollöksseminarium 1897, studieresor till England, Holland och Belgien. Skollökslärarinna vid Johannes folkskola i Sthlm 1899-1912, vid Statens skollöksseminarium 1913, inspektris vid Sthlms stads folkskolors skolkök sedan 1913. Led. av Centralstyrelsen för Svenska skollökslärarynnornas förening sedan 1906. Utg. läroböcker i huslig ekonomi.

Bergvall-Salander, Hermine, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Turinge, Södermanland, $30\frac{1}{3}$ 1879 av ingenjör Herman Bergvall och Anna Ericsson. Genomgått Dram. teaterns elevskola 1900-01. Engag. hos Selander 1901-05; Stora teat. i Göteborg 1905-06; Rönblad 1906-07; Östermalmsteatern 1907-09; Folkteatern, Sthlm, 1910-11; Rydning 1912-14. Gm. (1910) ingenjör Erik Salander.

Bersén-Scheel, Robertine, *pianist*, Göteborg, f. i Gtbg $6\frac{1}{6}$ 1856 av generalkonsul Robert Bersén och hustru, f. Qviberg. Genomgått Musik. Akad. 1872-75, samt dess artistklass 1883; elev vid konservatoriet i Leipzig 1877-78; stud. för prof. Reinech, Leipzig; B. Godard, Paris; Franz Liszt, Weimar. Konserterat i Sthlm, Gtbg m. fl. städer; deltagit i Gtbg's kammarmusiksoaréer 1883-84. Grundat ett musikinstitut i Gtbg 1887 (sedan nedlagt, nu återupptaget). Erh. Musik. Akad. stora jeton. Gm. (1890) fabriköf Adolf Scheel.

Berwald, Astrid Maria Beatrice, *pianist*, Stockholm, f. i Sthlm $8\frac{1}{6}$ 1886 av assistenten vid Tekn. högsk. Hjalmar B. och Thora Bagge. Elev

av Rich. Anderson 1900-08: stud. vid K. Hochschule für Musik i Berlin för prof. E. v. Dohnanyi under delar av åren 1908-11. Uppträtt på egna konserter och symfonikonsert.

Beskow, Elisabeth Maria, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $19\frac{1}{11}$ 1870 av pastorn i Blasieholmskyrkan G. E. Beskow och Anna Emanuelsson. Genomgått sjuksköterskekurs vid Sabsatsberg 1892-93. Skrivit under pseud. »Runa»: Allt eller intet (debutarb. 1895), På Elghyttan (1902), Röster (1909), samt flera större och mindre berättelser, många av dessa övers. till andra språk.

Beskow, Elsa, *konstnärinna*, Djurs-holm, f. i Stockholm $11\frac{1}{2}$ 1874 av affärsmannen Bernt Maartman och Augusta Fahlstedt. Genomgått Tekniska och Högre konstindustriella skol. i Sthlm 1889-95. Ritlärarinna i Sthlms nya samskola 1894-97. Utg. barnböcker: Putte i Blåbärsskogen, Mors lilla Olle, Tomtebobarnen, Pelles nya kläder, etc. Gm. (1897) pastor Natanael Beskow.

Béve, Eva Karolina, *målarinna*, München, f. i Stockholm $19\frac{1}{6}$ 1877 av bankdirektör Ludvig B. och Anna B. Genomgått Konstakademien 1893-1900; vistats utomlands i Tyskland, Italien, Frankrike, Holland och Belgien sedan 1901. Utfört landskapsmål. och träsnitt, varav inköp gjorts av Nationalmuseum i Sthlm 1912 och av K. K. museum i Wien 1913.

Billing, Anna Svenborg, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $28\frac{1}{6}$ 1849 av landskapsmålaren L. Theodor B. och Elma Ström. Stud. för Th. Billing, J. C. Boklund, Aug. Malmström m. fl. i Sthlm; för G. Jeannin i Paris. Målade landskap, porträtttyper, blomsterstycken i olja och akvarell; även utställt på Parissalongen.

Billing, Elna (Ella), *fru*, Stockholm, f. i Färlöfs församling, Kristianstads län, $26\frac{1}{3}$ 1869 av stenhuggeriägaren N. O. Wulff och Johanna Carlson. Ex. vid småskoleseminarium 1889, vid Kalmar folkskoleseminarium 1895. Lärarinna vid Kristianstads folkskola

1889-93 samt 1895-1901; vid Kristianstads läns småskoleseminarium 1893-1901; vid Kristianstads elem.-läroverk f. flickor 1904-06. Led. av Kristianstads fattigvårdsstyrelse 1906-11; av styr. f. Kristianstads F. K. P. R. 1906-12; ordf. i Skåneförbundet av F. K. P. R. 1910-12; styr.-led. i Sthlms F. K. P. R. sedan 1913. Gm. (1897) kamern i Reymersholms Gamla Spritförädlings A.-B. Johan Albert Billing.

Björck, Anna Ingeborg Amalia, författarinna, Göteborg, f. i Vinberg, Hallands län, ¹⁴/₄ 1880 av prosten G. L. Björck och Maria von Vicken. Utexam. från Högre lärarinnesem. i Sthlm 1902; stud. i Jena 1903 och Marburg 1909. Lärarinna vid Majornas elementarläroverk f. flickor i Gtbg sedan 1902. Utg. *Trotsare och längtare* (1910), *Löjtnant Loke* (1911), *Dikt och bikt* (1913), samt skrivit bidrag till flera tidn. och tidskrifter.

Björck, Gerda Maria, slöjdföreståndarinna, Linköping, f. i Slöinge församling, Hallands län, ²⁷/₃ 1867 av folkskolläraren Karl Johan B. och Mimmi Oléhn. Genomgått Göteborgs skola f. hemslöjd 1892, Borås Tekniska vävskola 1893; utländska studieresor. Lärarinna vid Borås vävskola 1894-97, vid Södra Älfsborgs läns kvinnliga folkhögskola 1898-99, vid Norsk Husflids Skole s. ä.; innehade egen handarbetskola i Borås 1901-07; slöjdlärarinna vid Borås småskoleseminarium 1893-1907; föreståndarinna f. Kronobergs läns slöjdmagasin i Växjö 1907-10; för Östergötlands d:o i Linköping 1910-13. Led. av K. Hemslöjdskommittén sedan 1912. Utg. *Ny vävbok* 1912 och 1913.

Björck, Hildegard, med. kand., Schweiz, f. ¹/₃ 1847. Studentex. 1872, med. kand. 1879 (den första svenska kvinna, som avlagt medicine kandidatexamen). Tjänstgjorde i Uppsala och Lund t. o. m. 1893, avbröt studierna för sjukdom.

Björckegren, Sigrid, skeppsredare, Simrishamn, f. i Simrishamn ³¹/₅ 1845. Innehavare av firman J. L. Björckegren & Co, skeppsrederi. Sekr. i Sjöassu-

ransföreningen Niord 1877-98, ordf. 1898-1902. Gm. (1867) grosshandlaren Johan Björckegren.

Björklund, Sigrd Olga Maria, lärarinna, Stockholm, f. i Julita församling, Södermanlands län, ²⁷/₂ 1866 av bruksägaren J. A. B. och Carolina Rydberg. Studentex. 1893, fil. kand. 1897, provårskurs vid Norra latinläroverket i Sthlm 1899-1900. Lärarinna vid Lyceum f. flickor 1897-98, vid Whitlockska samskolan sedan 1898. Styr.-ledamot i Fredrika Bremer-Förbundet 1897-1909; skolrådsledamot i Adolf Fredriks församling 1903-05 och i Gustav Vasa församling sedan 1906; led. av Gustav Vasa församlings biblioteksstyrelse sedan 1908.

Björkman, Elsa, etsare, Stockholm, f. i Linköping ¹⁰/₄ 1888 av överste Fredrik B. och Maria Heyman. Stud. i A. Tallbergs etsningsskola 1905-06; vid Fria Konsternas Akad. 1909-12. Utfört etsningar, träsnitt och illustrationer.

Björkman, Hedvig, målarinna, Stockholm, f. i Okneback, Kalmar län, ¹⁰/₁₂ 1867 av generalmajor P. S. W. Björkman och Elisabeth af Pontin. Genomgått Cederströms o. Börjessons elevskola, Sthlm, 1891; Valands konstskola, Gtbg, under Carl Larsson, 1892. Målat bonader, vävtapeter, illuminerade adresser m. m. samt utfört teckningar till det biograf. arbetet: *Kalmar Regates Chefer* av F. Rudelius.

Björling-Falck, Hedvig Manda, skådespelerska, Köpenhamn, f. i Sthlm ¹⁵/₁₀ 1876 av möbelfabrikör Per Erik Lindroth och Vilhelmina L. Genomgått seminarium 1893-94. Stud. scenisk konst för Hedvig Winterhjelm, Signe Hebbe och i utlandet. Debut 1901; engag. i Gtbg 1904-05; vid Lindrothsturnén 1905-06; hos Aug. Falck 1906-14; gästspel i Kristiania, Kphmn, m. fl. städer. Bland roller: Sigrd i Bröllopet på Ulfåsa, Hermione i en *Vintersaga*, Fröken Julie, Drottning Kristina, Laura i *Fadern*, Tekla i *Fordringsägare*, Henriette i *Brott och brott*, m. fl. Gm. (1909) skådespelaren August Falck.

Björnbom, Märta, advokat, Stockholm, f. i Sthlm ²⁵/₆ 1888 av tullförvaltare Hjalmar B. och Lovisa Pettersson. Student 1908; juris kandidat 1913 efter avslutade studier vid Sthlms Högskola. E. o. notarie vid Jämtlands norra domsaga nov. 1913-febr. 1914; e. o. hovrättsnotarie 1913.

Blomberg, Emma Emilia Sigrig

Charlotte, *skulpttris*, Stockholm, f. å Skärshult, Kalmar län, ¹⁷/₁₀ 1863 av lantbrukaren Alfred B. och Charlotte Lundqvist. Stud. vid Konstakademien 1890-99, därunder tre år i Dresden; utländska studieresor

isyn. till Italien. Bland skulpturverk: Altargruppi Oskarshams kyrka (1898), Beädelsen (inköpt av staten, 1899), Sorgen, Hoppet, Uppståndelsen (figurgrupper till A. Röhss' gravkapell, 1903-05), Dopfont till Gustav Vasakyrk. (1906), Bönen (1911), 2 porträttbyster i Dram. teat. foyer, m. m.

Blomberg, Fanny Elvira, slöjdinspektris, Stockholm, f. i Norrköping ¹⁴/₂ 1860 av fabrikören Hjalmar B. och Vilhelmina Angelin. Studier vid seminarier och i utlandet. Lärarinna i enskild familj 1876-84, vid folkskola 1886-91, vid småskoleseminarium 1891-1904, slöjdlärarinna vid Linköpings folkskoleseminarium 1900-04, ledarinna av kurser för lärarinnor i kvinnlig slöjd, slöjdinspektris vid Sthlms folkskolor sedan 1905; föreståndarinna för den pedagogiska och metodiska avdelningen vid Handarb. Vänners och Hulda Lundins Högre Slöjdseminarium. Styr. led. i Östergötlands Småskolelärarinnors sjukhjälpsförening 1888-1904, i Linköpings F. K. P. R 1902-04, i Linköpings K. F. U. K. 1898-1900; led. av K. F. U. M:s damkommitté 1898-1914, av bestyrelsen för två stifts-läraremöten i Linköping. Prisdomare vid Jönköpings läns slöjdställning 1906. Utg. Märkbok för skolan och hemmet (tillsammans med A. Branting).

Blumenthal, Ida Albertina, doktorinna, Stockholm, f. i Arbrå i Hälsingland ⁴/₁₁ 1869 av kyrkoherden Jonas Gawell och Sophie Steinmetz. Genomgått Tekniska aftonskolan i Gäfle 1892-95 och Tekn. skol. i Sthlm 1895-98. Uppträtt under benäm. Delsbostintan på Skansen, samt givit allmogeaftnar (hälsingemål) i Skandinavien, Finland, Nordamerika. Utg. Stintans Amerikafärd (1908), Från hembygd och färdvägar (1913), samt div. smärre skisser och landsmålsberättelser; upptecknat gamla visor och låtar från Hälsingland. Gm. (1898) med. dr Moritz Blumenthal.

Boberg, Anna Katarina, målarinna, Djurgården, f. i Sthlm ³/₁₂ 1864 av prof. F. V. Scholander och Karin Nyström. Landskapsmålarinna; akvarellist; keramiker; textilmönsterriter-ska. Utfört bl. annat: Midsommar (Sthlm. utst. 1897); flera landskap från Lofoten (utställda och prisbelönta flerst. utomlands); dekorativa målningar i hotell Rydbergs matsal och Saltsjöbadens hotell, m. m.; skrivit text till Stenhammars opera Tirfing (1899). Gm. (1888) arkitekten Ferdinand Boberg.

Bodman-Vretblad, Ingrid Katarina (Karin), violinist, Stockholm, f. i Sthlm ²⁹/₁₂ 1883 av sjökaptan Herman Bodman och Teresia Schief. Stud. vid konservatoriet i Sthlm 1895-1901; för Lars Zetterquist 1902; vid konservatoriet i Genève 1903-05 (för H. Marteau o. a.). Violinist i Göteborgs orkesterför. 1905-06, i konsertför. i Sthlm 1907-09, samt fr. o. m. 1914 i den nuv. konsertför. Erh. konservatoriets jeton 1901. Gm. (1908) organisten Patrik Vretblad.

Bogeman, Sigrig Elisabeth Dorotea, fröken, Vrangsjö, Aneby, f. i Marbäcks församling, Jönköpings län, ¹⁴/₆ 1878 av kammarjunkaren Jedvard B. och Sophia Christina Elisabeth von Otter. Förestätt hönsgård sedan 1894. Erh. pris vid flera hönsutställningar, bl. a. i Jönköping 1899 och i Sthlm 1913 (hederspris).

Boheman, Ezaline, redaktris, Stockholm, f. å Länna, Huddinge försam-

ling, Sthlms län, ¹⁷/₁₀ 1863 av lantbrukaren Auguste Giron och Hilma Lönbom. Redaktris av Svenska Turistföreningens årskrift sedan 1912; vårdare av dess fotografisamling sedan 1903; sekr. i Landsföreningen för kvinnans polit. rösträtt sedan 1909. Styr. led. av Kvinnornas Andelsförening Svenska Hem sedan dess stiftande; ordf. sedan 1912; ordf. i Föreningen för Sthlms Läsesalong sedan 1912; styr. led. av Östermalmskretsen av Sthlms Frisinnade valmansförening. Översatt arbeten från franska, tyska och engelska. Gm. (1887) bibliotekarien, fil. dr Mauritz Boheman, d. 1908.

Boivie, Hedvig Amanda, musei-amanuens, Stockholm, f. i Sthlm ¹²/₁₂ 1864 av köpman Axel B. och Amanda Anderson. Studiebesök vid utländska museer. Amanuens vid Nordiska museet sedan 1898; musikhistoriska avd. sedan 1905. Skrivit: Vägledning i Nord. Mus. musikavdelning, musikhist. uppsats i Fataburen.

Bolin, Maria Elisabeth, småbrukare, Rönninge, f. i Falun ⁹/₅ 1847 av prästen och kyrkoherden J. F. Åkerblom och Maria Norström. Småbrukare i Rönninge sedan 1897. Ordf. i Rönninge samhällsförening 1900-10, i Rönninge F. K. P. R. sedan 1912; led. av Musikföreningens i Sthlm styrelse 1903-09. Led. av Sthlms läns Hush.-Sällskap. Gm. (1869) landssekreteraren Edvard Bolin.

Boman, Ester, föreståndarinna, Nohaga, Alingsås, f. å Lessebo, Kronobergs län, ²⁶/₄ 1879 av disponenten Lars Erik B. och Karin Enochina Ångman. Ex. vid Privata Småskoleseminariet i Sthlm 1896, vid K. Högre Lärarinneseminarium 1907; studier i England och Skottland. Lärarinna vid Sofi Almquists Samskola 1896-1903; vid Statens Samskola i Vimmerby 1907-1909. Tillsammans med fröken Ester Östrand grundat (1909) Tyringe helpension för flickor, numera förlagd till Nohaga vid Alingsås, vilken sedan 1913 har s. k. normalkompetens.

Borelius, Hilma Johanna Ulrika, fil. dr, docent, Lund, f. i Lund ¹⁸/₁₂ 1869 av professorn vid Lunds universitet Johan Jakob B. och Hedvig Lönbom. Studentex. 1891, fil. kand. 1895, kompletteringsex. 1896 och 1906, fil. lic. 1902, disp. f. doktorsgrad

1909, fil. dr 1910. Studieresor till Frankrike, England och Tyskland. Docent i nyare litteraturhistoria vid Lunds universitet sedan 1910. Ordf. i Lunds kvinnliga studentförening 1900-03, i Lunds F. K. P. R. 1903-08. Utg. Erik Gustaf Geijer ären före avfallet (akad. avhandl.), tidningsuppsatser, politiska och sociala småskrifter.

Borgström, Anna Maria, seminarie- rektor, Göteborg, f. å Finspång, Östergötlands län, ³⁰/₄ 1864 av verkmästaren Lars B. och Josefina Mathilda Abrahamsson. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1884, studieresor till England och Tyskland. Lärarinna vid Örebro elem.-skola f. flickor 1884-1909; föreståndarinna för Högre Elem.-skolan f. flickor i Hälsingborg 1906-07; rektor vid Göteborgs kvinnliga folkskoleseminarium sedan 1909. Led. av Centralstyrelsen f. Flick- och Samskoleföreningen 1907-11, av styr. för Pedagogiska Sällskapet i Örebro 1905-09; ordf. i Örebro F. K. P. R. 1908-09. Utg. Lärobok i geometri, pedagogiska uppsatser i tidningar och tidsskrifter.

Borgström, Gerda Carolina Aurora Isabella, apotekare, Kristianstad, f. i Oppmanna församling, Kristianstads län, ²⁰/₁₂ 1877 av lantbrukaren C. W. B. och Lilly Norin. Apotekselev 1894, farm. kand. 1897, apotekare 1905; tjänstgörande å apoteket Kronan, Kristianstad.

Borgström, Hilda Theresia, skådespelerska, Stockholm, f. i Sthlm ¹³/₁₀ 1871. Elev vid operans balett 1880-87; vid L. Josephsons elevskola 1887-88. Engag. hos W. Rydberg 1888-89;

Y. Blv vice ordf. 1904, ordf. 1905-1906, 1908-1909 i Örebro

F. K. P. R. i Örebro

vid Stora teatern, Göteborg, 1889-90; hos Bosin 1890-91; Aug. Lindberg 1891-93; Svenska teatern i Hälsingfors 1893-94; Alb. Ranft 1894-1900; Dramat. teatern 1900-12; sedan gästspel. Bland roller: Hilde i Byggmästar Solness, Cyprienne i Vi skiljas, Katarina i Så tuktas en arbigga, Lucy i Sällskap där man har tråkigt, Héléne i Taifun, Maria i Trettondagsafton, Franciska i Minna von Barnhelm, Lizzie i Syndafloeden, Annie i Anatole, m. fl. Erh. Litteris et Artibus.

Bosse, Harriet Sofie, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Kristiania ^{19/2} 1878 av bokförläggare

Heinr. B. och Anne-Marie Lehmann. Genomgått musikkonservatoriet i Sthlm; sänglär.-exam. 1897; stud. för B. Tammelin och i Paris; vid Fahlströms teater, Kra, 1897-99. Debut. vid Dramat. teatern 1899; engag. där till 1905 och sedan 1911; hos Ranft 1905-11. Bland roller: Puck i Midsommarnattsdrömmen, Julia, Isotta i En veneziansk komedi, Agda i Johan Ulfstjerna, Ann i Mannen och hans överman, Elga, Monique i Eldprofvet, Elektra, de kvinnl. huvudrollerna i Strindbergs Till Damaskus, Samum och Pask, m. fl. Gm. 1:a (1901-04) förf. Aug. Strindberg; 2:a (1908-11) skådespelaren Gunnar Wingård, d. 1912.

Boström, Sophie, *fru*, Stockholm, f. i Sthlm ^{15/4} 1848 av godsägaren Nils Tersmeden och Augusta Cederström. Led. av styrelsen för Södermanlands läns sjukhem, av styr. för Nyköpings skollövskolonier; led. av Nyköpings skollråd; ordf. i styr. för Nyköpings fruntimmers skyddsförening, i styr. för Nyköpings barnhem f. flickor, i styr. för Nyköpings barnkrubba, i styr. för Nyköpings arbetsstuga, i Röda korsets lokalavdelning i Nyköping, i Nyköpings F. K. P. R.; Fredrika Bremer-Förbundets ombud i Nyköping, led. av dess stipendienämnd. Gm. (1885) landshövdingen över Sö-

dermanlands län Filip Boström, d. 1908.

Brandelius-Almqvist, Thyra, *fru*, Rosta gård, Örebro, f. i Örebro ^{25/3} 1871 av lantbrukaren P. F. Brandelius och Henrica Gumelius. Språkstudier i England, studieresa till Japan 1900-02. Grundlagt ett större kaninstuteri 1909; banbryterska för rationell kanin-skötsel i Sverige. Utg. »Kaninskötsel», tidningsuppsatser över förhållanden i Japan. Erh. hederspris vid kaninutställningen i Sthlm 1909, pris vid lantbruksmötet i Örebro 1911. Gm. (1910) lantbrukaren P. G. Almqvist.

Brandell, Elin, *journalist*, Stockholm, f. i Norrköping ^{14/8} 1882 av prof. Pontus Henriques och Gustava Heyman. Student i Sthlm 1902; fil. kand. i Uppsala 1906. Medarb. i Dagens nyheter under sign. Regan m. fl. sedan 1906. Erh. publicistklubbens Lars Hiertastipendium 1913. Gm. (1908) redaktör Simon Brandell.

Brander, Ida, *skådespelerska*, Hälsingfors, f. Reis i Stockholm ^{5/10} 1857. Genomgått kungl. teaterns elevskola 1872-74. Engag. vid Sv. teatern i Hfors 1877-78, 79-1907 och från 1909; vid Sv. teatern i Sthlm 1878-79 och 1907-09. Gm. (1885) skådespelaren Ernst Brander, d. 1894.

Branting, Agnes Margareta Matilda, *textilkonstnär*, Stockholm, f. i Nysunds församling, Värmlands län, ^{27/2} 1862 av apotekaren Carl Johan B. och Maria Lundh. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm; privatstudier. Mönsterritare hos Fören. Handarbetets Vänner 1887-91, direktis därstädes 1891-1904, startade 1904 Textilateljén Licium i Sthlm och innehar fortfarande densamma; sekreterare och ateljéföreståndare i Föreningen Pietas (för konservering av gamla textilsaker) sedan dess stiftande 1908; föreläsare i konsthistoria och textillära vid Hulda Lundins slöjdseminarium 1911-12. Juryman vid utställningen i Sthlm 1897; ordnare av skrudkammaren i Uppsala domkyrka (öppnad 1908). Utg. Das goldene Gewand der

Königin Margarethe in der Domkirche zu Uppsala, artiklar rörande textilkonst i tidskrifter m. m. Erh. Litteris et Artibus 1896, officier de l'Academie 1900.

Branting, Anna Matilda Charlotta, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁹/₁₁ 1855 av poliskommissarien E. Jäderin och Charlotta Holm. Medarbetare i Tiden 1884-85; teaterrecensent i Socialdemokraten 1886-92 och 1913; i Sthlmstidningen 1892-1906 under pseud. René. Utg. Lena (1893), Sju martyrer (1894), Staden (1901), Valérie, m. fl. Gm. 1:a (1877-83) löjtnanten G. von Kraemer; 2:a (1884) redaktör Hjalmar Branting.

Branzell, Karin, *operasångerska*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁴/₉ 1891 av överläraren Anders B. och Jenny Persson. Stud. sång för Thekla Hofer sedan 1909, plastik för Elis. Hjortberg sedan 1910; avlagt organistexamen i Strängnäs 1910. Anställd som t. f. organist i Hjorthagens kyrka 1910-13, som sångerska vid K. operan 1912-13 som stipendiat, fr. o. m. 1913 med fast engagement.

Brate, Fanny Ingeborg Matilda, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁶/₂ 1861 av hovförvaltaren F. G. O. Ekbon och Henriette Dahlgren. Studerat vid slöjdskolan, konstakademien 1879-85, i Paris 1887 och 89. Målat porträtt och genretavlor, varav »Namnsdag», inköpt av Nationalmuseum. Kungl. medaljen 1885, bronsmedalj på S:t Louis-utställningen. Gm. (1887) lektor Erik Brate.

Bring, Maj, *målarinna*, Stockholm, f. i Uppsala ²⁹/₈ 1880 av vice häradshövding S. C. Bring och Lydia Widman. Stud. för C. Wilhelmson 1900-01, 1906-07, i Paris 1908, 09, 10; resor i Belgien—Holland 1910, Spanien 1911, Köln 1912. Utställt i Göteborg, Sthlm och London.

Brisman, Ester, *redaktör*, Stockholm, f. i Göteborg ²⁸/₁ 1881 av postkontrollören Andreas Carlberg och Anna Fredrika (Frigga) Lundgren. Student 1900, fil. kand. 1903. Anställd vid redaktionen av Sv. Akad. ordbok

1903-04; e. o. amanuens vid Gtbg's stadsbibliotek 1905-09; redaktör för Rösträtt för kvinnor fr. 1913. Styrledamot i Gtbg's F. K. P. R. 1906-10; suppleant i L. K. P. Rs verkst. utsk. fr. 1912. Gm. (1906) docent Sven Bernh. Brisman.

Brithelli, Sigrid Amalia, *bibliotekarie*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁶/₅ 1855 av kronofogden P. Hellhoff och Anna G. Dahlgren. Anställd som bibliotekarie vid Karolinska inst. sedan 1897; tillfälligt arbete vid Kungl. Bibl. sedan 1888; fr. o. m. 1902 katalogiseringsbiträde vid Nobelbibl.; vid Sthlms stads bibl. 1910-13 som ledare vid ordn. av den Wernerska donationen. Utg. tills. med S. Leijonhufvud: Kvinnan inom sv. litteraturen intill år 1903 (1903). Gm. (1881) löjtnant John Brithelli, d. 1889.

Broberg, Alma Johanna Maria, *fröken*, Stockholm, f. i Ulricehamn ¹/₁₁ 1847 av civilingenjören Johan Peter B. och Brita Maria Larsson. Anställd i K. Arméförvaltningen 1883-1913, avsked med pension 1913. Innehar sedan 1906 guldmedalj »för nit och redlighet i rikets tjänst».

Broomé, Emilia Augusta Klementina, *byråföreståndarinna*, Stockholm, f. i Jönköping ¹³/₁ 1866 av hovrättsrådet I. J. G. Lothigius och Emilia Stridbeck. Studentex. 1883, med. fil. ex. 1884. Lärarinna vid Jönköpings elementarskola f. flickor 1886-

91 och 1894-97, vid Whitlockska samskolan i Sthlm 1898-1904; byråföreståndare i Centralförbundet f. Socialt Arbete sedan 1904. Stadsfullmäktig sedan 1911; led. av folkskoleöverstyrelsen i Sthlm sedan 1912; ordf. i styr. f. Sthlms stads yrkesskolor för klädsömnad sedan 1912; av regeringen inkallad sakkunnig för frågan om äktenskapslagstiftningens revision 1912; led. av det sociala rådets sektion för arbetarskydd och arbetarfrågor sedan

1913; led. av Frisinnade landsföreningens verkställande utskott sedan 1909; ordf. i Sthlms F. K. P. R. 1902-06, i Kvinnornas andelsförening Svenska Hem 1907-12, i Sveriges kvinnliga fredsförening 1898-1911; led. av verkställande utskottet i Svenska Fredsförbundet sedan 1911; skattmästare och ledamot i organisationskommittén för världsfredskongressen i Sthlm 1910. Gm. (1891) civilingenjören Erik Ludvig Broomé, d. 1893.

Brunius, Emma Maria Pauline, skådespelerska, Stockholm, f. Lindstedt i Sthlm ¹⁰/₂ 1881; fadern inspektör vid fattigvården. Erh. plastisk utbildning vid Operans balettelevskola, dramat. utbildn. av fru Lotten Dorsch. Engag. vid Östermalmsteat. 1902-03; Dramat. teat. 1904-05; Svenska teatern 1905-09 och 1910-14; gästspel i landsorten hos Fröberg 1910. Bland roller: Birgit i Ljungby horn, Laura i Äfventyr på fotvandringen, Ida i Ybeck, Cyprienne i Vi skiljas, Kameliadamen, Lena i Principen, Katarina II, jungfrun af Orléans, m. fl. Gm. (1909) skådespelaren John Brunius.

Brunius, Gerda Cecilia (Célie), journalist, Lidingön, f. i Uppsala ⁹/₁₂ 1882 av prof. Per Teodor Cleve och Alma Öhbm. Studieresor till Italien 1902-03, 1904, England 1905, Frankrike 1906, Anställd hos P. A. Norstedt & Söner. litterära avd., 1905-07, som medarb. i Sv. Dagbladet sedan 1907 och skrivit där i olika ämnen under eget namn, initialer eller sign. Yvette, Bris o. a. Gm. (1908) skriftställaren August Brunius.

Brunsson, Johanna, föreståndarinna, Stockholm, f. i Valbo-Ryrs församling, Älfsborgs län, ²⁴/₈ 1846 av possessionaten Benjamin B. och Sofia Andersson. Genomgått fröken Hvass' vävskola i Dalsland 1869. Borås Tekniska vävskola 1877. Öppnade 1873 privat vävskola i Tängelanda, Dalsland, och kurser i Uddevalla; lärarinna vid Älfsborgs läns norra slöjdförenings vävskola 1875-87; grundade 1889 Johanna Brunssons Praktiska konstvävskola i Sthlm och

förestår den fortfarande. Ordinare och prisdomare vid Tängelanda Lantbruks- och slöjdställning 1877. Erh. hedersdiplom vid slöjdställningen i Vänersborg 1869; silvermedalj vid utställn. i Borås 1877, i Jönköping 1878, i Sthlm och Borås 1880, i Göteborg 1891 och i Sthlm 1897; bronsmedalj vid utställningen i Gäfle 1901.

Bråkenhielm, Malvina, författarinna, Räflanda, f. i Sollefteå ²⁵/₁₂ 1853 av kontraktsprosten Jonas Bernh. Runsten och Ottilia Löfvander. Stud. sång vid konservatoriet i Sthlm 1870-72. Varit sånglärarinna, givit konserter (även i Amerika) och hållit föredrag, bl. a. mot emigrationen. Stiftat och ordf. i fören. Genom eget arbete 1906. Utg. Skizzer och berättelser (1885 under psevd. Raket), Rike Kjellsons arvinge (1900), Vildörnen (1898), Marja och hennes syskon (1910), Ett felsteg (1913), m. fl., m. fl. Gm. 1:o (1876) ingenjör John Réenstierna, d. 1879; 2:o (1889) ingenjör Carl Bråkenhielm, d. 1889.

Bugge-Wicksell, Anna, professor-ska, Lund, f. i Egersund, Norge, ¹⁷/₁₁ 1862 av telegrafinspektören Ferdinand B. och Mina B. Ex. vid lärarinneseminarium 1880, studentex. 1885, examen philosophicum 1887 (alla i Kristiania); jur. kand. 1911 (i Lund). Lärarinna vid flickskolor i Tönsberg och Kristiania 1886-89. Sekr. i Svenska Fredsförbundet sedan 1911; stadsfullmäktig i Lund sedan 1912. Utg. Gift Kvindes retslige Stilling, Fredsrörelsen, Fredsrörelsen på 1890-talet. Gm. (1889) professorn vid Lunds universitet, fil. dr Knut Wicksell.

Bunth, Anna Henriette, föreståndarinna, Malmö, f. i V. Nöbbelöfs församling, Malmöhus län, ²⁷/₃ 1860 av Justus Henning B. och Eva Augusta Angelin. Grundade tillika med system, fröken Eva B., 1887 en högre flickskola i Malmö, förest. därstädes sedan s. å.

Burén, Julia, fru, Stockholm, f. i Uppsala ⁷/₁₁ 1876 av rektorn vid Söderhamns h. allm. läroverk Julius Centerwall och Tullia Björek. Prov-

årskurs vid Blindinstitutet å Tomteboda 1894-95; studier å blindinstitut i Norge, Danmark, Tyskland och Belgien. Lärarinna vid Blindskolan i Växjö 1895-99; första lär. vid Förskolan för blinda å Tomteboda 1899-1900, vid Blindinstitutet därstädes 1900-02. Erhållet statens resestipendium 1898 och 1902. Styr.-led. av De blindas förening sedan 1900; sekr. därstädes 1900-06. Led. av kommittén för kortskrift f. blinda 1899-1900. Gm. (1902) sjukgymnasten Daniel Burén.

Butenschön, Andrea, fru, *författarinna*, Vettakollen, Kristiania, f. på Aspenäs, Västergötland, ^{11/9} 1866 av godsägaren Barthold B. och hustru Henriette. Stud. sanskrit vid universiteten i Paris och Kiel 1903-05, 1908-09. Medlem av kyrkorådet för den svenska kyrkans uppförande i Kra; styr.-ledamot i Sv. Hjälpföreningen 1913; vice suppleant i styr. för vanförestalten »Sophies Minde» från 1907. Utg. Tattaren och hon, Taj Mahal, Kåthaka upanishad (övers. fr. sanskrit); övers. Gitanjali från engelskan.

Byström, Constance Selma Wilhelmina, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{10/6} 1868; fadern operasångare Conrad Behrens. Elev av Berta Tammelin 1886-87. Debut vid Engelbrechtska sällsk. 1887; engag. hos Aug. Lindberg 1888-89; vid Stora teat. i Göteborg 1889-90; Dram. teat. 1890-1903; Svenska teat. sedan 1903. Bland roller: Ofelia i Hamlet, Suzanne i Sällskap där man har tråkigt, Mandanika i Vasantasena, Augusta i Åra, Madame Sans-Gêne, Ulla Vinblad i Två konungar, Ane i Geografi och kärlek, m. fl., m. fl. Gm. (1896) skådespelare Oscar Byström.

Byström-Lindhagen, Agnes, *journalist*, Stockholm, f. i Eskilstuna ^{3/9} 1885 av redaktör Jakob Byström och Louise Träff. Mogenhetsexam. vid Sthlms nya samskola 1904; student vid Brown Univ., Providence, U. S. A. 1904-05; fil. kand. ex. i Uppsala 1909; stud. vid Berlins univ. 1909. Fast medarb. i Sthlms Dagblads redaktion

sedan 1910. Gm. (1911) e. o. assessor Arthur Lindhagen.

Byström-Sternvall, Anna, f. d. *skådespelerska*, Borgå, Finland, f. i Sthlm ^{21/1} 1854 av prof. Oscar Byström och Augusta Bäckström. Stud. 1871-80 säng för L. Dannström och M:me Nissen Saloman; plastik för Signe Hebbe; deklamation för B. Tammelin. Engag. vid Dram. teatern 1878-81; Stora teatern i Göteborg 1881-90; Svenska teat. i Sthlm 1890-91; Dram. teatern 1891-99; Ranfts teatrar 1899-1909; Knut Lindroths-turnén 1909-10. Gm. (1883) skådespelaren O. Sternvall, skild 1905.

Bååth-Holmberg, Cecilia, *författarinna*, Stockholm, f. i Malmö ^{1/3} 1857 av kyrkoherden L. A. Bååth och Alfhilda Lundblad. Grundat och organiserat Tärna folkhögskola f. kvinnor 1881 och Tärna husmoderskola 1907; föreståndarinna för båda skolorna från resp. begynnelseår t. o. m. 1912. Ordf. i Sv. Riksförbundet för sedlig kultur sedan 1909; styr.-led. i Gustaf-Adolfsförb. f. unga krigare sedan 1904. Bland ett 30-tal böcker må nämnas: Carl XV, Charles Gordon, När seklet var ungt, Skogsböda gård, Schiller, Morfars bok, Sol och sommar, Hemma i Sverige, En svensk storman, m. fl., m. fl. Erh. Litteris et Artibus. Gm. (1877) direktör Teodor Holmberg.

Bäckmann, Ida, *författarinna*, Säffle, f. i Åmål ^{19/2} 1867. Student 1889. Föreståndarinna för Säffle samskola 1890-95, för Åhus samskola 1895-98, för samskola i Sthlm 1900-07. Korrespondent till Dagens Nyh. och Sthlms Dagblad från Ryssland, Holland, Belgien, Sydamerika, m. m. Skrivit: Farliga färder och roliga, 1-3 (1906), Blodiga dagar i Paraguay (1910), Sveriges handelsintressen i ryska riket (1912), Gustaf Fröding (1913), m. m.

Bäckström, Georgina, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{20/8} 1852. Anställd som skådespelerska vid Dram. teatern sedan 1865. Erh. Litteris et Artibus.

C.

Cardon, Kerstin, porträttmålarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁷/_s 1843 av hovgravören Johan C. och C. Sundberg. Genomgått Konstakademien i Sthlm; stud. i Paris, München, London 1880-1900. Teckningslärare vid Högre Lärarinnesem. i Sthlm 1873-81; egen målarskola 1875-1911. Styr.-ledamot i Handarb. Vänner 1890, nu adjungerad; styr.-suppleant i Sv. Konstnärernas Pensions- och sjukför. Målat en mängd porträtt, varav tre av kung Oscar (1879), samt två av kung Gustaf som kronprins (1880 o. 81).

Carlberg, Anna Fredrika (Frigga), fru, Göteborg, f. i Falkenberg ¹⁰/_s 1851 av läderfabrikören Tobias Lundgren och Anna Elisabet Lundgren. Privatlärarinna 1871-74. Ordf., kassaförvaltare och överinspektris i sällskapet Myrorna, Gtbg, sedan 1892; ordf. i F. K. P. R. sedan 1902, i Sociala centralförbundet f. västra Sverige 1908-12, föreståndarinna för dess upplysningsbyrå 5 år; sekr. i Första Majblommans centralkommitté; led. av centralstyrelsen f. Svenska fattigvårdsförbundet. Stiftat barnhemmet »Födelsedagen» 1905. Utg. uppsatser i sociala och politiska frågor. Gm. (1876) förste postkontrollören Andreas Carlberg.

Carleson, Clara Agathe Sophia, fröken, Stockholm, f. i Döderhults församling, Kalmar län, ²²/₇ 1865 av ryttmästaren C. A. C. och Emilie Hultenheim. Sjuksköterska, föreståndarinna för f. d. Ugglas sjukhem i Sthlm 2 år; startade 1907 pensionat i Sthlm, verkst. dir. och huvudägare av A.-B. Pensionatet 29 Birgerjarlgatan.

Carlheim-Gyllensköld, Sigrid, pianist o. musikleärarinna, f. i Vederlöf, Kronobergs l., ⁹/_s 1863 av överstlöjtnant A. Henrik C.-G. och Augusta Sjöstedt. Stud. vid konservatoriet i Sthlm 1880-84; i Dresden 1885-86; i Wien 1886-87, 1888-89 för Leschetitzky. Öppnade 1889 Sthlms musikinstitut, 1912 filialer å Söder, Kungs-

holmen, Lidingön. Gjort konsertturnéer, uppträtt i Wien, Hälsingfors och Sthlm. Erh. 1884 Musik. Akad. stora jeton, därförut Mazerska jetonen; ledamot av Musik. Akad. 1912.

Carlsson, Albertina, lärarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹²/₆ 1848 av skräddaremästare A. P. Carlsson och A. M. Jönsson. Genomgått Högre Lärarinnesem. 1865-68; stud. vid Sthlms Högskolas zootomiska institut från 1880. Lärarinna vid Paulis elem.-skola f. flickor 1870-81; vid Södermalms högre lärov. f. flickor 1881-1907. Utgivit en mängd i vetenskapl. publikationer införda naturhistoriska avhandl., varibland: Beiträge zur Kenntniss der Anatomie der Schwimmvögel (1884), Über die Zahnentwicklung bei einigen Knochenfischen (1895), Zur Anatomie des Notoryctes typhlops (1904), On Cynodictis intermedius and Cynodon gracilis (1914), m. fl. Erh. av Vetensk.-Akad. hälften av Flormanska priset 1885.

Carlsson, Anna Lisa, skådespelerska, Stockholm, f. i Sthlm ⁸/₄ 1882 av kostymförvaltaren vid operan Carl Erik C. och Augusta Ohlsson. Engag. vid landsortsscener sedan 1901. Bland roller: Maria Stuart, Julia, Ofelia, Hannele, Elektra, Salome, m. fl.

Carlsson-Bendrik, Hildur Signe Maria, sängerska, Stockholm, f. i Uppsala ⁷/₁₀ 1884 av metodistpastor Carl Petrus Carlsson och Hildegard Bergström. Idkat sångstudier i Sverige 1902-14. Privat sånglärarinna sedan 1908; i Kungsholms element.-lärov. f. flickor sedan 1909. Utfört sopransolopartier i oratorier; givit en mängd konserter i Sthlm och landsorten.

Carlson, Mina, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ²/₆ 1855 av president H. W. Bredberg och Josephina Smerling. Stud. i Paris 1883-87, 1888-90. Lärarinna i Elis. Keyzers målarskola 1893-95. Styr.-led. i Sv. Konstnär-

innors fören. sedan 1911; sekr. därstädes 1911-13; kassaförvaltare i Fören. för sjukvård hos fattiga i Maria förs. 1899-1913. Målat diverse porträtt i olja och pastell, expon. i Paris, Sthlm, Chicago, London, Wien m. m. ävensom pastellen Birgittas första uppenbarelse 1913. Erh. mention honor. i Paris 1889. Gm. (1895) kanslirådet Georg Carlson.

de Casa Miranda, Kristina Nils-

son, grevinna, *sångerska*, Paris-Mentone, f. på Husaby bruk ²⁰/₈ 1843 av torparen Jonas Nilsson o. Stina Kajsa N. Elev av Frans Berwald i Sthlm 1859, av prof. Fr. Wartel i Paris 1860-61. Debut. i Paris 1864

som Violetta i Den Vilseförda, uppträdde sedan där och på turnéer till London, Petersburg, Amerika, Skandinavien, Österrike, Spanien till 1887. Bland roller: Ofelia i Hamlet (kreerad 1868), Margareta i Faust, Valentine i Hugenotterna, Mignon, Nattens drottning i Trollflöjten, Elsa i Lohengrin, m. fl.; även komponerat en *elégie*: »Ofelias klagan», en romans och en Värendsmarsch. Österrikisk k. k. Kammerangerin, officier de l'Instruction publique, erh. storkorset av spanska orden La Caridad, sachsiska Kunst- und Wissenschaftskorset, Oscar II:s minnesmedalj, etc. etc. Gm. 1:a (1872) bankir Auguste Rouzeaud; 2:a (1887) understatssekreteraren greve Angel de Casa Miranda, d. 1902.

Castegren, Hilda Carolina, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Stora Råby, Malmöhus l., ¹⁸/₈ 1864 av skådespelar Hj. Sjöberg och Hilda Bredberg. Engag. hos Asker i Kristiania 1881-84; Nya teatern i Sthlm 1885-87; Svenska teatern i Hälsingfors 1887-93, 1894-1904; Vasateatern 1893-94; Stora teatern i Göteborg 1904-06; hos Ranft sedan 1906. Bland roller: Giroflé-Girofla, Lilla helgonet, Lili, Niniche, Niobe, Marsa i Furst Zilah, Rose Friquet i Villars dragoner,

m. fl. Gm. (1887) regissör Victor Castegren.

Cederblom, Elin, *fil. kand.*, Stockholm, f. i Sthlm ²¹/₉ 1869 av prof. J. E. Cederblom och Augusta Öterdahl. Student 1888; fil. kand. 1896; provår vid H. Reallärov. i Sthlm 1897. Lärarinna vid Vänersborgs elem.-lärov. f. flickor 1889-92; Wallinsa skolan 1892-94; Lundsbergs skola 1898-1904. Styr.-ledamot i Fredrika Bremer-Förb. och i Moderata kvinnoförb. In kallad av lagberedn. till diskussion av äktenskapslagstift. juni 1912. Skrivit: Grunddragen av embryologien (1902), Handledning i sexuell undervisning och uppfostran (prisbel. 1909).

Cederblom, Gerda, *musei-amanuens*, Stockholm, f. i Malmö ¹⁴/₄ 1867, syster till föreg. Genomgått handelsskola; Tekniska skolan i Sthlm; idkat museistudier i utlandet. Anställd vid Riksmuseets etnogr. samling 1894-99; amannens vid Nord. museet fr. o. m. 1900. Ledamot av Engelbrekts förs. fattigvårdsstyr. 1907-09. Skrivit en del kulturhist. uppsatser i Nord. museets tidskr. Fataburen (ärg. 1907, 09, 12, 13). Erh. vid avgången fr. Riksmuseet en minnespenning i guld över Afrikaforskaren J. A. Wahlberg.

Cederschöld, Hedvig Maria Reddita, *journalist*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁹/₆ 1856 av expeditionsssekreteraren Gustaf C. och Elsa Wilhelm. Borg. Studentexamen vid Sthlms gymnasium 1874. Lärarinna vid Wallinsa skolan 1877-84; medarb. i Aftonbladet sedan 1884. Sekr. i Fören. f. Gift kvinnas äganderätt 1892-95; protokollf. sek. i Sv. Kvinnornas Nationalförbund 1900-08, v. ordf. dårsammastädes sedan 1909; sek. i styrelsen för Klara församl. bibl. sedan 1914. Utg. Lars Johan Hierta och kvinnans rätt i samhället (1901), Den sv. gifta kvinnans rättsliga ställning (1903), En banbryterska (1913), skrivit artiklar i Nord. Tidskr., Verdandi, Idun, Dagny, Hertha, m. fl. vanligen under signaturen M. C.

Cederström, Ellen, friherrinna, f. *skådespelerska*, Malmö, f. Hedlund i Stockholm ³¹/₇ 1860. Elev vid Kungl. teatern 1878-80; genomgått

konservatoriet i Paris 1891-92. Debut. 1877 i Sthlm, å Nya teatern; engag. vid Dramat. teatern 1880-90, premiäraktis 1886; uppträtt i Paris, Odessa, Moskva, Petersburg på turné med Coquelin genom Skandinavien o. Ryssland 1893; åter vid Dramat. teatern 1894-98. Bland roller: Gurli i En räddande ängel, Siri i I Telefon, Agapetus i Herr Dardanell, Jeanne i Chamillac, Suzanne i Sällskap där man har tråkigt, Puck i En Midsommarnattsdröm, Katarina i Så tuktas en argbigga, Madame Sans-Gêne, m. fl. m. fl. Erh. Litteris et Artibus. Gm. 1:a (1881-91) skådespelaren Viktor Hartman; 2:a (1898) översten frih. Bror Cederström.

Chadwick, Emma Hilma Amalia, *målarinna*, Paris, f. Löwstädt i Sthlm ¹⁰/₈ 1855. Genomgått Konstakademien 1874-80; sedan stud. i Paris. Genre-målarinna och etsare. Bland arbeten: Tvätterskor (1881), Five o'clock tea (1887), Fandango (1892), Läxan (1897), samt etsningarna: Familjegrupp, Moder med barn (1897). Gm. (1882) amerikanske målaren Francis B. Chadwick.

Christie-Linde, Augusta Maria, *fil. doktor*, Stockholm, f. i Linde ²⁸/₃ 1870 av lantbrukaren Anders Andersson och Augusta Larsson. Student 1888; fil. kand. 1892; fil. lic 1908; fil. doktor 1909. Lärarinna vid Lyceum f. flickor i Sthlm 1892-94; vid Whitlockska samskolan 1893-94; amanuens vid Sthlms Högskolas zootomiska institut 1896-99, 1900-01. Skrivit i utl. vetenskapl. tidskr. åtskilliga naturhistoriska avhandl., varibland: Zur Anatomie des Gehirnes niederer Säugetierte (1900), Der Bau der Sorriciden und ihre Beziehungen zu andern Säugetierte, I, II (1907, 1912), On intermediate forms among Chiroptera (1909), m. fl. Gm. (1898) advokaten Edvard Christie-Linde.

Christiernsson, Elsa Matilda, *skådespelerska*, Stockholm, f. Palmén, i Sthlm ³/₄ 1885. Elev vid Hillberg-turnén 1901-02. Engag. vid Folkteatern, Sthlm, 1902-03; hos v. d. Osten 1903-04; Hj. Selander 1904-06; vid Folkteatern, Göteborg, 1906-09;

Dramat. teatern 1909-11; Intima teatern 1911-14. Första innehavare av Sv. Teaterförbundets stipendium 1910 för teaterstudier i Berlin. Gm. (1904-13) regissören N. Christiernsson.

Christiernson, Sie Dorothea, *regissör*, Hälsingborg, f. i Björneborg, Finland, ¹⁰/₇ 1859 av tändsticksfabrikanten Theodor Valenkampf och Sophie Wassberg. Genomgått kungl. teaterns elevskola. Engag. som skådespelerska vid Dramat. teatern i Sthlm 1880-81; Stora teatern i Gtbj 1881-82, södra teat. i Sthlm 1890-97; regissör vid Alb. Ranfts resande operettsällsk. sedan 1909. Gm. (1882) f. d. teaterintendenten Henrik Christiernson.

Cläesson, Eugénie, *pianist*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁸/₇ 1841 av bagarmästaren Märten C. och Johanna Bleidorn fr. Bremen. Avlade organistexamen 1867. Ackompanjatriss vid Musik. Akad. konservatorium 1860-1902; lärarinna i ackompanjemang och pianospelning till 1906. Ledamot av Musik. Akad. 1875; erh. Litteris et Artibus 1902.

Clausen, Julia, *operasångerska*, f. Ohlsson i Sthlm ¹¹/₆ 1879. Genomgått Konservatoriet 1898-1901 (lär. i sång O. Lejdström); stud. i Berlin för prof. Friedrich. Debut vid Kungl. operan 1903; engagerad därstädes 1903-12; efter 1912 vid Chicago Grand opera, Chicago, Covent Garden Royal opera, London, m. m. Bland roller: Leonora, Amneris i Aida, Carmen, Ortrud i Lohengrin, Fides i Profeten, Brynhilda i Valkyrian, Delila i Simson och Delila, m. fl. Erh. Jenny Lindstipendium; ledamot av Musik. Akad. Gm. (1902) sjökaptan Th. Clausen.

Cleve, Alma, *författarinna*, Stockholm, f. ¹⁵/₁ 1845 av kronofogden Kristoffer Öhnbom och Charlotte Westerdahl. Avlade som den 3:e i ordningen av kvinnor studentexamen vid Nya elementarskolan i Sthlm (privatist) maj 1873. Skrivit: Eva Sten (1896)

Ebb och Flod (1898), Om romanen (hedersomn. av Svenska Akad. 1899), Populärfilosofiska synpunkter, m. fl. Gm. (1874) prof. P. T. Cleve.

Cleve von Euler, Astrid Maria, fil. doktor, Vallentuna, f. i Uppsala ^{22/1} 1875 av prof. P. T. Cleve och Alma Öhbm (se föreg.). Student 1891; fil. kand. 1894; fil. lic. 1898; fil. doktor 1898. Assistent i kemi vid Sthlms Högskola 1898-1902; biologisk assistent åt Sv. Hydrografisk-Biologiska kommissionen sedan 1913; vik. lektor vid Sthlms norra reallärov. sedan 1913; lärare vid Anna Sandströms sem. sedan 1911; vid Nya elementarskol. f. flickor i Sthlm sedan 1912. Skrivit: Studier öfver några svenska växters groningstid och förstärkningsstadium (gradualafh. 1898), Zum Pflanzenleben in nordschwedischen Hochgebirgen (1901), Beiträge zur Kenntniss des Ytterbiums (1902, även på svenska), Vattnet i sjöar och vattendrag inom Sthlm och i dess omgifn. (1912), dessutom ett flertal kemiska och botan. avhandl. delvis tills. med H. v. Euler. Gm. (1902-12) dr H. von Euler.

Cnattingius, Alfhild Charlotta, telegrafkommissarie, Nora, f. i Skänninge ^{1/6} 1847 av borgmästare Clas Johan C. och Charlotte Stålhand. Genogt telegrafkurs 1866. Stationsföreståndare i Nyland 1866-72, i Storvik 1872-73, i Nora 1873-1908, telegrafkommissarie sedan 1908. Fullmäktig för delägarna i Telegrafverkets pensionsrättningar vid olika tillfällen 1892-1907. Ordf. i Nora kretsavdelning av Fredrika Bremer-Förbundet 1896-1909; i Nora F. K. P. R. 1905-11 samt sedan 1913; stadsfullmäktig sedan 1912.

Colliander, Selma Kristina, fil. doktor, biblioteksamanuens, Lund, f. i Lund ^{31/12} 1861 av kyrkoherde Josua C. och Fredrica Thomander. Student vid Lunds univ. 1900; fil. kand. 1905; fil. lic. 1909; fil. dr 1912. Stud. vid Berlins univ. 1900-01; språkstudier i Tyskland, England, Schweiz och Italien under sammanl. två år. Undervisat i engelska i Lunds lärov. f.

fl. E. o. amanuens vid univ.-biblioteket sedan 1913. Skrivit: Der Parallelismus im Heliant (gradualafh.) 1912, upptecknat och utg. Folkvisor (1902), gjort diverse översättningar.

Collin, Fredrika Victoria, fru, Hedemora, f. i Lund ^{27/9} 1871 av handlanden Anton Svensson och Maria Svensson. Stadsfullmäktig i Hedemora 1914. Gm. (1898) trafikchefen vid Uppsala—Gäffe järnväg Esaias Collin, d. 1906.

Coyet, Henriette, friherrinna, Torup, Bara, f. i Hälsingborg ^{16/3} 1859 av generallöjtnanten friherre Bror Cederström och Amelie Ehrensward. Led. av styr. för Malmöhus läns hemslöjdförening, av fattigvårdsstyrelsen och pensionsnämnden inom Bara församling. Ordf. f. Malmöhus läns hemslöjdförenings arbetsutskott sedan 1910, i Fredrika Bremer-Förbundets stipendiekommitté för Malmöhus län sedan 1911, i Röda Korsets kvinnoförenings lokalavdelning för Bara-Nyby-Mölleberga sedan 1913; led. av styr. f. Bara härads vandrande skolkök sedan 1908; av bestyr. för Baltiska utställningen sedan 1912. Officier de l'Académie française 1908. Gm. (1884) kammarherre Gustaf Coyet.

Crafoord, Caroline, konsulent, Ädö, Bro, f. i Hälsingborg ^{17/6} 1877 av kaptenen J. G. C. och Margarete Clausen. Studerat fjäderfäskötsel i Danmark och England, småbruk i Danmark, strutsuppfödning i Hamburg. Hönsriföreståndarinna sedan 1902, konsulent för Uppsala läns fjäderfävelsförening sedan 1903. Prisdömare vid fjäderfäställningar i Malmö, Jönköping, Stockholm, Göteborg m. fl. orter. Erh. ett hundratal priser från olika fjäderfäställningar, däribland guldmedalj på utställningen i Köpenhamn.

Cramér, Anna Marie-Louise, målarkinna, Stockholm, f. i Hamburg ^{29/1} 1857 av grosshandlare Fredrik C. och Marie-Louise Hegardt. Stud. för prof. A. Malmström; sedan sex år i Fria Konsternas Akad.; därefter i Paris. Styr.-medlem i Fören. Svenska Konstnärinnor 1911-14. Bl. arbeten: Prof.

A. Malmström i sin atelier, Porträtt av min far, Funderingar, I kyrkan, m. fl.

Croneborg, Ebba Maria, *fröken*, Södertälje, f. å Älfsbacka bruk, Värmlands län, ^{23/6} 1856 av kammarherren Vilhelm C. och Maria von Berg. Studier i Schweiz 1872—73. Husföreståndarinna i enskild familj 1894-97; innehade eget privathotell i Sthlm 1900-03; husmoder på Saltsjöbadens badanstalt 1903-06; innehar sedan 1907 eget pensionat (tillsammans med fröken Ida af Klinteberg).

Cronstedt, Ebba Maria Amalia, *grevinna*, Kil å Värmdön, Stockholm, f. å Österby bruk, Uppsala län, ^{27/6} 1844 av direktören, friherre Adolf G. Tamm och Augusta S. M. Rålamb. Led. av Karlskrona arbetsfören. 1867-70, av Klara skyddsfören. 1881-84, av De nödlidandes vännar 1886-1900, m. fl. fören.; styr.-led. i F. V. O. sedan 1889. Gm. (1866) kab.-kammarherren m. m., greve Otto C. Cronstedt, d. 1907.

Cronstedt, Maria, *grevinna, författarinna*, Stocksund, f. i Eskilstuna ^{5/11} 1871 av överingenjör Aug. Engelson och Louise I. Utg. under psevd. Harriet Wolmer: Fröken på Borgö (1906), Under ytan (1907), under eget namn: En butiksflicka (1911), skrivit div. tidningsuppsatser. Gm. (1896) kaptenen greve Nils Cronstedt.

Curman, Calla, *professorska*, Stockholm, f. i Jönköping ^{12/11} 1850 av fabrikör, sederm. godsägare Carl F. Lundström och Sophie Malmberg. Styr.-ledamot i Hand. Vänner 1880-1904; i Sthlms första läsestuga 1898-1900; i samf. f. Unison sång; stiftarinna av sällsk. Nya Idun 1885, nämndmedlem i detsamma 1885-1912. Utg. ett häfte Sånger under psevd. Eli Rhem (1897), lämnat div. bidrag till tidskr. och tidn. Gm. 1:a (1868) med doktor Adolf Liljenroth, d. 1874; 2:a (1878) professor Carl Curman, d. 1913.

D.

Dahlborg, Elisabeth (Lisa) Astrid Eva Gunhild, *fröken*, f. i Vetlanda, Jönköpings län, ^{31/7} 1887 av provinssiällkaren Carl D. och Therese D. Studentexamen 1906, bank- och språkkurser. Elev å apotek ^{1/2} år; anställd 1908 å K. Kommersekollegii avdelning för arbetsstatistik (numera K. Socialstyrelsen), skrivbiträde av högre grad sedan 1913.

Dahlgren, Anna, *bibliotekarie*, Djursholm, f. i Sthlm ^{23/1} 1857 av kanslirådet Fredrik August D. och Ulrika von Heland. Föreståndarinna för Kungsholms arbetsstuga 1888-94; bibliotekarie vid Djursholms folkbibliotek sedan 1908. Medlem av Djursholms folkbildn.-fören. styrelse sedan 1904.

Dahlgren Eva Charlotta Carolina (**Lotten**), *författarinna*, Djursholm, f. i Sthlm ^{23/4} 1851, syster till föreg. Redaktör av Fr. Brem.-Förb. tidskrift Dagny 1891-1907. Sekr. i sällsk. Nya Idun 1901-06. Utg. Ransäter, värmländska släktminnen (1905), Ur Ran-

säters familjearkiv (1907). En svensk herrgårdssläkt (1909), Norrländska släktprofiler (1911), Lyran, interiörer från 1870 och 80-talens konstnärliga och litterära Stockholm (1913), m. m.

Dahlström, Anna, *med. dr., praktiserande läkare*, Göteborg, f. i Göteborg ^{5/10} 1867 av juristen John Niklas D. och Amalia Christina Rangström. Studentex. 1886, med. fil. kand. 1888, med. kand. 1893, med. lic. 1899, leg. läkare s. å., med. dr. 1908; studier i Tyskland och England. Amanuens vid patol. institutionen i Uppsala 1895-97, assistent därst. 1899, e. o. amanuens vid Akademiska sjukhusets bröstavdelning i Uppsala 1900, volontärassistent vid Universitets-Augen-klinik i Leipzig 1900-1902; amanuens i oftalmiatrik vid universitetets poliklinik och Akademiska sjukhuset i Uppsala 1903, vid Hälsovårdsnämndens poliklinik för ögonsjuka i Göteborg 1911-13. Utfört diverse revisioner i Medicinska föreningen, Sthlm, Göteborgs nation, Uppsala, sällskapet Myrorna och Majornas sjukhus, Göte-

borg. Utg. uppsatser i medicinska tidskrifter.

Dalström, Anna Maria Katarina (Kata), författarinna, Stockholm, f. i Dalhems s:n, Småland, ¹⁸/₁₂ 1858 av professor J. O. Carlberg och Maria Carlsvärd. Medlem av Katarina arbetsstugors styrelse; av socialdemokr. arbetarpartiets verkst. utskott 1900-05. Utg. Nordiska gudasagor, Nordiska hjältesagor, Grekiska guda- och hjältesagor, jämte en mängd socialdemokratiska broschyrer. Gm. (1878) civilingenjör G. M. Dalström, d. 1906.

Danell, Maria, räkenskapsförare, Stockholm, f. i Norrköping ¹⁷/₁ 1871 av kyrkoherden Isak D. och Amanda Josefina Petersson. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1897. Lärarinna i Sofi Almquists Samskola 1897-99, i Brummerska skolan 1899-1912. Räkenskapsförare i Svenska Lärarinnornas Pensionsförening sedan 1909.

Danielsen, Helene, bostadsinspektis, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁹/₁₀ 1888 av affärsinnehavaren Johannes D. och Louise Hamberg. Genomgått Statens skolköksseminariums lärarinnekurs och Sällskapet Barnavårds kurs. Bostadsinspektis i Sthlm sedan 1910.

Danielsen, Louise, fru, Herserud, f. i Sthlm ²¹/₈ 1856 av prof. N. P. Hamberg och E. C. A. Härnström. Studier i Schweiz. Lärarinna vid Lyceum f. flickor 1884-87. Vice ordf. i styr. f. Östermalms arbetsstuga sedan 1888; ordf. i Centralkom. f. Sthlms arbetsstugors arbetande utskott sedan 1906; styr.led. i Centralkom. f. ferie barns utsändande sedan 1904. Gm. (1887) grosshandl. Johannes Danielsen.

Danielsson, Hilda Johanna (Anna), föreståndarinna, Karlstad, f. i Norra Råda församling, Värmlands län, ¹⁸/₈ 1865 av disponenten Erik Georg D. och Stina Waern. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1888, studieresor i England, Frankrike och Nordamerikas Förenade stater. Lärarinna vid Statens Normalskola f. flickor 1888-90; föreståndarinna för Kristinehamns Elem.-skola f. flickor 1890-96, för Ateneum f. flickor i Sthlm 1896-1903, för Kalmar Elem.-skola f. flickor 1903-

13, för Karlstads högre elem.-läroverk för flickor sedan 1913. Led. av Kristinehamns skolråd 1895-96, av stadsfullmäktige i Kalmar 1911-13, av stadsfullmäktiges valnämnd 1911-12, av barnbespisningsstyrelsen 1912-13. Utg. pedagogiska uppsatser.

Dehn, Augusta, fru, Stockholm, f. i Västerhaninge församling, Sthlms län, f. 1849 av inspektören Karl Hedberg och Mathilda Ekenborg. Utländska resor för studiet av hotell- och pensionatväsendet. Grundade 1900 Grand Pensionat A. Dehn i Sthlm, som nu är ett av de förmånsta. Gm. direktören i Sundsvalls handelsbank Isidor Dehn, d. 1899.

De la Gardie, Elisabeth Sofia Gustava, hönseriföreståndarinna, Hapsal, Vingåker, f. i Östra Sönnarslöfs församling, Kristianstads län, ²⁴/₉ 1872 av ryttmästaren vid Skånska Dragonregementet greve Axel De la G. och Fredrika Christina Falkenberg af Bälby. Språkstudier i Paris. Anställd i Kristianstads Enskilda Bank 1897-99, i Bank A.-B. Södra Sverige 1902-05. Led. av styr. för Sveriges allm. fjäderfäavelsförening för Södermanlands län sedan 1912; ordf. i Västra Vingåkers lokalavdelning av Röda Korsets Kvinnoförening 1914.

Detthow, Alma Mathilda Fredrika, föreståndarinna, Stockholm, f. i Sthlm ²⁵/₁₁ 1855. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1876, studieresor i Norge, Danmark, England, Tyskland, Österrike och Schweiz. Lärarinna vid Sthlms folkskolor 1872-73 samt 1876-79, föreståndarinna för småskoleseminariet och övningsskolan vid Atheneum f. flickor 1879-96; grundade 1896 Detthowska skolan och Detthowska privatskoleseminariet (nedlagt 1912), samt 1899 Nya småskoleseminariet; föreståndarinna för dessa läroanstalter sedan dess.

De Vylder, Elisabeth Charlotta, lärarinna, Katrinebergs folkhögskola, Vessigebo, f. i Lund ¹¹/₁₁ 1875 av härfrisören Birger Lundberg och Maria Charlotta Brumberg. Studieresor. Lärarinna vid Lunneveds folkhögskola somrarna 1895-97, vid Bodens vint-

rarna 1896-98, vid Katrinebergs 1898, vid Matarengi 1899-1911, vid Katrineberg sedan 1912. Mångårigt verksam för hemslöjden inom Tornedalen; föreläsare. Gm. (1898) folkhögskoleföreståndaren, pastor Ludvig De Vylder.

Dickson, Beatrice Cecilia Eliza, *fröken*, Göteborg, f. i Gtbg ^{31/3} 1852 av grosshandlaren James D. och Eleonore Willerding. Oavlättligt verksam på det filantropiska och sociala området. Ordf. i Gtbg's K. F. U. K. sedan dess början, 1891; i Svenska kvinnors kristliga nykterhetsförbund sedan 1894; sekr. i Sveriges första blåbandsförening 1884-99; styr. led. i A.-B. Göteborgssystem sedan 1907.

Djurberg, Hildur Karolina, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ^{20/9} 1851 av vice häradshövdingen Carl Johan Djurberg och Carolina Josefina Lönnström. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1885; språkstudier i Frankrike och England. Föreståndarinna f. Elem.-läroverket f. flickor i Kristinehamn 1885-90; bitr. föreståndarinna vid K. Högre Lärarinneseminarium sedan 1890.

Drakenberg, Fanny Margareta, *fru*, Stockholm, f. i Göteborg ^{4/7} 1851 av bryggeriägaren Ferdinand Roempke och Carolina Blix. Genomgått kurs vid Arbetsskolan f. vanföra i Gtbg

1887. Föreståndarinna f. Arbetsskolan och Hemmet f. vanföra i Hälsingborg 1887-93. vid Arbetsskolan f. lytta och vanföra i Sthlm 1893-1913. Gm. (1879) stationsinspektoren Sten Drakenberg, d. 1886.

Durling, Maria Elisabeth, *författarinna*, Eksjö, f. i Östraby, Malmöhus län, ^{28/11} 1867 av häradshövding Carl August D. och Charlotte Norden-skjöld. Sekr. i Röda Korsets lokalför. sedan 1902 och i Hvita Bandets lokalför. i Eksjö sedan 1905. Utg. Kambyses seger (1894), Martall och andra berättelser, Bibeln och vår tids forskning, I, samt skriv. berättelser, dikter och uppsatser i tidn. Erh. Sv. Akad. 2:a pris 1904 för sagospelet Våg och hedersomn. vid olika tillfällen.

Dyrssen, Lizinka, amiralinna, Stockholm, f. å Lennartsnäs, Uppsala län, ^{28/7} 1866 av statsrådet friherre Gustaf af Ugglas och Thérèse Björnstjerna. Styr.-led. i Fredrika Bremer-Förbundet sedan 1901, Ordf. i Rinforsaskolans mindre styrelse och i Röda korsets kvinnoförening, vice ordf. i Moderata kvinnoförbundet, styr.-led. i Kvinnoförbundet för Sveriges sjöförsvär. Innehar guldmedalj för förtjänst om den frivilliga sjukvården. Gm. (1888) vice amiral Wilhelm Dyrssen.

E.

af Edholm, Lotten, *fru*, Stockholm, f. i Örebro ^{18/4} 1839

av ryttmästaren vid K. Livregementets husarer Georg von Heijne och Julia Silfverstolpe. En av stiftarinnorna till Röda korsets Damkommitté (numera Svenska Röda korsets kvinnofören.), ordf. därstädes 1865-1905, hedersled. därst. sedan 1905 och styr.-led. i Föreningen Röda korsets sjuksköterskeh. Hovfröken hos H. M. Änkedrottning Josefina 1865-67. Styr.-led. i Kungs-

holms skyddsförening, i Föreningen Myrorna, i Föreningen för öm och sedlig modersvård, i Kungsholms skolvskolonier och Arbetsflitens befrämjande. Innehar guldmedalj »för förtjänst om den frivilliga sjukvården». Gm. (1867) generaldirektören Edvard af Edholm, d. 1913.

Edling, Dina, f. d. operasångerska, Stockholm, f. i Lund ^{14/11} 1854 av musikfanjunkare Christian Niehoff och Johanna Fogelberg. Sångstudier vid Musik. Akad. 1872-76. Debut. å Kungl. operan 1876; engag. där 1877-92; lärarinna i sång. Bland roller: Anna i Friskytten, Carmen, Mignon,

Susanna i Figaros bröllop, Zerlina i Don Juan, Nürnbergerdockan, m. fl. Ledamot av Musik. Akad. 1885; erh. Litteris et Artibus 1891. Gm. (1883) ingenjör Gunnar Edling, d. 1897.

Edling, Eva Charlotta Henrika, *målarinna*, Stockholm, f. i Örebro l., $\frac{1}{5}$ 1872 av med. dr N. A. Edling och Charlotte Vult v. Steijern. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm 1888-91; Konstakademien 1901-05. Styr.-suppl. i fören. Svenska Konstnärinnor 1914. Porträttmålarinna.

Ek, Selma, f. d. operasångerska, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{2}{9}$ 1856. Stud. vid Konservatoriet sång för Ellen Bergman och J. Günther 1873-78; senare för Louise Viardot. Debut. på Kungl. operan 1878; engag. därstädes 1878-87, 1888-90; sedan gästspel i Sthlm, Köpenhamn, Berlin. Bland roller: Agata i Friskyttan, Grefvinnan i Figaros bröllop, Margareta i Faust och Mefistofeles, Julia i Romeo och Julia, Aida, Elsa i Lohengrin, Eva i Mästersångarna, Katarina i Nordens stjärna, Elisabeth i Tannhäuser, Blenda, Neaga, m. fl.

Ekelöf, Margareta (Greta), biblioteksamanuens, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{11}{2}$ 1882 av kommandörkapten Johan Adolf E. och Mathilda Beskow. Student 1901; stud. biblioteksarbete 1902-03. Amanuens vid K. Vetenskapsakad:s bibliotek 1904-07; förste amanuens sedan 1907. Biträtt K. Vet. Akad:s Swedensborgskommitté vid utg. av Em. Swedensborgs vetenskapl. verk från 1902; biträtt prof. E. Lönnberg vid utgiv. av Linnés föreläsningar över djurriket 1912-13. Utg. tills. med A. Stroh: Kronologisk förteckning över Em. Swedensborgs skrifter 1700-72 (1910), m. m. Erh. stipendium av Vetenskapsakad. 1911 för resa till Ryssland i o. för stud. av ryska språket.

Ekelöf, Maria (Mia), föreståndarinna, Storvik, f. i Uppsala $\frac{29}{5}$ 1884 av köpmannen Albert Lundell och Lova L. Studentex. 1905, studier vid Uppsala universitet 1905-07, genomgått Rimforsa utbildningsanstalt för

lanthushållningslärarinnor; studieresor i Tyskland, Böhmen och Schweiz. Föreståndarinna för den kvinnliga kursen vid Gästriklands folkhögskola sedan 1910; led. av pensionsnämnden i Ofvansjö socken 1914. Gm. (1909) rektorn vid Gästriklands folkhögskola Gösta Ekelöf.

af Ekenstam, Märta, ciselör, Malmö, f. i Malmö $\frac{3}{5}$ 1880 av ryttmästaren vid Kronprinsens Husarregemente Engelbrecht af E. och Gunilla af E. Genomgått teknisk yrkesskola, kurser vid Nääs, studier i Tyskland, Holland, Italien. Avlagt 1909 gesällprov inför Malmö Hantverksförening och erhållit dess 1:sta belöningsgrad (Sveriges första kvinnliga metallarbetaregesäll). Slöjdlärlarinna vid Högre Allmänna Läroverket i Malmö och vid Malmö Förberedande Elem.-skola f. gossar sedan 1902; lärarinna vid Handfärdighetsschule i Nürnberg 1903-04, vid Högre Institutet i Neapel 1904. Utövar sedan 1904 ciselörverksamhet. Erh. silvermedalj vid utställningen i Malmö 1904, 2:dra pris i Jönköping 1904, silvermedalj i Norrköping 1906, bronsmedalj i Lund 1907, silvermedalj i Malmö 1909.

Ekermann, Agnes Olivia, f. d. *seminarieadjunkt*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{29}{7}$ 1849 av köpmannen Olof Richard E. och Antoinette Rohnström. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1870, vid K. Musikkonserveratorium 1874, vid Tekniska skolan 1874. Lärarinna i enskilda flickskolor i Sthlm 1871-75, adjunkt vid Sthlms folkskoleseminarium 1875-95. Utg. »Från berg och dal», samling folklvisor och folklekar, Läsebok till svenska litteraturhistorien, 5 uppl., Från Nordens forntid, Svensk Ördlista, 3 uppl.

Eklund, Anna M. Th., föreståndarinna, Stockholm, f. i Växjö $\frac{20}{3}$ 1872 av med. dr Fredrik E. och Mathilda Akrell. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, Pestalozzi-Fröbelhaus i Berlin, Nääs slöjdseminarium; studieresor till Tyskland, Schweiz, Frankrike och England. Stiftarinna (1896)

och föreståndarinnan för Sveriges första Kindergartan (numera Margaretaskolan) samt sedan 1897 för det första Kindergartenseminariet. Grundat tillsammans med S. Åkermark Värtans folkbarnträdgård 1906, framlagt planer till upprättande av Kindergartan vid Skutskär, Domnarvet m. fl. orter. Utg. uppsatser, om barnträdgårdar i tidn. och tidskr.

Ekman, Ingegerd, *bibliotekarie*, Göteborg, f. i Gtbg ^{22/10} 1885 av ingenjör Gustaf E. och Gerda Gödecke. Genomgått Pratt Institute Library school i Brooklyn, Amerika 1910-11. Föreståndarinnan för Gtbg:s barn- och ungdomsbibliotek sedan 1913.

Ekwall, Emma Amalia, målarinna, Stockholm, f. i Säby förs. ^{18/1} 1838 av kronofogden Nils Fred. E. och Emelie Djurström. Stud. för prof. Plagemann 1855; vid Konstakademien 1864-71; i München 1873-75. Målat genre och sedan 1895 nästan enbart porträtt. Erh. Kungl. medaljen samt medaljer i olika studieämnen.

Elander, Mathilda, skorstensfejare, Stockholm, f. 1844. Sotaremästare i Hedvig Eleonora 8:de distrikt, Sthlm, efter mannens död, 1887.

Elbe, Constantia (Constance) Vilhelmina, *tandläkare*, Stockholm, f. i Sthlm ^{14/7} 1864 av fabrikören E. och hans hustru, född Wahlström. Studentex. 1883, elev hos tandläkare E. Olaison i Sthlm 1885, tandläkarekand.-ex. 1887; studier hos tandläkare W. Herbst i Bremen 1888, tandläkare-ex. 1889 (Sveriges första kvinnliga examinerade tandläkare). Praktiserande i Sthlm sedan s. å.

Elgström-Collijn, Anna Lenah, författarinna, Stockholm, f. i Hälsingborg ^{29/12} 1884 av byggnadsingenjör Nils O. Elgström och Maria Strömberg. Konststudier i Tekn. skolan och Högre konstindust. skolan i Sthlm, vid Althins atelier darsammastädes, i Köpenhamn och Paris 1903-09. Journalistisk verksamhet under sign. »Lenah», »Ale» m. fl. i St. Dagblad, Aftonbladet, m. fl. 1909-11. Utg.

Gäster och främlingar (1911), Hafs-boken (1912), Fattigfolk (1912). Gm. (1912) teaterdirektören och förf. Gustaf Collijn.

Elkan, Sophie, författarinna, Göteborg, f. i Gtbg. ^{3/1} 1853 av handlanden Alexander Salomon och Henriette Abrahamson. Upprepade resor och längre vistelse i de flesta av Europas länder; resa i Orienten 1899-1900; arkivstudier i Sthlm och Köpenhamn. Utg. Dur och Moll, Med Sordin (1891) Säfve, Kurt & Comp. (1894) m. fl. under sign. Rust Roest; under eget namn: John Hall (1899), Drömmen om Österlandet (1901), Konungen, en sanna (1904), Konungen i landsflykt (1906), Anckarström (1910, m. fl., samt skrivit ett hist. skådespel Hermelin och Purpur, uppf. i Gtbg 1913. Gm. (1872) musikhandlaren Nathan Elkan, Sthlm, d. 1879.

Elliot, Coralie, fru, Stockholm, f. i Västerås ^{20/5} 1851 av grosshandlaren Theodor Pålman och Coralie Högman. Genomgått K. Musikaliska Akademien. Lärarinna i N. Anderssons flickskola i Västerås 1871-73; musiklärarinna. Sekreterare i Kvinnoförbundet f. Sveriges sjöförsvaret sedan 1895; inspektris vid Hemmens Platsförmedling sedan 1904. Utg. tidsningsuppsatser och broschyrer. Gm. (1873) kommandörkaptenen Otto Elliot.

Ellström, Clara Brigitta (Brita), målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{20/5} 1873 av snickaremästare Leonard E. och Carolina Jonsson. Genomgått Konstakademien 1894-99; resestipendiat 1902-05. Bland tavlor: Abrahams offer (Kungl. medalj 1899), Dans kring majstång (1902), Parisisk gatunglerska (1903), Marknadsmusikanter (1905). Erh. 1902 Jenny Linds resestipendium å 3,000 kr. under 3 år.

Elmblad, Sigrid Agneta Sofia, författarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{28/5} 1860 av arkitekten Abraham Pettersson och Rosa af Heurlin. Redaktionssekr. i Sv. Familjejournalen 1885-86; teaterrecensent i Skånska Aftonbl. 1907; medarb. i Sydsv. Dagbl. Snällposten sedan 1908. Medlem av sällsk.

Nya Iduns nämnd sedan 1910; nämndens sekreterare sedan 1912. Utg. Vind för väg (1885), Ljusa skyar (1887), Swinburne (1899), Vi små i en vrå (1910) m. m., övers. Nibelungens ring av Rich. Wagner, Brand av H. Ibsen. Gm. (1888) operasångaren Johannes Elmlblad, d. 1910.

Enander, Hilda Elisabeth, *fosterbarnsinspektris*, Göteborg, f. i Göteborg ¹⁹/₂ 1858 av löjtnanten Karl Fredrik Bohle och Inga B. Fosterbarnsinspektris i Göteborg sedan 1903. Led. av Gtögs Fattigvårdsstyrelse sedan 1906, av styrelsen f. Föreningen Mjölkdroppen sedan 1908 och f. Föreningen Barnavärn sedan 1903; ordf. i Föreningen Spädbarnkrubborna sedan 1911. En av stiftarna av Föreningen Barnavärn 1903, stiftat Spädbarnskrubban I 1906 och Spädbarnskrubban II 1907, vilka 1911 övertogas av Föreningen Spädbarnskrubborna. Gm. (1885) köpmannen Axel Vilhelm Enander.

Eneroth, Andrea, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Göteborg ²⁷/₆ 1873 av grosshandlaren Andreas Otto E. och Lisette Charlotte Trahn. Genomgått K. E. Palmgrens och Hulda Lundins slöjdseminarium i Sthlm samt kurser i olika slöjdgrenar; utländska studieresor. Handarbetslärarinna vid H. Elem.läroverket f. flickor i Uppsala och dess seminarium 1891-1901, vid Uppsala Ensk. läroverk 1901-07, vid Fackskolan f. huslig ekonomi 1900-07; på uppdrag givit en kurs i metodisk slöjd för Uppsala stads folkskollärarinnor 1892 och vid Fredrika Bremer-Förbundets lantushälskolor 1908. Innehar och förestår sedan 1907 Andrea Eneroths handarbetskola och seminarium i Sthlm, vilket står under K. Överstyrelsens för rikets allmänna läroverk inspektion.

Eneroth, Carola Christina, *föreståndarinna*, Uppsala, f. i Göteborg ¹³/₄ 1867, syster till föreg. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1890; studieresor till Tyskland, Österrike, Frankrike, Holland, Belgien, England, Norge, Ryssland. Lärarinna vid Majornas

elem.läroverk f. flickor i Göteborg 1890-97, vid Uppsala Enskilda läroverk 1897-98, föreståndarinna för Uppsala Enskilda läroverk och privatgymnasium sedan 1898. Led. av bestyr. och förestånd. för utställningarna vid 9:de allm. svenska flickskolemötet i Uppsala 1907.

Engelke, Jenny, *författarinna*, Stockholm, f. i Norrköping ⁹/₃ 1838 av fabrikör Hjalmar Leopold och Agnes Louise Arosenius. Lärarinna i Jos. Forsells flickskola i Söderhamn 1855-59, meddelat privatundervisning i Nyköping 1859-63, samt i Köping 1871. Utg. Prästgårdslif från 30-talet (1905), Gamla Norrköping (1906). Fru patronessan (1907), Vålgörare (1908), Britt-Marie (1910), Lyckans tempel (1911), m. fl., skrivit i Idun, Vårt hem, Sverges ungdom, m. m. Gm. (1871) kapten vid Hålsinge reg. Vilhelm Engelke, d. 1899.

Engström, Karolina Augusta (Lilly), *lärarinna*, f. i Stockholm ⁹/₁₁ 1843 av apotekaren Johan Magnus E. och Charlotta Augusta Lindman. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1864. Studieresor. Ord. lärarinna vid Statens Normalskola f. flickor 1864-1907; föreståndarinna för samma skola 1889-90. Skolrådsled. i Hedvig Eleonora och sedan i Engelbrekts förs. sedan 1889 (Sveriges första kvinnliga skolrådsledamot); styr.led. i Fredrika Bremer-Förbund. sedan 1884, i Östermalms församlingars bibliotek sedan 1901, i Sv. Lärarinnornas pensionsförening sedan 1873, i Pedagogiska sällskapet sedan 1893. Inspektör vid Lychouska skolan i Sthlm sedan 1913. Utg. uppsatser i Dagny och Sv. Turistföreningens Arsskrift.

Engström, Sigrid, *praktiserande läkare*, Visby, f. i Sthlm ²/₈ 1863 av med. doktor Johan Molander och Augusta Dybeck. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1884, studentex. 1886, med. fil.-ex. 1888, med. kand. 1892, med. lic. 1898. Lärarinna vid Ählnska skolan i Sthlm 1884-85; praktiserande läkare i Visby sedan 1898. Inspektör för Visby högre

flickskola sedan 1909; stadsfullmäktig i Visby sedan 1913. Gm. (1897) vice häradsförvaldingen Vilhelm Suno Engström.

Ericson, Elsa Laura Maria, *målvarinna*, Sundsvall, f. i Hölö, Södermanland, $\frac{5}{1}$ 1881 av kyrkoherden Klas Alfr. Hagström och Clara Ablander. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, lägre och högre avd., 1898-1903. Teckningslärarinna vid B. Fahlstedts skola i Sthlm 1903-04. Utfört akvareller och teckningar till barnblad. Gm. (1907) ingenjör Arnold Ericson.

Eriksson, Amanda Katarina, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{4}{6}$ 1848 av kyrkoherden i Katarina församling, fil. dr E. H. E. och C. H. Furubom. Anställd i K. Statistiska Centralbyrån sedan 1876 (den äldsta av de nu tjänstgörande kvinnliga biträdena).

Eskilsson, Bengta, *konstväverska*, Lund, f. i Hammarlunda församling, Malmöhus län, $\frac{14}{6}$ 1836 av lantbrukaren Nils Persson och Elna Larsdotter. Grundade 1887 egen konstvävnadsanstalt. Erh. hedersdiplom vid utställningen i Köpenhamn 1888,

silvermedalj i Göteborg 1891, extrapris i Ystad 1893, silvermedalj i Lund 1895, i Malmö 1896 och i Sthlm 1897, guldmedalj i Paris 1900, hederspris av Malmöhus läns Hushållssällskap, silvermedalj i Hålsingborg 1903 och guldmedalj i Lund 1907. Gm. (1887) malttillverkaren Johan Fredrik Eskilsson.

Eurén, Elisabet Matilda Vilhelmina, *seminarieadjunkt*, Stockholm, f. å Bergsgården, St. Kopparbergs församling, Kopparbergs län, $\frac{9}{7}$ 1864 av häradsförvaldingen J. L. E. och Elisabet Kristina Södermark. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1884, vid dess 4:de avdelning 1893. Resor i Tyskland, Schweiz, England, Danmark, Norge, Italien, Tyrolen. Lärarinna vid Statens Normalskola f. flickor 1885-87, vid Lyceum f. flickor 1887-92; adjunkt vid Umeå folkskoleseminarium 1893-1904, vid Sthlms folkskoleseminarium sedan 1904. Utg. C. U. Broocman, biografiskt utkast, Något om modersmålsundervisningen (båda i tidskr. Verdandi). Översatt arbeten från norska och tyska.

F.

Fahlén, Anna, *fru*, Sollefteå, f. i Ådalslidens församling, Västernorrlands län, $\frac{4}{8}$ 1876 av skogsförvaltaren Frans Gustaf Johanson och Johanna Östlund. Ordf. i arbetsutskottet för Ångermanlands hemslöjdförening sedan dess bildande 1909. Gm. f. d. auditören, ledamoten av Riksdagens Första kammare Hugo Fahlén.

Fahlman, Johanna Louise, *skåde-
spelerska*, Stockholm, f. i Njurunda, Västernorrlands län, $\frac{30}{6}$ 1856 av skeppsbyggmästaren Severin Jensen och Julia Hanson. Elev av Bert. Tammelin 1877-78. Debut. vid Nya teatern, Sthlm, 1878; engag. vid Stora teatern i Göteborg 1879-81; Sv. teatern, Sthlm, 1881-87 och sedan 1901; Dramat. teatern 1887-1901. Bland roller: Messalina i Arria och Messalina, Odette, Magda i Hemmet, Ade-

laide i Johan Ulfstjerna, mrs Warren i Mrs Warrens yrke, Lona Hessel i Samhällets pelare, modern i De fem Frankfurtern, m. fl. Erh. Litteris et Artibus 1896. Gm. (1875) banktjänsteman Eugène Fahlman, d. 1876.

Fahlstedt, Amalia, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{8}{1}$ 1853 av handlande Anders Gust. F. och Johanna Wilh. Bergström. Genomgått Rossanderska kursen. Inneh. förber. samskola 1878-95. Utg. I flykten (1883), Ismael (1895), I sommartid (1901), Glimtar (1912), m. fl., dessutom under psevd. Rafael: En passionshistoria (1897), I dödvattnet (1899), Hvita boken (1904); även gjort övers. och lämnat bidrag till tidn. och tidskr.

Falck, Wendla Andersson, *gymnastikdirektör*, Stockholm, f. i Säters $\frac{6}{8}$ 1854. Ex. vid K. Gymnastiska

Centralinstitutet 1885. Gymnastiklärarinna vid Wallinska skolan i Sthlm 1887-96, vid A. Sandströms skola 1888-1910, vik. lärarinna vid G. C. I. 1896-99, ordinarie därstädes sedan 1899.

Falk, Elin, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Vänersborg ^{10/1} 1872 av kronofogden Herman F. och Amelie Carlsson. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1895. Studieresor i Tyskland och Schweiz 1906. Gymnastiklärarinna vid Y. W. C. A. i Baltimore, U. S. A., 1895-97; i Köpenhamn, Sundsvall, High Wycombe, England, 1898-99; vid dr J. Arvedsons institut 1900-09. Gymnastikinspektris vid Sthlms folkskolor sedan 1910. Sakkunnig i Folkundervisningskommittén 1913-14. Utg. skrifter i gymnastik.

Falkenberg, Louise, friherrinna, Schedewij, Skebokvarn, f. i Göteborg ^{15/3} 1849 av konsul Oscar Ekman och Carolina von Düben. Ord. vid Kronpr. Lovisas vårdanstalt sedan 1897; vice ord. i fören. Mjölkdroppen o. Södermanlands lins sjukhem i Flen. Understött frivilliga skytteväsendet; innehar Skytteguldmedalj. Gm. (1883) öfverste kammarjunkare Claes Falkenberg, d. 1892.

**Faustman-Törneqvist, Mollie, mål-
larinna,** Stockholm, f. i Sthlm ^{15/3} 1883 av ingenjör Edvard Faustman och Alma Karsten. Studentexam. 1901; stud. för C. Wilhelmson 1905-08; studieresor till Paris 1909, 10, 11; London 1909; Antwerpen, Brüssel 1909. Utställt i Sthlm, London och Göteborg. Gm. (1910) konstnären Gösta Törneqvist.

Fischerström, Anna Charlotta, f. d. föreståndarinna, Lambult, f. i Karlskrona ^{26/9} 1854 av kaptenlöjtnanten i K. Flottan Claes August F. och Louise Hubendick. Språkstudier i Schweiz. Förestod en privat flickskola 1876-81. Grundade 1882 Fischerströmska skolan i Karlskrona, förestod densamma till 1896, då den ombildades till Karlskrona högre läroverk f. flickor; föreståndarinna därstädes 1896-1909.

**Fischerström, Edith, mål-
larinna,** Sollefteå, f. i Sthlm ^{24/9} 1881 av arkitekt Carl Aug. Olsson och Elvira Woelner. Genomgått konstakademien 1900-04; studieresa till Italien 1904, till Paris 1913. Anställd som teckningslärarinna vid Sollefteå samskola 1904-06. Medlem av juryn för fören. Sv. Konstnärinnors utställn. till Baltiska utställningen 1914. Målar porträtt och landskap. Erh. lovord vid konstakad. Gm. (1905) kapten C. L. I. Ph. Fischerström.

Fjæstad, Amelie, gobelinväverska, Arvika, f. i Sthlm ^{14/7} 1862 av skomakaremästaren P. F. Studier i utlandet. Sedan 1904 utfört efter egen teknik gobeliner och flossamattor, av vilka flera inköpts för museers räkning.

Fjæstad, Kerstin Maria, fru, Arvika, f. i Hörby församling, Malmöhus län, ^{30/5} 1873 av kyrkoherden Lars Hallén och Sofia Trägårdh. Studier vid Konstnärsförbundets skola i Sthlm 1893-95. Komponerat mönster till vävnader m. m. Medlem av Värmlands länskommitté för Baltiska utställningen 1914. Led. av pensionsnämnden för Arvika landsförsamling. Gm. (1898) konstnären G. A. Fjæstad.

Fjällbäck-Holmgren, Karin, fru, Stockholm, f. i Sthlm ^{31/7} 1881 av fabrikören J. A. Fjällbäck och Carolina F. Studentex. 1899, studier vid Uppsala universitet och Sthlms högskola. Styr.-led. av C. S. A. 1903-04; sekr. i F. K. P. R. i Sthlm 1911-14; led. av pensionsnämnden i Sthlm sedan 1914; led. av Centralkommittén för Årsta-utställningen. Utg. tidsnings- och tidskriftsartiklar i sociala ämnen. Gm. (1906) docenten vid Sthlms högskola, fil. dr N. F. Holmgren.

**Flamand, Cecilia, f. d. premiär-
dansös,** Stockholm, f. i Sthlm ^{20/7} 1860 av guldsmedsarbetaren Constantin F. och Hedvig Sjöstedt. Intagen i K. operans balettskola 1873; premiärelev 1880; erh. 1882 stipendium för vidare utbildning i den Bournonville-ska danskonsten i Köpenhamn. Uppträdde som gäst på operan i Berlin

1884; premiärdansös vid K. operan i Sthlm 1888-1909.

Fleetwood-Derby, Anna Brita Elisabet Guladis, *skriftställarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁶/₆ 1846 av hovjägmästaren George Fleetwood och Anna Karolina Wolffram. Direktis för Handarbetets Vänner 1874-84. Utgivit uppsatser i tidningar och tidskrifter. Gm. (1884) intendenten vid Kensingtonmuseet i London Charles Henry Derby, d. 1907.

Flodin, Ellen (Elsa) Johanna Oskaria, *bostadsinspektris*, Stockholm, f. i Vara, Skaraborgs län, ²²/₁ 1882 av stationsinspektoren Carl F. och Ida F. Genomgått Bröderna Pählmans Handelsinstitut 1906; C. S. A:s utbildningskurs 1910. Privatlärarinna 1900-02; korrespondent hos Aktiebolaget Gumælius & Co, Sthlm, 1907-09; bostadsinspektris i Sthlm sedan 1910.

Flodin, Louise Charlotte Christiana, *änkefru*, Stockholm, f. i Kil, Närke, ¹⁷/₆ 1828 av v. pastor Olof Söderqvist och Charlotte Falk. Lärarinna i familj 1848-56; utgav från eget tryckeri Arboga tidning 1858-62 och var den första svenska kvinna, som uttagit s. k. tillståndsbevis för utg. av tidn.; utbildad kvinnliga typografer 1862-74, även sedan tryckeriet 1863 flyttats till Sthlm; medarb. i Tidning för trädgårdsodlare 1889-1901. Gm. (1865) bokförläggaren Sigfrid Flodin, d. 1909.

Florén, Andriette, *föreståndarinna*, Mariestad, f. i Göteborg ¹⁰/₆ 1855 av tjänstemannen vid Gtbgvs järnväg Gustaf Andersson och Fredrika Funck. Genomgått seminariekurs 1872; studier i Tyskland. Lärarinna vid Mariestads högre flickskola sedan 1872, föreståndarinna därstädes sedan 1881. Suppleant i skolrådet 1899, led. av föreläsningföreningens styrelse sedan 1903, av folkskolestyrelsen sedan 1913; stadsfullmäktig sedan 1911. Ordf. i Mariestads F. K. P. R. sedan 1904, i Skaraborgs läns förbund f. K. P. R. sedan 1910.

Flygare-Stenhammar, Anna, f. d. skådespelerska, f. i Paris ²⁵/₁₁ 1880 av kontraktsposten Emil Flygare och

Helmi von Schoultz. Genomgått Högre lärarinnesem. 1898-1901. Lärarinna vid Kristianstads lärov. f. flickor 1901-04. Engag. som skådespelerska vid Julia Hakanson-turnén 1904; Östermalmsteatern 1906-07; Intima teatern 1907-10; Dram. teatern 1910-11. Bland roller: Friherrinnan i Bandet, Eleonora i Påsk, Hedvig i Vildanden, m. fl. Gm. (1911) arkitekt Ernst Stenhammar.

Fogelclou, Emilia Maria, *författarinna*, Djursholm, f. ²⁰/₇ 1878. Genomgått Högre lärarinnesem.; student 1904; fil. kand. 1906; teol. kand. 1909. Lärarinna vid Landskrona elem.-lärov. f. flickor och Göteborgs h. samskola; vik. lektor vid Hög. lär.-sem. 1910; lärarinna vid Djursholms samskola sedan 1911. Utg. Allvarsstunder (1903), Om religionsundervisningen (1904), Frans av Assisi (1908), Medan gräset gror I, II (1910, 11), uppsatser i Bibelforskaren, Kristendomen och vår tid m. m. Olaus-Petri stipendiat 1910-11.

Francke, Cecilia, *folkskollärarinna*, Stockholm, f. i Osby församling, Kristianstads län, ¹⁸/₁ 1860 av arrendatorn Per Nilsson F. och Pernilla Ros. Ex. vid Kristianstads läns småskolesem. 1876, vid Sthlms folkskoleseminarium 1887. Lärarinna vid mindre folkskola i Osby 1875-84, vid Sthlms folkskolor sedan 1887, vid Ateneums småskoleseminarium 1894, vid Nya Lärarinneseminarier sedan 1906. Ordf. i Norra fören. av Hvita Bandet och led. av Centralstyrelsen sedan 1909, led. av Gustav Vasa församlings skolråd sedan 1912; styr.-led. av Unga Hjälpares Förbund sedan 1910, av Centralförbundet för nykterhetsundervisningen, av Sveriges Lärares Nykterhetsförbund och Sveriges Lärarinneförbund.

Frank, Kristina, *handelsidkerska*, Malmö, f. å Forshaga glasbruk, Värmlands län, ²⁰/₂ 1869 av faktorn Karl F. och Karolina F. Grundade 1895 tillsammans med fröken Maria Cederholm firman Maria Cederholm & Co i Malmö. Ordf. i Hvita Bandet sedan 1911; styr.-led. i F. K. P. R. sedan

1909, i Frisinnade föreningen sedan 1910. Stadsfullmäktigt sedan 1913.

Fredholm, Thyra Emelie Mary, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm ^{27/10} 1882 av direktören Albert F. och Alice Lindberg. Genomgått Schartaus Handelsinstitut. Anställd i K. Statistiska Centralbyrån 1903; i K. Kommersekollegium 1906; leder sedan 1903 de kvinnliga biträdena å avdelningen för produktionsstatistiska specialutredningar.

Fredriksson, Hilda Gunilla, *författarinna*, Hamre äng, Hedemora, f. darsammastädes ^{21/5} 1890 av hemmansägare Kers Fredrik Jansson och Johanna Jansson. Utg. under psevd. Kerstin Hed: Från stigarna (1913) samt lämnat smärre litterära bidrag till tidningar och tidskr.

Frick, Anna Charlotta Henrietta, *bibliotekarie*, folkskolelärarinna, Katrineholm, f. i Kat:holm ^{9/10} 1880 av stationsinspektör Otto F. och Mathilda Eriksson. Avgångsexamen fr. folkskollär.-seminariet i Sthlm 1908. E. o. kontorsskrivare vid järnvägen 1901-05; e. o. lärarinna vid Kat:holms folkskola 1908-09, ordinarie därstädes sedan 1912; lärarinna vid landstingssem. i Bollnäs 1909-11. Föreståndarinna för Kat:holms folkbibliotek; medlem av biblioteksstyr. 1913; skolrådsledamot 1914. Sekret. i Kat:holms F. K. P. R. 1913.

von Friesen, Gerda Amalia, *föreståndarinna*, Djursholm, f. i Hökhufvuds församling, Sthlms län, ^{1/1} 1859 av kontraktsprosten Fredrik von F. och Justina Brolin. Ex. från K. Högre Lärarinneseminarium 1880; föreståndarinna för Norrköpings Nya läroverk f. flickor 1880-96, för Djursholms samskola 1896-1914. Sakkunnig i 1901 års läroverkskommitté; 1907 och 1911 i Kungl. Överstyrelsen f. rikets allm. läroverk; 1911 i kungl. kommittén för omorganisation av Gymnastiska Centralinstitutet. Medlem av bestyr. f. nordiska skolmötena 1900 och 1905; huvudkassör i bestyr. f. nordiska skolm. 1910; medl. av bestyr. f. flickskolmötet i Falun 1911; ordf. i Sthlmskretsen av Flick- och samskole-

föreningen sedan år 1906; ordf. i Djursholms kvinnliga kommunalförening sedan 1913.

von Friesen, Märtha Eugenia Lovisa, *f. d. föreståndarinna*, Göteborg, f. i Hökhufvuds församling, Sthlms län, ^{20/9} 1853, syster till föreg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1874; bevästat feriekurser i Greifswald 1896. Lärarinna i enskild familj 1874-77; vid Wallinska skolan i Sthlm 1877-86, vid Stiftelsen Kjellbergsska flickskolan i Gtbg sedan 1886; föreståndarinna för samma skola 1886-1912. Inspektör för Kvinnliga yrkesskolan i Gtbg sedan 1911; anmodad att som sakkunnig avgiva yttrande angående undervisningsplan för H. Lundins slöjdsseminarium 1912, över samtliga kvinnliga slöjdsseminariers undervisningsplaner s. å. Imnebar »Illis quorum» sedan 1909.

Frisch, Nicoline, *fröken*, Marstrand, f. ^{14/11} 1852 av konduktören vid K. Ingenjörskåren C. N. F. och Lovisa Sandberg. Ex. vid privat lärarinneseminarium i Göteborg 1871. Lärarinna vid Primär- och Elementarskolan i Gtbg 1872-73; föreståndarinna för egen skola i Marstrand 1874-78; lärarinna vid Statens läroverk därstädes 1879-1901. Initiativtagare till Föreningen Stacken i Marstrand 1898 med ändamål att bereda sjuka och klena småskollärlärinnor ett vilohem därstädes, värest de erhålla fri mat och bostad, bad och läkarevård.

Frumerie, Agnes Augusta Emilia Eleonora, *skulpttris*, Paris, f. i Sköfde ^{20/11} 1869 av lanbruksingenjör Axel Uddman och Sofia Kjellberg. Genomgått konstakademien 1886-90; studieresor 1892-96. Bland arbeten: Prinsessan, Njutning (1891), Madonna, De spökrädda (1904), Poesien och musiken (1904, inköpt av franska staten), Tre skvallerkärningar, Svunnen hägring, arbeten i porlän, silver, tenn, m. m. Gm. (1893) kapten Gustaf Frumerie.

Frykholm, Priscilla, *barnmorska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{10/7} 1869 av marindirektören Johan Ludvig F. och

Elisabeth Allnutt. Utbildad i sjukvård vid Sophiahemmet 1895-97; barnmorskeexamen 1898. Praktiserande i Sthlm. Styr.-led. av Barnmorskeföreningen 1900-09; sekr. i Förbundsstyrelsen.

Fryxell, Eva Andreetta, författarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/₁ 1829 av prof. Anders F. och Julia Lagergren. Sekr. i styrelsen för Sthlms läsesalong 1871-90; stiftarinna av fören. Adresskontor för arbeterskor och arbetsgivare 1880. Skrivit under

psvevd. Edmund Gammal, F. A. Ek, Per Trygg och Teodor Frid i olika tidskr. en mängd uppsatser i sociala ämnen, varibland: *Kvinnofrågan* (1880), *Omstörtning och utveckling* (1886), *Apologi för vår tids opportunitetsbeaktelser* (1891), *Kvinnliga författartyper på 1880-talet* (1893), *Fosterländska röster* (1909), ävensom en del artiklar i nykterhetsfrågan. Utgivare av Fryxells »Bidrag till Sveriges historia efter 1772» (1882) samt »Min historias historia» (1884).

Funch, Elisabeth (Elsbeth) Vilhelmina Henrika, författarinna, Ökna säteri, Tystberga, f. i Falun ³⁰/₃ 1873 av bruksägaren Martin Nisser och Betty

Wettergren. Styrelseled. i De blindas förening 1898-1904; v. ordf. i Handarbetets Vänner 1904-13; styrelseled. i Sörmlands läns landstomsfören. sedan 1912; ordf. i Bogsta folkbibl. sedan 1912. Utg. Korta bref från en lång resa (1909), På kryss i Medelhavet (1911). Gm. (1895) disponent Harald Funch.

Fähræus, Elin, fru, Djurholm, f. i Falun ²⁹/₅ 1872 av stationsinspektoren John Ahlström och Mathilda Ahlström. Utbildad vid Röda korsets sjuksköterskehem; anställd som sköterska därstädes 1895-97; utsänd som sköterska i grekisk-turkiska kriget 1897 (jänte fru Hild Sahlin den första svenska Röda-kors-syster, som tjänstgjort i krig). Innehar Röda korsets medalj. Gm. (1899) godsägaren Bror Eskil Fähræus.

Fähræus, Olga Kristina Augusta, f. d. skådespelerska, Lidingö-Brevik, f. i Sthlm ⁸/₉ 1857 av källarmästare Per Björkegren och Anna Söderberg. Elev vid kungl. teaterns elevskola 1873. Engag. vid Nya teatern, Sthlm, 1875-79; vid Dramat. teatern 1879-87; premiäraktris 1880. Bland roller: Regina v. Emmeritz, Odette, Antigone, Grefvinnan Lea, Suzanne i Falska juveler, Hertiginnan i Främlingen, Tatjana i Furstinnan Gogol, m. fl. Gm. (1887) förf. Klas Fähræus.

G.

Gadelius, Ester Fredrika, konsertsångerska, Stockholm, f. i Härnösand ³⁰/₈ 1866 av konsistorienotarien Anders Sidner och Charlotte Norinder. Genomgått Konservatoriet i Sthlm 1884-90; stud. för Bax och Mme Richard i Paris. Uppträtt på konserter i Skandinavien, Frankrike, Belgien och England. Gm. (1897) prof. Bror Gadelius.

Gagner, Marie Louise Hélène Charlotte, *seminarieadjunkt*, Stockholm, f. i Karlskrona ²/₁ 1868 av kaptenen

vid Gottlands nationalbeväring Ludvig G. och Hilda Höök. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1892, vid dess 4:e avdelning 1893. Lärarinna vid Brummerska skolan i Sthlm 1893-99, vik. adjunkt vid Sthlms folkskoleseminarium 1899-1905, ord. adjunkt därst. sedan 1905. Ord. granskningsman av biografbilder 1911-12, suppleant för ord. granskningsman sedan 1913. Sakkunnig att inom K. Civildepartementet biträda vid utarbetande av bestämmelser angående kontroll av biografställningar 1909-10; verk-

ställdes 1910 på uppdrag av chefen för K. Ecklesiastikdepartementet utredning rörande kolportage-litteraturen i Sverige; led. av arbetsutskottet i Kommittén för spridande av god och billig nöjeslitteratur 1910-12. Led. av Adolf Fredriks skolråd sedan 1910, av styr. för Adolf Fredriks församlingsbibliotek sedan 1913, suppleant i Ad. Frs fattigvårdsstyrelse sedan 1912, i styr. f. Ad. Frs arbetsstuga sedan 1911. Utg. på egen hand (tillsammans med M. Bergmark), Hjälpsten bland hjältar, Svenska författare. Deltagit i redigeringen av Folkskolans läsebok, del. I, II. Recensent av ungdomslitteratur i tidn. Idun sedan 1907.

**Gardell-Ericson, Anna Maria, mål-
larinna**, Göteborg, f. i Visby ^{10/10} 1853 av landskamrer Lars Johan Gardell och Emma Nyberg. Stud. för prof. Holm 1872-78, i Paris för Heilbuth och Leloir 1879-82. Målat akvareller, varav Månuppgång, inköpt till Nationalmuseum 1886; representerad i in- och utländska museer och samlingar. Medalj för akvarellmålning i Philadelphia 1876, i Boston 1883. Gm. (1882) konstnären Johan Ericson.

Geijer, Hanna Theresa Elisabeth, fröken, Mölnbo, f. i Nyeds församling, Värmlands län, ^{15/2} 1858 av bruksägaren K. W. Geijer och Augusta Wennérus. Privatlärarinna 1880-84, biträde å kontor 1884-86, föreståndarinna för Fredrika Bremer-Förbundets platsförmedlingsavdelning 1886-1902. Äger och bebod sedan 1902 villaegendom i Mölnbo och har där öppnat Vännebo pensionat, 1913. Styr. led. i Fredrika Bremer-Förbundets sjuk-kassa sedan 1893, sekr. 1893-1913, kassaförvaltare 1911-13; stiftande led. i styr. för Sthlms Internationella Lärarinnehem sedan 1895. Suppleant i Vårdinge sockens pensionsnämnd sedan 1913.

**af Geijerstam, Gerda, f. d. biblio-
tekarie**, Stockholm, f. i Sthlm ^{18/12} 1883 av kanslissekreteraren Carl Boheman och Ellen Abramson. Stud. språk i Paris vintern 1900-01; i England som. 1904; genomgått kurs för arbets-

stugelärarinnor 1901; bibliotekskurs för dr V. Palmgren 1909. Lärarinna vid Johannes norra arbetsstuga 1901-09; biträde vid handskriftsavg. å K. Bibl. 1906-09 och under 1909-11 vid ordnandet av Hälsovårdsnämndens, Sthlms stads statist. kontors m. fl. bibliotek; föreståndarinna för Sthlms Barn- och ungdomsbibl. från dess början 1911-12. Gm. (1912) hovrättsrådet Olof af Geijerstam.

Gelhaar, Maria Albertina, f. d. operasångerska, Stockholm, f. i Sthlm ^{4/8} 1858 av urfabrikör Carl Fred. Laurin och Henriette Moberg. Stud. vid Musikkonservatoriet, huvudsakl. sång för prof. Günther, 1876-1880. Engag. vid Nya Teatern, Sthlm, 1882; Kungl. operan 1883-88. Bland roller: Fiametta i Boccaccio, Zerlina i Don Juan, Papagena i Trollflöjten, Zelida i Konung för en dag, m. fl. Erh. Musik. Akad. artist-jeton. Gm. (1886) postmästare T. O. W. Gelhaar.

Gernandt-Claine, Jane Elise Vilhelmina, författarinna, Hälsingfors, f. i Lund ^{4/10} 1863 av fabrikör Herman Julius Gernandt och Emma Gernandt. Elev vid Högre lärarinnesem. 1881. Har sedan 1893 varit bosatt utomlands, på Madagaskar, i Argentina, Birma, på Korfu och nu i Finland. Utg. Fata Morgana (1893), Det främmande landet (1898), Pagodernas land (1903), Lifsmakter (1908), Dikter (1908), Afrodite (1910), Sveaborg (1912), m. fl. Erh. Medaille d'honneur en or, Baku 1906; officier de l'Instruction publique, 1910. Gm. (1894) Jules Claine, fransk diplom. konsul.

Gibson, Emy Sophia Catania, fru, Stockholm, f. i Eskilstuna ^{5/11} 1878 av provinsialläkaren Victor Alexander Mossberg och Laura Sophia Widlund. E. o. skrivbiträde vid K. Kommercekollegii avdelning för arbetsstatistik 1909-12; ord. skrivbiträde av högre grad i K. Socialstyrelsen sedan 1913. Gm. (1903) godsägaren G. A. Gibson, d. 1913.

Gibson, Ingeborg, fru, Jonsered, f. i Göteborg ^{4/9} 1851 av grosshandlaren Carl Ossian Kjellberg och Inge-

borg Arnoldson. Ordf. i damsällskapet Iris i Gtbg sedan dess stiftande 1900 (ävensom en av stiftarinnorna); styr.-medlem i fören. Wilhelmsro anst. f. fallandesjuka barn; i Fruntimmersförs fleckskola i Göteborg; i Iris' husmodersskola sedan dess bildande 1903; medlem av skolrådet i Partille 1908 samt av åtskilliga andra föreningar. Gm. (1872) disponenten William Gibson.

Gigon, Tora Maria, *fil. kand.*, Basel, f. i Göteborg ^{10/6} 1873 av professor J. O. Rosenberg och Maria Holmberg. Student 1892; stud. vid Sthlms högskola och Uppsala univ. 1895-1900; fil. kand. 1900. Anställd som kemist och amanuens vid Karol. institutets fysiolog. avd. 1898-1910. Skrivit: Prüfung des Sondén-Tigerstedt'schen Respirationsapparates (1904). Über die Einwirkung des Mangans und Eisensulfats auf diastolische Fermente (tills. med A. Gigon, 1908). Gm. (1910) docenten A. Gigon vid Basels univ.

Gisberg, Sofia, *konstnärinna*, Stockholm, f. i Sundsvall ^{10/11} 1854 av köpmannen Per Daniel G. och Abrahamina Elis. Taxberg. Genomgått Tekniska skolans högre konstind. avd.; studieresor i Tyskland, Österrike, Ungern, Frankrike, Schweiz, Holland, Belgien, England. Överlärarinna och avd.-föreståndarinna vid Tekn. skolan i Sthlm sedan 1887. Medlem av hemslöjdsutsk. samt prisdomare i Sthlm 1897; prisdomare för bokhantverk i Gäfle 1901. Utfört ritn. till textilier: kyrkoskrudar, fanor, standar, bokhantverk; präntat och illuminerat adresser och diplom, m. m. Inneh. Litteris et Artibus.

Giöbel, Selma Levina, *textil konstnärinna*, Vadstena,

f. å Mårsjö bruk, Örebro län, ^{10/7} 1843, av brukspatronen C. F. G. och Louise Janson. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, privatstudier för professorerna M. E. Winge, F. Kjellberg,

C. Curman, vid South Kensington Art School, London, i Rom, Florens och Paris. Styr.-led. i fören. Handarbetets Vänner 1874-85, dess representant vid världsutställningen i Paris 1878; medstiftarinna av Nya Idun och styr.-led. till 1896; grundade 1885 firman »Svensk konstutställning S. Giöbel» i Sthlm, dess direktör till 1898. Mönsterritare för hautelissetapeter. Startade 1908 tillsammans med fru M. Alvin affären Vadstena-broderier för broderare och sydda spetsar. Erh. silvermedalj i Paris 1878, guldmedalj i Sthlm 1897, »Illis quorum» 1898.

Grafström, Freja, *barmorska*, Stockholm, f. i Sundsvall ^{12/3} 1868 av köpmannen Edvard Bredenberg och Johanna Mathilda Dyhs. Utbildning i sjukvård vid Röda Korset; barmorskeexamen 1904. Grundade 1907 tillsammans med fru Aina Aspelin, f. Törneblad, Stockholms Privata förlösningshem; sedan 1912 ensam ägare av detsamma. Gm. (1900) konsuln Ernst Vilhelm Grafström, d. 1902.

Grafström, Inga Thyra Carola, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ^{1/11} 1864 av professorn och hovintendenten Johan Christoffer Boklund och Johanna Carola Stuttgartardter. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, studieresor till utlandet. Anställd vid Handarbetets Vänner 1882-97; innehade egen affär 1897-98; stiftarinna och föreståndarinna för A. B. Nordiska Kompaniets Textilavdelning sedan 1898. Led. av bestyrelsen och juryn vid 1897 års utställning i Sthlm; ordnare av Sthlms stads utställning i Gäfle 1901; sedan 1909 styr.-led. i Sthlms stads arbetsförmedling. Erh. medaljen Litteris et Artibus 1907, Sophie Adlersparres pris 1912. Gm. (1894) operasångaren Jean Grafström.

Grandien. Anna **Aurore** Leonida, *redaktris*, Söderhamn, f. i Gäfle ^{4/10} 1857 av spinnmästare M. L. Norbohm och hustru, f. Holmgren. Genomgått Bollnäs småskoleseminarium 1877-78. Lärarinna vid mindre folkskola i Österfärnebo 1878-81, vid Gäfle småskolor

1881-83. Ägare, redaktör och ansv. utgivare av Söderhamns tidning sedan 1904; ägare av dess tryckeri och sedan 1913 bokbinderi. Ledamot i Söderhamns fattigvårdsstyr. sedan 1908. Gm. (1885) läroverkskollegan Rudolf Grandien, d. 1904.

Granqvist, Ida, författarinna o. missionär, Natal, Södra Afrika, f. i Rackeby, Skaraborgs län, ¹²/₁₁ 1872 av kontraktsprosten Johan G. och Syster Ida Bernh. Meijer. Stud. musik i Sthlm; avlagt organistexam. i Skara 1901; stud. språk m. m. i London. Anställd som missionär i sv. kyrkans mission sedan 1908. Utg. ett tiotal diktsamlingar och åtskilliga kompositioner; medarb. under olika psevd. i tidn. och tidskr.; övers. till och från zuluspråket delvis i bunden form. Erh. 1899 Sv. Akademiens mindre pris för diktsaml. Gransus, dessutom flera hedersnämmanden.

Granström-von Knaffl, Edith, målarinna, Wien, f. ä Bergvik, Hälsingland, ²⁴/₈ 1884 av disponent Evald Granström och Emmy G. Studerat i München hos A. Jauk o. J. Exter 1904-06; i Paris hos L. Simon och Anglade 1908-09. Gm. (1911) docenten vid univ. i Wien Erich von Knaffl-Leuz, Ritter von Fohnsdorf.

Grünberg, Rosa, operettsångerska, Stockholm, f. i Sthlm ⁴/₁ 1878 av handlanden Isak G. och Dorotea G. Elev av fru Jeanette Jacobsson. Debut. 1899; engag. vid Vasa- och Oscarsteatern sedan 1899. Bland roller: Mimosa i Geishan, Fiorella i Frihetsbröderna, Prins Orlovsky i Läderlappen, Lille hertigen, Dollarprinsessan, m. fl.

Grönberg-Rove, Gerda Augusta, operettsångerska, Stockholm, f. i Göteborg ⁴/₁ 1860 av mekaniker Aug. Grönberg och Gustava G. Stud. vid teaterlevskolan i Gtbg 1876; för I. Dannström och Signe Hebbe 1884. Anställd från 1880 vid olika teatrar, ss. Fröberg's, Lorentz Lundgren i Gtbg, Aug. Warberg, Alb. Ranft, Folkteatern i Sthlm, m. fl. Roller: Boccaccio, Tiggarestudenten, Lilla Hertigen, Sköna

Helena, Modern i op. Louise, m. fl. Gm. (1903) disponenten Carl A. Rove, d. 1912.

Grönfeldt, Anna Elisabeth, *seminarieadjunkt*, Umeå, f. i Karlskoga, Örebro län, ¹⁰/₆ 1879 av distriktsveterinären Felix G. och Emelie G. Fil. kand. 1902, provår 1903-04. Lärarinna vid Östersunds elem.-läroverk f. flickor 1902-03, vid Åhlinska skolan i Sthlm 1904-07, vid Detthowska skolan 1905-07; adjunkt vid Umeå folkskoleseminarium sedan 1907. Matematiklärare vid fortsättningskursen för underbefäl av manskapet vid K. Norrlands dragonregementet 1913-14. Styrled. i F. K. P. R. sedan 1907, sekr. därst. sedan 1911, sekr. i Lista-Majblomman 1908; styrled. i Frisinnade valkretsförbundet 1914; stadsfullmäktig sedan 1911; suppl. i styr. för Umeå elem.-läroverk f. flickor sedan 1912; sekr. i folkskolebyggnadskommittén sedan 1912; led. av badhuskommittén 1913. Utg.: artiklar i kvinnofrågan.

Grönvall, Nanna, bokbindare, Malmö, f. i Simrishamn ⁶/₄ 1859 av köpmannen Anders Johan Samuelsson och Mathilda Cecilia Lantau. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium. Telegrafistex. 1877. Idkar bokbinderi i Malmö sedan 1893. Led. av styrelsen för Malmö stads arbetsförmedling sedan dess inrättande, 1905. Erh. bronsmedalj vid utställningen i Malmö 1896, silvermedalj i Lund 1907.

Gulbranson, Ellen, operasångerska, Kristiania, f. i Sthlm ⁸/₃ 1863 av B. J. Nordgren och Emilia Kihl. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1880-83, sedan för Mme Marchesi i Paris. Uppträtt i Bayreuth, Berlin, Sthlm, Köpenhamn, m. m. Bland roller: Amneris, Kleopatra, Ortrud, Elisabeth, Valkyrian, Brünnhilde, m. fl. Gm. (1890) kapten Hans Gulbranson, Norge.

Gullberg, Elfrida Andrea, fröken, Stockholm, f. i Visseltofta, Kristianstads län, av kronolänsmannen Emil G. och Anna Carolina Ekman. Anställd i K. Kommercekollegium 1903, biträde av högre lönegrad å Kommercekollegii näringsstatistiks sjöfartsavdelning 1913. Ledare för de kvinnliga bi-

trädena vid K. Kommersekollegii Sprit- och Maltdrycksutredning 1912-13; biträde sedan 1904 vid utarbetandet av »Statistisk översikt av Stockholms Handel och Sjöfart» och »Statistisk översikt av Fabriksindustrien och Hantverkerierna i Stockholm». Lärarinna i violinspelning sedan 1905, biträtt vid ett antal konserter årligen.

Gullberg, Elsa S:n, fru, mönster-ritare, Stockholm, f. i Malmö ¹⁴/₃ 1886 av grosshandlaren Johan Svensson. Genomgått Tekniska Skolan och Högre Konstindustriella Skolan i Sthlm 1904-07. Anställd som mönsterritare vid Föreningen för Svensk Hemslöjd i Sthlm sedan 1908. Erhållit flera stipendier för utländska studieresor. Gm. (1912) journalisten T. I. Gullberg.

Gumælius, Sofia Lovisa, *direktör*, Stockholm, f. i Örebro ⁸/₁₂ 1840 av rektorn Otto Joel G. och Eva Kristina Wester. Grundade 1877 S. Gumælii Annonsbyrå samt 1882 firman Gumælius & Co för försäljning av tryckeriutensilier; efter firmans över-

gång till A.-B. dess verkställande direktör. Led. av Hedvig Eleonora fattigvårdsstyrelse sedan 1908. Utgivare av Annonsören 1883-84 och sedan 1894.

Gussander, Gertrud Ellida, *med. dr, praktiserande läkare*, Djurås, Kopparbergs län, f. å Gammelstilla bruk, Gäfleborgs län, ³¹/₇ 1872 av brukspatronen A. F. G. och Ellida Berggren. Genomgått K. Gymnastiska Centralinstitutet 1895, studentex. s. å., med.-fil.-ex. 1898, med. kand. 1901, med. lic. 1906, med. dr. 1912. Underläkare vid lasarettet i Kristianstad 1904-09, amanuens vid Karolinska Institutets gynäk. klinik å Sabbatsberg 1909-10, läkare vid Älfgårdens privata sjukhem sedan 1911. Utg. Om Gastroptos och dess operativa behandling (akad. avhandl.). Några ord om desinfektion av hud, sår och catgut med jodtrichloridlösning.

Gustafson, Anna, *länsmejerist*, Luleå, f. å Källandsö, Skaraborgs län, ⁹/₆ 1860. Utbildning i mejerihantering vid Statens mejeristationer Degeberg och Kilagården samt i Danmark. Mejerist vid Backa egendom 1881-82, förestått den praktiska undervisningen vid Degeberg och Hedensberg 1882-86, vid Huså och Robertsfors 1886-92; länsmejerist i Norrbottens län sedan 1892; föreståndare för Björkfors mejeriskola 1894-1903. Styr.-led. i Norrbottens läns arbetsförmedling sedan 1908, för Karl Gustafs, Håkanså och Nederkalix mejeristationer, i slöjdföreningen sedan 1910; vice ordf. i skolköksstyrelsen.

Gustafsson, Ruth Valborg Maria, *socialistisk agitator*, Stockholm, f. i Sthlm ⁸/₇ 1881 av verkmästaren Fredrik Theodor Pettersson och Anna Lovisa Johansson. Kappsömmerska 1897-1905. Redaktör för tidningen Morgonbris 1909-10; medarbetare i Socialdemokraten. Led. av Soc.-dem. arbetarepartiet sedan 1902. Ordf. i Soc.-dem. Kvinnokongressens verkst. utskott 1908-10; styr.-led. i Kvinnornas Fackförbund 1904-06; ombud å Soc.-dem. kvinnokongresser 1907, 1908, 1911; å partikongresser 1905, 1907-08, å Skandinaviska arbetarekongressen i Kristiania 1907, å Internationella partikongressen och kvinnokonferensen i Köpenhamn 1910. Agitator för facklig och politisk organisation bland arbetsklassens kvinnor. Gm. (1906) journalisten Hjalmar Albin Gustafsson.

Gyllenhammar, Brita (Bricken), *fru*, Sundsåker, Bollnäs, f. i Bollnäs församling, Gäfleborgs län, ²⁶/₉ 1852 av förvaltaren Jonas Weng och Kristina Jonsson. Initiativtagare till Bollnäs hemslöjdförening 1907; led. av dess styrelse sedan s. å. Gm. (1879) jägmästaren Axel Gustaf Gyllenhammar.

Gyllenram, Beata Lovisa Gustava (*Lisen*), *fröken*, Stockholm, f. å Sturefors, Vists församling, Östergötlands län, ²⁸/₄ 1847 av landshövdingen G. H. G. och Ebba Arnell. Inrättade tillika med modern 1864 Stadsbiblioteket i Visby, avsett att bereda ung-

domen tillfälle till god och nyttig läsning (det första i sitt slag i Sverige); var prinsessan Eugénie behjälplig med ordnandet av Gottlands sjukhem för obotligt sjuka; ordf. i hemmets styrelse till 1873; upprättade 1893 i Sthlm ett pensionat, särskilt avsett för utlänningar, vilket med åren mer och mer utvecklats.

Göransson, Kristina Amalia (Amélie), fröken, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{3}{10}$ 1881 av sekreteraren i Kungl. Arméförvaltningen Axel G. och Au-

gusta Torsk. Skrivbiträde i Arméförvaltningen 1899; fullmakt å ordinarie tjänst 1913.

Göransson, Sigrid Maria, inspektis, Sandviken, f. å Sandviken, Gäfleborgs län, $\frac{23}{2}$ 1872 av brukspatronen Henrik G. och Emma Sebardt. Inspektis för Sandvikens järnverks sociala inrättningar sedan 1906; medlem av fattigvårdsstyrelsen sedan 1910; korresponderande medlem av Internationella föreningen mot tuberkulos.

H.

Hagberg, Louise Euphrosyne, musciamanuens, Stockholm, f. i Uppsala $\frac{1}{7}$ 1868 av prof. Theodor H. och grevinnan Louise v. Schwerin. Genomgått fortsättningskursen vid Högre elem.-läroverket f. flickor i Uppsala 1887. Lärarinna vid ovan nämnda skola 1888; e. o. amanuens vid Nordiska museet 1891, ordinarie 1894. Ordf. i fören. Ljusglint 1914, styrelsesuppleant från 1911. Skrivit: Påskäggen och deras hedniska ursprung (Fataburen 1906), Fastlag och sletvägg, Stora rofvor och långt lin (Fatab. 1913), m. m.; redigerat och utgivit »Höstblad», De Gamlas Dags tidn. 1911.

Hagman, Maria Sofia, skådespelerska, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{6}{2}$ 1863 av konstförelärd A. N. Anderson och Mathilda Sundberg. Stud. sång för frkn A. Willman, scenisk konst för herr och fru Anders Willman 1878-80. Engag. vid Fröbergiska sällsk. 1880-81; Nya teat. i Sthlm 1881-88; Vasateat. 1889-92; Alb. Ranft 1893-97; Södra teat. 1897-99; Dramat. teat. 1899-1901; Södra o. Vasateat. sedan 1901. Gm. (1893) skådespelaren Justus Hagman.

Hallberg, Beda Sophia, fru, Göteborg, f. i Onsala församling, Hallands län, $\frac{11}{2}$ 1869 av sjökaptenen Johan Andersson och Josephine Möller. Initiativtagare till 1:sta-Majblomman 1907. Göteborgs stads fattigvårdare

sedan 1905; revisor i Föreningen för anordnande av barnbespisning och skollovskolonier 1907-11. Korr. led. av Internationella föreningen mot tuberkulos 1909; hedersled. av Norska kvinders Sanitetsforening 1913. Gm. (1888) handlanden Johan Edvard Hallberg.

Hallberg, Lizzie, teckningslärarinna, Stockholm, f. i Karlstad $\frac{26}{6}$ 1872 av kamreraren Elis H. och Anna Fredrique Liedberg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm 1899-1904. Vik. teckningslärarinna vid Statens Normal-skola f. flickor 1905; e. o. d:o 1907; ord. d:o 1909.

Hallgren, Sigrid Matilda, f. d. operasångerska, Hudiksvall, f. i Hudiksvall $\frac{23}{12}$ 1863 av läroverksadjunkt Jacob H. och Matilda Schildt. Sångstudier vid Musik. Akad. 1884-87, i Paris 1894-95. Engag. vid Kungl. operan 1893-94, vid Lindenturnén 1896, åter vid operan 1896-1902, sedan musikkörarinna.

Hallman, Johanna Maria, biblioteksamanuens, Göteborg, f. i Trollhättan $\frac{21}{9}$ 1870 av sjökapt. Sven Olof H. och Ada Peterson. Student 1890, fil. kand. 1893, komplettering 1897, godk. fil. lic. avhandl. 1912. Biträde vid redakt. av Sveriges land och folk 1899-1900; 1906 bibliotekarie på Trollholm; sedan 1909 amanuens vid stadsbiblioteket i Gtbg; förut i

flera år privatlärarinna. Skrivit artiklar och resebrev till tidsn. och tidskr.

Hallström, Marrit, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Köping ²⁸/₈ 1883 av disponenten vid Köpings Mekaniska Verkstads A.-B. Hjalmar H. och Sofia Iverus. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1905. Gymnastiklärarinna vid Brummerska skolan i Sthlm sedan 1909; vik. lär. vid Gymnast. Centralinstitutet 1913-14. Ledare av de svenska kvinnliga gymnasternas uppvisning under Olympiska spelen i Sthlm 1912. Innehar Konung Gustaf V:s olympiska minnesmedalj.

Hamberg, Gustava Charlotte, biblioteksamanuens, Partille, f. i Göteborg ⁵/₇ 1873 av köpman Jonas Gust. H. och Emma Andersson. Student i Sthlm 1896; fil. kand. i Uppsala 1904. Lärarinna vid Priv. elem.-lärov. f. flickor, Gtbg, 1900-01; amanuens vid Gtbg:s stadsbibliotek sedan 1904. Styrmedlem i Gtbg:s F. K. P. R. 1913-14.

Hamilton, Louise, författarinna, Skäråsra, f. å Bo, Närke, ¹⁰/₇ 1838 av generalpostdir. frih. Hugo Adolf H. och Louise Ridderstolpe. Skrivit: Ellen Key, en livsbild (1904), Fredrik Borg, idealisten och föregångsmannen (1910). Gm. 1:a (1856) brukspatron B. J. von Hofsten (skild); 2:a (1878-1907) doktor Anton Nyström.

Hammar, Gustava, fru, Limhamn, f. i Hälsingborg ²⁰/₁₁ 1853. Ex. vid småskoleseminarium 1870. Lärarinna vid Hälsingborgs småskola 1871-86, föreståndarinna för Kindergarten i Hälsingborg 1889-91. Sekr. i Röda korsets lokalförening i Malmö sedan 1908; styr.-led. i Röda korsets sydv. filials damkommitté 1902-08, i R. k:s sjukvårdsförening i Malmö sedan 1908, i Malmö djurskyddsförening sedan dess stiftande, 1901, i Malmöhus läns djurskyddsförbund sedan 1911; ordf. i »Sylvia, Limhamns djurvänner» sedan 1902; styr.-led. i Malmö Damsällskap sedan 1906, i Fredrika Bremer-Förbundskretsen Malmö-Lund 1906-10, i »De gamlas vänner» sedan 1911. Medlem av Fosterbarnsnämnden i

Malmö 1903-10. Innehar Svenska allmänna Djurskyddsföreningens silvermedalj sedan 1911; Skånska Tridgårdsföreningens silvermedalj sedan 1904. Gm. (1892) rådmannen Carl Hammar, d. 1910.

Hammarlund, Amanda Constantia, fru, Stockholm, f. i Håmbs församling, Västergötland, ³⁰/₁₁ 1854 av folkskolläraren och organisten Carl Magnus Nilsson och Eva Eleonora Ekman. Ex. vid folkskoleseminarium 1875, språkstudier, sommarkurser i Uppsala, Lund, Stockholm och Köpenhamn. Folkskollärarinna i Hvarf, Kristianstad och Göteborg, medarbetare i Svensk Lärartidning sedan 1884, redaktör av Saga, Jultomten m. fl. julkataloger. Styr.-led. i Sv. Lärartidnings förlagsaktiebolag, direktör därst. sedan 1910. Gm. (1886) redaktören Emil Hammarlund, d. 1910.

Hammar Dahl, Anna, redaktör, Stockholm, f. i Hällestads förs., Östergötlands län, ²⁴/₂ 1872 av stadsfogden Pehr Johan H. och Ida Amalia Landelius. Genomgått Linköpings småskoleseminarium 1893. Lärare i mindre folkskola 1894, i familj 1897-98. Ordf. i Småskolläraryrkesförbundet sedan 1900. Ombud 1913 vid inköp av fastighet i Mörsil till vilohem åt sjuka småskollärarinnor. Medlem av kommittén för det första stora mötet för kvinnornas politiska rösträtt. Utg. Tidning för Lärarinnor (pseudonym. Hillevi Dahl) sedan 1898.

Hammar-Moeschlin, Elsa, målarkinna, Leksand, f. i Stockholm ⁹/₁ 1879 av ingenjör Otto Hammar och Erika H. Stud. i Paris 1904, 1905, i Italien, Holland 1906, München 1908. Bland tavlor: Små dalkullor (1908, ink. av argentinska staten), Likfölje (1910), Kyrkfolk (1912). Gm. (1909) förf. Felix Moeschlin fr. Basel.

Hammarström, Louise, kemist, Kopparberg, f. i Hosjö församling, Kopparbergs län, ²⁵/₅ 1849 av komministern D. J. H. och Anna Catarina Carlbom. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, studier för professor Cronquist och vid Sthlms högskola. An-

ställd vid Sthlms Kemisk-Tekniska byrå 1877-81, kemist vid Bångbro järnverk 1881-87, vid Fagersta bruk 1887-91, vid Schishytte bruk 1891-92. Innehar sedan 1893 eget laboratorium i Kopparberg.

Hannerz, Alfild Augusta, *fru*,

Linköping, f. i Opphem, Östergötlands län, ^{8/9} 1857 av godsägaren, f. d. löjtnanten Gösta Ehrenborg och Disa Göthilda Hagelstein. Genomgått Protestantish Deaconess Institution samt The Nightingale School å St. Thomas

Hospital, London. Föreståndarinna (»superintendent») för nattsköterskorna vid Royal Infirmary, Liverpool. Föreståndarinna för det av H. M. Drottning Sophia inrättade »Sjuksköterskehemmet» (sedermera Sophiahemmet) från dess stiftande till 1887; därjämte utbildad sjuksköterskor vid Sabbatsbergs sjukhus. Erhöll guldmedalj 1887. Gm. (1888) kyrkoherden Anders Hannerz, d. 1900.

Hansson, Valborg Sigríd, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{28/1} 1874 av köpman Nils Holmlund och Carolina Sahlström. Elev vid Dram. teat. elevskola 1889-92; studieresa till Paris 1896. Engag. i Finland 1893-98; vid Dramat. teatern 1899-1909; Svenska teatern 1910-11, 1912-13. Bland roller: Kameliadamen, Karin Månsdotter, Roxane i Cyrano de Bergerac, Drottning Anna i Ett glas vatten, Monna Vanna, m. fl. Gm. (1899) skådespelaren Axel Hansson, d. 1911.

Hanzon, Hanna, *snickare*, Linköping, f. i Vists församling, Östergötlands län, ^{9/9} 1864 av organisten och skolläraren J. A. H. och Ulrika Vilhelmina Kindblom. Utbildning för yrket hos fröken S. Gjöbel, Sthlm; studieresor till Tyskland och Danmark. Innehar sedan 1890 snickeri-verkstad för tillverkning av skolmöbler, konstslöjdarbeten m. m. Erhållit medalj och hedersomnämning vid

flera utställningar, senast i Norrköping 1906.

Hauffman, Elsa, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm ^{19/2} 1888 av lantbrukaren C. G. H. och E. Upmark. Extra skrivbiträde i K. Kommersekollegium 1906, ord. skrivbiträde av högre grad i K. Socialstyrelsen 1913. Revisors-suppleant i styr. f. Föreningen kvinnor i statens tjänst 1912-14.

Hebbe, Signe Amanda Georgina, *f. d. operasångerska*, Stockholm, f. i Värnamo, Jönköpings län, ^{30/7} 1837 av vice häradshövding Gustaf H. och Vendela Åstrand. Elev vid Konservatoriet i Berlin samt av Masset och Levasseur i Paris. Uppträdde sedan 1862 i Mannheim, Paris, Berlin, Palermo, Köpenhamn, Kristiania och flerfald. ggr i Sthlm (1864-66, 1868, 1870-73, 1876, 1878-79). Öppnade därtill 1877 skola för scenisk instruktion, plastik och sång; fortfarande lärarinna i dessa ämnen. Bland roller: Margareta i Faust, Valentine i Hugenotterna, Leonora i Fidelio, Norma, Lalla Rookh, Lucrezia Borgia, Cherubin, Mignon, m. fl. Ledamot av Musik. Akad. 1869.

Hedberg, Stina, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{21/8} 1887 av slottsfogden Carl Holm och Märta Brunau. Teaterstudier i Paris och London 1905 samt i Berlin och Paris somrarna 1908-11. Debut. på Sv. teatern i Sthlm 1906; engag. vid Dram. teatern sedan 1906. Bland roller: Charlotte i Ollonborrar, Diane i den fävitiska jungfrun, Suzanne i Sällskap där man har träkigt, Madeleine i Min vän Teddy, Alma i Ära m. fl. Gm. (1911) teaterchefen och förf. Tor Hedberg.

Hedberg, Walborg Maria, *översättarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ^{23/11} 1859 av förf. Frans H. och Amanda Broman. Ord. i sällsk. Nya Idun 1905-10. Övers. från ryska (Tolstoy, Gorki) och åtskilliga andra språk.

Hedenstierna, Anna, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm ^{4/12} 1869 av vice häradshövdingen H. W. H. och Carolina Lundvall. Anställd i K. Medi-

centralstyrelsen 1887-90, skrivbiträde i K. Arméförvaltningen 1890-1908, bokhållare d.ä. sedan 1908, konstitutorial 1912.

Hedenstierna, Signe Ida Olivia, *registrator*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁸/₆ 1881 av vice häradshövdingen Hugo H. och Carolina Lundvall. Anställd i Riksdagens 1sta kammars kansli 1899-1901, i K. Civildepartementet 1899-1903, i Riksförsäkringsanstalten 1902-13; t. f. registrator i K. Pensionsstyrelsen sedan 1913.

Hedin, Alma Isabel Sofia, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ²²/₄ 1876 av stadsarkitekten Abraham Ludvig H. och Anna Sofia Karolina Berlin. Föreståndarinna för Stiftelsens Vilhelm Gowenii minne egendom vid Volmarxkullsgatan. Stadsfullmäktig sedan 1911, suppleant i styrelsen för Sthlms stads uppfostringsanstalt och i stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Heerberger, Charlotte, Eugenie, författarinna, Berlin, f. i Hallingeborgs förs., Kalmar län, ¹⁸/₁₁ 1867 av kontraktsprosten Fritz Beskow och Lotten Dahl. Gätt två år i Tekniska skolan i Sthlm; ett år vid Konstakademien därstädes. Skrivit barnböcker: För Svenska barn, Greta och alla hennes djur, Sagor och äventyr. Gm. (1906) ingenjör Wilhelm Heerberger, Berlin.

Heimbürger, Alida Lovisa, *fru, föreståndarinna*, Ersta, Stockholm, f. i Gäffe ¹⁷/₁₁ 1839 av konsult Wilhelm Eckhoff och Louise Garberg. Studier av textil kyrklig konst. Handarbetslärarinna i Ählnska skolan i Sthlm 1874-92; föreståndarinna för Diakonissanstaltens paramentavdelning sedan 1892. Komponerat mönster till textarbeten för kyrklig konst. Gm. (1859) civilingenjören Axel Heimbürger, d. 1870.

Heimbürger, Alida Maria Louise Sofia, *diakonissa*, Stockholm, f. i Ihamäki, Tavastland, Finland, ¹¹/₇ 1860, dotter till föreg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminariet 1880. Lärarinna vid Ählnska skolan i Sthlm 1880-83. Inträdde vid Diakonissanstalten i Sthlm

1883; genomgick utbildningskurser och innehade olika anställningar därstädes 1883-89; översköterska å Ersta sjukhus 1889-1901; husmoder vid Diakonissanstalten sedan 1901.

Heilborn, Emma, fru, Djursholm, f. i Stockholm ²⁸/₅ 1857 av hovmästaren Carl Theodor Staaff och Emma Hahn. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1877. Lärarinna vid Lyceum för flickor i Sthlm 1877-88. Led. av Djursholms skolråd 1910, stadsfullmäktig 1914. Gm. (1888) generalkonsult Otto Heilborn, d. 1909.

Hellström, Lilly, redaktis, Stockholm, f. i Nyköping ²¹/₈ 1866 av bokhandlaren Emil Kullberg och Jenny Krogh. Lärarinna vid Nyköpings elem.läroverk f. flickor 1885-88; redaktis för Folkskolans Barntidning, Sthlm, sedan 1892. Styrelsed. i Östermalms lokalavdelning av Sällskapet f. förädlade ungdomsöjen sedan 1903, i Sthlms folkskollärarynnors husmodersskola å Färsna sedan 1910, i Sthlms F. K. P. R. 1911-13. Revisor i Hemmet för arbeterskor 1902-11, kassaförvaltare i Årstauställningens centralkommitté 1913-14. Gm. (1889) köpmannen John Hellström, d. 1889.

Henckel, Agnes Maria, *föreståndarinna*, Stockholm, f. ²³/₁₁ 1860. Studentex. 1886, fil. kand. 1890. Privatlärarinna t. o. m. 1884, lärarinna i Wallinska skolan sedan 1886, föreståndarinna därstädes sedan 1899.

Henning, Martha Persson, *läkare*, Stockholm, f. i Hälsingborg ⁷/₇ 1881 av konsult Nils Persson och Brynhilda Sandberg. Studentex. 1903, med. fil. ex. 1904, med. kand. 1908, med. lic. 1913. Amanuens vid Allm. Barnbörds-huset i Sthlm sedan 1913.

Hermansson, Sophie, f. d. sjukvårdsföreståndarinna, Holmehus, Malmö, f. i Hälsingborg ⁷/₁₀ 1836 av regementskvartermästaren Hans H. och Margaretha Grähs. Studier i sinnessjukvård i Norge, Danmark och England. Föreståndarinna vid Malmö hospital för sinnessjuka 1861-79, vid Lunds hospital 1879-81. Öppnade 1882 Holme-

hus privata vårdanstalt för sinnessjuka fruntimmer, föreståndarinna för densamma t. o. m. 1913. Innehar sedan 1881 medalj »för nit och redlighet i rikets tjänst».

Herrlin, Johanna Elisabeth, *jordbrukare*, Hörby, f. i Västra Karaby församling, Malmöhus län, ^{10/3} 1848 av lantbrukaren Jöns Olsson och Elna Larsdotter. Ex. vid småskoleseminarium 1866, barnmorskeexamen 1872. Lärarinna vid småskolan i Skepparslöf 1866-68, vid mindre folkskolan i Trolleljungby 1868-72; barnmorska i Hörby 1872-1913. Linnesömmerska sedan 1881, jordbrukare sedan 1889. Led. av fattigvårdsstyrelsen sedan 1912. Erh. 2 ggr premier för förtjänster om vaccinationen; första pris och diplom för välkött jordbruk 1904; odlingspremie, pris för utställda vävnader, sömnadsarbeten och kreatur. Gm. (1873) byggmästaren Måns Herrlin, d. 1881.

Herslow, Helene Catharina, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ^{27/11} 1875 av f. d. justitierådet Ernst H. och Josephine Grönn. Stud. vid Tekniska skolan 1893-96; Konstakademien 1897-1902; i Paris 1903 och 1909; i Italien 1906. Målar porträtt och stilleben.

Hesse-Lilienberg, Signe Davida Augusta, *sångerska*, Stockholm, f. i Gäfle ^{29/1} 1877 av fotografen Hjalmar Hesse och Caroline Dybeck. Genomgått Konservatoriet 1897-1901; lär-examen i sång och pianospel. 1901; elev av Günther, Signe Hebbe och fru Emerich i Berlin. Debut. å Kungl. teatern 1904 som Zerlina i Don Juan. Bland roller: Madame Butterfly (kreerad 1908), Mimi i Bohème, Susanna i Figaros bröllop, Jolantha, Mignon, Rosina i Barberaren, Julia i Romeo och Julia, m. fl. Gm. (1910) revisionssekreterare Bernt Erik Viktor Lilienberg.

Hesselgren, Kerstin, *yrkesinspektör*, Stockholm, f. å Hofors bruk, Gävleborgs län, ^{4/1} 1872 av fördelningsläkaren med. dr G. A. H. och Maria Wærn. Språkstudier i Schweiz; ut-

bildning i sjukvård vid Uppsala sjukhus; fältskärsexamen; skolkökslärarinneexamen vid Högre lär.sem. hushållsskola samt vid Kochschule des Frauenbildungsvereins i Kassel; Sanitary-Inspector-examen vid Bedford College i London 1905. Föreståndarinna för Sällskapet för folkundervisningens befrämjande Högre folkskolas hushållsskola 1897-1906; bostadsinspektör vid Sthlms stads Hälsovårdsnämnd 1906-09; skolköksinspektör vid Sthlms stads folkskolor 1909-13; yrkesinspektör sedan 1913. Verkställt utredningsarbete för Stadsfullmäktiges bostadskommitté samt för Emigrationsutredningen; inspekerat Sthlms stads skollovskolonier somrarna 1909-12; kursledare för C. S. A:s sociala utbildningskurs.

Heyman, Hilda, *målarinna*, Värgråda, f. å Värgråda ^{29/7} 1872 av godsägare Aron H. och Hilda H. Stud. vid Valand för Vilhelmson 1897-1900; i München 1901; Italien och Paris. Porträtt- och landskapsmålarinna.

Hjelm, Fanny Elisabeth Wilhelmina, *miniatyrmålarinna*, Stockholm, f. i Lindesberg ^{6/11} 1858 av järnvägstjänsteman Carl Wilh. H. och Johanna Sillén. Genomgått Tekniska skolan 1875-77; Konstakademien 1877-84. Målat en mängd miniatyrporträtt, bl. annat av kronprinsessan Viktoria (1893), frih. Joh. Nordenfalk (1894, tillh. Fria Konst. Akad.), konung Oscar II, drottning Sofia, konung Gustaf V, m. fl. Erh. medaljer och pris vid Tekn. skolan och Konstakademien.

Hjertberg, Kathinka Walfrida (Frida), *föreståndarinna*, Göteborg, f. i Linköping ^{5/2} 1866 av bibliotekarien Walfrid H. och Kathinka Metzén. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1892; studier i utlandet, särskilt i England. Lärarinna i enskilda familjer 1883-87, vid Sigrd Rudebecks skola i Göteborg 1887-89 samt 1892-1902; bitr. föreståndarinna därstädes 1902-04, förestånd. sedan 1904. Styrled. av Gtbg's Lärarinnors Sjukhjälpförening sedan 1901, i Gtbg's högre

*i Pedagog.
2. Mäkapet
Göteborg sedan
1904*

flickskolors och samskolors kretsför-
ening 1901-1905, i nämnden för Gtbg's
Flickskoleförening sedan 1902; i Sig-
rid Rudebecks skola sedan 1904, i
Gtbg's-avdelningen av Modersmåls-
lärares förening sedan 1912. Ombud
för Gtbg's Flickskoleförening i Svenska
kvinnornas Nationalförbund. Ordf. i
Vasastadens Kvinnliga Högerförening
1911-12. Stadsfullmäktig sedan 1911.

Hjortberg, Elisabeth Sofia, *plastik-
lärarinna*, f. d. sängerska, f. Wret-
mark, i Stockholm ^{10/9} 1855; fadern
sjökapt. Elev vid Konservatoriet
och Operans elevskola 1872-75; stud.
plastik för Signe Hebbe 1897-1902;
i Paris 1907-12. Engag. vid Nya
teatern i Sthlm 1875-78; Mindre
teatern 1878-84; i Gtbg 1884-88;
vid Vasateatern 1890-91; i Gtbg och
Kristiania 1891-97; plastiklärarinna
vid Dramat. teaterns elevskola 1908-
11; eget institut för plastikunderv.
och sceninstr. Bland roller: René
i Donna Juanita, Bronislawa i Tigg-
arstudenten, Adèle i Läderlappen, Mlle
Lange i M.me Angots dotter, Rose
Friquet i Villars dragoner, m. fl. Gm.
(1876) skådespelaren C. F. Hjortberg,
d. 1897.

Hoffman, Nanna Oseara Nicolina,
fabriksinnehavare, Stockholm, f. å
Kiholm, Sthlms län, ^{23/5} 1843 av
godsägaren Carl Oscar Westin och
Thora Johanna Arvidsson. Sedan
1884 innehavare av Aug. Hoffmans
pianofabrik i Sthlm. Hovleverantör
1912. Innehar medaljen »Illis quorum». Gm. (1864) pianofabrikören August
Hoffman, d. 1884.

Holck, Helene Hanna Beata, *por-
slinsmålarinna*, Göteborg, f. i Lund
^{31/8} 1863 av lektor Gustaf Andersson
och Mary Lindberg. Genomgått Tek-
niska skolan i Sthlm, studier i Tysk-
land, England och Frankrike. Lärar-
inna i porslinsmålning m. fl. konst-
industriella grenar i Göteborg 1887-92,
i Sthlm 1892-1903. Erh. silvermedalj
vid utställningen i Gtbg 1891, i Sthlm
1897, i Hälsingborg 1903, i Vadstena
1893, i Karlstad 1895, i Chicago 1893.

Holck, Ingeborg Maria Cornelia,
textilmönsterrieterska, Göteborg, syster
till föreg., f. i Lund ^{27/1} 1862.
Genomgått Fria Konsternas Akademi,
studerat vid Les Gobelins i Paris, i
London och Dresden. Privatlärarinna
i konstslöjd 1888-1903. Erh. medalj
vid utställningen i Gtbg 1891, i Sthlm
1897, i Hälsingborg 1903, i Vadstena
1893, i Karlstad 1895; diplom i Jön-
köping 1904.

Holm, Anna Ottilia, *folkskollärar-
inna*, Härnösand, f. i Härnösand ^{1/8}
1876 av rådmannen Ernst Fredrik H.
och Anna Margareta Ulander. Ex.
vid folkskoleseminarium 1897. E. o.
folkskollärarinna i Härnösand 1897-
1901; ordinarie sedan 1901. Led. av
fattigvårdsstyrelsen 1905-08; stadsfull-
mäktig sedan 1913; led. av styr. för
arbetsstugan och F. K. P. R., lärar-
kårens representant i skolstyrelsen.

Holm, Sigrid Elisabet, *lärarinna*,
Luleå, f. i Luleå ^{12/5} 1870 av läro-
verksadjunkten Otto Mauritz H. och
Emma Augusta Hammarén. Ex. vid
K. Högre Lärarinneseminarium 1891,
vid dess 4:de avdelning 1904. Lärar-
inna vid Luleå elem.-läroverk f. flickor
sedan 1891. Stadsfullmäktig sedan
1911, ordför. i Luleå kvinnliga nyk-
terhetsförening 1902-13, i Hvita Bandet
sedan 1913, i S. S. U. H. 1904-08;
styr.-led. i Norrbottens läns djur-
skyddsförening sedan 1902 samt i
»Mjölkdroppen».

Holmberg, Gertrud, *första lärar-
inna*, Tomtebodå, f. i Karlskrona ^{19/8}
1865 av lasarettssysslomannen J. Holm-
berg och Anna Johansson. Ex. vid
Kalmar folkskoleseminarium 1886,
provårskurs vid K. Blindinstitutet å
Tomtebodå 1889-90. Lärarinna vid
Blindskolan i Växjö 1890-1900, första
lärarinna vid Förskolan för blinda å
Tomtebodå sedan 1900. Representant
för K. Blindinstitutet vid internatio-
nella blindkonferensen i Edinburg
1905; ordnade samma instituts hand-
arbetsutställning vid konferensen i
Exeter 1911; led. av blindföreningar-
nas kommitté för deras utställning i
Malmö och London 1914.

Holmgren, Ann Margret, *professor*, Stockholm, f. å Hässle, Uppsala län, ¹⁷/₂ 1850 av kammarherre Nils Tersmeden och Augusta Cederström. Studier i in- och utlandet. Redaktör i Verdandis småskriftskommitté 1898-1905. Vice ordf.

i Sthlms F. K. P. R. 1902-04, sekr. i Landsföreningens f. kvinnans pol. rösträtts verkställande utskott 1903-06; vice ordf. i Sveriges kvinnliga fredsförening 1901-10. Utg. Fru Strähle och När Ridder Ulf suckar (psevd. Märta Bolle). Hedersled. i Nordiska Muséet och sällskapet Philochoros samt ständig led. i Landsför. f. kvinnans pol. rösträtt. Gm. (1869) professor vid Uppsala universitet Frithiof Holmgren, d. 1897.

Holmquist, Anna Lovisa Charlotta, *fröken*, Falun, f. i Hälsingfors ¹⁸/₂ 1860 av mekanikern Johan Fredrik Holmquist och Carolina Charlotta Söderberg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1882. Lärarinna vid Östermalms Högre Läroanstalt f. flickor i Sthlm 1883-96, därav 3 år som bitr. föreståndarinna; vid Ateneum för flickor i Sthlm 1896-1905, därav 1 år som vik. föreståndarinna. Led. av Falu stads fattigvårdsstyrelse sedan 1907; av folkskolestyrelsen i Falun 1911-12, av stadsfullmäktige sedan 1913, av pensionsnämnden 1914.

Holmstrand, Emma, *f. d. operasångerska*, Paris, f. i Dalby, Värmlands län, ²²/₁ 1866. Elev av Bax m. fl. Engag. vid Kungl. operan 1889-90, 1892-95; i Brüssel 1896; vid Opéra Comique i Paris 1899; konserterat i utlandet. Bland roller: Benjamin i Josef, Zerlina i Fra Diavolo, Margareta i Faust, Nedda i Pajazzo, Lalla Rookh, m. fl. Bosatt i Paris.

Holmström, Anna Tora Olga Elisabeth, *målarinna*, Stockholm, f. i Åkarp ²/_s 1880 av doktor Leonard H. o. Hedvig H. Stud. för C. Wilhelmsson

1900-01; A. Hötzel, Dachau, 1903; i Paris 1907; studieresor till Tyskland-Italien 1910; Finland 1912. Utfört oljemålningar, kolteckningar, vignetter.

Holmström-Ingers, Malin, *föreståndarinna*, Hvilan, Åkarp, f. å Hvilans folkhögskola, Malmöhus län, ¹³/₆ 1872 av folkhögskoleföreståndaren fil. dr Leonard Pontus Holmström och Hedvig Nordström. Genomgått Askovs folkhögskola 1889-90, Dresdens Musik-konservatorium 1890-91, Göteborgs skolköksseminarium 1895. Lärarinna vid Hvilans folkhögskola 1889 samt sedan 1898, vid Lunnevals folkhögskola 1895-96; husmoder vid Hvilan sedan 1908. Styr.-led. i Fredrika Bremer Förbunds-kretsen Lund med omnejd; ordf. i Röda korsets kvinnoförenings lokalförening Hvilan. Utg. Almquist's »Songes» med ackompanjering f. piano (psevd. M. H-L), femte och sjätte upplagan av Eggelings Sångbok. Gm. (1900) folkhögskoleföreståndaren m. m. fil. dr Enoch Ingers.

Holst, Gustava, *f. d. föreståndarinna*, Hälsingborg, f. i Fosie församling, Malmöhus län, ⁴/₅ 1836 av vice häradshövdingen I. C. H. och Ulrika Margareta Burkhardt. Studier i Hamburg, Marburg och Jena. Grundade tillsammans med fröken Sophie Witt 1873 Högre elem.-skolan f. flickor i Hälsingborg, föreståndarinna därst. 1873-1906.

Hoving, Helga Teodora Petrea, *f. d. skådespelerska*, Newyork, f. i Köpenhamn ²⁴/₂ 1862 av verkmästaren Nils Peter Adamsen och Thora Kaltenbrunn. Elev vid Kungl. teaterns i Sthlm balettskola 1871-73; vid Dramat. teatern 1878-81. Engag. vid Dramat. teatern 1881-83; Södra teat. 1883-85; Dramat. teat. 1885-98; premiäraktis 1888. Styr.-ledamot för sv. Äldershemmet i Newyork; stiftarinna och vice ordf. i damernas hjälpfören. f. samma hem. Bland roller: Portia i Köpmannen i Venedig, Julia i Galeotto, Adamine Sörensen i Gränsänklingar, Riquette i Min kusin, m. fl.;

även skrivit smärre litterära uppsatser i tidskr. och smärre teaterpjäser. Gm. 1:a (1881-83) operasångaren Axel Rundberg; 2:a (1894) med. dr Johannes Hoving.

Huldt, Ellen Carolina (Ninni), lärarinna, Strängnäs, f. i Sthlm ¹⁸/₈ 1879 av sjökaptenen A. F. H. och Fanny Moberg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1901; studieresor till Tyskland. Lärarinna vid Elem.-läroverket för flickor i Strängnäs sedan 1901; stadsfullmäktigt därstädes sedan 1911.

Hult, Maria, föreståndarinna, Halmstad, f. i Sthlm ⁸/₆ 1860 av rektor H. F. Hult och Marie Hedman. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1883. Lärarinna vid Högre flickskolan i Halmstad 1883-88; bitr. föreståndarinna vid Nya Elem.-läroverket f. flickor i Göteborg 1888-89; föreståndarinna för H. flickskolan i Halmstad sedan 1889. Medlem av folkskolestyrelsen i Halmstad 1911-13.

Hultén, Elin, fosterbarnsinspektis, Göteborg, f. i Lundby, Gtbg, ²⁹/₇ 1885 av skeppsbyggmästaren Mauritz H. och Otilia Fredrika H. Genomgått kurs i barnavård i Gtbg och Sthlm. Anställd å Föreningen Barnavärns barnhem i Gtbg 1903, å doktorinnan Gerda Ekmans barnhem i Gtbg 1904; t. f. avdelningssköterska å Allmänna Barnhuset i Sthlm 1905, t. f. föreståndarinna för Klara Barnavård, Sthlm, s. å.; föreståndarinna för Spädbarnskrubban I, Gtbg, 1906-07; fosterbarnsinspektis i Gtbg sedan 1908.

Hulting, Alma Maria, operasångerska, Stockholm, f. på Karlsborg ¹⁵/₉ 1867 av garnisonsläkaren Ludvig H. och Frédriqve Bergenstråle. Genomgått Musik. Akad. 1886; stud. för Fr. Arlberg 1892, för Delle Sedie i Paris 1896. Debut på Kungl. teatern 1893; engag. där 1894; sedan från 1897; turné i Amerika 1891; upptr. i Hålsingfors 1895; på Kungl. teatern i Köpenhamn 1899. Bland roller: Donna Anna i Don Juan, Ortrud i Lohengrin, Agatha i Friskyttan, Jolantha, Pamina i Trollflöjten, m. fl.

Hultqvist, Ebba Karolina Regina, *folkskollärarinna*, Sölvesborg, f. i Sthlm ¹⁹/₁₁ 1876 av distinktionskorporalen Gustav Vilhelm H. och Teresia Engvall. Småskollärarinneex. 1896, ex. vid folkskoleseminarium 1906. Småskollärarinna i Torhamns förs. 1896, ord. folkskollärarinna därstädes 1906, e. o. folkskollärarinna i Sölvesborg 1908, ord. sedan 1909; lärarinna vid Sölvesborgs tekniska skola sedan 1911. Lärarekårens representant i skolrådet sedan 1909; styr.-led. i stadens föreläsningsförening sedan 1909; ordf. i stadens sjukhjälpförening sedan 1909; i Sölvesborgs lokalförening av F. K. P. R. sedan 1911; sekr. i Blekinge läns förbund av F. K. P. R. sedan 1911; stadsfullmäktigt sedan 1913.

Hwass, Tora Kristina, *pianist*, London, f. i Mo. Älfsborgs län, ¹⁵/₇ 1861 av kyrkoherden Anders H. och Eleonora Åberg. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm, sedan i Paris och Köpenhamn. Konserterat i England, Danmark och Sverige; höll trioaréer i Sthlm 1896-1901. Professor i piano vid konservatoriet i Hampstead sedan 1901. Bosatt i London.

Hwasser-Engelbrecht, Anna Lisa, skådespelerska, Stockholm, f. på Ulriksdal ¹⁶/₈ 1861 av hovkamrer Daniel Hwasser och skådespelerskan Elise Jacobsson. Elev av Elise Hwasser, Ludv. Josephson, Berta Tammelin och Signe Hebbe. Debut. 1879 på Dram. teatern; engag. där 1879-80; vid Sv. teatern i Sthlm 1880-86; W. Engelbrechts sällskap 1886-99; gästspel på olika teatrar i Finland och Sverige; egna turnéer 1908-14. Lärarinna i välläsning, plastik och rollstudium. Bland roller: Dora, Fru Inger till Östråt, Orleanska jungfrun, Maria Stuart, Fru Alving i Gengångare, Florizel i Ett besök, Thérèse Raquin, m. fl. Gm. (1881) skådespelaren William Engelbrecht, d. 1904.

Hübner, Bertha, f. d. direktis, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁴/₄ 1859 av departementschefen Albert Lorentz H. och Emilia Eggert. Tillsammans med fröken Selma Giöbel grundat A.-B. Svensk Konstsjödjutställning S. Giöbel;

direktis därstädes 1896-1910. Ordf. i Kvinnoklubben 1887-89; sekr. i Svenska Kvinnornas Nationalförbund 1896-98, i Nya Idun 1910, dess ordf. sedan 1911; led. av arbetsutskottet f. Svenska kvinnornas röstträttskongress i Sthlm 1911, av centralkommittén för Årstautställningen 1914. Officier d'Académie 1911; innehar Litteris et Artibus sedan 1905.

Håkansson, Julia Matilda, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ⁴/₉ 1853 av köpman Daniel Stenius och Eleonora Thorslund. Stud. för Hedv. Winterhjelm och Signe Hebbe 1885-86, samt i utlandet. Debut. vid Dramat. teatern 1886; engag. i Hälsingfors 1887-88, 1892-94; hos Aug. Lindberg 1888-91; gästspel i Bergen 1892, 93; hos Ranft 1895-98, 1899-1902; eget sällskap 1898-99, 1902-05, 1905-07; vid Dramat. teatern sedan 1907. Bland roller: Nora i Ett dockhem, Rebecka West i Rosmersholm, Hedda Gabler, Fru Alving i Gengångare, Florizel i Ett besök, Anna Hjelm i Kung Midas, Beate i Lefve Lifvet, Tekla i Fordringsägare, mrs Erlyne i Solfjädern, hertiginnan i Sällskap där man har träkigt, m. fl., m. fl. Erhöll Litteris et Artibus 1913. Gm. musikdirektör Hj. Håkansson, d. 1901.

Håkansson-Taube, Karin Elisabeth (Lisa), *skådespelerska*, Hälsingfors, f. i Sthlm ⁶/₁ 1880 av musikdirektör Hj. Håkansson och skådespelerskan Julia H. (se föregående). Stud. 1897-98 sång, scenkonst för Aug. Lindberg och deklamation för K. Axelson. Debut. vid moderns teater 1899. Engag. vid Svenska teatern i Sthlm; vid Sv. teatern i H:fors 1909-13. Gm. (1909) banktjänsteman Arthur E. J. Taube.

Hård af Segerstad, Kerstin Augusta Sofia, *fil. doktor*, Stockholm, f. i Sthlm ²⁵/₃ 1873 av rådmän Bror Aug. H. af S. och Jenny Sjöberg. Student 1892; fil. kand. 1894; fil. lic. 1903; fil. dr 1906; stud. vid Sorbonne i Paris 1896-97 och vid Bibliothéque nat. i Paris 1912. Lärarinna vid Uppsala ensk. läroverk 1895-97; red.-sekr. i Ord och Bild 1903-07; föreläsare vid

Sthlms Högskola 1907-08; amannens i Kungl. Bibl. 1910. Styr.-ledamot i F. K. P. R. i Sthlm 1906-08; ordf. i Fred. Bremers statykommitté 1912; medlem av samf. De nio. Skrivit Quelques commentaires sur le Livre des manières; uppsatser i Revue de dialect. rom., Fataburen, Ord och Bild, m. fl. tidskr. och tidn.

Högberg, Elin Mathilda (**Mally**), *operasångerska*, Stockholm, f. Ericsson, i Stora Tuna, Kopparbergs län, ⁹/₂ 1884. Debut. på Kungl. operan 1904; engag. därstädes 1910-13; även uppträtt å konserter. Bland roller: Santuzza i På Sicilien, Micaela i Carmen, m. fl. Gm. (1904-12) flötjätten i K. hovkapellet Joh. Högberg.

Höglund, Gerda, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹²/₃ 1878 av grosshandlare Otto H. och Clara Werner. Stud. för Kerstin Cardon i Sthlm; i Paris vid Acad. Julian för J.-P. Laurens 1900-04. Målat altartavla till sv. kyrkan i Johannesburg, porträtt, akvareller.

Högström, Sally, *gymnastikdirektör*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁰/₃ 1863. Genomgått K. Gymnastiska Centralinstitutet 1881-83; studieresor till England och Tyskland. Gymnastiklärarinna vid K. Gymn. Centr.-institutet samt vid K. Högre Lärar.-Seminariet och Statens Normalskola sedan 1895; vid folkhögskolor i Sverige och Danmark 1884-1902. Utan arvode lett Kvinnliga Gymnastiksällskapets övningar för unga arbeterskor 1888-1900. Sekreterare i Sthlms Kv. Gymnast.-förening 1886-96; i Kv. Gymnast.-sällskapet sedan 1888. Medlem av Sv. Gymnastikläraresällskapets kommitté för utlåtande över förslag till K. Gymnast. Centr. Institutets omorganisation. Utg. minnesskrift över P. H. Ling, uppsatser i gymnastiska och pedagogiska frågor. Innehar danska Fortjenstmedaillen i guld för införandet av Lings gymnastik i danska folkhögskolor.

Höjer, Anna Maria, *fru*, Stockholm, f. i Sunne församling, Värmlands län, ²⁷/₃ 1850 av godsägaren Olof Johnson

och Kristina Jansson. Styr.-led. i föreningarna Vaksamhet och Fredrika Bremer-Förbundet. Gm. (1875) lektor Magnus Höjer, d. 1910.

Hökerberg, Ebba Helena. *fru*, Stockholm, f. i Örebro $\frac{8}{7}$ 1842 av landssekreteraren Gustaf Fredrik H.

och Emma Fredrika Elers. Föreståndarinnan f. Arbetshemmet för kvinnliga sinnesslöa i Sthlm 1888-91; sekreterare och kassaförvaltare i Svenska lärarinnornas pensionsförening 1884-1909. Gm. (1863-80) trafikdirektören O. M. Agrelius.

I.

Idström, Ellen, författarinna, Göteborg, f. i Sthlm $\frac{16}{1}$ 1857 av skräddarmästare Fred. Villh. Holzhausen och Julia L. Willgren. Kassaförv. i F. K. P. R. i Gtbg 1902-09; ordf. i styrelsen för Örgryte skollovskolonier 1904-09. Skrivit tidsningsartiklar, resebrev, novellsamlingar och romaner, varibland: Thorild och Louise (1901), Vinddrifne (1896), Kvinnor (1899), Det suveräna hjärtat (1910). Gm.

(1887-1912) konsul Axel Fred. Idström.

Ingelotz, Aurore Fredrika, *fröken*, Saltsjöbaden, f. i Ulricehamn $\frac{6}{5}$ 1852 av överstlöjtnanten Berndt Ludvig Reinhold I. och Hilda Carolina Cecilia Klingspor. Lärarinna i Zanderska helpensionen 1870-74 samt 1877-89; ägarinna av spetsaffär i Vadstena 1889-92, föreståndarinnan på Grand Hôtel Saltsjöbaden 1893-1909.

J.

Jensen, Karin, översättarinna, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{7}{2}$ 1866 av prof. Volter Edv. Lidfors och Anna Maria Svartling. Studentexamen 1884. Lärarinna vid Lunds högre elem.-läroverk f. flickor 1886-90; medarb. i tidn. Vårt Land 1891-97. Gjort skönlitterära och populärvetenskapliga översättningar från franska, tyska, engelska, italienska, danska och norska; skrivit utländska korrespondenser och småskisser. Gm. (1897) skriftställaren fil. dr Alfred Jensen.

med arkitektoniska motiv; utg. Studiefärder i Medelhafsländer (1911) och Johan Jolin och hans vänner (1913).

Jouvin, Maria, författarinna, Örebro, f. i Sthlm $\frac{10}{10}$ 1864. Stud. språk, målning, musik i Sthlm 1882-92; självstudier efter föreläs. vid Sthlms Högskola i konst och litteratur 1890-93. Utg. En kärlekslös (debutbok, 1899), Vårdshuset (1907), Hjärtat (1911), m. m.

Jolin, Ellen Maria, *konstnärinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{16}{6}$ 1854 av skådespelaren och författaren Johan J. och Mathilda Katar. Wigert. Elev av F. W. Scholander 1875-78, vid Fria Konsternas Akad. 1877-82; stud. i Paris 1889-90, studieresor i Italien, Spanien, Orienten, England, m. m. 1890-1900. Kassaförv. i Svenska Konstnärinnornas fören. 1911-14. Målat en massa akvareller, huvuds.

Julin, Kjerstin, bostadsinspektris, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{31}{1}$ 1882 av lärftskramhandlaren C. F. J. och Ellen J. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1903, feriekurs vid universitetet i London 1906. Lärarinna vid Norrtälje elem.-skola f. flickor 1903-06, vid Norrköpings Norra läroverk f. flickor 1906-07. Bostadsinspektris i Sthlm sedan 1907. Suppleant i pensionsnämnden 1913.

Jungstedt-Reuterswård, Matilda

Emilia Charlotta, *operasångerska*, Stockund, f. i Norrköping ^{13/10} 1864 av tullkontrollör Nils Jungstedt och Matilda Sundius. Genomgått Musik. Akad.; stud. sång för Günther; plastik för Signe Hebbe; fort-

sätta sångstudier för Mme Artöt i Paris; senare för von Zur Mühlen i London. Engag. vid Kungl. operan 1888-90, 1892-1906, 1908-10; gästupp-träd. i Norge, Danmark och Finland. Bland roller: Leonora, Orfeus, Carmen, Delila, Amneris i Aida, Ortrud i Lohengrin, Valkyrian, Cherubin i Figaros bröllop, Nicklaus i Hoffmanns sagor, Boccaccio, m. fl. Erh. Litteris et Artibus 1894. Gm. 1:o (1891-99) regissören Emil Linden; 2:o (1905) konstnären Fritz Reuterswård.

Jönsson, Maria Götilda, *folkskol-läroverkinna*, Stockholm, f. i Allerums församling, Malmöhus län, ^{8/11} 1861 av lantbrukaren Ola J. i Kungshult och Anna Maria Sjödahl. Studentex. 1883, ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1884. Studier vid Sthlms

Högskola. Lärarinna vid Sthlms folkskolor sedan 1883 (ordin. 1890). Skolbibliotekarie sedan 1902. Lär. i Palm-grenska samskolan 1889-94. Led. av bestyrelserna för Nordiska skolmötena 1890 och 1895; representant för lärarkåren i Överstyrelsen f. Sthlms stads folkskolor sedan 1910; ordf. i Lärarinnornas diskussionsklubb, v. ordf. i Sveriges Folkskollärarynneförbund sedan 1912; ordf. i fören. Sthlms folkskollärarynnors Husmodersskola sedan 1911. Erhöll 1906 Sthlms stads resestipendium för studier inom folkskolan.

Jörgensen, Anna, *bostadsinspektris*, Malmö, f. i Hälsingborg ^{15/10} 1878 av grosshandlaren C. D. J. och hans hustru, f. Lundberg. Genomgått Malmö småskoleseminarium 1897, K. Högre Lärarinneseinariets hushållsskola 1904, kurser vid Nääs 1909, barnavårdskurs vid Barnavårn i Landskrona 1911; studieresor i Sverige, Danmark, England. Lärarinna vid Karlskrona högre läroverk för flickor 1901-03, vid Hörby samskola 1904-08, i Trälleborg och Malmö 1909-10, vid Landskrona elem.-läroverk för flickor 1910-12; bostadsinspektris i Malmö sedan 1913. Utg. uppsatser i tidningar och tidskrifter.

K.

Kajser, Anna Charlotta Helena, *med. lic.*, Härnösand, f. i Sthlm ^{1/1} 1870 av professor Christian Lovén och Hanna von Julin. Studentex. 1889, med. fil.-ex. 1891, med. kand. 1894, med. lic. 1901. Privatläroverkinna 1889-90; läkare vid elem.-läroverket f. flickor i Härnösand sedan 1905, vid småskoleseminariet därstädes sedan 1910. T. f. amanuens vid gynäkologiska kliniken å Serafimerlasarettet i Sthlm 1901; upprepade gånger biträtt med sjukvården å länslasarettet i Härnösand. Gm. (1897) med. doktorn, lasarettsläkaren Fritz Kajser.

7.

Kallstenius, Gerda Maria, *målarinna*, Saltsjö-Storängen, f. i Kalmar ^{10/2} 1864 av konsul John Roosval och Hanna Kramer. Elev vid Fria Konsternas Akad. 1885-89; stud. i Frankrike och Italien 1891-94. Porträtt, oljemålningar. Erh. hertiglig eller 2:a medalj 1889. Gm. (1891) prof. Gottfrid Kallstenius.

Karlsöhn, Anna Margareta, *f. d. operasångerska*, Stockholm, f. i Gällstad, Älfsborgs län, ^{10/3} 1852 av organisten Andreas K. och Eva Maria Berndtsson. Genomgick i Konservatoriet först orgelklassen, sedan artist-

klassen i säng; 2 års utrikes resor med dankvartetter. Debut. å kungl. operan 1878, anställd där sedan som sängerska till 1 jan. 1912. Bland roller: Pagen i Figaros bröllop, Siebel i Faust, Philine i Mignon, Micaela i Carmen, Zerlina i Don Juan, Martha och Nürnbergerdockan. Erh. Litteris et Artibus 1897; led. av Musik. Akad. 1910.

Karlsson, Anna, handelsidkerska, Norrköping, f. i Norrköping ^{16/7} 1864 av klädesfabrikören Gustaf K. och hans hustru, född Larsson. Kassörska, prokurist och föreståndarinna för minutaffär i klädesbranschen. Stadsfullmäktig sedan 1911, led. av förtroenderådet för Dispensären sedan 1911, vårdare i Fattigvårdsstyrelsen 1907-11, suppleant 1912-13, ord. led. 1914; distriktsstyrelseled. i Allmänna Valmansförbundet sedan 1910; styr. led. i F. K. P. R. 1909-11, i Föreningen för moderskydd o. barnvård sedan 1910; led. av kommittén för utredning av stadens livsmedelfråga.

Karlsson, Edith Mathilda, folkskollärarinna, Vaxholm, f. i Sthlm ^{18/2} 1884 av skräddaremästaren C. J. K. och Mathilda Karlsson. Ex. vid folkskoleseminarium 1897. Ord. folkskollärarinna i Vaxholm sedan 1911. Stadsfullmäktig därstädes 1912-13; styr.-led. av Vaxholms kvinnliga rösträttsförening sedan 1913.

Kempendahl, Anna Augusta Desideria, slöjdlärarinna, Stockholm, f. i Kalmar ^{2/1} 1866 av köpmannen Johan Adolf K. och Emilie Augusta Wid. Genomgått Tekniska skolan och Hulda Lundins slöjdkurs; studieresa till Tyskland och Schweiz. Lärarinna vid Sthlms folkskolor sedan 1884, vid Hulda Lundins slöjdseminarium sedan 1893; t. f. slöjdinspektris vid Sthlms folkskolor 1911. Ledarinna av pedagogiskt ordnade slöjdkurser 1894-1901. Prisdomare vid Sthlms läns Hushållningssällskap 1901. Innehar Sthlms läns Hush.-sällskaps medalj.

Kerfstedt, Hilda Augusta Amanda, författarinna, Stockholm, f. i Eskils-

tuna ^{5/6} 1835 av borgmästare S. A. Hallström och Albertina Dybeck. Redigerat tidskr. Dagny 1889-91; tidskr. Hemtrefnad 1899-1901. Utg. Holger Vide (1893), Eva (1888), Bland fält och ångar (1895), Bränningar (1899), m. fl. romaner och berättelser, ävensom barnböcker. Gm. 1:o (1855) hovpredikant Bengt Lindgren, d. 1858; 2:o (1872) direktör Petrus Kerfstedt, d. 1906.

Key, Ellen Karolina Sofia, författarinna, Strand, Alvastra, f. i Gladhammars s:n, Södra Tjust, ^{11/12} 1849 av godsägaren Emil K. och Sophie Posse. Lärarinna i Anna Whitlocks privat-skola 1881-99; föreläs. vid Arbetareinstitutet i Sthlm

1884-1903; hållit ett stort antal föredrag i Sverige och utlandet, varjämte en mängd av hennes arbeten översatts till andra språk. Ord. i sällsk. Nya Idun 1887-1900; medlem av Bonnier-ska stipendienämnden 1900-05; av samfundet De nio 1913. Bland skrifter: Från människosläktets barndom (1888), Hur reaktioner uppstå (1889), Ernst Ahlgren (1889), Anne Charlotte Leffler-Cajanello (1893), Missbrukad kvinnokraft (1896), Sveriges modernaste diktare C. J. L. Almquist (1897), Tankebilder (1898), Människor (1899), Barnets århundrade (1900), Lifslinjer 1-3 (1903-06), Rabel Varnhagen (1908), Tal till Sveriges ungdom (1910), Verk och människor (1910).

Key, Kerstin, fröken, Linköping, f. i Österkorsberga församling, Jönköpings län, ^{3/4} 1871 av överstelöjtnanten Carl K. och Hedvig Rääf i Småland. Genomgått Nääs slöjdseminarium, Tekniska skolan i Sthlm, studerat konstsmide, metalldrivning och guldsmedsarbete på olika orter i Tyskland samt vid The Northampton Institute, London. Förestått arbetsstuga i Sthlms Arbetarehem 1891-99; innehaft egen »Skola för Slöjd och Konstslöjd» i

Sthlm 1895-1906. Öppnade 1909 ett vilohem vid Sandvik, Stjärnorp, där mindre bemedlade, bildade, självförsörjande kvinnor kunna fritt få tillbringa sin semester. Vice ordf. i Östergötlands läns Hemslöjd-förenings förr.-utskott sedan 1912. Erhållet diplom och silvermedalj på Slöjd- och Industriutställningen i Gäfve 1901.

Kinberg, Julia, *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Haparanda $\frac{1}{4}$ 1874 av direktör M. Rosenbaum och Bertha Schenk. Studentex. 1892, med. kand. 1898, med. lic. 1907. Amanuens vid Uppsala universitets medicinska och pediatrika poliklinik 1904-05. Läkare vid Brännkyrka folkskolor sedan 1912. Upprepade förordnanden som bitr. läkare och underläkare vid Sthlms stads sinnessjukhus, Långbro. Ordf. i Uppsala kvinnliga studentförening 1905; vice ordf. i Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsbyrå i Brännkyrka 1912-13, i föreningen Brännkyrka Mjölkdroppa 1914; sekr. i föreningen Frisinnade kvinnor 1914. Utg. tillsammans med A. Sundquist: *Handledning i sexuell undervisning och uppfostran* (med 1:sta pris belönad tävlingsskrift), tillsammans med O. Kinberg: *Brottsligheten och dess bekämpande, översättning och bearbetning efter Aschaffenburgs Das Verbrechen und seine Bekämpfung*. Gm. (1898) docenten vid Karolinska institutet, överläkaren vid Långbro sjukhus, med. dr Olof Kinberg.

Kinberg, Lisa M. O., *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{29}{11}$ 1886 av byråchefen Edvard K. och Elisabet Forsell. Genomgått kartritningskurs. Anställd i K. Domänstyrelsen sedan 1906, på ordinarie stat 1913.

Kjellmark, Hedvig Maria Sofia, *föreståndarinna*, Örebro, f. i Mariefred $\frac{26}{6}$ 1863 av prostén, fil. dr Bernhard Agathon K. och Hildegard Jenny Sofia Broman. Genomgått kindergartenseminarium i Sthlm, slöjdcourser vid Nääs; studieresor i Danmark och Tyskland. Upprättat Örebro kindergartens för barn ur mera be-

medlade familjer 1902, kindergartenseminarium därstädes 1904, Örebro folkkindergartens 1906. Slöjdlärarinna vid Högre allmänna läroverket för gossar 1909-11. Erhållet silvermedalj å Örebroutställningen 1911.

Kjerner, Esther Emilia Léontine, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{20}{10}$ 1873 av med. dr Karl K. och Emelie Magnell. Stud. vid Konstakademien i Sthlm 1890-95; i Italien och Frankrike 1896-98; Holland 1906-07. Landskapsmålarinna; utställt i Sthlm, Berlin, München, Helsingfors, m. fl. ställen.

Kjerner, Hildur Inez Gertrud, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{11}{9}$ 1876, syster till föreg. Stud. för Kerstin Cardon, prof. Jungstedt, samt i Paris 1899. Målar stilsleben m. m.

Kleen, Else, fru, *journalist*, Stockholm, f. i Wien $\frac{26}{2}$ 1882 av dr Emil A. G. Kleen och Andrea Gram. Genomgått Högre tekniska skolan, Rich. Berghs målarskola 1899-1901, elev hos de la Gandara i Paris 1901-02. Medarb. under sign. Gwen i Dagens Nyheter 1907-10, i Sthlms Dagblad och andra publikationer sedan 1911. Ordf. i Rösträttsklubben 1912-14. Utg. Gwens bok för hemmet, *Kvinnor och kläder* (1910).

Kleen, Tyra, *konstnärinna*, Lidingö-Brevik, f. i Sthlm $\frac{29}{3}$ 1874 av diplomat Richard K. och Amalia Watrang. Stud. konst i olika konstkolor och akademier: 1890-92 i Dresden; 1892-94 Karlsruhe; 1894-95 München; 1895-97 Paris; därefter tio år i Rom; gjort studieresor till olika länder.Utfört illustrationer, litografier, porträtt. Utg. En Psykesaga (1902), Strövtåg i Orienten (1911).

Klein, Hilda L., *kartriterska*, Stockholm, f. i Uddevalla $\frac{29}{1}$ 1837 av musikdirektören vid K. Bohusläns regemente Nils K. och Gustafva Berg. Anställd vid Rikets Allmänna Kartverk 1865-1905; avsked med pension 1905. Enskild kartritningskurs 1874-1913.

Kleman, Anna Sofia, *livförsäkrings-tjänsteman*, Stockholm, f. i Karlskrona ²⁴/₁₁ 1862 av kommandörkaptenen vid K. Flottan Carl K. och Augusta Graham. Anställd i livförsäkringsaktiebolaget Thule, Sthlm, sedan 1895. Sekr. i fören. Studenter och arbetare 1903-06, styr.-led. i F. K. P. R. i Sthlm 1906-11. Utg. uppsatser i kvinnofrågor under sign. Candida, A. K., m. fl.

Kleman, Ellen, *redaktris*, Stockholm, f. i Karlskrona ²⁴/₇ 1867, syster till föreg. Redaktris för Dagny 1908-13; för tidskr. Hertha fr. o. m. 1914. Vice ordf. i styr. för fören. Självförsörjande bildade kvinnor 1912-13; styr.-ledamot i fören. Dagny 1908-13. Utg. Fabian Wendts hustru (1907); tills. med S. Leijonhufvud Fredrika Bremers bild (1913).

Klemming, Mandis, *romanssångerska*, Gunnebo bruk, Verkeback, f. i Trollhättan ¹⁵/₆ 1878 av direktör Hugo Ågren och Amanda Wallström. Stud. sång i Paris 1899-1900 för Delle Sedie, 1902 för Grieg och 1903-05 i Berlin. Uppträtt som romanssångerska i Sverige, Kristiania, Köpenhamn, Berlin, Paris. Ordf. i Röda Korsets kvinnoförb. lokalavd. i Gladhammar och Västrum av Kalmar län. Gm. (1906) bruksdisponenten Gösta Klemming.

Klingberg, Anna Amanda Kristina, f. Hedin, *stadsbokhållare*, Säter, f. i Säter ³/₄ 1851. Stadskassör och stadsbokhållare i Säter 1895-1912; föreståndare för filialbokhandel därstädes sedan 1899.

af Klint, Hilma, *målarinna*, Stockholm, f. å Karlbergs slott ²⁰/₁₀ 1862 av kommandör Viktor af K. och Thilda Sontag. Stud. vid Tekniska skolan och för Kerstin Cardon; vid Konstakad. 1882-89. Anställd 1900-01 som tecknare vid Veterinär-inst. och hos prof. Venerholm och dr Lindblad. Sekr. i Sv. Konstnärinnors fören. 1912; i fören. S. L. F. 1908-14. Målat porträtt, akvareller, gjort illustrationer m. m. Erh. penningbelöningar på Tekn. skolan och på Konstakademien.

af Klintberg, Gertrud Sofia Katarina, *fru*, Stockholm, f. i Strängnäs ¹⁵/₃ 1840 av kyrkoherden, teol. och fil. dr Axel Bergman och Mathilda Helena Scholander. Led. av Fredrika Bremer-Förbundets styrelse från dess stiftande och av Förbundets kommitté för lagfrågor. Gm. (1864) överkommisarien Ludvig Ferdinand af Klintberg, d. 1908.

af Klintberg, Gertrud, *fröken*,

Stockholm, f. i Sthlm ²²/₁₀ 1866 av överkommisarien Ferdinand af K. och Gertrud Bergman. Genomgått Nääs slöjdlärarseminarium, Tekniska skolan i Sthlm; sociala studier i London m. fl. orter. Lärarinna

1885-94, förestånd. f. Sven Scholanders fotografiska magasin 1894-1901, anställd på F. V. O:s Centralbyrå 1902-05, föreståndarinna för dess slöjdivdelning sedan 1905. Led. av Sthlms Fattigvårdsnämnd sedan 1905, av dess upphandlingskommission sedan 1909 (ordf. 1914), av styr. över Sthlms stads Asyler för husvillan 1903-13, av styr. över Allm. försörjningsinrättningen sedan 1907; suppleant i F. V. O:s styrelse 1909, led. i samma styr. 1913; suppl. i Sv. Fattigvårdsförbundets styr. och arbetsutskott sedan 1912; i Direktionen över Sunnerdahls hemskolor m. m. Ordf. i Sthlms 2:dra pensionsdistrikt. Medarbetare i F. V. O:s Handbok för fattigvårdsintresserade.

af Klintberg, Märta, *pianist*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁶/₁₀ 1880 av major Eric Westerberg och Ketty Landgren. Privata pianolektioner 1886-96; genomgått Musik-konservatorium i Sthlm 1896-1900. Sedan 1912 medverkat vid konserter, huvudsakligen som ackompanjaträs. Gm. (1902) kapten Carl af Klintberg.

af Klinteberg, Ida, *fröken*, Södertälje, f. å Borsna, Kronobergs län, ⁹/₇ 1865 av lantbrukaren Axel af K. och Ebba Lagerbielke. Studier i

Frankrike och England 1883-85. Lärarinna i enskild familj 1885-1901; anställd å sanatoriekontor 1903-06; innehar sedan 1907 eget pensionat (tillsammans med fröken Ebba Croneborg).

von Koch, Carola Maria Euphrosyne, författarinna, Stockholm, f. i Malmö ^{17/11} 1877 av med. dr Carl C. J. Sahl och Charlotta W. Kuylenstjerna. Studerat i Neuchâtel, Dresden, Oxford. Lärarinna 1899-1901, medarb. i Soc. Tidskr. sedan 1905, styr.-led. av F. K. P. R. i Sthlm sedan 1911. Skrivit artiklar i sociala ämnen i Soc. Tidskr., Dagny etc., resebrev från Amerika, m. fl. länder till olika tidn. och tidskr. Gm. (1906) redaktör G. H. von Koch.

von Koch, Maria Mathilda, fosterbarnsinspektris, Stockholm, f. å Gottenvik, Östergötlands län, ^{5/7} 1852 av majoren Hans von K. och Octavie Stackelberg. Genomgått sjuksköterskekurs vid Sophiahemmet. Deltog i grekiska kriget 1897. Föreståndarinna för Allm. Barnbördshuset å Kungsholmen 1893-1902; fosterbarnsinspektris 1902-14; vice värdinna för arbetarhusen Frejgatan 29 och 31 sedan 1906. Innehar grekiska Röda Korsets minnestecken för vård av sårade i kriget 1897.

Kolthoff, Signe Gertrud Elisabeth, *skådespelerska*, Hälsingfors, f. i Uppsala ^{17/3} 1882 av dekorationsmålaren Oscar K. och Mathilda Johansson. Genomgått Konservatoriet 1897-1900; avlagt musiklär.-examen 1900; gjort studieresor till Köpenhamn, Berlin, Paris, London. Debut. å Östermalms-teatern 1901 såsom operettsångerska; eng. vid Vasateatern 1902-04; såsom skådespelerska vid Sv. teatern i H:fors sedan 1905; undervisat i pianospel och harmonilära; inspelat filmskådespel i Berlin. Bland roller: Pepita i Donna Juanita, Prins Orlovsky i Läderlappen, Portia i Köpmannen fr. Venedig, Viola i Trettondagsafton, Madame Sans-Gêne, Florizel i Ett besök, kvinnl. huvudrollen i Första fiolen, m. m.

von Kræmer, Vera, journalist, Stockholm, f. i Visby ^{22/2} 1878 av löjtnant Gustaf v. K. och Anna Jäderin. Medarb. i Sv. Dagbladet 1900-05; i Socialdemokraten 1905-13; Sthlms-Tidn. från okt. 1913; utgiv. av Mitt Hem, Vi och Vårt 1905-13. Skrivit: Advokatens umgänge (roman, under psevd. Cecilia Wendel), En resa till Japan; även gjort översättningar.

Kroon, Anna, länsmejerist, Härnösand, f. i Sörby församling, Kristianstads län, ^{3/2} 1875 av sockenskrivaren Ola K. och Elsa K. Genomgått mejeriskola 1894-95. Mejerist i Kristianstad 1896-98, föreståndarinna för Knisslinge mejeri 1899-1901, för utställningsmejerier 1901-03, länsmejerist i Västernorrlands län sedan 1903. Led. av bestyrelsen f. Slöjd-, Industri- och Lantbruksutställningen i Örnsköldsvik 1915; reseledare för Västernorrlands läns Hush.-sällskaps studieresor för lantbrukkvinnor sedan 1907. Grundat 12 mejerier inom Västernorrlands län.

Kruise, Anna Hildegard Maria, bitr. föreståndarinna, Stockholm, f. å Svanteberg vid Drottningholm, Sthlms län, ^{14/6} 1861 av regementsauditören Ludvig K. och Emma Hildegard Hedin Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1881. Lärarinna vid Nisbethska skolan i Uppsala 1881-83, vid Statens Normalskola 1884-88, vid Brummerska skolan i Sthlm sedan 1887, bitr. föreståndarinnan därst. sedan 1901. Vice ordf. i Sthlmskretsen av Flick- och Samskoleföreningen; medlem av jury för bedömande av undervisningsavdelningen vid världsutställningen i St: Louis 1904; representant för Nya Idun i Svenska Kvinnornas Nationalförbund 1913. Utg. tillsammans med frkn Laura Löwenhielm läroböcker för den första undervisningen.

Kruise, Bell, amanuens, Stockholm, f. å Drottningholm ^{17/7} 1874 av regementsauditören Ludvig K. och Rosa Berlin. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1895. Lärarinna vid Brummerska skolan i Sthlm 1891-92

samt 1895-1903; amanuens hos K. Läroverksöverstyrelsen 1907-12; biträde av högre avlöningsgrad därstädes sedan 1913.

Kruse, Sigrid Maria, lärarinna, Karlskrona, f. i N. Mellby församling, Kristianstads län, $\frac{3}{9}$ 1867 av lantbrukaren Frans Oskar K. och Matilda Borgström. Ex. vid Kalmar folkskoleseminarium 1888. Lärarinna vid Fischerströmska skolan, sedermera Högre läroverket f. flickor i Karlskrona sedan 1890. Stadsfullmäktig 1912. Utg. »Från vår storhetstid», »Ur medeltidens stjärnenatt», Dramatiska bagateller, flygblad, tidnings- och tidskriftsuppsatser m. m. Föreläsare i rösträttsfrågor.

Kulle, Thora, textilkonstnär, Lund, f. i Norrvidinge församling, Malmöhus län, $\frac{20}{10}$ 1849 av lantbrukaren Nils Nilsson och Hanna Åkesdotter. Sedan 1879 innehavare av konsvävnads- och broderiaffär i Lund, sedan 1880 av vävskola därstädes. Erh. 1887 Handarbetets Vänners hederspris, 1910 Idunpriset. Gm. (1873) handlanden Lars Kulle, d. 1910.

Kullgren, Thyra Hedera Martina, föreståndarinna, Göteborg, f. i Varberg $\frac{12}{7}$ 1870 av disponenten Alvar K. och Amalia Kullman. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1892. Examen élémentaire och Examen supérieur inför Alliance française i Nancy 1898, studieresor i Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike och Italien. Lärarinna vid Stiftelsen Kjellbergsska flickskolan i Göteborg sedan 1892, bitr. förestånd. därstädes 1908, förest. för det med skolan förenade Högre lärarinneseminariet 1909, förestånd. för hela stiftelsen sedan 1912.

Stadsfullmäktig i Gtbg 1911-12; styrled. av Clasefonden från 1912; stadens revisor i Slöjdföreningens skola 1912-13; led. av Centr.styr. för Flick- och Samskoleföreningen sedan 1907 och av styr. för Göteborgskretsen av samma förening; styrled. av Göteborgs flickskoleförening sedan 1899; vice ordf. i Göteborgs lärarinnors sjukhjälpförening sedan dess bildande; vice ordf. i sällskapet Iris sedan dess stiftande; styrled., enda kvinnliga, av Institut pedagogique international i Caen sedan 1911. Utg. uppsatser i uppfostrings- och undervisningsfrågor.

Kunze, Ebba, postmästare, Göteborg, f. i Sthlm $\frac{4}{9}$ 1866 av Gustav Adolf K. och Beata Petronella Jansson. E. o. postexpeditör i Jönköping 1885-89; biträdande d:o 1889-97; föreståndare för filialpostkontor i Gtbg 1897-99; postexpeditör 1899-1909, postmästare sedan 1909. Vice ordf. i Kvinnliga Kontoristförbundet i Gtbg 1907-11; ordf. i Kvinnliga Postfören. sektion 1911-14; sekr. i Gtbg's Kvinnliga Diskussionsklubb 1911-14; av stadsfullmäktige utsedd revisor av styrelsens för Tjänarinnehemmet förvaltning 1914.

Kuylenstierna-Wenster, Maria Elisabeth, författarinna, Malmö, f. på Siklaö $\frac{16}{9}$ 1869 av lantbrukaren Claes Kuylenstierna och Maria Nyström. Stud. i Frankrike, Tyskland och Danmark. Medarb. i Sv. Dagbladet 1896-98; i Idun och Sthlms-Tidn. 1896-1913. Av en mängd romaner och noveller må nämnas: Sophie Ottosdotter (1907), Drottning Moi-méme (1910), Röda hjärtan och grå (1913). Erh. pris vid litterära tävlingar. Gm. (1905) advokaten Holger Wenster.

L.

Lager, Ester Charlotta, *föreståndarinna*, Stockholm, f. 7/7 1872. Ex. vid K. Högre Lärarinneseminarium 1892, studentex. 1906, fil. mag. 1911; dispens från provår 1912. Lär. i familj 1892-95, vid S. Almqvists samskola 1895-1904, vid Statens Normalskola f. flickor och Nya Elem.-skolan f. flickor 1902-12, vid A. Sandströms skola m. fl. sedan 1913. Utnämnd till föreståndarinna för Djursholmssamskola 1914. Styrled. i skolornas pensionsförening; div. uppdrag inom Flick- och Samskoleföreningen. Utg. Räkneövningar (tillsammans med F. Fisch); Actiniaria publ. i Die Fauna Südwest-Australiens, Ergebnisse der Hamburger südwest-australischen Forschungsreise 1905.

Lagerbielke, Karolina (Lina) Kristina, *författarinna*, Veda, Lästringe, f. på Veda 10/s 1865 av landskamrer B. J. S. Lagerbielke och Blenda Lång. Studieresor i England 1898 o. 1903, i Tyskland 1899 o. 1913. Slöjdbomb vid Lästringe folkskola 1890-98. Skrivit biografier för Sv. folkförbundets föreläs. (1909-1913). Utg. Musikerbiografier, 1 o. 2 (1902, 05), Svenska tonsättare (1908), Nyköpingshus (1913).

Lagerbielke, Lucie, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm 13/4 1865 av grossh. L. O. Smith och Marie-Louise Collijn. Utg. under signaturen Pax, Vitus, m. fl. Lifvet och Döden (1903), Strid och frid (1904), Drömmen (1908), Själens lif (3:e uppl. 1912), Daniel (1913), En sällsam upplevelse (1913), m. fl. Gm. (1884) kaptenen vid flottan, frih. B. A. H. Lagerbielke, d. 1906.

Lagerbring, Hedvig Gustafva Albertina Vilhelmina, *fröherinna*, Göteborg, f. å Tisslinge, Sthlms län, 24/4 1858 av kammarherre C. G. Nisbeth och Mathilda von Post. Ordf. i Gtbg's läns landstings kommitté f. husmoders- och konsulentkurser bland Bohusläns skärgårdsbefolkning, i Hushållnings-sällskapets kommitté f. ordnandet av hemslöjden inom länet, i centralstyrelsen för Gtbg's arbetsstugor, i Röda kor-

sets lokalavdelning i Gtbg och i sällsk. »Livbojen»; vice ordf. i Gtbg's frivilliga sjukvårdskolonner; led. i styr. f. Gtbg's småbarnsskolor, f. Fruntimmersföreningens flickskola, f. Sällskapet f. uppmuntran av öm och sedlig modersvård, f. Ekedalens barnhem, f. Praktiska hushållsskolan i Gtbg m. fl. Gm. (1881) landshövdingen friherre Gustaf Lagerbring.

Lagercrantz, Hedvig Gustafva (**Ava**), *målarinna*, Newyork, f. i Karlskrona 7/s 1862 av vice amiral Jakob Reinh. L. och Hedvig Lindström. Elev i Sthlm av Kerstin Cardon; i Paris 1885-89 och 1893 av G. Boulangier, J. Lefebvre, T. Robert-Fleury och B. Constant. Porträtt-, blomster- och miniatyrmålarinna. Bland arbeten: Själfporträtt (1889), porträtt av fadern, amiral Lagercrantz, av kung Oscar II (1896), m. m.

Lagerholm, Wilhelmina Katarina, *målarinna*, Stockholm, f. i Örebro 25/s 1826. Elev i Sthlm av J. Ringdahl 1850-51; i Paris 1856-59 av A. Tissier och T. Couture; i Düsseldorf av F. Fagerlin 1864-66 och W. Sohn 1869-71. Målat porträtt och genre med ämnen företrädesvis från 1500-talet; även pastell. Bland tavlor: En gammal historia (1876, nationalmuseum), Kung Märta och Malin Sture (1898), porträtt av prof. Mesterton, biskop Strömberg, m. fl.

Lagerlöf, Selma Ottiliana Lovisa,

författarinna, Märbacka, Sunne, f. å Märbacka 20/11 1858 av lantbrukaren Erik Gustaf L. och Louise Wallroth. Genomgått Högre lärarinneseminariet 1882-85. Lärarinna vid elementarskolan f. flickor i Landskrona

1885-95. Medlem av nämnden för Alb. Bonniers stipendiefond 1904-1913; av statens utdelningsnämnd för författarstipendier; av Iduns »akademi».

Utg. Gösta Berlings saga (1891), Osynliga länkar (1894), Antikrists mirakler (1897), Drottningar i Kungahälla (1899), En herrgårdssägen (1899), Jerusalem (1901-02), Kristuslegender (1904), Nils Holgersson (1906-07), Körkarlen (1912), m. fl. Led. av Gtbg's Vet.- och Vitt.-sambälle 1904; erh. Sv. Akad. stora guldmedalj 1904; hedersdoktor i Uppsala 1907; Nobelpriset i litteratur 1909.

Lagerstedt, Agnes Hedvig Char-

lotta, *f. d. folkskollärarinna*, Stockholm, *f. i* Askersund ^{14/7} 1850 av provinsialläkaren Jakob Vilhelm L. och Sofia Maria Charlotta Julin. *E. o. folkskollärarinna* i Sthlm 1883, ord. d:o 1888-1912, avsked

med pension 1912. Oavlätligt verksam för förbättrande av arbetsklassens bostadsförhållanden; medverkade vid grundandet av Akt.-Bol. Sthlms arbetarehem 1892; styr.-led. och vice värdinna i dess hus sedan 1892. Initiativtagare till skollovskoloniverksamheten i Sthlm; led. av centr.-styr. f. Föreningen för skollovskolonier.

Lagerstedt, Magdalena Charlotta (Lotten), *skolköksföreståndarinna*, Hjärtum, Bohuslän, *f. i* Göteborg ^{21/1} 1840 av handelsföreståndaren August L. och Charlotta Benedikta Kock. Genomgått Kindergartenseminarium i Gotha; Mrs Blochs Training School of Cookery, Glasgow; sjukvårdskurs i England; studieresor i Norge, Danmark, Finland, England, Skottland. Privatlärarinna 1857-59, föreståndarinna för egen flickskola i Gtbg 1859-64; föreståndarinna för Sveriges första kindergartan (den s. k. Barnleksalen) i Gtbg 1864-69; lärarinna vid Nya elem.-skolan f. flickor i Gtbg 1869-74 samt 1885-91. Föreståndarinna för Gtbg's folkskolors första skolkök 1891-98 samt för folkskolans lärokurs för lärarinnor i huslig ekonomi 1893-98. Organiserat Sveriges första flyttande skolkök (i Bohuslän 1901); sedermera i ett stort antal andra län. Föreläsare

vid småbrukarkurser på olika orter. Utg. Engelska vokablar och samtal, ett större antal läroböcker i huslig ekonomi. Erh. extrapris vid Hortikulturens Vänners utställning i Gtbg 1904, hedersgåva av Örebro läns Hush.-sällskap 1903, silvermedalj av Sthlms läns Hush.-sällskap 1910, Idunpriset 1912.

Lagerwall, Walborg Konkordia Maria, *violoncellist*, Stockholm, *f. i* Österhaninge, Sthlms län, ^{18/s} 1851 av kyrkoherde Magnus L. och Carin Wagner. Genomgått Musik. Akad. pianoklass 1872-74, violoncellklass 1874-77. Konsertturnéer i Sverige, Norge, Danmark 1879-83; givit kammarmusiksoaréer i Sthlm; anställd som violoncellist vid K. operan 1884-88; musiklärarinna. Stiftat fören. Självförsörjande bildade kvinnors vilohem 1908.

Lambert, Helfrid, *skådespelerska*, Järfva, *f. i* Sthlm ^{5/s} 1869 av källarmästare Anders G. W. Sundqvist och Lotten S. Genomgått kungl. teatrnas elevskola 1886; idkat sång- och musikstudier. Engag. vid Dramat. teatern 1887; Södra teatern 1888; Vasateatern 1891; Ranfts teatrar 1892-93, 1899-1908. Komp. musik till operetten Skatten, uppf. ^{18/s} 1909 och till åtskilliga visor m. m. Gm. (1894) skådespelaren Knut Lambert.

Landberg, Gustava Charlotta, *småskollärarinna*, Norrköping, *f. i* Grebo församling, Östergötlands län, ^{21/s} 1860 av småbrukaren Anders L. och Kristina Katarina Salomonsson. Ex. vid Linköpings småskoleseminarium 1878. Småskollärarinna i Norrköping sedan 1879. Led. av styr. för Norrköpings folkskollärareförening 1896-99, av bestyr. f. tolfta allm. svenska folkskolläremötet i Norrköping 1898, av centralstyrelsen f. S. A. F. sedan 1907, av styr. f. Svenska skolmuseet sedan 1909, av Norrköpings folkskolfieriebarnskommitté sedan 1907, vice ordf. i samma kommitté sedan 1910; värdare i Norrköpings 14:de fattigvårdsdistrikt sedan 1908; ordf. i Norrköpings småskollärarynnors diskussionsförening sedan 1910.

**Landgren, Lillie, trädgårdsdirek-
tör**, Leksand, f. i Leksand, Koppar-
bergs län, ¹⁸/₈ 1876 av provinsial-
läkaren, m. dr Strickert L. och Hanna
Engblom. Studentexamen 1898, stu-
dier vid Swanley Horticultural Col-
lege, Agdatorps och Adelsnäs träd-
gårdsskolor; studieresor i Sverige,
Danmark och Finland. Privat an-
ställning i England 1900-01, i Sverige
1902 och 1904. Grundläggaren
(1904) och föreståndarinna för Tors-
hälls kvinnliga trädgårdsskola i Lek-
sand, ledarinnan av Kopparbergs läns
Hush.-sällskaps kurser i trädgårdssköt-
sel och konservering.

Lang, Anna, harpist, Lidköping villa-
stad, f. i Stockholm ⁵/₇ 1874 av
hovkapellmästare Conrad Nordqvist
och Betty Ekberg. Stud. i Konservato-
riet 1886-87; för J. Lang 1887-93;
i Paris för Hasselmans 1893-94. An-
ställd som andra harpist vid Kungl.
teatern sedan 1894. Gm. (1895) k.
kammarmusikus Josef Lang.

Lanner, Olga Maria, konstsmid,
Stockholm, f. i Karlstad ¹/₉ 1884 av
grosshandlaren Axel Mauritz L. och
Lina Andersson. Genomgått Tekniska
skolan i Sthlm, studier vid K. Aka-
demien f. de fria konsterna, i Mün-
chen och Paris. Grundat Atelier
Smideskonst, Olga Lanner, Sthlm.
Utfört en mängd konstindustriella
föremål av olika slag, varibland altar-
ljusstakar i silver och kandelabrar i
järn till Engelbrektskyrkan i Sthlm.

Larsen, Maria Lydia, bibliotekarie,
Göteborg, f. i Sthlm ⁷/₈ 1872 av to-
baksfabrikör Christian L. och Bertha
Brandt. Anställd först på kontor;
1902 föreståndarinna vid Redbergslids
folkbibliotek; sedan 1907 bibliotekarie
vid Dicksonska folkbiblioteket. Tog
initiativet till bildande av Gtbs folk-
bildningshem; ordf. i fören. 1908-09,
1910-11.

**Larsén, Nanny Isidora, opera-
sångerska**, Stockholm, f. i Hagby,
Kalmar län, ²/₈ 1884 av Johan Wilh.
L. och Maria L. Genomgått Kon-
servatoriet 1900-06 (prof. O. Lejd-
ström); senare stud. för C. A. Söder-

man. Debut. 1906 vid kungl. operan;
engag. därstädes sedan 1907. Bland
roller: Agatha i Friskyttan, Grevinnan
i Figaros bröllop, Margareta i Faust
och Mefistofeles, Elsa i Lohengrin,
Senta i Den flygande Holländaren,
Elisabeth i Tamnhäuser, Donna Anna
i Don Juan, Bertha i Profeten, Aida,
Fidelio, Tatjana i Eugen Onegin, m. fl.

Larsson, Elfrida, fru, Harnäs, f. i
Rogberga församling, Jönköpings län,
¹⁸/₇ 1863 av fabrikören J. G. Löwen-
borg och Susanna Ulrika Berg. Stu-
dier i Schweiz och Paris. Lärarinna
i enskild familj och i elementarskolor
f. flickor 1880-92. Led. av skydds-
mödrarförbundet i Falun 1897-1913;
principal och styr.-led. i Barnhemmet
f. flickor i F. 1897-1913, i Arbets-
hemmet i F. 1911-13; led. av folk-
skolestyrelsen 1911-12, av styr. för
Elem.-läroverket f. flickor 1912-13.
Stadsfullmäktig 1911-13. Gm. (1893)
ingenjören vid St. Kopparbergs Bergs-
lags A.-B. Ernst Ludvig Larsson.

Laurell, Inez, praktiserande läkare,
Stockholm, f. i Munkedals församling,
Bohuslän, ¹/₈ 1877 av överstlöjtnanten
i Väg- o. vattenbyggnadskåren P.
L. L. och Sofie Hemgren. Studentex.
1895, med. fil. ex. 1896, med. kand.
1899, med. lic. 1904. Amanuens vid
Epidemisjukhuset i Sthlm 1905, vid
Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för
sjuka barn 1905-06, vid Allmänna Barn-
huset 1906, 1ste underläkare därst.
1906-07. Skolläkare vid Brummerska
skolan i Sthlm sedan 1907, läkare vid
Sunnerdahlska stiftelsens spädbarns-
hem sedan 1914, vid Engelbrekts för-
samlings barnkrubba; styr.-led. därst.
och i föreningen Barnavårdsskolan.

Laurell, Signe, fröken, Stockholm,
f. å Munkedal, Göteborgs o. Bohus län,
⁸/₉ 1873, syster till föreg. Sekreterare
i Fredrika Bremer-Förbundet sedan
1910, i Årstatutställningens Central-
kommitté 1913-14.

**Laurent, Lilly Jenny Carolina, dok-
torinna**, Stockholm, f. å Ultuna lant-
bruksinstitut ²⁸/₇ 1868 av professorn
Carl Erik Bergstrand och Jenny

Wallin. Studentex. 1888; assistent vid Agrikulturkemiska undersökningsanstalten i Sthlm 1889-91; lärarinna vid Djarsholms samskola 1891-93. Ordf. i Studenter och Arbetares litteraturnämnd 1901-12; led. av pensionsnämnden i Sthlms 2:dra pensionsdistrikt sedan 1913. Gm. (1893) praktiserande läkaren Edvard Laurent.

Leatz, Agda Helena, kartriterska, Stockholm, f. å Vible, Gottlands län, ²¹/₃ 1870 av majoren Axel L. och Augusta Asplund. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Anställd som litograf vid Generalstabens litografiska anstalt 1892-1905, som kartriterska i K. Domänstyrelsen sedan 1905, på ordinarie stat 1913.

Leffler, Amanda Magdalena Benedikta, *författarinna*, Göteborg, f. i Gtbg ²⁶/₄ 1851 av skeppsredare Magnus Fredrik L. och Tekla A. Andersson. Stud. vid svenska och danska folkhögskolor 1887-97. Medarb. i Carnegieska brukets föreläsningar 1888-90; sekr. i Gtbg K. F. U. K. 1891-1903; deltagit i nykterhetsarbetet 1888-1902. Medlem av Gtbg nykterhetskommitté 1889-90; delegerad vid K. F. U. K:s konferenser 1896, 1899, 1901. Skrivit en mängd tidningsuppsatser i sociala ämnen och utgivit novellsamlingarna Testamentet (1909) och Kampen om makt (1911).

Leijonhufvud, Märta Eleonora, textilkonsthantverkare, f. i Karlskrona ¹⁵/₁₂ 1861 av generallöjtnanten friherre Broder Abraham L. och Jacqueline Margret af Forselles. Styr. led. i Svenska sjuksköterskornas pensionsförening från dess stiftande, i Handarbetets Vänner sedan 1895, i Svenska Kvinnornas Nationalförbund sedan 1900; led. av Fredrika Bremer-Förbundets sjukvårdskommitté sedan 1894, dess ordf. 1898-1908.

Leijonhufvud, Sigrid Amalia, författarinna, Stockholm, f. i Sthlm ⁵/₇ 1862 av överste A. Erson L. och Ebba Sparre. Fil. kand.-ex. vid Uppsala univ. 1888. Lärarinna vid Ählnska skolan i Sthlm 1892-1909. Bibliotekarie vid K. Vitt. Hist. o. Ant.

Akad. (e. o. befattning) från 1901. Styrelsesuppl. i Fredrika Bremer-Förb. sedan 1896. Utg. Fredrika Bremer (tills. med S. L.-d Adlersparre) (1896), Ur svenska herrgårdsarkiv (1902), Agneta Horns leverne (1908), Erik Sparre och Stina Lillie (1911). L. S. H. S. H. 1907. Författarslag å 1,000 kr. av Sv. Akad. 1912.

Leksell, Elisabeth Viktoria Charlotta, *föreståndarinna*, Björskogs prästgård, Valskog, f. i Björskogs församling, Västmanlands län, ²¹/₉ 1881 av kyrkoherden L. J. Z. L. och Kristina Charlotta Cederberg. Genomgått Fackskolan f. hush. ekonomi i Uppsala; studieresor i in- och utlandet. Angående verksamhet, se följande. Led. av Västmanlands läns Hush.-sällskap 1914. Prisdomare vid flera utställningar. Erhållit ett större antal pris vid lantrbruks- och trädgårdsutställningar. H. Maj:t Konung Gustaf V:s hovleverantör sedan 1910.

Leksell, Ruth, föreståndarinna, Björskogs prästgård, Valskog, f. i Amsbergs församling, Kopparbergs län, ²¹/₁ 1880, syster till föregående. Genomgått S. Svartlings trädgårdsskola; studieresor i in- och utlandet. Grundade 1902 jämte system, fröken Viktoria L., ett småbruk och en konserveringsskola; därjämte anordnat konserveringskurser i olika delar av landet och förestått skolkökslärarinnornas konserveringskurs i Lunnevad 1909. Erhållit ett större antal pris vid lantrbruks- och trädgårdsutställningar. Led. av Västmanlands läns Hush.-sällskap 1914. Prisdomare vid flera utställningar. H. Maj:t Konung Gustaf V:s hovleverantör sedan 1910.

Lessel, Anna A. L:n, folkskollärarinna, Göteborg, f. i Klockrike församling, Östergötlands län, ³/₄ 1860 av nämndemannen J. P. Larsson och Margareta Andersdotter. Ex. vid folkskoleseminarium 1882; studentexamen 1888. Folkskollärarinna i Göteborg 1883-1914; lär. vid Gtbg's stads småskoleseminarium 1890-1914; förest. därstädes 1910-14. Led. av Centr.-styr. för Sv. Allm. Folkskollärfören.

1900-14; styr.-led. i Gtbg's Pedagogiska sällskap 1907-14; led. av Folkskolestyrelsen sedan 1912; ordf. i Gtbg's Folkskolläraresfören. 1906-13; stadsfullmäktig i Gtbg sedan 1913.

Lewin, Anna Augusta, *museiamanuens*, Stockholm, f. i Sthlm ^{17/9} 1868 av grosshandlaren Hjalmar L. och Carolina Möller. E. o. amanuens vid Nord. museet 1886, ordinarie sedan 1893.

Lewin, Karolina Lovisa (Visen), bibliotekarie, Stockholm, f. i Sthlm ^{4/12} 1861, syster till föreg. Korrekturläsare hos Norstedt & Söner 1882-83; privatlärarinna 1884; amanuens vid Nord. museet 1885; bibliotekarie därstädes sedan 1901; amanuens i slottsarkivet.

Lewin, Maria, lärarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{30/7} 1859, syster till de föreg. Student 1878; folkskolelärarinneexamen 1881; stud. botanik vid Sthlms högskola 1879-82, 1884-91. Lärarinna vid Härnösands elem.-lärov. f. flickor 1882-84; Lyceum f. flickor i Sthlm 1886-92; Wallinska skolan sedan 1891. Utg. Bidrag till hjärtbladets anatomi hos monokotyledonerna (1884), Über spanische Stüswasseralgler (1888), båda inf. i bihang till Vet.-Akad. handl.

Lilienberg, Hilda, justitierådinna, Stockholm, f. å Björkhamnen vid Ulriksdal, Stockholms län, ^{14/7} 1865 av generalkonsuln C. P. A. Starck och Agnes Dill. Studerat spetsstillverkning i Tyskland, Österrike och Italien. Bildat 1907 och förestår Föreningens för Svensk Hemslöjd skola för sydda spetsar. Komponerar mönster till Nordiska Kompaniets textilavdelning. Erh. 1910 Sophie Adlersparres pris f. främjande av textil konstslöjd; bronsmedalj 1905 vid internationella utställningen i Liège. Gm. (1910) justitierådet G. R. Lilienberg.

Liljegren, Amelie M. K., skrivbiträde, Stockholm, f. i Sthlm ^{24/8} 1861 av fanjunkaren G. L. o. M. S. Öberg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Anställd hos K. Domänstyrelsen sedan 1890, ordinarie därstädes sedan 1913.

Liljegren, Anna Maria Theresia, skrivbiträde, Stockholm, syster till föregående, f. i Sthlm ^{17/12} 1859. Anställd hos K. Domänstyrelsen 1887, ordinarie därstädes sedan 1913.

Lind af Hageby, Emelie Augusta Louise (Lizzie), skriftställarinna, London, f. i Jönköping ^{20/9} 1878 av häradshövdingen Emil L. och Caroline Eriander. Genomgått Cheltenham Ladies' College, England, samt London School of Medicine for Women. Honorary General Secretary i Animal Defense and Anti-Vivisection Society i London sedan 1906; redaktör f. Anti-Vivisection Review sedan 1909; styr.-led. för Anti-Vivisection Hospital, London. Sekr. i Kvinnokommittén av den 5 februari, Sthlm 1901; sekr. och hedersledamot i Nordiska Samfundet för bekämpande av det vetenskapliga djurplageriet. Utg. skrifter mot vivisektionen; August Strindberg, the Spirit of Revolt; Problems of the Women's Movement; Psychic Evolution. Erh. djurskyddsmedaljer från Sverige, Finland, Norge, Danmark och Österrike.

Lindberg, Andrea, teckningslärarinna, Stockholm, f. i Tanums församling, Göteborgs och Bohus län, ^{1/10} 1874 av kaptenen vid Kungl. Bohusläns regemente Johan Olof Örtenblad och Gustava Katarina Wittrock. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm; studieresor i Danmark, Holland och Tyskland. Teckningslärarinna vid Nyköpings tekniska skola 1898-99, vid Lyceum f. flickor samt Nya elem.-skolan f. flickor i Sthlm 1902-08, vid Kindergartenseminariet 1903-09, vid Privata lärarinneseminarier 1907-09, vid Anna Sandströms Högre lärarinneseminarium sedan 1907, vid Sthlms folkskolor sedan 1909. Leder på uppdrag av Överstyrelsen f. Sthlms stads folkskolor samt av Pedagogiska lärarkursen teckningskurser f. lärarinnor. Ordnat utställningar av elevarbeten i teckning vid flickskolemötet i Uppsala 1907, vid utställningen i Sthlm 1909 samt vid teckningsutställningen i Dresden 1912. Illustrerat botaniska vetenskapliga verk för Riksmuseets

botaniska avdelning, textat konstnärliga adresser, m. m. Utg. uppsatser i teckningspedagogiska ämnen. Gm. (1899) överläraren vid Tekniska skolan i Sthlm, arkitekten Oskar Lindberg.

Lindberg, Augusta, skådespelerska, Stockholm, f. Blomstedt i Sthlm ¹⁷/₃ 1866. Elev vid kungl. teaterns elevskola 1880. Engag. vid Aug. Lindbergs sällskap 1882-84, 1888-90, 1894-96; Stora teatern i Göteborg 1890-93; Svenska teat. i Hälsingfors 1893-94; Dramat. teatern sedan 1898. Bland roller: Sigrid i Bröllopet på Ulfåsa, Rose i Paternoster, Agnes i Brand, Henriette i Brott och Brott. Cyprienne i Vi skiljas, Stella i Erotikon, Elisabeth i Maria Stuart, m. fl. Gm. (1884) skådespelaren August Lindberg.

Lindberg, Sigrid, violinist, Stockholm, f. i Sthlm ⁵/₁ 1871 av prof. vid Musik. Akad. Johan L. och Emmy Wiik. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1886-90; sedan vid Konservatoriet i Paris för H. Berthellier och i Berlin. Uppträtt som solist å K. operans symfonikonsserter; å konserter i Paris, Berlin, Monte Carlo, m. fl.; konserterat i Sverige, Danmark, Finland, Ryssland, Polen och Turkiet. Erh. Musik. Akad. jeton, inneh. i två år Beskowska resestipendiet.

Lindberg-Dovlette, Elsa, prinsessa, författarinna, Monaco, f. i Sthlm ¹³/₂ 1876, syster till föreg. Student vid Wallinska skolan i Sthlm. Medarb. i Aftonbladet, Sthlms Dagblad, Sydsv. Dagbl. Snällposten, Idun, m. fl., under psevd. Cric-Cric. Utg. Ann-Lis (1901), Kvinnor från Minareternas stad (1908), Fiolflickan (1910). Erh. persiska orden Nichan Elmi. Gm. (1902) prins Mirza Riza Khan Arfa-ud-Dovlette, f. n. justitieminister i Teheran.

Lindby, Hedvig Maria, skådespelerska, Rådmansö, f. i Sthlm ²⁰/₉ 1876 av kassör Oscar L. och skådespelerskan Maria Romdahl. Debut. å Olympiateatern i Sthlm hos dir. Selander 1900-01; engag. hos Deurell, Selander, Svanström, Lundberg, Olin.

Utfört omkring 200 olika roller, vari bland huvudrollerna i Kameliadamen, Falsa juveler, Barberaren i Sevilla, Lefve lifvet, Syrsan, Solfjädern, m. fl. Gm. 1:a (1903) Georg von Winther; 2:a (1908) U. Weilerz.

Lindegrén, Sofie Wilhelmina, operasångerska, Stockholm, f. å Marmorbruket, Krokeks socken, ²¹/₁ 1863 av grosshandlare Joh. Didrik L. och Anna Charl. L. Genomgått Konservatoriet i Sthlm 1882-87; stud. i Paris för Mme Artöt 1894. Debut. på K. teatern i Sthlm 1887; engag. i Göteborg 1888-93, vid Kungl. operan sedan 1894.

Linder, Anna Vilhelmina, seminarieadjunkt, Kalmar, f. i Lund ¹⁵/₃ 1867 av domprosten Carl Vilhelm L. och Anna Ulrika Maria Wallenberg. Studentex. i tyska och naturalhistoria 1888, ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1892, vid dess 4:e avdelning 1893, fil. ämbetsexamen 1910, kompletteringsexamen 1911; studier vid universitetet i Marburg 1910. Lärarinna vid Linköpings elem.-läroverk f. flickor 1887-89, vid Statens Normalskola i Sthlm 1892, vid Lyceum f. flickor 1893-96; vik. adj. vid Skara folkskoleseminarium 1896-98, ord. adj. vid Sthlms folkskoleseminarium 1899-1903, vid Landskrona 1904-11, vid Kalmar sedan 1911. Utg. uppsatser i tidningar och tidskrifter.

Linder, Gurli, skriftställarinna, Stockholm, f. på Irvingsholm, Närke, ¹/₁₀ 1865 av godsägaren Carl Gustaf Peterson och Marie C. Kavli. Genomgått Högre lärarinnesem. 1882-85. Verkat som lärarinna 3 term. 1885-87; idkat journalistik. Led. 1911 av en kungl. kommitté för spridande av god och billig nöjesläsning; av Folkbildningsförb. bokförmedlingsstyrelse. Skrivit: Våra barns nöjesläsning (1902), Kvinnofrågan i Sverige 1845-1906 (1906). Gm. (1887) med lektor Nils Linder, d. 1904.

Linder, Ulla Elisabeth, författarinna, Vrigstad, Småland, f. i Västerås ⁹/₉ 1873 av domprosten Carl Vill. L. och Anna Ulrika M. Wallenberg.

Utg. Mot undergången (1902), Jesper Hake (1906, 2:a pris vid Hvar 8 Dags prist. 1905), Guld (1909, 1:a pris vid Iduns prist. 1908), Vågsvall (1910), Villan vid hafvet (1911), Byarydskungen (1913), m. fl.

Lindgren, Lovisa Mathilda Johanna, *kassör*, Stockholm, f. i Sthlm 19/7 1860 av tjänstemannen vid Sthlms stads arbetsinrättning Johan L. och Elisabeth Janson. Genomgått handelskola och Sthlms Borgarskola. Expedit 1876, bokförelse och kassör sedan 1882. Kassaförvaltare i Kvinnoklubben sedan 1908; ordf. i Kvinnliga Kontorist- och Expeditföreningen sedan 1905. Innehar sedan 1901 K. Sällskapet Pro Patrias guldmedalj för trohet och flit i tjänst hos firman Fr. V. Tunborg & Co.

Lindhagen, Anna Jakobina Johanna, *barnavårdsinspektris*, Stockholm, f. i Sthlm 7/4 1870 av justitierådet Claes Albert L. och Anna Emilia Schönmeyr. Genomgått sjukvårdskurs å Maria sjukhus samt Röda korsets sjuksköterskehem. Anställd vid Smedjebäckens sjukstuga 1890, såsom besökare hos F. V. O. 1891-92, å P. A. Norstedt & Söners bokförlag 1892-1902. Barnavårdsinspektris vid Sthlms stads utackorderingsbyrå sedan 1902. Vice värd vid Sthlms stads hyreskontor 1905-08. Sekr. i Sveriges kvinnliga fredsförening 1898-1912; styr.-led. av Sthlms F. K. P. R. sedan 1902; stadsfullmäktig sedan 1911. Initiativtagare till Sthlms kolonitragårdar 1904; ordf. i Föreningen Kolonitragårdar i Stockholm sedan 1906. Utg. Om kolonitragårdar, Om barns och mödrars rätt; redaktör av tidningen Morgonbris sedan 1911. Erhöll vid utställningen i Sthlm 1909 pris för »förtjänstfull verksamhet om Sthlms kolonitragårdar».

Lindhagen, Emmy, *sjuksköterska*, Stockholm, f. i Sthlm 27/3 1862 av professor Daniel Georg L. och Olga Struve. Utbildning vid Sophiahemmet; studieresor till England, Skottland, Tyskland och Österrike. Avdelningsköterska på Sophiahemmet 1897-98,

översköterska på operationsavdeln. därstädes 1898-1907, översköterska å Serafimerlasarettet 1907-12. Led. av den av K. Maj:t tillsatta kommittén för verkställ. av utredning rörande den kvinnliga sjukvårdspersonalens utbildning och arbetsförhållanden 1912. Ordf. i Sv. Sjuksköterskeföreningen från dess bildande, 1910.

Lindhé, Fredrika Wilhelmina (**Vilma**), *författarinna*, Göteborg, f. i Norrköping 8/3 1838 av skeppsbyggmästare Hammarsten och hans maka. Debut. som förf. 1877. Utg. Små taflor ur minnet (1882), Motvind (1891), Elsa Wang (1900), Ledfyran (1903), Fågel Fenix (1906), Gårdens dotter (1910), Ulla Grip (1912), m. fl. Gm. (1857) kapten Josef Napoleon Lindhé, d. 1896.

Lindholm, Christina Charlotte, *författarinna*, Stockholm, f. 1/3 1836, adoptivdotter till fabriksidkaren Adolf L. och hans hustru, Norrköping. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1874. Lärarinna vid Norrköpings, Göteborgs och Sthlms folkskolor samt vid Centralfängelset och Länsfängelset för kvinnliga fångar i Sthlm 1861-1901. Utg. tvenne samlingar dikter, poetiska bidrag i Dagny, Idun, m. fl. tidskrifter och tidningar, stundom under signaturen Ch. L. Hedersomnämmande av Svenska Akademien 1889, dess 2:dra pris för dikteykeln Veronica 1890.

Lindlöf, Märtha, *skådespelerska*, Saltsjö-Järfa, f. i Sthlm 28/3 1875 av arkitekt Gustaf Lodenius och Augusta Anderson. Iddat dramat. studier för Anna Lisa Hwasser-Engelbrecht Debut. vid Vasateatern 1897; engag. vid Sv. teatern i Hälsingfors 1898-99; hos Selander 1899-1900; eget sällskap i Finland 1900-02; Vasa och Sv. teat. i Sthlm fr. o. m. 1902. Roller: Charlotte Birkner i Kärlek, Svanhild i Kärlekens komedi, Kameliadamen, Magda i Hemmet, Renate i Floden, m. fl. Gm. (1902) skådespelaren John Lindlöf.

Lindstedt, Andrea Louise, *amanuens*, Uppsala, f. 27/3 1886. Student

1904, fil. kand. 1912. Anställd som kemi-assistent vid Centralanst. f. försöksväv. på jordbruksomr. 1909-10, assistent vid astrofysik. observ. i Meudon (Paris) 1910-11. Amanuens vid observ. i Uppsala 1912-14. I k. pensionsstyr. fr. 1914. Utg. *Sur la longueur d'onde et de la voie solaire* b 2¹¹. (Comptes rendus de l'acad. des sciences de Paris. Note de A. Perot et A. Lindstedt.)

Lindstedt, Louise, första lärarinna, Alingsås, f. i Sundborn, Kopparbergs län, ^{15/1} 1859 av ingenjören Samuel L. och M. L. Skoglund. Studier i Tyskland och England. Lärarinna vid elem. skolan f. flickor i Alingsås 1882-92, föreståndarinna därstädes 1892-1907; lärarinna vid Statens samskola i Alingsås 1905-10, första lärarinna därst. sedan 1910. Led. av samskolestyrelsen sedan 1905; av stadsfullmäktige sedan 1912. Utg. Förteckning över vid undervisningen i realskolan förekommande främmande ord (tillsammans med rektor G. A. Bohlin).

Lindstedt, Sofia Kristina, fru, Stockholm, f. i Göteborg ^{26/10} 1856 av grosshandlaren P. A. Engström och Sofia Amalia Elisabet Belfrage. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1877. Lärarinna i familj 1877-83, vid Ängelholms Elem. skola f. flickor 1901-1907; föreståndarinna därstädes 1907-09. Led. av Ängelholms fattigvårdsstyrelse 1906-13, dess vice ordf. 1912-13; av stadsfullmäktige i Ängelholm 1911-13, av styr. för Ängelholms barnkrubba 1907-13; ordf. i F. K. P. R. i Ängelholm 1903-13. Examensvittne vid Statens samskola i Ängelholm 1912-13. Gm. (1884) provinsialläkaren A. F. Lindstedt.

Ling-Lander, Charlotta Karolina Kristina **Elisabeth, redaktis,** Arvika, f. i Käfsjö förs., Jönk. län, ^{28/9} 1865 av kyrkoherden Adolf Fred. Ling och Charlotta Bengtson. Medarb. i Arvika tidn. 1890-1909; i Sv. Landtmannatidn. 1898-1909; ansvarig utgivare av dessa båda tidn. sedan 1909 med tidn.- och accidenstryckeri. Styr.ledamot i Arvika Jultomtar från 1905,

vice ordf. och sekr. däri från 1910; v. ordf. i Röda korsets lokalför. i Arvika 1909-13; styr.ledamot och sekr. i Första Majblommans lokal-kom. i Arvika från 1908, ordf. från 1913. Under sign. Elisif Lennart och fru Elisabeth lämnat övers. och bidrag i bunden och obunden form till Arbetarens vän, Idun, Smål. P.n, Vi och Vårt, m. fl. 1882-1909. Gm. (1890) redaktör Johan Magnus Lander, d. 1909.

Lithner, Augusta Kristina, **lärarinna,** Stockholm, f. i Sthlm ^{19/8} 1859 av prosten och hovpredikanten P. L. och Augusta Folcker. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1889. Föreståndarinna för Strängnäs högre läroverk f. flickor 1889-92, lärarinna vid Brummerska skolan i Sthlm sedan 1894. Led. av Centr.-styr. för Flick- och Samskoleföreningen sedan 1904 samt av styr. för Sthlmskretsen av samma för., av styr. för Pedagogiska Sällskapet i Sthlm och Pedagogiska lärokursen. Initiativtagare till »Ro», föreningen för svenska lärarinnors älderdomshem, ordf. i dess styrelse sedan 1913.

Littmarck, Ottilia Sophia, f. d. *skådespelerska,* Sofiero, Åby, f. å Fiholm, Södermanland, ^{22/6} 1834 av inspektör Jonas Rylander och Sophia Törnqvist. Ingick vid teatern 1857; engag. vid teatrar i Sthlm, landsorten och Finland; även ett par gånger eget sällskap; avgick från teatern 1897. Bland roller: Greta i Kärlek utan strumpor, Kerstin Giftknif i Den förvandlade brudgummen, fru Pipping i Sodom och Gomorrha, m. fl. Erh. diplom för odlingsflit av Östergötlands l. Hush.-sällsk. 1905. Gm. (1865) kapellmästar Gottfrid Littmarck.

Lizell, Paula Maria, f. d. *operasångerska,* Stockholm, f. i Sthlm ^{25/1} 1873 av rentier Joh. Frödin och Maria Lundberg. Stud. musik för fru O. Lindblad 1882; sång för Caroline Östberg 1888; plastik för Signe Hebbe 1891. Debut. vid kungl. operan 1893; engagerad därstädes 1893-1910; lärarinna i plastik i Rich. Anderssons musikskola 1910. Bland roller: Sieglinde

i Valkyrian, Eva i Mästersångarna, Santuzza i På Sicilien, Senta i Den flygande Holländaren, Martha i Låglandet, Valentine i Hugenotterna, m. fl. Gm. 1:a (1897-1905) med. dr Hakon Lindberg; 2:a (1907) musikläraren Sven Lizell.

Ljungberg, Anna Fredrika, *folkskollärarinna*, Stockholm, f. å Karlsborg, Skaraborgs län, $\frac{4}{9}$ 1868 av översten vid K. Fortifikationen Claes Robert L. och Fredrika Grubb. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1891, vid dess 4:e avdelning 1892. Lärarinna vid Palmgrenska samskolan 1895-1902, vid Sthlms folkskolor sedan 1901. Vice ordf. i Sthlms F. K. P. R. sedan 1913; ordf. i centralstyrelsen för Sveriges Folkskolläraryrkesförbund sedan 1910; led. av Centralstyrelsen för Nationalföreningen för munhygienens befrämjande sedan 1911.

Ljungberg, Helena Maria, *kassör*, Umeå, f. i Umeå $\frac{6}{1}$ 1865 av landskamreraren Bernhard L. och Fanny Grafström. Genomgått Smedmans handelsinstitut 1884. Anställd i Västerbottens läns Sparbank 1892, kassör därstädes 1910. Styr.-led. i F. K. P. R. 1906, stadsfullmäktig 1910.

Ljungqvist, Anna Maria, *folkskollärarinna*, Karlstad, f. i Husaby församling, Skaraborgs län, $\frac{4}{2}$ 1872 av skräddarmästaren J. P. L. och Emma Broberg. Ex. vid småskoleseminarium 1889, vid folkskoleseminarium 1896, vid slöjdseminarium 1898, lekturs på Nääs 1902. Lärarinna vid småskolan i Trollhättan 1889-92, e. o. folkskollärarinna i Visby 1896-97, ord. folkskollärarinna i Karlstad sedan 1897. Styr.-led. i Karlstads F. K. P. R. sedan 1905, i Hvita Bandet sedan 1911, i S. A. F. sedan 1910, i fören. för Karlstads arbetsstuga sedan 1912, i Frisinnade Valmansföreningen sedan 1913. Stadsfullmäktig sedan 1910.

Ljungqvist-Lithman, Hildur Margareta, *skådespelerska*, Göteborg, f. i Kristinehamn $\frac{3}{6}$ 1880 av teaterdirektör Emil Ljungqvist och Emma Jo-

hansson. Stud. som elev 1897-1900; studieresa till Berlin, Dresden, m. fl. städer 1907. Engag. vid Folkteatern, Gtbg, 1897-1903; Rönbladiska sällsk. 1905-06; Folkteatern, Sthlm, 1906-10; Södra teat., Sthlm, 1910-12; Sjöström-Fröberg 1912-13; Fröberg 1913-14. Bland roller: Anna i Första Fiolen, Halla i Berg-Eyvind och hans hustru, Maria i Trettondagsafton, Susanne i Generaldirektören, Helga i Disciplin, m. fl. Gm. (1903-07) affärsman Sten Lithman.

Lublin, Julie, *pianist*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{25}{7}$ 1859 av grosshandlaren Emil Nachman och Adèle Lublin. Pianostudier för I. Hallström 1867-73; Rich. Anderson 1873-75; H. Thegerström (Musik. Akad.) 1875-77; privat 1877-81. Ackompanjtris hos sångläraren dr G. W. Bratt sedan 1904. Gm. (1877) grosshandl. L. Lublin, d. 1908.

Ludwig, Augusta, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{5}{4}$ 1867 av innehavaren av Juridiska affärsbyrån Rudolf L. och Pauline Iklé. Initiativtagare till föreningen Ljusglimt 1907; kassaförvaltare därst. sedan s. å.

Lundahl, Emelie, *fru, f. d. missionär*, Säter, f. i Sthlm $\frac{21}{11}$ 1842 av slaktaren Erland Cassel. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1867, studier i Hannover 1870. Lärarinna vid Elem.-skolan f. flickor i Norrköping 1867-70, vid enskilda seminarier därstädes 1869-70, vid Statens folkskoleseminarium i Sthlm 1871-74. Missionär i Ostafrika 1875-95; sekreterarebiträde vid Evangeliska Fosterlandsstiftelsens expedition 1895-1909. Gm. (1875) missionspastor B. P. Lundahl.

Lundberg, Ebba Alma Helena, *föreståndarinna*, Hälsingborg, f. i Växby, Malmöhus län, $\frac{23}{5}$ 1859 av kyrkoherden Jöns Westerberg och Maria Hintze. Kassörska i grosshandelsaffär 1875-79; lärarinna i enskild familj 1879-80, fr. o. m. 1880 i sedermera övertagen skola uti Hälsingborg. Gm. (1883) telegrafassistenten Jacob Lundberg.

Lundberg, Hildur Charlotta, *bibliotekarie*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁴/₁₂ 1879 av fiskeriinspektören Rodolf L. och Abela Santesson. Utex. från Privata Högre lärarinnesem. i Sthlm 1901; dess 3:e avd. 1908; deltagit i Överstyrelsens kurs i biblioteksteknik 1908; gjort stipendiesör för folkbiblioteksstudier i Tyskland 1912 och Kristiania 1913. Lärarinna vid olika flickskolor 1901-07; biträdande bibliotekarie vid Pedagog. bibl. i Sthlm sedan 1908; föreståndarinna för Gustav Vasa församlingsbibl. i Sthlm sedan 1909. Styr.-ledamot i Fören. Sthlms barn- och ungdomsbibliotek sedan 1911.

Lundberg, Margareta Mathilda, *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Skellefteå ⁸/₂ 1865 av lantbrukaren Gustaf L. och hans hustru, född Marktstedt. Studentex. 1889, med. kand. 1895, med. lic. 1901. Underläkare vid Sthlms sjukhem 1902-03; amanuens och underläkare vid Serafimerlasarettets gynäkologiska klinik 1903-04, vid dess medicinska klinik och poliklinik 1904-08. Läkare vid Hemgårdens sanatorium f. lungsjuka; t. f. överläkare vid Romanäs sanatorium. Praktiserande läkare i Sthlm sedan 1906. Sakkunnig i 1902 års kungl. löneregeringskommitté. Styr.-led. i Murbäckska stiftelsen, för Rosenlunds och Sabbatsbergs ålderdomshem; vice ordf. i pensionsnämnd. Utg. Enquête sur la fréquence de la tuberculose pulmonaire dans les écoles primaires de Stockholm, Gymnastikens användbarhet i striden mot tuberkulos.

Lundberg-Nyblom, Ellen, *författarinna*, Stockholm, f. i Uppsala ¹⁵/₄ 1869 av prof. C. R. Nyblom och Helena Roed. Stud. i Paris 1888-89; målning och italiensk litteratur i Italien 1902-06. Styrelsemedlem i Grevesmühlska skolan sedan 1909. Utg. Lyriska stämningar (1895, sv. akad. mindre guldmedalj), Nya Dikter (1902), Sång och syner (1906), Bland italiener (1907), Korsdrag (komedi, uppf. 1912), Kärlekens ansikten (1913), m. fl. Gm. (1893) prof. Teodor Lundberg.

Lundell, Octavia, *affärsinnehavare*, Norrköping, f. i Linköping ²⁰/₁₂ 1860

av Anders L. och Maria Strömsten. Genomgått handelsskola. Anställd på kontor till år 1888; grundade 1888 tillsammans med fröken Anna Esping Esping & Lundells Pappersaffär och Accidenstryckeri i Norrköping; sedan 1904 ensam innehavare av firman, som f. n. sysselsätter omkr. 65 personer. Led. av fattigvårdens distriktsstyrelse sedan 1906; av styr. f. Norrköpings stads arbetsförmedlingsanstalt sedan 1906, suppleant i stadsfullmäktige sedan 1910.

Lundequist-Dahlström, Gerda Carolina Cecilia, *skådespelerska*, Göteborg, f. i Sthlm ⁴/₂ 1871. Elev vid Konservatoriet i Sthlm 1886-89. Engag. vid Dramat. teatern 1889-91; Stora teat. i Gtbg och hos Selander 1891-96; Svenska teat. i Sthlm och

Dramat. teatern 1896-1908; senare gästspel vid dessa båda teatrar. Medlem av Iduns kv. akademi. Bl. roller: Regina v. Emmeritz, Antigone, Irene i När vi döda vakna, Tora Parsberg, Monna Vanna, Anna Karenin, Gertrud, Lady Macbeth, Kristina i Mäster Olof, Svanhild i Kärlekens komedi, m. fl. Gm. (1908) direktör Alfred Dahlström.

Lundevall, Elin, *folkskollärarinna*, Falun, f. i Husby församling, Kopparbergs län, ¹⁹/₃ 1869 av kommissionslantmätaren Johan L. och hans hustru, född Gustafsson. Ex. vid Falu folkskoleseminarium 1889. E. o. folkskollärarinna i Älfdalens kyrkoby, Dalarna, 1890-91, ord. folkskollärarinna i Falun sedan 1891; bibliotekarie vid Falu folkskolas barnbibliotek sedan 1909. Suppleant i Falu stads fattigvårdsstyrelse sedan 1909, lärarekårens representant i folkskolestyrelsen sedan 1911; led. av styrelsen f. Falu folkskolas barnbibliotek sedan 1909; medlem av Folkundervisningskommittén sedan 1909; styr.-led. av Falukretsen av Sveriges allmänna folkskolläraförning sedan 1898.

Lundgren, Amalia Elisabet, *föreståndarinna*, Örebro, f. i Göteborg ²⁴/₄ 1858 av kyrkoherden Johan Fredrik L. och Maria Magdalena Leffler. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1878, studieresor till England och Tyskland. Lärarinna vid Mathilda Halls skola i Göteborg 1878-80, vid Kjellbergska flickskolan i Gtbg 1880-99, föreståndarinna för Örebro elem.-skola f. flickor sedan 1899. Sekr. i Gtbg:s flickskoleförening till 1899; led. av Örebro folkskolestyrelse sedan 1911.

Lundgren, Andrietta Katarina (*Jetta*), *fru*, Stockholm, f. på Onsön, Dals Eds församling, Älfsborgs län, ²⁰/₅ 1867 av arrendatorn Carl Gustaf Westerlind och Anna Kristina Björlin. Studier i Frankrike och Tyskland. Red. av Iduns modetidning 1888. Lärarinna i stenografi vid Arendska stenografinstitutet sedan dess grundande 1889, vid enskilda läroverk och K. F. U. M. i Sthlm. Föreståndarinna för Yosts skrivbyrå 1907-08. Notarie hos Riksdagens Andra Kammar sedan 1910. Bitr. red. av stenografitidningen Hermes sedan 1901. Styr.-led. av Sthlms Arends-förening, Sv. Stenograf-förbundet och fören. »Genom eget arbete». Hedersled. av Sthlms Arends-förening. Utg. läroböcker i stenografi. Gm. (1892) Förste Notarien hos Riksdagens Andra Kammar m. m. Conrad Lundgren.

Lundgren, Augusta Maria, *fröken*, Stockholm, f. å Beateberg, Skaraborgs län, ²⁷/₁₁ 1857 av fabriksidkaren August L. och Henriette Lundqvist. Telegrafist 1874-96, biträde hos K. Patentbyrån 1885-96, tjänsteman av 1:sta lönegraden hos K. Patent- och Registreringsverket sedan 1896.

Lundgren, Gerda, *sjuksköterska*, Kroken, Frösve, f. i Sthlm ²⁷/₄ 1877, adoptivdotter till rådmannen i Trosa Claes L. och Fredrika Löfberg. Utbildning i sjukvård vid Nyköpings lasarett och Sophiahemmet i Sthlm. Avdelningssköterska på Kalmar lasarett 1901-04, översköterska på Landskrona lasarett 1904-05 och på Växjö

lasarett 1905-09. Grundade 1909 Krokens konvalescenthem för barn och förestår det fortfarande.

Lundholm, Amélie Cornelia, *föreståndarinna*, Göteborg, f. i Lista församling, Södermanlands län, ²/₅ 1868 av underofficern August L. och Maria Kollberg. Studentex. 1885, sjuksköterska vid Röda korset 1893. Översköterska vid kirurgisk privatklinik i Hälsingfors 1896-97, vid Halmstads lasarett 1898-99, vid Carnegieska brukens sjukhus i Göteborg 1899-1909, kvinnlig polis i Gtbg 1909-10; föreståndarinna för Gtbg:s Barnavårdsbyrå sedan 1913. Krets-föreståndare i Gtbg:s VI:te fattigvårdsdistrikt 1907-08.

Lundholm, Hanna, *författarinna*, Danderyd, f. i Höganäs ³/₃ 1857 av sjökapten A. P. Bolin och Hilda Kullberg. Stud. musik (piano) i Köpenhamn samt i Berlin 1880-81. Musiklärarinna i Malmö 1882-92. Medlem av Djursholms skolråd sedan 1911; suppleant i Djursholms fattigvårdsnämnd sedan 1914. Utg. Kristen Höks saga (under psevd. Siv, 1903), Känsломänniskor (1908), Monumentet (1911), även småberättelser och kortare uppsatser i olika ämnen. Gm. (1885) prof. O. E. Lundholm.

Lundin, Augusta, *affärsinnehavare*, Stockholm, f. i Kristianstad ¹³/₆ 1840 av skräddaremästaren Anders L. och Christina L. Genomgått kurser i kläd-sömnad m. m. Anställd i Florys Modehandel i Sthlm 1865-67, grundade egen syateljé 1867, utvecklade denna med varuförsäljning 1874, sysselsätter nu omkr. 175 sömmerskor och 4 skräddare. Kungl. hovleverantör.

Lundin, Hulda Sofia, *f. d. slöjdinspektris*, Stockholm, f. i Kristianstad ¹²/₆ 1847, syster till föreg. Dispens fr. folkskolelärarinneex. 1873; studieresor till England, Skottland, Schweiz,

Tyskland, Frankrike, Belgien, Amerika o. Ungern. Lärarinna vid flickskola i Kristianstad 1863-64, vid folkskolan därstädes 1865-66, vid Sthlms folkskolor 1867-84; slöjdinspektis vid Sthlms folkskolor 1885-1905. Grundade 1882 Hulda Lundins slöjdseminarium; föreståndarinna därstädes 1882-1905. Led. av Nya Iduns nämnd 1885-97, av Centralstyrelsen för S. A. F. 1896-1900, av styr. f. Svenska Kvinnornas Nationalförbund 1896-1912. Utg. Klädsömnad, Franska skolförhållanden, Kvinnlig slöjd. Prisdomare vid världsutställningen i Chicago 1893 och vid utställningen i Sthlm 1897. Erhöll 1904 kungliga medaljen i guld.

Lundin, Ingeborg, bokbindare, Uddevalla, f. i Åby, Bohuslän, $\frac{1}{9}$ 1880 av ångbåtskommissionären Alexis L. och Betty L. Anställning i bokbinderi 1897; själv ägare av detsamma sedan 1905.

Lundquist, Anna, fröken, Kristianstad, f. i Kristianstad $\frac{24}{7}$ 1868 av färgerifabrikören Sven L. och Helene Krabbe. Led. av Kristianstads Frivilliga Fattigvårdsförening sedan 1892, dess sekr. sedan 1899. Led. av legala fattigvårdsstyrelsen sedan 1906, av skolrådet 1907, av stadsfullmäktige 1910.

Lundquist, Hilma Anna Maria, violinist, Stockholm, f. i Norrköping $\frac{4}{11}$ 1854 av med. dr. O. W. Åberg och Bernhardina Harling. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1874-80 för prof. Lindberg, sedan för fru Arlberg-Neruda. Konserterat i Sverige, Norge och Danmark 1879-82; violinist vid »Damtrions» kammarmusiksoaréer 1881-83; lärarinna i fiolspelning. Gm. (1883) operasångaren C. F. Lundquist.

Lundström, Marie Louise, föreståndarinna, Lund, f. i Simrishamn $\frac{11}{7}$ 1869 av vice konsuln L. C. Lundström och Antoinette Ahlberg. Stu-

dentex. 1888, fil. kand. 1891, komplett-ex. 1892 och 1893, ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1895. Lärarinna vid Lunds fullständiga läroverk f. flickor 1895-1905; föreståndarinna vid Privata högre lärarinneseminariet i Lund sedan 1905.

Lysander, Hilda, gymnastikdirektör, Lund, f. i Lund $\frac{1}{3}$ 1871 av professorn A. Th. L. och Christina Broomé. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1897. Gymnastiklärarinna vid Högre elem.-skolan f. flickor i Lund sedan 1897, vid Lunds fullst. läroverk f. flickor sedan 1903, vid Privata högre lärarinneseminariet i Lund sedan 1905. Innehar eget gymnastikinstitut sedan 1897.

Lyttkens, Mina, fru, Halmstad, f. i Vessige, Hallands län, av kyrkoherden C. E. Hagstedt och Henny Kjerrulf. Studerat frökontroll vid Danska centralanstalten i Köpenhamn. Assistent vid Hallands läns frökontrollanstalt 1893, t. f. föreståndare 1911, ord. föreståndare sedan 1913. Gm. (1886) ingenjören, föreståndaren för Statens kemiska station Emil Lyttkens, d. 1912.

Löfgren, Clara Fredrika, mlävarinna, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{23}{6}$ 1843 av väginsektor Fr. Wilh. L. och Concordia Hoffman. Genomgått Konstakademien 1870-75; upprepade studieresor till Paris och München. Målat en mängd porträtt, varav: Kung Gustaf V som kronprins, prinsessan Eugénie, generalerna Lilliehöök och Stjernstedt, biskop Strömberg, m. fl.; även utställt på Salongen i Paris.

Löfgren, Hanna Maria, dövstumlärarinna, Gäfle, f. i Bjurholms församling, Västerbottens län, av kyrkoherden Jonas L. och Amanda L. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1896, vid Manilla dövstumlärareseminarium 1898. Studieresor. Lärarinna vid Gäfle dövstumskola sedan 1898. Led. av Svenska dövstumläraresällskapets centr.-styrelse sedan 1909; styr.-led. i Föreningen »Mjölkdroppen» i Gäfle. Utg. uppsatser i facktidskrifter.

Löfwing, Anna Sofia Concordia, fröken, Lämneå, Skönnarbo, f. i Hålsingborg ^{18/2} 1843 av kamrern Arvid L. och Adamina Juliette von Lützw. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1864, vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1870; studier i Paris och London. Privatlärarinna 1858-62, 1864, 1866-69; lärarinna i gymnastik vid K. Högre lärarinneseminarium och den därmed förenade Normal-skolan 1871-77; anställd vid redaktionen av Nordisk Familjebok 1874; Superintendent of Physical Education in Girls' Schools under the School Board of London; föreläsare över fysisk uppfostran m. m. i England, Frankrike, Italien, Finland, m. fl. länder. Studerat Drachmanska gymnastiken i Köpenhamn på uppdrag av direktionen över H. lär. sem.; på uppdrag av styr. av Lorenska stiftelsen studerat fattigvårdsanordningar för värlösa barn i Frankrike, England, Danmark, m. fl. länder. Stiftarinna 1884 av »Föreningen för det godas befrämjande», vars syfte är att genom anläggande av åkerbrukskolonier förhjälp fattiga jordbrukare att förvärva egna hem. Den första åkerbrukskolonien av detta slag grundades 1897 å Lämneå i Östergötland. Utg. läroböcker i franska och engelska, sagsamlingar, arbeten om fysisk uppfostran, m. m. Erh. 1890 medalj av Le Ministre de l'Instruction publique.

Lönblad, Emilia, målarinna, Kristianstad, f. i Krstad ^{29/3} 1865 av teckningsläraren Johan L. och Hilda Osberg. Genomgått Tekn. skol. Högre

konstind. avd. 1888-89; avgångsbetyg från teckningsläraravdeln. 1889; konststudier i Sverige 1891-93; i Paris 1893-95; upprepade studieresor till Paris 1897, 1903-06; till Tyskland 1902. Teckningslärarinna vid skolor i Kristianstad 1882-93; överlärarinna vid Krstads borgarskola 1890-93. Bland tavlor: Maria i Rosengård (utst. på Salongen i Paris 1897), Solsken, Storbondens dotter, porträtt, altartavla beställd för Birgittinerorden i Rom, m. fl.

Lönroth, Elisabet Ebba Sofia, författarinna, Strängnäs, f. i Lids förs., Nyköpings län, ^{19/6} 1871 av kyrkoherden C. A. Lönroth och E. E. Lundgren. Småskolelärarinneexamen 1887-88. Lärarinna vid småskola, folkskola och privat 1888-96; vid Strängnäs elementarlärov. för flickor 1896-1909. Utg. Vem söker du? (1908), Bibliska gestalter I, II (1911-12), Hedningarnas apostel (1913).

Löwenhielm, Laura, bibliotekarie, Stockholm, f. i Kristinehamn ^{3/10} 1862 av häradshövdingen Severin L. och Laura Eleon. Gullström. Genomgått Högre lärarinnesem. 1882; studieresor till Frankrike, Danmark, Tyskland, Holland. Lärarinna vid flickskolor i landsorten (5 år); vid Brummerska skolan, Sthlm, 1891-1909; bibliotekarie vid Pedagogiska bibl. i Sthlm 1892-1914; förestånderska för Flick- och samskoleför. byrå sedan 1909. Utg. tills. med A. Kruse Vår första läsebok och Vår nya läsebok, tills. med Aug. Lithner Lärarinnekalendern, årg. 1—8.

M.

Magnus, Siri Elise, målarinna, Göteborg, f. i Gtbg ^{28/9} 1875 av köpman Adolf M. och Ellen Raphael. Stud. i Gtbg och Sthlm 1897, 1899-1900; Paris 1898-99, 1903-04; München 1909-10. Styr.ledamot i Gtbg's Konstförening sedan 1913. Illustrerat Sagan om den envisa snufvan och Sagan om vindarna; utfört diverse träsnitt.

Malling, Ingrid Mathilda, författarinna, Holte, Danmark, f. i Mellby ^{20/1} 1864 av egendomsägaren Frans Oskar Kruse och Mathilda Borgström. Studentexamen i Sthlm 1883; stud. i Schweiz 1884 och Köpenhamn 1885-86. Utg. Bertha Funcke (under psevd. Stella Kleve, 1885), En roman om Förste konsuln (1894), Fru guvernören

af Paris (1895), Skyttes på Munkeboda (1897), Malin Skytte (1900), Lilla Marica och hennes man (1904), Lady Elizabeth Percy (1906), Maria Stuart (1907), Mannen, hustrun och lord Byron (1912), Den olycklige Henry Percy (1913), m. fl. m. fl.; många av dessa övers. till andra språk. Gm. (1890) grosshandlaren Peter Malling, Köpenh., d. 1913.

Malmström, Hedvig, med. dr, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Stora Tuna församling, Kopparbergs län, ³/₅ 1863. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1885, lärarinna därstädes sedan 1900.

Mannerheim, Aina, grevinna, sängerska, Stockholm, f. på Sesta gård, Finland, ¹⁷/₇ 1869 av protokollssekr. C. A. Ehrnrooth och Louise de Geer. Stud. sängkonst för Yves Bax och Mme Marchesi i Paris 1893-96. Konserterat i Finland, Sverige, Norge, Danmark, däribland även till förmån för det finska folkbildningsarbetet 1900-03. Överflyttade till Sverige 1903. Gm. (1896) vice härads hövding greve Carl Mannerheim.

Marcus, Gerda Fredrika, journalist, Stockholm, f. i Sthlm ²¹/₂ 1880 av affärsman Axel M. och Emma Eliasson. Anställd å Th. Tjåders byrå 1898-1907; som Dagens Nyheter's Berlinkorrespondent 1907-10; redaktionssekr. i teater-tidn. Thalia 1911-13; medarb. i Sv. Dagbladet sedan nov. 1913; specialkorrespondent för Baltiska utställn. 1914. Skrivit under psevd. Gerfred Mark, Jessica, Mr Quick.

MasOlle, Aina, konstnärinna, Siljansnäs, f. i Sthlm ⁹/₁₀ 1885 av grosshandlaren S. Axel Stenberg och Lucie Wennerström. Genomgått Konstakademien 1904-07; studieresor i England, Holland, Frankrike. Illustrerat flera av Anna Wahlenbergs sagoböcker och åtskilliga andra verk; tecknat bokomslag, adresser och kort. Gm. (1911) konstnären Helmer MasOlle.

Matton, Ida Elisabeth, skulptris, Paris, f. i Gäfle ²⁴/₂ 1863 av fabriker Lars M. och Mathilda Wallman. Genomgått Tekniska skolan 1882-86; stud.

i Paris sedan 1887 för Chapu, Mercié, Denys Puech. Jurymedlem i l'Union des femmes peintres et sculpteurs, Paris, sedan 1893. Bland arbeten: Farniente, Lokes straff, La confidence, Molière (Dram. teaterns foyer), gravmonument, porträttbyster, konstind. föremål, m. m. Erh. stipendium av Kom. kollegium 1887; mention honorable i Paris 1896 och 1900; prix de sculpture 1903; officier d'académie 1903; officier de l'Instruction publique 1912.

Meissner, Emma Olivia, operettsångerska, Stockholm, f. i Karlstad ³⁰/₁₀ 1866 av f. d. fabriker Johan Fred. Ekström och Anna Brita Peterson. Genomgått Musik-konservatoriet 1885-87; K. teaterns elevskola; stud. för Signe Hebbe och F. Arlberg. Engag. hos Fröberg 1886-88; vid Södra teat., Sthlm 1888-89; Vasateatern 1889-95, 1898-1904; sedan dess Oskarsteat. Bl. roller: Eurydice i Orfeus i underjorden, Yum-Yum i Mikadon, Adele i Läderlappen, Molly i Geishan, Daisy i Dollarprinsessan, titelrollen i Glada änkan, m. fl. m. fl. Gm. (1899) kapellmästaren Hjalmar Meissner.

Meukow, Gustava Cecilia Vilhelmina, teckningslärarinna, Haparanda, f. i Visby ¹⁵/₁ 1866 av översten i armén Gustaf M. och Cecilia Spolander. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, studieresor till Frankrike, Italien, Tyskland och England. Teckningslärarinna vid Åhlinska skolan i Sthlm 1889-1902, vid Tekniska skolan i Sthlm 1889, vid Statens samskola i Haparanda sedan 1909, vid Tekniska skolan därstädes sedan 1910. Erhållit 3 brons- och 2 silvermedaljer för konstindustriella arbeten, huvudsakligen i läderplastik och gyllenläder.

Meukow, Maria Anna, lärarinna, Visby, f. i Visby ¹⁷/₁ 1868, syster till föreg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm; studieresor till Frankrike, Tyskland, England, Italien och Österrike. Grundade 1889 tillsammans med system, Gustava M., en privat konstslöjdskola i Sthlm och förstod denna till 1913; lärarinna vid Visby Tekniska skola sedan 1913. Utg. till-

sammans med systemen mönsterdningen »Konstslöjden i hemmet». Erh. medalj vid utställningen i Chicago 1893, silvermedalj vid utställningen i Sthlm 1897, vid utställningen i Visby 1903.

Meyerson, Agda, *sjuksköterska*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{1}{2}$ 1866 av direktören Herman M. och Betty Hirsch. Genomgått Nääs slöjdseminarium 1890. Utbildning i sjukvård vid Barnsjukhuset Samariten, Kronprinsessan Lovisas värdanstalt f. sjuka barn och Sabbatsbergs sjukhus. Anställd i Röda korsets tjänst 1897-98; översköterska vid Bernhards sjukhem i Sthlm 1898-1906. Grundade 1907 »Syster Agdas sjukhem»; dess ledarinna sedan s. å. Vice ordf. i Sv. Sjuksköterskeföreningen sedan 1910; styr.-led. i Israelitiska sjukhjälp- och begravningsällskapet sedan 1909; i Fören. »Sommarhem för konvalescenter» sedan 1913, inspektris för dess sommarhem s. å., sekr. i den av K. Maj:t tillsatta kommittén för utredning av den kvinnliga sjukvårdspersonalens utbildning och arbetsförhållanden.

Meyerson, Gerda, *skriftställarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{1}{2}$ 1866, syster till föreg. Språkliga, litterära och sociala studier i utlandet. Medarb. i flera tidn. och tidskr. Sthlms Dagblads resestipendiat 1909 för studerande av kvinnlig yrkesinspektion och kvinnlig polistjänst. Föreläserska i Folkbildningsförbundet 1901-11. Stiftarinna av hemmen för arbeterskor 1898. Har eget sommarhem för arbeterskor sedan 1911. Sekr. i Kvinnoklubben i Sthlm 1896-98. Sekr. i fören. Hem för arbeterskor sedan 1898. Styr.-led. i C. S. A. sedan 1903; dess sekr. 1903-07. Styr.-led. av Hvita Bandets Mariaförening sedan 1906; av dess Centr. styrelse sedan 1913; redaktör av dess tidskr. sedan 1913. Medlem av pensionsnämnden i Sthlm 1913. Medlem av Årsta-utställningens soc. kommitté. Utg. »I jullovets», »Flickor emellan», »Port-Stina», »Svenska hemarbetsförhållanden», »Kvinnorna i industrien», »Världens ljus».

Michal, Emelie (Titti) Augusta Helena, *skådespelerska*, Stockholm, f. i

Vänersborg $\frac{19}{6}$ 1864 av teaterdirektör Carl M. och Emelie Ebeling. Stud. för E. Hillberg och C. Axelsson 1880-81. Engag. vid Sundsvalls teater 1882-84; hos L. Lundgren i Göteborg 1884-86; Aug. Lindberg 1886-90; Håkanson-Svenberg 1898-99; Alb. Ranft 1899-1904; E. Strömberg 1904-07; Vilh. Olin 1907-14. Utfört ett par hundra roller, varibland Frou-Frou, Fru Ulfstjerna, Grefvinnan i Unge greffen, Per Olssons käring, m. fl.

Milles, Ruth Anna Maria, *skulpttris*, Islinge, Lidingö, f. på Bällsta gård, Vallentuna, $\frac{19}{4}$ 1873 av major Aug. Emil Seb. Anderson och Valb. Alfhild M. Tisell. Eley vid Tekniska skolan 1890-93, vid Fria Konsternas Akad. 1894-98. Utfört en mängd småskulpturer såsom: Bondhustrun, Modern, Liten krympling, Efter väntan vid hafstrand (tillh. Nationalmus.), m. fl.; porträttbyster i marmor och porträttreliefer för gravvårdar. Mention honorable på Salongen 1902; silvermedalj i St. Louis 1904, d:o i Buenos Ayres 1910.

Milow, Cecilia, *författarinna*, Stockholm, f. i Göteborg $\frac{8}{5}$ 1856. Studier i Tyskland, England och Amerika. Privatlärlarinna 1875-84; grundade 1887 C. Milows åttaklassiga helpension f. flickor i Sköfde, förestod densamma 1887-1902; stiftade på uppdrag av konsul Oscar Ekman 1904 Kungsholms Ungdomsklubb i Sthlm; dess föreståndarinna sedan dess; stiftade 1896 tillsammans med hovrättsnotarien Lars Åkerlund Svenska Folkförbundet; led. av dess centralstyrelse och arbetsutskott sedan s. å.; redaktör av dess tidning, Svenska Folkviljan, sedan 1907; led. av Moderata kvinnoförbundets centralstyrelse och arbetsutskott; initiativtagare till Sthlms kvinnors landstormsförening 1914; led. av dess styrelse. Korresponderande led. av The American Institute of Social Service; hedersled. av Federated Boys' Club Association, U. S. A. och The National Geographic Society, U. S. A.; hederspresident i The Girl Guides' Association, London. Utg. Litteraturhistoriska bilder från Storbritannien, 2 delar, Canterbury Tales, bearbetning

för svensk ungdom, översatt arbeten av F. W. Farrar, Helen Keller, Booker Washington m. fl. författare, uppsatser i tidningar och tidskrifter.

Moberg, Maria, föreståndarinnan, Norrköping, f. i Norrköping $\frac{4}{4}$ 1877 av lasarettsläkaren C. V. A. M. och Sara Ringborg. Genomgått Nääs' slöjd-lärareseminarium, utbildning för kindergården i Sthlm, Berlin och London, utländska studieresor. Upprättat privat kindergården 1899, folk-kindergården 1904 och Fröbel-Institutet i Norrköping 1909. Vårdare i Nkpgs folkvård sedan 1908, led. av folk-kolestyrelsen och barnavårdsnämnden sedan 1911. Utg. Fingerlekar, 2 häften, Sänglekar för kindergården och småskolor.

Modin, Ulla, fjäderfäavels-konsulent, Härnösand, f. i Skogs församling, Västernorrlands län, $\frac{18}{6}$ 1876 av apotekaren C. J. Horney och Fanny Elisabet H. Genomgått Aspenäs kurs i trädgårds- och fjäderfäkötsel. Husmoder vid Nordviks lantbruksskola 1895-97; anställd hos Västernorrlands läns Hush.-sällskap 1878 som undervisare i trädgårds- och fjäderfäkötsel; sedan 1910 Allmänna fjäderfäavelsföreningens konsulent för Övre Norrland och Dalarna. Gm. (1910) sekreteraren i Västernorrlands läns Hush.-sällskap J. Modin.

Molander, Emma Aurora, pianist, Stockholm, f. i Gislaved $\frac{12}{6}$ 1876 av handlanden Carl M. och Betty Lidell. Elev vid Konservatoriet (pianoklassen) 1895-99; stud. för Arthur de Greef i Brüssel 1902-07, för Teresa Carreño i Berlin 1913. Aecompanjaträs vid Musik. Akad. sedan 1909. Ledamot av Musik. Akad.

Molander, Karin Margareta Elisabeth, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Mölnbo $\frac{29}{6}$ 1889 av köpmannen Nils Edwertz och Alma E. Stud. för Julia Håkansson m. fl. Engag. vid Vasateatern 1907-09; Svenska teat. i Hålsingfors 1909-11; Intima teatern i Sthlm sedan 1911. Bl. roller: Camille i Lek ej med kärleken, Olivia i Trettondagsaftonen, Anna i Nattkyparen,

m. fl. Gm. (1910) skådespelaren Gustaf Molander.

Molander, Lydia, skådespelerska, Stockholm, f. i Gäfle $\frac{22}{12}$ 1851 av konditor Karl Wessler och Sofia W. Stud. vid Musik. Akad., för Jul. Günther, Fredrika Stenhammar, 1869-73. Engag. i Hålsingfors 1874-94; vid Svenska teatern i Sthlm sedan 1901. Gm. (1888) skriftställaren Harald Molander, d. 1900.

Molin, Elin, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{19}{5}$ 1855 av professor Johan Peter M. och Emma Broberg. Stud. för W. Lagerholm, A. Malmström; i Paris för Carolus Duran m. fl. 1873-83. Utfört figur-, frukt- och blomstermålningar i olja.

Montelius, Agda Georgina Dorotea

Alexandra, *professorska*, Stockholm, f. å Ullvi, Västmanlands län, $\frac{23}{4}$ 1850 av generallöjtnanten A. F. Z. Reuterskiöld och Charlotta Schenström. Intar en framstående och ledande ställning på det filantropiska och sociala

området. Ordf. i Maria Skydds-förening 1879-92; deltagit i stiftandet av F. V. O.; föreståndarinnan för dess Centralbyrå 1892-1910; vice ordf. sedan 1911; ordf. i Fredrika Bremer-Förbundet sedan 1904; vice ordf. i C. S. A. från dess stiftande, 1903, till 1909, i Sällskapet för uppmantran av öm och sedlig modersvård sedan 1901; led. av Nya Iduns nämnd fr. 1885-1901, v. ordf. 1892-1900, ordf. 1900-01; ordf. i Iduns Akademi; inkallad till Lagberedningen för överläggning om äktenskapslagstiftning; revision 1912; led. av Maria församlings fattigvårdsstyrelse sedan 1913. Utg. »Hjälpare», handbok f. fattigvårdsintresserade, Samarbete mellan offentlig och enskild fattigvård, uppsatser i olika tidskrifter rörande sociala frågor. Innehar sedan 1910 medaljen »Illis quorum». Gm. (1871) riksantikvariern Oscar Montelius.

Montelius, Anna Catarina, *första lärarinna*, Trälleborg, f. i Uddevalla

^{2/11} 1859 av kamreraren i Bohusläns Enskilda Bank Augustin M. och Amalia Netzell. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1880; studieresor till Frankrike, England och Tyskland. Lärarinna vid Virginska flickskolan i Kristianstad 1885-87, vid Östermahns högre läroanstalt f. flickor i Sthlm 1887-1908, vid Statens samskola i Ämål 1908-10, sedan 1910 första lärarinna vid Statens samskola i Trälleborg. Stadsfullmäktig sedan 1913.

Montelius, Clara Sofia Elisabeth (Elin), fröken, Stockholm, f. i Sthlm ^{14/6} 1845 av hovrättsrådet O. A. M. och Clara Norin. Sedan 1881 ordf. och verkst. dir. i Maria Arbetsfören.; v. ordf. i Föreningen för sjukvård hos fattiga i Maria förs.; led. av styr. för Murbecks uppfostringsanstalt för flickor och under senare år styrelsens revisor av kassaförvaltarens räkenskaper.

Morales, Clary Charlotte, konsert-sångerska, Stockholm, f. i Kristinehamn ^{31/5} 1876 av disponent Harald Asplund och Charlotte Lenmark. Stud. sång för Carol. Östberg, dr Bratt, prof. J. Hey i Berlin, m. fl. 1894-1901. Medverkat vid symfonikonserter o. a. i Sthlm, Göteborg, Lausanne, dessutom konserterat i Köpenhamn, Berlin, Genève, London och sv. landsorten. Gm. (1902) tonsättaren Olallo Morales.

Morales-Asplund, Zelmica, pianist, Göteborg, f. i Södertälje ^{9/12} 1877 av diplomaten Olallo Morales och Selma Wilskman. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1893-98; för Teresa Carreño i Berlin 1899-1902. Gm. (1902) med. dr Mauritz Asplund.

Morssing, Greta Charlotta, bokbindare, Stockholm, f. i Sthlm ^{15/1} 1880 av handlanden Frans Eugène M. och Hilda Charlotta Ljungholm. Studerat konstnärligt bokbinderi i England för Douglas Crekerell 1904-05; avgångsex. vid A. Sandströms högre lärarinneseminarium 1911; studieresa till England 1907. Lärarinna vid A. Sandströms skola och Whitlockska samskolan. Hedersnämmande vid Norr-

köpings konst- och industriutställning 1906; stora silvermedaljen vid utställningen i Petersburg 1908.

Munck, Hedda, statsfru, Stockholm, f. ä Björnsnäs, Östergötlands län, ^{22/12} 1846, av kaptenen, friherre Carl Gustaf Hierta och Sophia Blomstedt. Hovfröken hos d. v. hertiginnan av Östergötland 1865-69, statsfru hos H. Maj:t Drottning Sophia 1883. Led. av överstyrelsen för Drottning Sophias fören. till understödjande av härens och flottans sjukvård. Innehar guldmedalj f. förtjänster om den frivilliga sjukvården. Gm. (1869) generallöjtnanten C. B. Munck, d. 1905.

Munktel, Helena Mathilda, pianist o. komponist, Stockholm, f. på Grycksbo, St. Kopparbergs län, ^{24/11} 1852 av bruksägaren Johan Henrik M. och Christina Eggertz. Stud. piano för J. Epstein, Wien, 1870-71 och Th. Ritter, Paris, 1877-79; kontrapunkt o. kompos. för Joh. Lindegren, L. Norman; form o. orkester för V. d'Indy, Paris, 1897-1902. Komp. Kantat (soli med damkör) till Intern. Kvinnokongressen i Sthlm 1897, kantat (soli och bl. kör) till invign. av svenska kyrkan i London 1911, i Firenze (uppf. å K. Operan 1889), Symfonisk suite (uppf. i Monte Carlo 1895), Sonat för fiol och piano (uppf. i Berlin och Paris), Isjungfrun, ballad, Valborgsmässoeld f. orkester, damkörer, solosånger, m. m. varav flera uppförda vid musiktäv. i Société Nat. de Musique i Paris.

Munthe-Sandberg, Hilma, violinist, Stockholm, f. i Sthlm ^{25/6} 1875 av sjökapten John Munthe och Vilhelmina Munthe. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1892-96, samt för Tor Aulin och lady Hallé i Berlin. Konserterat i Sthlm och landsorten, grundat Sveriges första damstråkkvartett; anställd som första violinist i Konsertför. i Sthlm. Erh. Musik. Akad. jeton. Gm. (1900) musikdirektör Oscar Sandberg.

Müller, Gerda Amalia, polissyster, Stockholm, f. i Öfvertorneå församling, Norrbottens län, ^{10/7} 1873 av disponenten Johan Axel M. och Grä-

vilda Göttilda Grave. Genomgått Sabatsbergs sjuksköterskekurs 1901-02. Distriktssjuksköterska i Öfvertorneå 1902-04, anställd å Gällivare sjukstuga 1905-10, i Sthlms poliskårs'tjänst sedan 1910.

Myrberg, Naima Emilia Gustafva, *violinist*, Stockholm, f. i Jönköping ⁵/₅ 1876 av v. härads-hövding J. G. Stjernspetz och Agnes Blidberg. Stud. för prof. Lindberg 1891-97; i Paris för H. Bertbellier 1897-99; i Berlin för lady Hallé under kortare perioder 1901-10; även för prof. F. Neruda. Tillhört Konsertfören. i Sthlm 1902-09, ävensom den 1909 bildade Damkvartetten; undervisat i violinspelning privat sedan 1902; sedan 1911 i Rich. Andersons musikskola. Gm. (1912) t. f. kanslissekreteraren Israel Myrberg.

Myrtin, Anna Lovisa Ingeborg, fru, Stockholm, f. i Arlöf, Malmöhus län, ¹⁰/₇ 1877 av stationsföreståndaren Gustaf Löfström och Lovisa L. Genomgått Smedmans handelsskola, Sthlm. Anställd vid Statens järnvägar 1890-94, i K. Kommersekollegium sedan 1896. Styr.-led. i Föreningen av Kvinnor i Statens tjänst sedan dess bildande, 1907. Gm. (1913) e. o. hovrättsnotarien John Melker Myrtin.

Månsson, Gertrud Karolina, *handelsidkarska*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁸/₁₂ 1866; fadern järnarbetare. Stadsfullmäktig sedan 1910. Led. av Sthlms stads fattigvårdsnämnd sedan 1912, av Gustav Vasa församlings fattigvårdsstyrelse sedan 1907, av styr. för Sthlms stads uppfostringsanstalt f. flickor sedan 1912; suppleant i Sthlms stads fattigvårdsnämnds Utackorderingsbyrå sedan 1907, i Upplysnings- och understöds-

byråarnas förtroenderåd för tuberkulos-sjuka sedan 1909.

Måås-Fjetterström, Märta, slöjdföreståndarinna, Vittsjö, f. i Vadstena ²¹/₆ 1873 av kontraktsprosten Rudolf F. och Livia Billsten. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Teckningslärarinna vid Jönköpings Tekniska skola 1895-97, vid Sthlms Nya samskola 1897-1901; anställd vid Kulturhistoriska Museets i Lund fackskola 1901-05. Föreståndarinna för Malmöhus läns Hemslöjdmagasin 1905-11, för halländska hemslöjdföreningen Bindslöjden 1912-13, för Föreningens f. Svensk Hemslöjd provvävnadsanstalt för mattor i Vittsjö sedan 1913.

Möller, Dagmar, sångerska, Stockholm, f. i Kristiania ¹⁹/₁₂ 1866 av bokförläggaren Johan Heinr. Bosse och Marie Lehmann. Stud. vid Konservatoriet i Sthlm 1882-87; för Mme Artöt i Paris 1889-90. Engagerad vid Kungl. operan 1887-89, 1892-

94; i Kristiania 1891-92. Konserterat sedan 1897; isynnerhet givit egna romansaftnar med norskt, svenskt, danskt eller tyskt helprogram. Lärarinna i sång och scenisk framställning vid Konservatoriets operaskola sedan 1900. Bland roller: Mignon, Jolantha, Rose Friquet i Villars dragoner, Svarta Dominon, Eurydike i Orfeus. Ledamot av Musik. Akad. 1903. Gm. 1:a (1888) musikdirektör A. Sterky (skild); 2:a (1896) överintendenten Karl Möller.

N.

Naesman-Nordström, Agda Elisabeth, *målarinna*, Stockholm, f. i Eskilstuna ¹¹/₆ 1874 av fabriksidkaren Erik Naesman och Emma Dahlberg. Stud. i Sthlm vid Tekniska skolan och hos prof. Jungstedt och Kallstenius 1891-97; i Rom 1898; i Paris på

ateljé Collarossi 1899-1900. Revisor 1913, skattmästare 1914 i fören. Svenska Konstnärinnor. Bland tavlor: Helgdagsafton (1902), Gula rummet (1902), Motiv från Västkusten (1904). Gm. (1907) tullkontrollören Nicke Nordström.

Nathorst-Böös, Louise, föreståndarinnan, Rimforsa, f. i Erska församling, Älfsborgs län, ²⁰/₁₂ 1870 av vice häradshövding Jonas Böös och Louise Nathorst. Genomgått K. Högre lärarinneseminarium i Sthlm 1893-96. Lärarinna vid Djursholms samskola 1896-1909; föreståndarinnan för Fredr. Bremer-Förbundets Landthushållningsskola sedan 1909. Ledamot av Djursholms skolråd 1908-09.

Nelson, Jane Doris, skådespelerska, Stockholm, f. i Malmö ¹⁵/₉ 1886 av affärsman P. August N. och hustru, f. Körner. Stud. högsvenska och plastik 1904-05. Engag. hos Julia Hakansson 1905-07; Hugo Rönnblad 1907-08; vid Svenska teat. i Hälsingfors 1908-09; Intima teat. i Sthlm sedan 1910. Bland roller: Teresina i Renässans, Nancy i Ett lyckligt äktenskap, Unge grefven, m. fl.

Nennes, Ester Marta Kristina, författarinnan, Ängelholm, f. i Västerвик ²⁶/₆ 1871 av kontraktsprosten Magnus N. och Johanna Car. Sellman. Genomgått Högre lärarinneseminarium i Sthlm 1892-95. Lärarinna vid Landskrona högre elem.-läroverk f. flickor 1895-1901; föreståndarinnan vid samma skola 1901-11. Kassaförvaltare i Landskrona F. K. P. R. 1904-10. Utg. Det nya ansiktet (1:a pris vid Iduns litter. jubileumspristävl. 1911).

Netzel, Laura, tonsättarinnan, f. i Savolax, Finland, ¹/₃ 1839 av assessor Fritz Pistolekors och hans maka. Stud. pianospel för prof. Doer i Wien 1859, sång för Günther 1887, komp. för Vidor i Paris. Arrang. populära konserter för arbetare 1892-1908; det-samma i Paris 1904. Bland kompos.: Stabat Mater (kör, soli och orkester), Adoption Symph. för orkester, Suiten, ballader, kammarmusik, körer etc. Erh. Chefkat-orden (Turkiet) 1904, Les Palmes Académiques, Paris, 1906. Gm. (1866) prof. W. Netzel, d. 1914.

Netzel, Sigrid Hedda, fröken, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁷/₃ 1867 av professor Nils Vilhelm N. och Laura Pistolekors (se föreg.). Språkstudier och resor i England och Schweiz. Oavlönad

medarbetare i F. V. O. 1890-1900. Vice ordf. i styr. f. K. F. U. K:s centralförening i Sthlm; styr.-led. i förbundet av Sveriges K. F. U. K.; styr.-led. för Sabbatsbergs och Rosenlunds ålderdomshem samt Guldröllshemmet och Hvita Bandets alkoholisthem.

Nilsson, Ada, praktiserande läkare, Stockholm, f. i Södra Säms församling, Älfsborgs län, ²¹/₉ 1872 av lantbrukaren H. P. Nilsson och Albertina Hulander. Studentex. 1891, med. fil. ex. 1892, med. kand. 1896, med. lic. 1900. Studier vid utländska kliniker. Amanuens vid Serafimerlasarettets gynaekologiska avdeln. 1900-02; underläkare vid Ersta sjukhus 1902-03; poliklinikförest. vid Seraf.-las. gyn. poliklinik 1904-07. Läkare vid Södra polikliniken i Sthlm sedan 1912, vid Sthlms stads uppfostringsanstalt 1913, vid Barnavårdsnämndens barnhem 1906. Led. av styr. f. Sthlms stads uppfostringsanstalt f. flickor 1906-08, suppl. i styr. f. Sthlms stads asylor f. husvillan s. ä., led. av fattigvårdsnämndens kommitté f. upprättande av spädbarnshem i Sthlm 1908. Utg. smärre medicinska uppsatser.

Nilsson, Elin Kristina, folkskol-lärarinnan, Sundsvall, f. i Gäfle ²⁸/₃ 1871 av handlanden Carl Amund N. och Karin Bettina N. Ex. vid småskoleseminarium 1890, vid folkskoleseminarium 1892; genomgått kurs vid Nääs m. fl. fortbildningsanstalter. Folkskollärarinnan i Sundsvall sedan 1892. Stadsfullmäktigt sedan 1911; kassaförvaltare i S:valls skollovskolonier sedan 1902; v. ordf. i S:valls föreläsningförening och i S:valls lärarförening; styr.-led. i S:valls Frisinnade förening och i Medelpads fris. valkretsförbund; led. av Hvita Bandets centralstyrelse 1905-13. Utg. uppsatser i alkohologi och sexuell hygien.

Nilsson, Emma Hilda, barnmorska, Göteborg, f. i Oderljunga församling, Kristianstads län, ¹⁴/₅ 1869 av byggmästaren Nils Peter Jönsson och Petronella Bengtsson. Barnmorskeexamen 1892. Bitr. föreståndarinnan 1899; sedan 1908 föreståndarinnan å Göteborgs barnbördshus.

Nilsson, Sofi, fru, Stockholm, f. i Tjällmo församling, Östergötlands län, $\frac{4}{6}$ 1840 av lantbrukaren Anders Peter Andersson och Anna Lisa Persdotter. Lärarinnelev vid Finspångs skola 1859-61; studieresor till de flesta europeiska länder. Lärarinna vid Sthlms folkskolor 1862-96. Ordnat skolkök för utställningarna i Sthlm 1897, i Paris 1900 och i St. Louis 1904. Utg. Hushållslärens första grunder (4 uppl.), Matlagning i enklare hem (4 uppl.), plansch över näringsämnenas kemiska sammansättning och andra planscher för undervisningen i huslig ekonomi. Erhöll 1897 guldmedalj »med anledning av förtjänstfull verksamhet för anordnande av skollovskolonier, arbetsstugor och skolkök i huvudstaden». Gm. (1875) överläraren, fil. dr Sven Nilsson.

**Norberg, Hildegard Christina, mål-
larinna,** Stockholm, f. i Sthlm $\frac{5}{7}$ 1844. Genomgått Konstakademien 1872-77; sedan stud. i Paris. Målat genre och porträtt, varibland: Prinsessan Eugenie (1887, Eugeniahemmet), presid. J. Berg (1889), konsul Rettig (1890), prof. Lindhagen (1891), grosshandlar J. H. Scharp (1892, Nationalmuseum), m. fl. Ledamot av Fria Konsternas Akad. 1889.

**Nordenfelt, Maria, föreståndar-
inna,** Göteborg, f. i Gtbg $\frac{20}{5}$ 1860 av bankkamrern Enar Jonas N. och Ulrika Lovisa Hessle. Genomgått Slöjdföreningens skola, Gtbg, Hulda Lundins och Handarbetets Vänners kurs, Nääs slöjdseminarium, Lette Vereins kvinnliga yrkesskola i Berlin och Königl. Kunst-Gewerbe-Museets konstömnadsateljé; studieresor i Tyskland, England, Belgien. Handarbetslärarinna vid Gtbg's småskoleseminarium 1890-1900, vid Mathilda Halls skola f. flickor 1892-99, vid Anna Wijkanders skola 1893-99, vid Herrljunga folkhögskola 1899. Direktis f. Nordiska Industribolagets textilaffär 1899-1901. Grundade 1891 M. Nordenfelts Högre Handarbetsseminarium och 1909 M. Nordenfelts Kvinnliga yrkesskola; föreståndarinna för dessa båda läroanstalter sedan s. ä.

Fredrika Bremer-Förbundets ombud i Göteborg 1892-1909. Led. av kommittén f. utarbetande av förslag till yrkesskolor för flickor i Sthlm 1909-10. Erh. silvermedalj vid utställningen i Gtbg 1891, i Sthlm 1897, bronsmedalj i Chicago 1893 och Lund 1907.

Nordenskjöld, Rosa Margareta, mål-
larinna, Stockholm, f. i Oskarshamn $\frac{27}{8}$ 1890 av överstlöjtnant Gabriel N. och Signe Ortman. Målat för Althin 1905; Märta Améen 1906-08; Ménard o. Cottet i Paris 1909-11; Wilhelmson 1909; i München 1911-12; prof. Bergström 1912. Sthlms Dagblads utrikesstipendiat 1913. Djur- och landskapsmålarinna.

**Nordensten, Ragnhild L:son, mål-
larinna,** Mora, f. i Striberg $\frac{6}{8}$ 1888 av direktör Aug. Larson och Amalia L. Genomgått Konstakademien 1908-12. Utfört oljemålningar och etsningar.

Nordenstreng, Ellen Augusta, för-
fattarinna, Uppsala, f. i Göteborg $\frac{1}{7}$ 1859 av konsistorienotarien, fil. dr Hans August Lindhult och Emma Charlotta Tengberg. Ex. vid Kjellbergsska seminariet i Gtbg 1886, studentex. 1887, fil. kand. 1893 och 1894. Lärarinna vid Kjellbergsska flickskolan i Gtbg 1886-87; sekreterare i Uppsala kvinnliga studentförening 1892-97. Sthlms Dagblads utrikesstipendiat för trädgårdskonst 1913. Utg. essayer och artiklar i filosofiska, estetiska och hortikulturella ämnen i tidningar och tidskrifter. Gm. (1903) fil. lic. Rolf Nordenstreng.

Nordgren, Anna Christina, mål-
larinna, Sköfde, f. i Mariestad $\frac{13}{5}$ 1847. Genomgått Konstakademien 1867-74; elev i Paris av T. Robert-Fleury; vistats för studier och som utövande konstnär 8 år i Frankrike och 16 år i England. Målat porträtt och genre, även akvarell och pastell, varibland: I Dalarne, En moder, På väg till skolan, Solnedgång vid havet, Porträtt af en irländsk dam, m. fl.

Nordin, Alice Maria, bildhuggar-
inna, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{4}{5}$ 1873

av snickaremästare Lars Aug. N. och hans hustru. Genomgått Tekniska skolan 1886-90; Konstakademien 1890-96; stud. i Paris, Rom och Florens. Ledamot av Iduns akademi. Bland arbeten: byster av Ludv. Norman och Aug. Söderman (Kungl. teat. fräjä), Knut Almlöf, (Dramat. teat.), Holger Drachmann, m. fl., statyerna Välkommen och Hymn till naturen, fontän Lekande barn, gravmonument över dir. O. Midling, m. m., ävensom konstindustriella föremål. Erh. Konstakademins 2:a medalj för Skymning, 1:a medalj för En vårdrom.

Nordling, Gerda Karolina, *målvarinna*, Djursholm, f. å Gustafslund, Hälsingborg, 28/5 1875 av possessionaten Johannes Jönsson och Elina Ramberg. Stud. vid Konstakademien 1902-03, samt 1908-10; vid etsarskolan 1911-13; gjort resor i Italien, Tyskland, Frankrike. Styr.-ledamot i Grafiska sällsk. 1913-14. Akvarellmålvarinna, etsare och träsnidare. Gm. (1902) förf. Johan Nordling.

Nordlöw-Björk, Anna Kristina, *fotograf*, Gäfle, f. i Sundsvall 17/8 1863 av fotografen Eric Nordlöw och Sigrd Apollonia Brunlöf. Fotograf med egen ateljé i Gäfle 1893-1903. Ordf. i Gäfle F. K. P. R. 1904-08, centralstyrelsemedlem i F. K. P. R. 1904-08; sekr. i Gäfle antituberkulosförening och 1:sta Majblommekommitén sedan 1909; sekr. i Gäfle djurskyddsförening sedan 1909; ordf. i Svenska Folkförbundets Gäfleavdelning sedan 1912; styr.-led. i Gästriklands Hemslöjdförening sedan 1912. Utg. artiklar i tidningspressen. Gm. (1898) civilingenjören Arvid Björk.

Nordqvist, Jenny Augusta Elisabet, f. d. *premiärdansös*, Filipstad, f. Brandt, i Sthlm 13/12 1867; fadern målare. Genomgått K. teaterns balettskola och elevskola. Engag. som aktris vid Kungl. teatrarna 1886-87; premiärdansös därstädes 1887-1902. Gm. (1902) bergmästaren Hjalnar Nordqvist.

Nordqvist, Olivia, *affärsinnehavare*, Stockholm, f. av hautboisten Olof N.

och Carolina Lindquist. Anställd 1871 som föreståndarinna för Allmänna tidningskontoret i Sthlm (det äldsta i huvudstaden); övertog detsamma själv 1880.

Nordström, Ester Blenda Elisabeth, *journalist*, Stockholm, f. i Sthlm 31/3 1891 av målaremästare Daniel N. och Charlotta Janson. Student 1910. Fast anställd i Svenska Dagbladet sedan 1912. Skrivit artiklar och kåserier under psevd. Bansai.

Norée, Emilia (Lia) Henriette, *skådespelerska*, Stockholm, f. Landberg, i Sthlm 26/12 1883; fadern bergsprängare. Elev vid E. Hillbergs elevskola och resande teater 1901-02; utrikes teaterstudier 1912 såsom Sv. Teaterförb:s stipendiat. Engag. vid Södra teatern 1902-04, 1906-14; vid Folkteatern i Göteborg 1904-06. Bland roller: Lizzi i Sanna kvinnor, Trude i Midsommareld, Johanne i Äfventyr på fotvandringen, Maren i Karen Maren Mette, Lotten i Skeppar Johans pojke, Anna i Ungdomen rasar, m. fl. Gm. (1904) skådespelaren Ernst Norée.

Norell, Helfrid Laurentia, *redaktör*, Söderhamn, f. å Nianfors bruk, Hälsingland, 9/12 1851 av komminister Sven N. och Laura Berg. Medarb. i tidn. Hälsingen sedan 1875 och redaktör för samma tidning 1898-1913.

Norrie-de Verdier, Anna Hilda

Charlotta, f. Pettersson, *operettsångerska*, Lidingö villa-stad, f. i Sthlm 7/2 1860. Elev vid Konservatoriet; stud. för E. Hillberg, F. Arlberg, Signe Hebbe. Debut. vid Nya teatern i Sthlm 1882; engag. där 1882-84; vid Södra teat. 1884-87; direktör för Vasateatern 1887-89; sedan gästspel, konserter, visafnär i Sverige, Norge, Danmark, Tyskland. Bland roller: Sköna Helena, Storhertiginnan, Thé-rèse i Kolhandlarna, Fryne (på operan), Mme Sans-Gêne (på Dramat. teat.) och f. ö. huvudrollerna i de förmästa

operetterna under motsvarande tid. Gm. 1:a (1890-1909) förf. W. Norrie, Köpenh.; 2:a (1909) skådespelaren Anton de Verdier.

Nyberg, Astrid Birgitta, *redaktris*, Varberg, f. i Göteborg ⁵/₁ 1877 av redaktör Johan Petter N. och hustru, f. Ullgren. Varit sjuksköterska; redaktionssekr. vid Norra Hallands tidn. Västkusten i Varberg 1899; redaktris och ägare av samma tidn. sedan 1911.

Nyblom, Eva, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁰/₆ 1864 av musikdirektör Axel Svensson och Emilie Strömberg. Elev vid de Kungl. teaterns elevskola 1882-85. Engagerad vid Dram. teatern 1885-86, 1889-99, Vasateatern 1887-88, Ranfts teatrar 1900-03, samt sedan 1905. Gm. (1900) förste regissör Knut Nyblom.

Nyblom, Helena Augusta, *författarinna*, Stockholm, f. i Köpenhamn ⁷/₁₂ 1843 av etatsrådet prof. Jörgen Roed och Emilie M. Kruse. Utg. Noveller (4 bd, under sign. H.), Dikter (3 bd, på danska), Dikt och verklighet (1890), Det var en gång (1897), m. fl. sagsaml., Högvalla (1907), Vänninnorna (1912), skådespelen Det ringer (1900), Hämnad (1904), Ett porträtt, ävensom skrivit estetiska uppsatser. Gm. (1864) prof. C. R. Nyblom, d. 1907.

Nyblom, Olga Maria, *målarinna*, Saltsjö-Dufnäs, f. Lundberg, i Göteborg ¹⁷/₆ 1872. Elev av Carl Larson vid Valands målarskola 1891-92 och av G. Pauli 1893-94; stud. i Paris och vid franska kusten 1896, samt i Florens 1897. Porträtt- och figurmålarinna. Gm. artisten Lennart Nyblom.

Nyström, Anna Lovisa (*Annie*), *lärlarinna*, Söderköping, f. i Söderköping ¹⁷/₁ 1874 av stads- och lasarettsläkaren Nils Engelbrekt N. och Charlotta Kristina Vilhelmina Lind. Genomgått Björnsnäs hushållsskola, bokhållerikurs, bevisat feriekurser i Jena och Greifswald. Lärarinna vid Söderköpings flickskola 1897-1904, vid Söderköpings lägre allmänna läroverk 1904-07, vid Söderköpings samskola sedan 1907. Led. av fattigvårdsstyrelsen sedan 1910, av stadsfullmäktige sedan 1911.

Nyström-Stoopendaal, Jenny Eugenie, *konströarinna*, Stockholm, f. i Kalmar ¹³/₆ 1857 av folkskolelärare D. Nyström och Annette Bergendahl. Stud. vid Göteborgs Musei ritkola, Fria Konsternas Akademi 1873-80, i Paris 1882-86. Illustrerat talrika större och mindre verk, även målat porträtt och genre i olja, akvarell och pastell. Kungl. medaljen för prisämnet i olja: Gustaf Vasa. Gm. (1887) med. dr D. Stoopendaal.

Nyström-Strandberg, Ebba Maria Lovisa, *sångerska*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/₉ 1888 av skeppstuvaren Carl Nyström och Thilda Kronlund. Genomgått Konservatoriet i Sthlm 1905-09. Debut. vid K. operan som Jolantha och Mignon 1911-12.; upp-trätt å konserter. Erh. Musik Akad. jeton. Gm. (1913) operasångaren Olle Strandberg.

Nyströmer, Emma Theresia, *affärs-innehavare*, Stockholm, f. i Hejnum, Gottlands län, ⁴/₄ 1841. Delägare och direktis i firman Fr. V. Tunborg & Co, damskrädderi och lager av tyger m. m. i Sthlm sedan 1895, ensam innehavare av firman sedan 1905.

O.

Odhner, Hanna, *föreståndarinna*, Lunnevad, Sjögestad, f. i Västerhaninge församling, Sthlms län, ¹⁴/₁ 1849 av kommissionslantmätaren H. R. Stenberij och Elfrida Carlbeck. Föreståndarinna för Östergötlands

kvinnliga folkhögskola 1883-1913. Ständig medlem av Drottning Sophias förening. Utg. biografi över Emanuella Carlbeck, översättningar fr. engelska. Gm. (1878) rektorn vid Lunnevads folkhögskola H. Odhner.

Ohlson, Hortensia, *operettsångerska*, Stockholm, f. i Elgin, U. S. A. ^{8/12} 1890 av urmakaren Carl O. och Alma O. Genomgått Konservatoriet i Sthlm 1906-11. Anställd vid Ranfts resande operettsällsk. sedan 1911. Bl. roller: Geishan (debut), Manuela i Farinelli, Laura i Tiggargestudenten, Fiametta i Boccaccio, m. fl.

Ohlson, Märtha Laura Margareta, *pianist*, Stockholm, f. i Sthlm ^{27/7} 1876 av postjänstemannen Carl Theod. O. och Johanna O. Genomgått piano-klassen i Konservatoriet 1887-93; stud. för prof. L. Lundberg 1893-99; för Raoul Pugno, Paris 1899-1900. Verkat som solist och ackompanjaträs; deltagit i kammarmusiksoaréer. Erh. Musik. Akad. jeton; associée av Musik. Akad.

Olán, Annie Johanna Birgitta, *fru*, Marstrand, f. i Marstrand ^{9/4} 1856 av rådmannen A. E. Nordström och Josefine Svahn. Organistex. 1888; vikarierande organist 1887-89, ordinarie 1889. Kontorsbiträde vid Marstrands sjömanshus 1902-13. Led. av stadsfullmäktige sedan 1911, i Föreläsningföreningen sedan 1914; kassör och sekreterare i Fruntimmersföreningen 1892-1900, dess ordf. sedan 1901; led. av Tuberkulofondens styrelse sedan 1899, dess sekr. sedan 1914; led. av styrelsen för Marstrands Kafferum och Härbärke sedan 1900, dess ordf. sedan 1912; ordf. i Marstrands Kvinnoförbund sedan 1914, i F. K. P. R. sedan 1906; led. av skolkökets styrelse sedan 1910. Gm. sparbankskassören C. A. Olán, d. 1887.

Olander, Valborg Henrika, *seminarieadjunkt*, Falun, f. å Uddeholms bruk, Värmlands län, ^{14/5} 1861 av provinsialläkaren Gösta O. och Eva Munktell. Genomgått K. Högre lärarinneseminarium i Sthlm 1876-79. Lärarinna vid Elementarläroverket f. flickor i Lidköping 1879-80, i Göteborg 1880-88; adjunkt vid Folksk-lärarinneseminarium i Falun sedan 1888. Ledamot av Falu stads skolråd 1909-10; av Falu stadsfullmäktige sedan 1911; suppleant i stadsfullmäktiges Beredningsutskott m. fl. nämnder. In-

spektor för Falu Elementarläroverk f. flickor sedan 1912. Utg. läroböcker i modersmålet (tillsammans med professor G. Cederschiöld i Göteborg).

Olde, Marie Louise, *telegrafkommissarie*, Marstrand, f. i Visby ^{29/3} 1860 av handlanden Tycho Klingvall. Telegrafistex. 1878. Telegrafkommissarie 1901. Stadsfullmäktig sedan 1911. Gm. (1884) handlanden Carl Olde, d. 1891.

Olin, Anna Margareta Kristina, *skådespelerska*, Blidö, f. i Sthlm ^{19/6} 1881, adoptivdotter till fru Hildegard Steckmeister. Genomgått Dram. teaterns elevskola 1899-1900. Engag. hos Collin 1900-02; vid Östermalms-teat. 1902-04; hos Rönneblad 1904-07; Julia Håkanson 1908-09; Vilh. Olin 1909-14. Bl. roller: Karen Borne-mann, Anne Pedersdotter, Unge greven, Lili (operetten), Lady Erlyne i Solfjädern, m. fl. Gm. (1908) teaterdirektör Vilhelm Olin.

Olsson, Anna Kristina, *folkskol-lärlarinna*, Kolbäck, f. i Halmstad ^{22/5} 1877 av bildhuggaren Isak O. och Maria Olsson. Ex. vid Västerås småskoleseminarium 1899. Lärarinna vid mindre folkskolan i Bergs förs., Västmanlands län, sedan 1900. Länsombud för S. A. F. sedan 1908; delegerad vid S. A. F:s konferenser 1909 och 1911; led. av den av K. Maj:t tillsatta lärarelönenämnden sedan 1912; led. av bestyrelsen för Västmanlands-läns skolmöte 1914.

Olsson, Cilluf, *konstväverska*, Alfatorp, Tågarp, f. i Tryde församling, Kristianstad län, ^{15/2} 1847 av hemmansägaren Sven Nilsson. Undervisat i vävning, förestätt länets hemslöjd-utställning i Paris 1900, i Sthlm 1897 och 1909 m. fl. Led. i styrelsen f. Malmöhus läns hemslöjdförening. Erh. ett tjugotal medaljer, förutom hederspris och diplom, vid olika utställningar. Gm. (1874) lantbrukaren Christen Olsson.

Oscär, Anna, *operasångerska*, Stockholm, f. Thulin, i Sthlm ^{29/4} 1875; fadern urmakare. Elev av Signe Hebbe, Isid. Dannström, Vendela Sörensen.

Debut. på Kungl. operan 1896; *engag.* därstädes sedan 1896. Bland roller: Siebel i Faust, Mignon, Susanna i Figaros bröllop, Violetta i Den Vilsförda, Desdemona i Otello, Julia i Romeo och Julia, Rosina i Barberaren, Salome, Tosca, m. fl. Ledamot av Musik. Akad. 1908. Erh. Litteris et Artibus 1903. Gm. 1:a (1900) banktjänstemannen T. Hellström (skild); 2:a (1907) operasångaren Martin Oscar.

Oterdahl, Jeanna Louise, författarinna, Göteborg, f. i Uddevalla ⁹/_s 1879 av kapten Philip Anders O. och Eva Frögren. Genomgått Högre lärarinneseminariet 1898-1901. Lärarinna vid M. Halls skola i Gtbg sedan 1901. Utg. Solhult (1901), Blommornas bok (1905), Det röda huset (1907), Dags visor (1911), Ett gammalt borgarhem (1913), m. m.

von Otter, Fanny, f. d. föreståndarinna, Gränna, f. i Korsberga församling, Jönköpings län, ³⁰/_s 1847 av kaptenen vid Smålands grenadjärer Carl

Salomon von O. och Beata Louise Augusta Leijonhufvud. Tjänstgörande vid Sophiahemmet 1887-92; föreståndarinna för Röda korsets sjuksköterskehem 1892-1904. Innehar medaljen »Illis quorum».

Ouchterlony, Hanna Cordelia, f. d. kommandör i Frälsningsarmén, Stockholm, f. å Norrhorja, Jönköpings län, ¹⁴/₉ 1838 av häradshövding Fabian O. och Hilda Johanna Servais. Bokhandlare i Värnamo 1866-80. Kom 1878 i beröring med general Booth, började 1882 Frälsningsarméns arbete i Sverige, förestod detta 1882-91; reseombud för internationella högkvarteret, sedan arméns befälhavare i Norge. Under hennes befäl öppnades slum- och räddningsverksamheten, härbärgena och ångköket.

P.

Pallin, Frida Joséphine, föreståndarinna, Göteborg, f. i Filipstad ²²/₂ 1860 av provinsialläkaren Viktor P. och Fredrique Kamph. Studier i Tyskland, England, Frankrike och Italien. Lärarinna i enskilda familjer och vid Borås Elem.-skola f. flickor 1878-91, vid Mathilda Halls skola i Göteborg 1891-96; föreståndarinna vid samma skola sedan 1896. Medlem av Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 1902-12.

Palm de Rosa, Anna, målarinna, Neapel, f. i Sthlm ²⁵/₁₂ 1859 av prof. G. V. Palm och Eva Sandberg. Stud. för prof. Holm, Edv. Perséus och fadern (1880-talet). Inneh. Konstakademiens konstnärarvode i slutet på 1880-talet. Målat i akvarell och olja. Gm. (1901) kapten i ital. armén Alfredo de Rosa.

Palme, Edith, bostadsinspektris, Malmö, f. i Breviks församling, Skaraborgs län, ⁷/₁₂ 1874 av sjökaptainen

Emanuel Peterson och Sofia Svanström. Genomgått sjukvårdskurs vid Akademiska sjukhuset i Uppsala och Röda korsets sjuksköterskehem i Sthlm. Sjuksköterska vid Röda korsset i Sthlm 1898-1903, vid Södra Sveriges Sjuksköterskehem i Lund 1903-11; bostadsinspektris i Malmö sedan 1912. Förestätt Röda korsets ambulansrum på utställningen i Lund 1907; t. f. fosterbarnsinspektris i Malmö sommaren 1913.

Palme, Hanna, fru, Stockholm, f. i Borgå, Finland, ⁹/_s 1861 av lantmarskalken friherre J. A. von Born och Fanny von Haartman. Studier i Petersburg och Paris. Åger och brukar Ånga gård i Södermanland. Styrled. i Dräktreformföreningen, Nya Iduns nämnd och Alliance française; sekr. i Föreningen för beredande av livränta åt tjänare sedan dess bildande. Gm. (1883) direktören, bankofullmäktigen Sven Palme.

Palme, Ingegerd, fil. doktor, Stockholm, f. i Kalmar $18\frac{1}{2}$ 1877 av lagman Christian Adolf P. och Augusta Hasselquist. Student i Cambridge 1898; fil. dr (Master of Arts) i Dublin 1906; stud. språk i Paris 1901-02. Lärarinna i flickskolor i Australien 1902-05. Anställd som bibliotekarie i Socialstyrelsen 1910-11; amanuens i Kommersekollegii statistiska avd. sedan 1907; e. o. tjänsteman därstädes sedan 1910; idkat föreläsningsverksamhet, översättningsarbete och språkundervisning sedan 1906. Styr.-medlem i Hemtrevnads Hushållsaktiebolag 1908-11; medlem sedan 1913 av Årsta-kommitténs yrkesavd.

Palmgren Munch-Petersen, Alfhild

Valfrid Matilda, fil. doktor, Köpenhamn, f. i Sthlm $3\frac{1}{6}$ 1877 av rektor K. E. Palmgren och Ida Pohl. Student 1895; fil. kand. 1901; fil. lic. 1903; fil. dr 1905; gjort talrika utländska studieresor, därav med statsunder-

stöd till England 1900 och till Amerika 1907. Lärarinna vid Palmgrenska samskolan 1896-1907; amanuens i K. Biblioteket 1905-11. Deltagit som delegerad och sakkunnig i flerfaldiga kongresser och beredningar ang. folkbildnings- och biblioteksfrågor; stadsfullmäktig 1910-11; ledamot av överstyr. för Sthlms stads folkskolor 1911; av Sthlms stadsfullm:s bibliotekskommitté 1910-12; stiftarinna av och ordf. sedan 1911 i fören. Sthlms barn- och ungdomsbibliotek; styr.-ledamot i F. K. P. R. i Sthlm 1910-11. Skrivit: *Observations sur l'infinifitif dans Agrippa d'Aubigné* (Akad. avh. 1905), *Amerikanska bibliotek och bibliotekssträvanden* (1908), *Bibliotek och folkuppföstran* (1909), *Om folkuppföstran* (1910), m. m. Gm. (1911) docenten Jon Munch-Petersen, Köpenh.

Palmquist, Maria, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Sthlm $25\frac{1}{3}$ 1870. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1891. Gymnastiklärarinna vid

The Woman's College of Baltimore 1891-96, 1898-1900, vid Detthowska skolan och seminariet i Sthlm 1900-02, vid Wallinska skolan 1900-05, vid Atheneum sedan 1900, vid G. C. I. 1900-02 samt 1903-12.

Paues, Anna, fil. doktor, Cambridge, f. i Acklinga förs., Skaraborgs län, $26\frac{1}{9}$ 1867 av Joh. Vilh. P. och Gustafva Anderson. Stud. vid Cambridge univ. 1894-97 (triposexam. 1897); i Heidelberg 1897-99; i Oxford 1899; fil. lic. i Uppsala 1901; fil. doktor 1902; stud. i Göttingen 1908. Fellow of Newnham College, Cambridge 1902-06; Staff-lecturer i germansk lingvistik sedan 1906. Styr.-ledamot i Cambridge Philological Soc. 1910-13. Utg. A. fourteenth century english Biblical Version (1902), A newly discovered manuscript of the Poema Morale (1907), A treatise on English Pronunciation by James Douglas (1914), m. fl. filologiska avhandl. införda i vetenskapl. tidskr.

Pauli, Ebba, fröken, Stockholm, f. i Västerhaninge församling, Sthlms län, $12\frac{1}{6}$ 1873 av kanslisekreteraren Carl Gustaf Pauli och Emma Charlotta Svartling. Studier vid universitetet i Lausanne 1901-02. Sekr. i Täby förs. fattigvårdsförening sedan 1896, led. av Adolf Fredriks fattigvårdsstyrelse sedan 1904, av styr. f. Sthlms stads asylor för husvilla sedan 1906, av styr. f. Sthlms uppfostringsanstalt för flickor sedan 1906; kommittésekreterare i F. V. O. sedan 1903, sekr. i Centralförbundets för socialt arbete fattigvårdskommitté sedan 1905, i Svenska fattigvårdsförbundet sedan 1906; led. av K. Fattigvårdslagstiftningskommittén sedan 1907. Utg. uppsatser och föredrag i sociala ämnen.

Pauli, Hanna, mrlarinna, Saltsjö-Storängen, f. i Sthlm $13\frac{1}{4}$ 1864 av musikförläggare Abrah. Hirsch och Pauline Meyerson. Genomgått Konstakademien 1881-85; stud. i Pa-

ris 1885-87; i Italien 1887-88. Ledamot av Konstnärskommitténs styrelse 1890-92; av Handarbetets Vänners konstutskott 1910; av Eva Bonniers kommittén 1911. Målat porträtt, genre och landskap, variabel: Vänner (Nationalmuseum), Handarbetets vänner, Finskans porträtt, Det gamla hemmet, Min mor, Heidenstams porträtt, m. fl. Erh. 3:dje medalj på världsutställn. i Paris 1889 och 1900. Gm. (1887) konstnären Georg Pauli.

Paykull, Syster Selma Eleonora (Lilly), praktiserande läkare, Stockholm, f. ²⁸/₁₂ 1870. Studentex. 1893, med. kand. 1900, med. lic. 1905. Underläkare vid Sthlms sjukhem 1905-06, amanuens vid Serafimerlasarettet i Sthlm 1906-07, vid Allmänna Barnbördshuset därstädes 1908; förestätt Serafimerlasarettets gynkologiska poliklinik sedan 1907; läkare vid polikliniken å Södermalm sedan 1909. Gm. (1909) prakt. läkaren Nils Holmin.

Personne, Amanda Karolina (Vivi), f. d. skådespelerska, Stocksund, f. i Sthlm ²⁹/₁₂ 1872 av kammartjänaren Gustaf Jansson och Lovisa Karolina Jansson. Elev vid Dramat. teatern 1890-92. Engagerad därstädes 1892-1904, premiärakttris 1897; gästspel i Göteborg 1905; vid Sv. teatern i Sthlm 1905-07. Bland roller: Viola i Trettondagsafton, Julia i Romeo och Julia, Beatrice i Mycket väsen för ingenting, Camille i Lek ej med kärleken, Syr-san, Francillon, Suzanne d'Ange i Falska juveler, m. fl. Erh. Litteris et Artibus 1904. Gm. (1905) f. d. intendenten för Dram. teatern Nils Personne.

Persson, Alma, folkskollärarinna, Hudiksvall, f. i Allerums församling, Malmöhus län, ²⁶/₁₂ 1860 av lantmannen Per P. och Else P. Ex. vid Skara folkskoleseminarium 1887. Lärarinna vid folkskolan i Mariestad 1887, vid Lidköpings elem.-skola f. flickor 1888, vid folkskolan i Hudiksvall sedan 1889. Suppleant i fattigvårdsstyrelsen 1910, stadsfullmäktig 1911, ordf. i F. K. P. R. 1912.

Persson, Elna, handlande, Lund, f. å Svalöf, Malmöhus län, ³¹/₁₂ 1866

av lantbrukaren Per Nilsson och Anna S:son Hellichius. Ex. vid Lunds småskoleseminarium 1886. Lärarinna i Ö. Karleby 1887, i St: Peters kloster vid Lund 1888-96. Innehavare av vitvaruaffär i Lund. Styr.-led. i Lunds F. K. P. R. 1904-07, i Fredr. Bremer-Förbundskretsen »Lund med omnejd» sedan 1911. Stadsfullmäktig i Lund sedan 1913. Led. av Lunds stadsrevision 1914.

Persson, Mathilda Vilhelmina, folkskollärarinna, Sonstorp, Östergötlands län, f. å Källna, Kristianstads län, ⁶/₄ 1863 av lantbrukaren Per Jönsson. Ex. vid Kalmar folkskoleseminarium 1883. Folkskollärarinna i Kägeröd 1883-84, i Kropp 1884-90, vid Sonstorp i Hällestad sedan 1890. Led. av Sveriges Blåbandsförbunds centr.-styr. sedan 1902, ledare av samma förbunds barnverksamhet »Hoppets Här» sedan 1902. Redaktör för barn tidningen Blåklint sedan 1913. Föreläsare i nykterhets- och sociala ämnen. Led. av Kungl. Lärarelönenämnden sedan 1912.

af Petersens, Hedvig Amalia, journalist, Flyinge, f. i Göteborg ¹⁸/₁₀ 1875 av f. d. översten August Herman af P. och Gerda Maria Berger. Gjort utländska studieresor i Frankrike, Tyskland, England, Italien samt i För-enta Staterna 1909-10 i och för stud. av svensk-amerikanska förhållanden. Medarb. i Aftonbladet 1904-05; i Sthlms Dagblad 1905-11; ägnar sig nu åt föreläsningverksamhet.

Petersson, Hanna, bokbindare, Lund, f. i Lund ⁴/₁₂ 1870 av stationskarlen Jonas P. och Bengta Svensdotter. Utbildad i bokbindarelära, genomgått Teknisk aftonskola och fackskolan i Gera. Grundlagt eget bokbinderi 1901. Stadsfullmäktig sedan 1911.

Petrelli, Ingeborg, fru, Djursholm, f. i Sthlm ³/₃ 1848 av kabinettskammarherren J. G. Eketrä och Stanislas Tersmeden. Studier vid Kensington-museet i London 1885. Direktris för Handarbetets Vänner 1884-91. Upprättade 1904 Fifvelstads knyppelskola

i Östergötland. Medlem av Föreningens för Svensk Hemslojd jury sedan 1901. Initiativtagare till spetsutställningen i Sthlm 1904. Gm. (1886) krigsarkivarien Johan Petrelli.

Petrén-Overton, Louise, fil. doktor, Lund, f. i Halmstad, Malmöhus län, ¹²/₈ 1880 av kyrkoherden, dr Carl Petrén och Kerstin Göransson. Student 1899; fil. kand. 1902; fil. lic. 1910; fil. doktor 1911. Tjänstg. å livbol. Thules aktuarieavdeln. 1912. Skrivit Extension de la methode de Laplace (gradualavh. 1912). Gm. (1912) prof. Ch. Ernest Overton, Lund.

Petri, Alma, major i Frälsningsarmén, Stockholm, f. i Halmstad ⁴/₁₀ 1871 av läroverksadjunkten C. M. P. Ex. vid K. Högre lärarinneseminariet 1893, från dess 4:de avdelning 1894. Lärarinna vid flickskolan i Ystad 1894-97; officer i Frälsningsarméns slumavdelning sedan 1897, major 1911. Redaktör för »Ljus i mörker», organ f. slum- och räddningsverket, sedan 1899. Utg. »På studiefärd i slum- och räddningsverket».

Petrini, Gulli Charlotta, fil. dr, Växjö, f. i Sthlm ³⁰/₉ 1867 av professorn vid Karolinska Institutet Carl Jakob Rossander och Emma Maria Godenius. Studentex. 1887, fil. kand. 1889, fil. lic. 1898, disputation 1900, fil. dr 1901. Lärarinna vid Växjö elementarläroverk f. flickor 1902-06. Stadsfullmäktig i Växjö 1911-13, led. av drätselkammaren därst. 1913. Utg. Om gasers utströmning genom kapillärör vid låga tryck (akadem. avh.). Gm. (1902) lektor Henrik Petrini.

Petrini, Märta Kristina, sängerska, Madras, Indien, f. i Falun ¹⁸/₈ 1866 av köpman H. E. Petrini och Karin P. Stud. sång vid Musikkonservatoriet i Sthlm 1884-87, för Bax i Paris 1888-89. Debut. på K. operan i Sthlm 1890; i Paris å Opéra-Comique 1893; i Milano 1895; engag. vid Operan i Sthlm 1895-97; uppträtt i Petersburg, Leipzig, Düsseldorf, Würtzburg och Budapest. För närv. konsertsängerska och sånglärarinna. Bland roller: Lakmé, Julia, Manon, Rosina i Barberaren, Margareta i Faust.

Peyron, Ika, tonsättarinna, Stockholm, f. i Timrå socken, Norrland, ¹/₇ 1845, adoptivdotter till grosshandlare Asp och fru, f. Enhörning. Elev i piano av I. Hallström och van Boom; i komposition av Dente och E. Sjögren; i instrumentation av A. Andersen; i orgelspel av A. Lindström. Utg. först under pseud. Ika, sedan hela namnet en mängd tonsättningar för orgel, piano, violin, cello; körer, solosånger, kvartetter, m. m. Gm. (1865) konsul Ludvig Peyron.

Philip, Märta, föreståndarinna, Torsbäll, Leksand, f. i Sthlm ¹¹/₉ 1874 av grosshandlaren Joseph P. och Brigitta Levertin. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1895, dess 4:de avdelning 1899; studieresor i Tyskland; genomgått trädgårdskurser vid Nääs och Torsbäll. Lärarinna vid Saltsjöbadens samskola 1895-99, vid Whitlockska samskolan 1899-1908, sedan 1909 anställd såsom föreståndarinna (jämte fröken Lillie Landgren) vid Torsbälls kvinnliga trädgårdsskola.

Philipson, Sara Adèle, fil. kand., lärarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹³/₉ 1870 av kantorn vid synag. Philip P. och Hildegard Jacobson. Student 1890, fil. kand. 1893. Lärarinna vid Ählnska och Whitlockska skolorna från 1893 (vid den senare ingen tjänstgör. 1906-10). Sekr i Akad. bildade kvinnors fören. sedan 1908; styrmedlem i Sthlms Flick- och Samskolors sjukhjälpfören. från dess stiftande 1905, ordf. från 1913. Tagit initiativet till nämnda fören. och uppgjort plan för dess organisation; gjort utredningar ang. pensions- och löneförhållanden för den, ävensom statistiska o. andra utredningar för Akad. bild. kvinnors fören.

Phragmén, Hedvig, bibliotekarie, Djarsholm, f. i Örebro ¹/₇ 1862 av rektor Lars Jakob P. och Hedvig Fernander. Genomgått Högre lärarinnesem. 1879-82. Lärarinna vid flickskola i Örebro 1882-85, 1888-96; i Västervik 1885-88; vid Djarsholms samskola 1896-1914. Bibliotekarie vid Pedagogiska biblioteket i Sthlm 1914. Styr.-medlem i pensionsinrättn. för

lärarinnor; i Sthlms flick- och samskol. sjukhj.-fören. sedan 1905; stadsfullmäktig i Djursholm 1914.

Pihl, Aurore Maria, föreståndarinna, Norrköping, f. i Hällestads församling, Östergötlands län, ²⁴/₉ 1850 av kronolänsmannen Per Johan P. och Aurore André. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1880. Grundade 1880 tillsammans med fröken Gerda von Friesen Norrköpings nya (numera norra) läroverk f. flickor, förestod läroverket tillsammans med frkn von Friesen till 1896, sedan ensam läroverkets föreståndarinna.

Pilman, Hedvig Maria, författarinna, Södertälje, f. i Kristinehamn ³¹/₁₀ 1859 av regementsläkaren Magnus Lagerlöf och Betty Clarholm. Genomgått privat seminariekurs 1880. Lärarinna i Karlstads elem.-läroverk f. flickor 1880-87; i Anna Sandströms samskola i Sthlm 1888-92; Statens Normalskola f. fl. 1892-1900. Utg. barnberättelser: Svante och hans hem, En sagoprins, Trollsländan, Två vänner. Gm. (1909) gårdägaren Johan Edv. Pilman.

Planck, Maria, föreståndarinna, Stockholm, f. i Linköping ³/₁₂ 1862 av läroverksadjunkten Erik Vilhelm P. och Amalia Gnosselius. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1883; studier i sjukvård i Sverige och Danmark. Lärarinna vid Norrköpings nya

läroverk f. flickor 1883-1901; föreståndarinna för Borås elem.-läroverk f. flickor 1901-04; föreståndarinna för Sophiahemmet i Sthlm sedan 1905.

Planting-Gyllenbåga, Gerda, fröken, Huskvarna, f. ä Remmingstorp, Skaraborgs län, ¹⁴/₁₀ 1878 av kaptenen August P.-G. och Louise Freundt. Föreståndare för Huskvarna vapenfabriks arbetares Intressekontor. Led. av fattigvårdsstyrelsen; stadsfullmäktig sedan 1911. Sekreterare i Huskvarna F. K. P. R.

von Plomgren, Lotten, grevinnan, f. i Sthlm ¹³/₁₀ 1831 av landshövdingen, greve Gustaf Liljencrantz och Jaquette Stjernstedt. Ordf. i Svenska Kvinnoföreningen för Sveriges försvar sedan dess stiftande 1884. Innehar medaljen »Illis quorum». Gm. (1856) översten och sekundchefen f. Livgardet till häst Erland von Plomgren, död 1897.

Posse, Hedvig, missionär, Uppsala, f. i Sthlm ⁸/₈ 1861 av aktuarien, friherre J. Aug. P. och Katarina Elisabeth Ehrenborg. Studier i Schweiz och Italien 1876-78. Missionsarbetare i Svenska Kyrkans missions tjänst i Natal 1887-1913. Utg. Sångbok på zuluspråket för församling och skola, Ny samling zulusånger, första häftet, Sånger till församlingens tjänst (på svenska) av H. P.-e.

Q.

Quensel, Amalia Vilhelmina (Ellen), föreståndarinna, Malmö, f. i Landskrona ²³/₁₂ 1863 av överstlöjtnanten Vilhelm August Q. och Hulda Ödmansson. Föreståndarinna för Malmö »Mjöldroppe» sedan 1904. Led. av Fattigvårdsstyrelsen sedan 1913; tillsyningsman vid Malmö stads Barnupptagningsanstalt sedan 1914.

Quint, Stina, redaktör, Stockholm, f. i Frillestad, Malmö län, ¹²/₄ 1859 av lantbrukaren Ola Q. och Elna Svensson. Avlagt småskolelärarinne-ex. i Landskrona 1875; folkskolelär.-ex. i Sthlm 1879. Folkskolelärarinna

i Nyköping 1880-95. Styr.-ledamot i Kvinnoklubben 1898-1911; sällsk. f. förädl. ungdomsnöjen fr. 1903; F. K. P. R. 1903-12; fören. Dagny 1908-13. Stadsfullmäktig i Sthlm från 1912; inspektris vid Barnavårdsnämndens barnhem fr. 1913; revisor i överstyr. för Sthlms folkskolor fr. 1914. Utg. och redaktör för Folkskolans Barn-tidn. (även grundat förlaget) fr. 1892, Julklappen fr. 1893, Guldslottet fr. 1899, m. fl. barn-tidn., ävensom för pedagog. tidskr. Till Föräldrar 1897-1908; skrivit åtsk. uppsatser under psevd. John Hopper.

R.

Ramsay, Ebba, författarinna, Sör-gården, Tenhult, f. i Göteborg ⁹/₁₂ 1857 av kapten Carl Magnus R. och Ebba Karström (se följ). Utbildad till sjuksköterska vid in- och utländska sjukhus. Verkat som privatsköterska till början av 1900-talet. Skrivit: I Spanien (1900), skisser, skildringar och översättningar till svenska och utländska tidn. och tidskr.

Ramsay, Ebba Gustavia, fru, Vilhelmsro, Jönköping, f. i Stockholm ¹/₁₀ 1828 av tulldistriktshöfding Vilhelm Seved Karström och Carolina Catharina Almqvist. Studier i in- och utlandet. Stiftarinna och ordförande i Göteborgs första söndagsskola samt anordnare av dess symöten, 1866-74; sekr. i Sällskapet för uppmantrande av öm och sedlig modersvård i Gtbg. Stiftade 1867 anstalten Vilhelmsro (nära Jönköping) för vanföra och sinnesslöa barn, numera omorganiserad till ett hem för bildbara, epileptiska, sinnesslöa barn. Utg. En vinter i Frankrike, Från flydda dagar, uppsatser i kalendrar och tidskrifter. Erh. medalj vid flera världsutställningar. Gm. (1856) kaptenen Carl Magnus Ramsay, d. 1864.

Ramstedt, Eva Julia Augusta, fil. doktor, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/₉ 1879 av överståthållaren Johan Olof R. och Henrika Torén. Student 1900; fil. kand. i Uppsala 1904; fil. lic. 1908; fil. dr 1910; stud. vid Sorbonne i Paris vintern 1910-11. Vik. amanuens vid Nobelinstitutet för fysikal. kemi 1913-14; timplärlarinna i fysik. Ordf. för Uppsala kvinnl. studentfören. 1906-08; deput. i studentkårens direk. Upps. 1909-10. Skrivit: Beiträge zur Kenntniss des Verhaltens gedehnter Flüssigkeiten (1908), Om vätskors förhållande vid uttänjning (akad. avh. 1910), Sur la solubilité de l'émanation du radium dans les liquides organiques (1911), m. m.

Randel, Charlotte, fru, Vadstena, f. i Furingstads församling, Östergöt-

lands län, ⁹/₃ 1851 av kyrkoherden Johan Fredrik Boström och Sofia Ulrika Möller. Grundlagt spetsknypningsaffär i Vadstena 1880. Suppleant i Östergötlands länskommitté för Baltiska utställningen 1914. Erh. Sophie Adlersparres pris 1890, div. guld- och silvermedaljer vid utställningar i Göteborg, Sthlm, Gäfle, Chicago, Paris, m. fl. Gm. (1875) bokhandlaren och rådmannen Axel Randel, d. 1910.

Raphael-Linden, Olga Emma Natalia, skådespelerska, Sthlm, f. på Dalarö ²¹/₆ 1887 av fil. dr Axel Raphael och Cecilia Saloman. Elev vid Fria Konsternas Akad. 1904-08; teaterstudier 1909-11. Debut. å Dram. teatern som danserska 1911, engag. som skådespelerska hos E. Fröberg i Gtbg 1911-12, vid Dram. teatern 1913. Utfört teckningar till div. tidn. och tidskr., utg. illustr. upplaga av Andersens Prinsessan på Årtan 1910. Gm. (1912) förste regissören Gustaf Linden.

Rappe, Anna, friherrinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁰/₅ 1855 av professorn vid Karolinska institutet Oskar Th. Sandahl och Jenny Huss. Vice ordf. i Svenska Kvinnoföreningen för Fosterlandets försvar sedan dess stiftelse 1884; vice ordf. i Svenska Kvinnornas Nationalförbund sedan 1905. Utg. uppsatser i tidningar och tidskrifter. Gm. (1875) generalen friherre Axel Rappe.

Rappe, Estrid, f. d. föreståndarinna, Linköping, f. å Tagel, Kronobergs län, ²¹/₅ 1843 av majoren friherre Vilhelm R. och Mathilda Schmiterlöw. Lärarinna i enskild familj 1863-69; föreståndarinna för Föreningens för sinnesslöa barns vård skola i Sthlm 1890-1913, vid det med skolan förenade seminariet för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa 1891-1913. Innehar medaljen »Illis quorum».

Rappe-Welden, Signe, horsångerska, Stockholm, f. i Sthlm ²¹/₉ 1879

av general frih. Axel Rappe och Anna Sandahl. Stud. sång för fru Falck-Hofer 1899-1904; i Berlin för Thérèse Beer-Schnabel 1904-05; för Etelka Gerster-Gardini 1905-06. Anställd vid hovoperan i Mannheim 1906-08; i Wien 1908-11; i Sthlm 1912-13; gästspel i London 1910, i Berlin, Köln, m. fl. tyska städer och Sthlm; konserter i London, Paris, Berlin, Wien, Sthlm och inst. vår i Amerika. Bland roller: Rezia i Oberon, Elsa i Lohengrin, Elisabeth och Venus i Tannhäuser, Margareta i Faust, Eva i Mästersångarna, Sulamith i Drottningen av Saba, Salome, m. fl. Kungl. hovsångerska 1910. Gm. (1912) direktör Herbert Lundén-Welden.

Rathou, Emilia, redaktör, Stockholm, f. i Karlskrona $\frac{9}{5}$ 1852. E. o. folkskollärarinna; led. av goodtemplarorden sedan 1884; den första kvinna, som offentligen deltagit i rösträttsagitationen och som hållit nykterhetsföredrag utanför hembygden. Led. av folkriksdagen 1893; bildade 1900 Hvita Bandets Östermalmsförening, dess ordf. sedan dess; organiserade 1901 Hvita Bandets centralstyrelse, dess sekr. sedan 1903; led. av nykterhetskommissionen 1911. Utg. tidningen Dalmasen, sedermera Svenske Medborgaren 1890-94; red. av Kvinnokrafter, Hvita Bandets årsbok, och tidskr. Hvita Bandet.

Rettig, Antonie Vilhelmina Augusta, konsulinna, Gäfve, f. å Edeby, Södermanlands län, $\frac{9}{5}$ 1846 av kammarherre Thure von Eckermann och Ulrika Eleonora Lewenhaupt. Sedan 1907 chef för firman P. C. Rettig & k. i, Gäfve. Ordf. för Kvinnoförbundet för Sveriges sjöförsvär sedan 1911. Gm. (1872) konsuln Joh. Robert Rettig, d. 1907.

Retzius, Anna Vilhelmina, professor, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{24}{5}$ 1841 av redaktören m. m. Lars Johan Hierta och Vilhelmina Fröding. Studier i utlandet; genomgått den 3-åriga Lärokur-

sen för fruntimmer, grundad av P. A. Siljeström och A. H. Fock (en bland de första unga svenska flickor, som där fingo undervisning i matematik, fysik, fysiologi, botanik, zoologi m. m.); studier vid Sthlms Högskola m. m. Utövat en initiativrik, mångsidig och banbrytande social verksamhet. Stiftade 1864 och förestod i 10 år en Aftonskola för folkskole- och tjänsteflickor, där sparbank f. folkskolebarn först infördes; stiftade 1865 och förestod den första Stopp- och Lappskolan i Sthlm; stiftade 1870 Bikupan i Sthlm (styr.-led. därstädes 1870-87); stiftade 1863 jämte sex andra damer Sthlms Läsesalong; styr.-led. därstädes 1863-83; grundade 1882 den första Matlagningsskolan f. folkskoleffickor och unga arbeterskor samt 1890 det första ordnade Skolköket med lärarinneutbildningskurs och examen; införde läroämnet Huslig ekonomi vid K. Högre lärarinneseminarier genom gäva av ett skolkök; stiftade 1876 den första Samskolan i Sverige (den sedan s. k. Palmgrenska Samskolan); stiftade 1886 den första Arbetsstugan för barn och har sedermera medverkat vid inrättandet av 90 arbetsstugor i Sverige; stiftade och ordnade 1892 den första Metallslöjdskolan för folkskolegossar; stiftade 1880 Hygieniska Museet; ordf. i dess styrelse 1880-92; stiftade 1870 Föreningen för gift kvinnas äganderätt (den första kvinnoföreningen i Sverige); dess vice ordf. 1886-93. Ordf. i Svenska Kvinnornas Nationalförbund 1899-1909; vice ordf. i International Council of Women 1904-09; styr.-led. i Stiftelsen Lars Hiertas Minne sedan 1877, dess vice ordf. sedan 1911. Författade jämte system Ebba Hierta den av S. G. Lallerstedt år 1859 i Borgarståndet framlagda motion, vilken gav upphov till K. Högre lärarinneseminarierets inrättande. Utg. Arbetsstugor för barn, Modellsierier för Svenska arbetsstugor, Bikupan, dess uppkomst och utveckling, Fredrika Bremers efterlämnade skrifter och brev. Hållit föredrag om de danska folkhögskolorna, om arbetsstugor för barn och om hjärnans utveckling i föreningar

och vid kongresser. Hedersled. av Svenska Kvinnornas Nationalförbund, Arbetstugor för barn och F. V. O.; Officier de l'Instruction publique 1900; erhöill 1907 Illis quorum, guldmedalj och grand prix vid utställningen i Paris 1900, i Liège 1905 samt i Athen å Internat. Expos. f. folkuppfostran. Gm. (1876) professorn dr Gustaf Retzius.

Reuterskiöld, Thomasine Sofie Jeanette, *föreståndarinna*, Lund, f. å Igelsjö, Lerdala församling, Skaraborgs län, ¹⁸/₄ 1857 av översten och chefen för Norra Skånska infanteriregementet Casimir R. och Jeanette Stiernerona. Utbildning i sjukvård på olika sjukhus i Gtbg. Sköterska på Sölvesborgs sjukhus 1888-91, översköterska på Karlskrona lasarett 1891-1903; föreståndarinna för Södra Sveriges sjuksköterskehem i Lund sedan 1903.

Rheborg, Elin, *kontrollant*, Stockholm, f. i Sthlm ²¹/₄ 1862 av guldsmiden V. F. R. och Carolina Sandahl. Genomgått handelsinstitut, studentex. 1883, kansliexamen 1912. Anställd i K. Postsparbanken 1883, kontorskrivare och kontrollant 1911. Revisor i Fredrika Bremer-Förbundets sjukförsäkring sedan 1908; styr-ledamot i Fr. Br.-Förbundet sedan 1910, i Föreningen Självförsörjande bildade kvinnors vilohem 1909-12; ordf. i Föreningen Kvinnor i statens tjänst sedan dess bildande 1908.

Richter-Velander, Jenny Maria Vilhelmina, *seminarieadjunkt*, Skara, f. i Färlöfs församling, Kristianstads län, ²⁷/₆ 1866 av majoren S. M. C. Richter och Therese Tellander. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1886; genomgått Centralförb. f. nykterhetsundervisning kurs i alkoholologi 1908; pedagogiska studier i Danmark och Frankrike. Lärarinna vid flickskolor i Karlshamn, Göteborg och Jönköping 1886-94, adjunkt vid Skara folkskoleseminarium sedan 1895. Talare och föreläsare i folkbildnings-, nykterhets- och kvinnliga rösträttsfrågor; bildade 1908 i Bollnäs en lokalförening av Frisinnade landsföreningen (den första, som bil-

dats av en kvinna); centralstyr-led. i L. K. P. R. sedan 1903; suppleant i Fris. landsförenings förtroenderåd; styrled. i Skara Barnavård; sekr. i Röda korsets lokalavdelning i Skara 1903-08; stadsfullmäktigt i Skara 1914. Utg. läroböcker i rättskrivning och geografi, uppsatser i tidningar och tidskrifter. Gm. (1893) med. lic. Frans Edvard Velander, d. 1894.

Rieck-Müller, Sara Maria Polonia, *författarinna*, Stockholm, f. i Sundsvall ⁸/₃ 1863 av grosshandlaren Aug. Sundberg och Carin Gröndahl. Utexam. från I. Tauströms fortsättningskurs i Sthlm 1884. Medarb. (ej fast) i Aftonbladet, m. fl. publikationer sedan 1905. Utg. Fjällbyfolk (1889), Mellan haf och fjäll (1901), Lifs-sånger (1902), Gunnar Gran och andra berättelser (1903), I snön (1904), Flyttfåglar (1905), Vildvin och barr (1907). Gm. (1885) ingenjören vid statens järnvägsbyggnader J. F. Rieck-Müller.

Rinman, Elin, *föreståndarinna*, Södertälje, f. å Vartofta, Skaraborgs län, ¹¹/₈ 1855 av godsägaren Carl Johan Storkenfeldt och Erika Lagerfeldt. Genomgått sjukvårdskurs vid Sabbatsberg i Sthlm, student sjukvård i Paris, London och Berlin. Föreståndarinna vid Sophiahemmet i Sthlm 1888-91; innehar sedan 1910 ledningen av de kvinnliga eleverna vid Svenska Bibelinstitutet. Utg. Indien såsom missionsfält av E. och J. Rinman (Elin och Johannes Rinman). Gm. (1895) rektorn vid Svenska Bibelinstitutet Johannes Rinman.

Rodenstam, Stina, *fru*, Hudiksvall, f. i Skuttunge församling, Uppsala län, ⁶/₁ 1868 av lantbrukaren Johan Jansson och Maria Olsdotter. Genomgått A. Mestertons praktiska skola, N. von Engeströms vävskola m. m. Lärarinna i slöjd och huslig ekonomi vid Atheneum för flickor i Sthlm 1891-94. Organiserat undervisningen i huslig ekonomi vid Hudiksvalls folkskola; inspektris för skolköksundervisningen därst. sedan 1894. Initiativtagare till Hudiksvalls arbetsstugor och till åtgärder för hemslöjdens återupplivande i norra Hälsingland. Grundat 1897

Rodenstamska Slöjd- och hushållsskolan, som 1907 utbildades med en seminariekurs för utbildande av lärarinnor i slöjd och huslig ekonomi. Sedan 1908 ledarinna för Gäfleborgs läns hushållningssällskaps hemslöjd- och växtfärgningskurs i Hudiksvall. Led. av Hudiksvalls skolråd 1894-97; styr.-led. och vice ordf. för Hudiksvalls arbetsstuga sedan 1902; styr.-led. för Hudiksvalls flickbarnhem; kassaförv. för Hudiksvalls arbetsstugas fonder; styr.-led. i Svenska hemslöjdföreningarnas Riksförbund. Företog 1903 på uppdrag av stiftelsen »Lars Hiertas Minne» en resa till Västerbottens lappmark för vidtagande av åtgärder till lindrande av nöden i de av missväxt hemsökta orterna. Prisdomare vid Kulturhistoriska Fören:s för södra Sverige utställning i Lund 1913. Utg. »Bidrag till den småländska hemslöjdens historia», m. m.

Rodhe, Eva, f. d. föreståndarinna, Göteborg, f. å Timmersjö, Hallands län, ^{18/9} 1836 av prosten, fil. dr Magnus R. och Ejda Katarina Norman. Studier i Frankrike, Italien, Tyskland. Föreståndarinna för Elem.läroverket f. flickor i Uddevalla 1862-78, för Praktiska arbetsskolan i Gtbg 1881-1904. Led. av Gtbg's Allmänna folkskolestyrelse 1890-1910, av Barnavårdsnämnden 1908-10; inspektris för Gtbg's skolkök 1892-1910; led. av Centralstyrelsen för Gtbg's arbetsstugor och Gtbg's stifts ambulerande skolkök; led. av styrelsen för Gtbg's lärarinnehem. Innehar medaljen »Illis quorum».

Rodhe, Gertrud Hildegard, kurator, Stockholm, f. å Tamstorp, Skaraborgs län, ^{18/12} 1872 av domänintendenten Magnus Fredrik R. och Alfhilda Beata von Mentzer. Genomgått Nääs' slöjdseminarium och Maria Nordenfelts handarbetsseminarium i Gtbg. Slöjdlärarinna 1893-1914; kurator för de sinnessjuka sedan 1914.

Rogberg, Ina, fröken, Stockholm, f. i Sthlm ^{26/7} 1862 av prosten John Georg R. och Caroline Blixén. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarier 1881; utländska studieresor. Lärarinna vid Statens Normal-skola f. flickor 1881-86,

vid Brummerska skolan 1890-1911. Led. av Hvita Bandets centralstyrelse sedan 1906, ledarinna för dess avdeln. f. sedlig fostran sedan 1907, redaktionssekreterare för dess tidskrift 1904-08. Delegerad vid flera kongresser och konferenser. Representant för Hvita Bandet i Svenska Kvinnornas Nationalförbund sedan 1905. Medlem av Internationella kvinnoförbundets kommitté för Equal moral standard and Traffic in Women sedan 1911. Studerade 1906 på uppdrag av Sv. Kv. Nationalförbund den kvinnliga polisens verksamhet i Förenta staterna. Ordf. i föreningen »Vänner till zenanamissionen» sedan dess bildande 1893. Utg. uppsatser och dikter i tidningar och tidskrifter.

Rommel, Emma Charlotta, skådespelerska, Karlstad, f. i Sthlm ^{7/6} 1863 av musikdirektör Carl Becker och Augusta Lindquister. Engag. vid Mindre teatern i Sthlm 1878-81; hos C. J. Fröberg 1881-82; Aug. Lindberg 1882-84; Alb. Ranft 1884-86; Thérèse Elffors 1886-88; F. Carlberg 1888-89; Sv. teatern i Hålsingfors 1889-93; M. Fröberg 1893-94; H. Selander 1894-95; Vasateatern 1895-1903; Folkteatern, Gtbg, 1903-14. Bl. roller: Opportune i Fregattkaptenen; änkan Sillery i Niniche; grevinnan i Farinelli; Stina i Näringarna, m. fl. Gm. Ia (1882) skådespelaren John Wahlbom; 2a (1907) ingenjören C. Fredrik Rommel.

Roos, Anna Maria, författarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{9/4} 1862 av generalpostdirektör Adolf Wilh. R. och Sophia Nordenfalk. Elev i Högre lärarinnesem. 1879-81. Redaktionssekr. i Ord och Bild 1898-1902. Styrledamot i Författarfören. sedan 1904 och redaktör för dess kalender Vintergatan 1899-1901; ordf. i sällsk. Nya Idun 1901-05; medlem av samf. De nio. Utg. noveller, dikter, barnböcker och religionsvetensk. skrifter, varibland: I gryningen (1894), Tysta djup (1895), Luvé Lulls sagor (1898), Aderton år (1902), Fariseism i våra dagar (1902), Araber (1904), På sällsamma vägar (1908), Hem och hembygd (1912), Teosofi och teosofier (1913), m. fl.

Roos, Anna Mathilda, *fröken*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{3}{4}$ 1855 av överste Malte Leopold R. och Mathilda Meurk. Anställd i försäkr.-aktiebolaget Skandia 1880-96. Sekr. i Fredrika Bremer-Förbundet och dess sjuk-kassa 1887-92. Ordf. i Sveriges K. F. U. K. och i Sthlms centralförening sedan 1892; sekr. i Hvita Bandet 1898-1902; v. ordf. i Svenska Mongolmissionen sedan 1913; ordf. i Kvinnokommittén av den 5 februari (mot reglementeringen) sedan 1902; ordf. i styrelsen för Hvita Bandets upptagningshem 1908-1913.

von Rosen, Agnes Otilia Vilhelmina, *fröken*, Gränna, f. i Tutaryds församling, Kronobergs län, $\frac{27}{8}$ 1843 av kaptenen vid Jönköpings regemente friherre Otto von R. och Maria Boke-lund. Genomgått handelsskola. Anställd i Härnösands Enskilda Bank 1873, kassör därstädes, avsked med pension 1899. Stadsfullmäktig i Gränna 1914.

Rosengrén, Lilly Siri Kitty Caroline, *fru*, Stockholm, f. å Näsbyholm, Jönköpings län, $\frac{10}{10}$ 1868 av borgmästaren Axel Th. Gustafson och Siri Ekenman. Anställd vid Sthlms Ut-hyrningsbyrå 1899, delägare i affären följande år samt sedan 1903 ensam ägare till densamma, vilken under de sista 10 åren från en ringa början utvecklats till en omfattande verksamhet. Innehade upplysnings- och inkvarteringsbyrån under Stockholms-utställningen 1909, geologkongressen 1910, mejerikongressen 1911 och Olympiska spelen 1912. Gm. (1892) e. o. hovrättsnotarien B. W. C. Rosengrén.

Rossander, Wendela, *professorska*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{18}{11}$ 1850 av klädeshandlaren Berndt Forsgrén och Carolina Wester. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1871. Led. av styr. över Sabbatsbergs ålderdomshem sedan 1904, Sthlms stads barnhårbärge sedan 1904, Fattigvårdsnämndens utackorderingsbyrå och dess barnhem sedan 1905; Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn sedan 1893; Röda korsets sjuksköterskehem sedan 1901; Svenska sjuksköterskornas pen-

sionsförening sedan 1905; A.-B. Sthlms arbetarehem sedan 1908; suppleant i Fattigvårdsnämndens upphållnings-kommission sedan 1912, i Direktionen över K. Institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan sedan 1913. Gm. (1888) kirurgie professorn Carl J. Rossander, d. 1901.

Rudbeck, Märta, *målarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{13}{8}$ 1882 av generalmajor Z. Rudbeck och Ebba Ulfsparre. Stud. vid Konstakademien 1901-06; i Paris för Simon, Ménard, Castelucho 1909; studieresan till London, Paris och Italien 1908. Utfört blomstermålningar och porträtt, varibland portr. av hertiginnan av Dalarne (1912).

Rudebeck, Sigrid Hilma Sophia, *f. d. föreståndarinna*, Stockholm, f. i Norrköping $\frac{7}{9}$ 1831 av kontraktsprosten Per Erik R. och Sigrid Gustava Brydolf. Genomgått Cecilia Fryxells seminarium, studier i utlandet. Privat-lärlarinna 1860-66, föreståndarinna för Majornas elementarläroverk f. flickor i Gtbg 1866-69, grundade 1869 Sigrid Rudebecks skola i Gtbg, som hon ägde och förestod till 1904, då skolan övertogs av ett aktiebolag. Erhöll 1906 medaljen »Illis quorum».

Rutberg, Hulda Maria, *fil. magister*, Uppsala, f. i Nederkalix $\frac{6}{5}$ 1884 av major Johan R. och Margareta Bostrom. Student 1907; fil. kand. 1910; fil. ämbetsex. 1912. Vik. lärarinna vid folkskola 1901-02; anställd i bokhandel 1902-05; lärarinna vid högre flickskola 1911-12. Skrivit avhandlingar av demologiskt innehåll i tidskr. samt Svenska landsmål (ännu ej publicerade undersökningar av folkmal och minnen i Norrbottens län, Norrlands och Tromsö amt).

Ruuth, Anna Sofia Mathilda, *grevinna*, Saltsjöbaden, f. i Stockholm $\frac{29}{8}$ 1845 av brukspatronen Vilhelm Zethelius och Mathilda Görge. Led. av Svenska Kvinnornas Nationalförbund och International Council of Women's finanskommitté; ordf. i Svenska allmänna kvinnoföreningen till djurens skydd sedan 1906; styr.-led. i föreningen för De gamlas dag sedan

dess bildande. Innehar medalj från en finsk, en norsk djurskyddsförening, Sv. allmänna kvinnoförening och Nordiska Djurskyddsföreningen. Gm. (1866) generallotsdirektören greve Magnus Daniel Ruuth, d. 1903.

Rydborg-Eklöf, Signe Alina, *sångerska* och *skådespelerska*, Hagalund, f. i Sthlm ¹⁰/s 1881; fadern boktryckare Wilh. Rydborg. Stud. sång sedan 1898 för Hedv. Bergström, Algot Lange, Sigrid Trobäck, Gillis Bratt; utländska resor under 3 år. Debut. 1902; engag. hos Emil Linden 1902-05, vid Folkteatern i Sthlm 1907-09, hos Sigrid Eklöf-Trobäck sedan 1908. Bl. roller: Carmen, Mignon, Santuzza i På Sicilien, Eurydike i Orfeus, Mimi i Bohème samt en mängd operett- och dramatiska roller. Gm. (1909) kamrer Johan Eklöf.

Rydellius-Wägner, Ellen Viktoria, *journalist*, Stockholm, f. i Norrköping ²⁷/₂ 1885 av grosshandlare Axel Rydellius och Anna Ström. Student i Sthlm 1903, fil. kand. i Uppsala 1907. Medarb. i Sv. Dagbladet 1908-09, i Dagens Nyheter sedan 1909, övers. fr. ryskan Dostojevskis De förtrampade (1912) och Döda huset (1913). Gm. (1911) journalisten och förf. Harald Wägner.

Rydin-Öberg, Elisabeth (Elsa) Theodora, *sångerska*, Stockholm, f. å Beate-lund (Östergötland) ²⁷/₈ 1882 av lantbrukaren Theodor Rydin och Hedvig Andersson. Stud. 3 år för Signe Hebbe, 2 år för Is. Braggiotti, Florens, och 3 år för Ture Rangström. Romansångerska och sånglärarinna. Gm. (1906) direktör Georg Öberg.

Rydkvist, Anna Elvira (**Viran**), *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ¹/₁₂ 1879 av kamrer Albert R. och Mathilda Lundgren. Stud. sång och scenisk konst för fruor E. Stenfeldt, E. Kjellström och Olefine Moe 1900-03. Engag. vid Folkteatern i Sthlm 1900-03, hos Ranft 1903-05, Fr. Strömberg 1905-06, Folkteatern i Gtbg 1906-13 och från 1914, hos Rönblad 1913-14.

Rylander, Amanda Fredrika, f. d. *skådespelerska*, Sofiero, Åby, f. å Fiholm, Södermanland, ¹⁴/₁₀ 1832 av inspektör Jonas R. och Sophie Törnqvist. Ingick vid teatern 1857, engag. vid olika sällskap i landsorten, Sthlm och Finland, längsta tiden i Gtbg, avgick 1887. Uppträdde i det komiska gumfacket. Erb. diplom för odlingsflit av Östergötlands läns Hush.-sällskap 1905.

Rönberg-Halvorsen, Beda, *konserter-sångerska*, Stockholm, f. i Härnösand ⁹/₅ 1862 av organisten Anders Rönberg och Anna Westerlund. Avlagt lärarinneex. vid Nysätra sem., organist-ex. i Härnösand, stud. vid organist-skola i Leipzig. Musiklärarinna vid Nysätra sem. (Västerbotten) 1876, sedan i Sarpsborg, Fredriksstad och Kristiania; uppträtt som konsertsångerska. Varit med om att grunda Folk-skolekonserter för Sthlms folkskolor. Gm. (1884) sjökaptanen Mathias Halvorsen, skild.

Rönblad, Ingeborg, *skådespelerska*, f. i Gräna ¹⁰/₄ 1873 av musikdirektör Julius Hansson och Jacobina Lund. Engag. vid Södra teatern i Sthlm 1888-92, Vasateatern 1892-94, hos Fröberg 1894-95, Ranft 1895-1901, Hugo Rönblad sedan 1901. Bl. roller: Monna Vanna, Madame Sans-Gêne, Lady Frederick, Niche, Fru Venus, Markgrefvinnan i Livfets dal, Esther i Innanför murarna, Emelie i Kära släkten, m. fl. m. fl. Gm. (1891) teaterdirektör Hugo Rönblad.

Rönström, Anna, *föreståndarinna*, Lund, f. i Kulla församling, Sthlms län, ²²/₆ 1847 av polis-kommissarien Thure Gustaf R. och Andriette Gustava Leth. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1867, studier vid universitetet i Lund 1880-90. Lärarinna i familj 1867-71; grundade 1871 Högre Elementarskolan för flickor i Lund,

föreståndarinnan d. s. sedan s. å. Led. av Folkskolestyrelsen i Lund sedan 1892, av styr. för Flick- och Samskoleföreningen sedan 1902, av Matematiska kommissionen 1908; sakkunnig i löne-

regleringskommittén inom K. Överstyrelsen 1907. Utg. läroböcker i matematik, pedagogiska uppsatser i tidningar och tidskrifter. Innehar medaljen »Illis quorum».

S.

Sachs, Hilda Gustafva, *författarinna*, Stockholm, f. i Norrköping ¹³/_s 1857 av handlanden Johan G. Engström och Gustafva Gustafsson. Genomgått Högre lärarinnesem. i Sthlm 1878-81. Lärarinna privat och i skolor 1881-86. Dag. Nyh. korrespondent i Paris 1895-98, medarb. i Stockholmsbladet 1901-06, Sv. Dagbls korresp. i Rom 1908-10. Delegerad vid Journalistkongr. i Rom 1899. Styr.-medlem i Kvinnornas Diskussionsfören. 1910-12, i F. K. P. R. i Sthlm sedan 1912; sekr. i Fredrika Bremerstatykom. sedan 1911. Utg. Evig sommar (1900), Marta (1901), Den besegrade lyckan (1907), Den svarta domen (1912). Gm. (1886) blomsterhandlaren Karl Sachs, d. 1893.

Sack, Eva Gabriella, *föreståndarinnan*, Benninge, Strängnäs, f. å Bergshammar, Fogdö församling, Södermanlands län, ⁹/₇ 1869 av ryttmästaren, frih. Johan Gabriel S. och Evy von Hofsten. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm. Anställd vid Handarbetets Vänner 1895; förestod egen slöjdfärr i Malmö 1896-1900; anställd vid Nordiska Kompaniet i Sthlm 1900-04; direktis för Handarb. Vänner 1904-07; grundade s. å. Benninge hemskola; föreståndarinnan d. s. sedan dess.

Sahlbom, Naima, *fil. doktor*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/_s 1871 av civilingenjör W. Sahlbom och Charlotta Hallin. Student 1894; fil. kand. 1896; fil. dr 1910. Privatassistent vid Sthlms vattenledn.-verks laboratorium 1887-1902; vid geolog. kommiss. i Helsingfors 1902-03; vid Riksmuseets mineral. avd. i Sthlm 1905-06, och från 1911; vid geolog. inst. i Basel 1907-10. Skrivit Kapillaranalyse koloider Lösungen (Dissert. 1910), smärre

uppsatser i radioaktivitet och geol. kemi. Eget laboratorium för bergarts- och vattenanalyser 1914. Erh. Fred. Brem.-förb:s stipendium för akad. studier 1896; stipend. av K. Vetensk. Akad. för unders. av radioaktiviteten i svenska källvatten 1912.

Sahlin, Hild Signy, *fru*, Luleå, f. i Uppsala ¹³/₇ 1869 av professorn H. Th. Daug och Christina Bagge. Språkstudier i Göttingen och Paris; utbildning i sjukvård vid dr K. Widerströms klinik, på Sabbatsberg och Röda korsets sjuksköterskehem. Lärarinna 1890-95; sjuksköterska vid Röda korset 1897-1900. Utvänd till Athen som sköterska under grekisk-turkiska kriget 1897 (jämte fru Elin Fähræus den första svenska Röda kors-syster, som tjänstgjort i krig). Förrädsförvaltare vid Röda korsets lokaldepå i Luleå sedan 1904. Erh. Grekiska Röda korsets minnestecken från kriget 1897. Gm. (1900) bankassören Vilhelm Sahlin.

Salén, Amelie, *fröken*, Köping, f. i Stora Mellösa församling, Örebro län, ²/₂ 1863 av fanjunkaren C. H. S. Innehavare av manufakturaffär 1886-1906. Led. av fattigvårdsstyrelsen sedan 1911, av pensionsstyrelsen sedan 1913; stadsfullmäktig sedan 1913.

Salén, Sigrid Alfhild Maria (**Signe**), *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Sthlm ²³/₁₁ 1871 av överkommisariern Ferdinand af Klintberg och Gertrud Bergman. Studentex. 1890, med. fil. ex. 1892, med. kand. 1896, med. lic. 1901. Amanuens vid barnpolikliniken 1910, vid Allm. barnhuset 1911, t. f. amanuens vid Epidemijukhuset i Sthlm 1911. Underläkare vid Söderby sjukhus. Led. av Gustav Vasa församlings barnbespisningskommitté se-

dan 1911; suppleant i styr. för Sthlms stads barnhärbarge sedan 1912. Gm. (1902) lasarettsläkaren dr Ernst Salén, d. 1908.

af Sandeberg, Maria Charlotta, *kontorsskrivare*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁵/₃ 1855 av stadsmäklaren Hugo af S. och Charlotta Branting. Anställd i Sveriges postsparbank 1884, kontrollant 1904, kontorsskrivare 1911.

Sandell, Lina Maria, *skådespelerska*, Paris, f. i Sthlm ¹³/₇ 1861. Elev vid Kungl. teatern 1881-82. Debut. vid Stora teatern i Göteborg 1884; engag. där 1884-85; vid Nya teatern, Sthlm, 1885-87 och 1898-1907; Dram. teatern 1887-98, 1907-10; premiäraktris 1888; efter 1910 på resor, huvuds. i Paris. Bland roller: Hedvig i *Vildanden*, Syrsan, Kerttu i *Arbetarens hustru*, Hannele, Sagnil i *Gerhard Grim*, Gumman i *Lill-Klas* och *Stor-Klas*, *Drottning Kristina* i *En skugga*, fru *Kanning* i *Gertrud*, m. fl. Gm. (1888-91) skådespelaren Oscar Bäckström.

Sandström, Anna Maria Carolina, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ³/₉ 1854 av lantmätteriskreteraren Carl S. och Erika Hallström. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1874; studieresor till Tyskland, Frankrike, Schweiz, England, Italien. Lärarinna vid Ahlinska skolan i Sthlm 1874-82, vid Södermalms högre läroanstalt f. flickor 1881-83; grundade 1883 Anna Sandströms skola och 1900 Anna Sandströms högre lärarinneseminarium; förestår fortfarande båda läroanstalterna. Banbrytande på den moderna pedagogikens område. Led. av Pedagogiska Sällskapets styrelse, vice ordf. vid Nordiska skolmötet i Kristiania 1900, led. av Iduns kvinnliga akademi 1906. Utg. under psevd. Uffe: Giva våra flickskolor berättigade anledningar till missnöje?, *Realism* i undervisningen, tidskriften *Verdandi*

sedan 1883, under eget namn: *Modern romantik* och *etik*, *Kvinnorbetet* och *kvinnolycka*, Nordens första storhetstid, *Natur* och *arbetslif* i svenska bygder. Innehar medaljen »*Illis quorum*».

Santesson, Anna, *föreståndarinna*, Jönköping, f. i Rogslösa församling, Östergötlands län, ²⁶/₉ 1855 av godsägaren Gustaf S. och Charlotte Grevillius. Språkstudier i Paris. Lärarinna vid Skara elem.-skola f. flickor 1875-78, vid Uppsala elem.-skola f. flickor 1880-85; grundade tillsammans med systemen, fröken Janna Santesson, Västra elementarläroverket för flickor i Jönköping 1885; föreståndarinna därst. sedan s. å.

Schager, Ingeborg, *skolkökslärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ⁴/₃ 1872 av revisor Axel S. och Sophie Ramsten. Lärarinneexamen vid Maria folkskolas matlagningskurs, Sthlm, 1890; studieresor till England, Skottland, Holland, Belgien och Danmark. Lärarinna vid Statens skolköksseminarium sedan 1892. Led. av styrelsen f. »Husmodersskolor med Barnavård» sedan 1911; suppleant i styr. f. »Stockholms Folkrestauranger» 1914, i styr. f. Svenska Skolkökslärarinnornas förening sedan 1906. Utg. kokböcker och läroböcker i huslig ekonomi (tillsammans med S. Walin och G. Bergström).

Scharp, Ulla, *fröken*, Mölnbo, f. i Sthlm ¹⁰/₄ 1865 av grosshandlaren Wilhelm S. och Fredrika Caroline Schwieler. Förvaltare av fru F. C. Scharps fond 1891-1913; föreståndarinna för Hvilohemmet för arbetande kvinnor å Edesta 1894-1905. Styr. led. i Kvinnliga Missions Arbetare (K. M. A.) sedan 1899; led. av skolrådet i Vårdinge socken sedan 1910; av Allmänna svenska missionskonferensens arbetskommitté sedan 1911.

Schildknecht, Maria, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm ³¹/₃ 1881 av musikförläggaren Albert S. och Lina Salmson. Genomgått Dramat. teaterns elevskola 1898-99; stud. för A.-L. Hwasser-Engelbrecht, Betty Hen-

nings, Augusta Lindberg, Aug. Lindberg och K. Nygren. Engag. vid Littmarckska sällsk. 1899-1900; hos Textorius 1900-01; Intima teat. 1908-09; Dramat. teat. sedan 1910. Roller: Eline i Fru Inger, Margit i Herr Bengts hustru, Kristina i Mäster Olof, Annie i Kamp, Elektra, Janet i Rutherford & Son, m. fl.; gjort uppläsningar av Peterson-Bergers Arnljot och Tor Hedbergs Judas.

Schmidt, Ida, föreståndarinna, Karlshamn, f. i Karlshamn $19/9$ 1857 av bankdirektören Herman S. och Karolina Böös. Utbildning i trädgårdsskötsel i Sverige, Tyskland, Danmark och Finland. Ägarinna och föreståndarinna för Agdatorps trädgårdsskola 1900-10. Stadsfullmäktig sedan 1911; led. av pensionsnämnden 1914.

Schmidt, Ulla, affärsinnehavare, Härnösand, f. i Härnösand $15/6$ 1856 av grosshandlaren och konsuln S. och Ulla Beata Norberg. Ex. vid småskoleseminarium. Tjänstgjort som lärarinna 7 år; som kontorist hos Norrlands Ängfartygs Assuransförening 21 år; grundade 1898 egen begravnings- och textningsbyrå i Härnösand och förestår fortfarande densamma. Hållit föredrag i nykterhets- och religiösa frågor, delvis på uppdrag av goodtemplarnas distriktsråd. Stadsfullmäktig.

Schmidt-Nielsen, Signe Torborg, fil. doktor, Trondhjem, f. i Sthlm $1/12$ 1878 av lektor Wilhelm Sturzenbecker och Astrid Pajkkull. Student 1899; fil. kand. 1901; fil. lic. 1906; fil. doktor 1907. Amanuens i fysik vid Sthlms Högskola 1902-04; lärarinna vid S. Almquist's samskola 1903-07. Vice ordf. i Sthlms Högscolas studentför. Skrivit: Die Gasentladung und ihre Abhängigkeit von der Temperatur (gradualavh.), samt tills. med Sigval Schmidt-Nielsen en del avhandlingar om enzymer's förändringar genom ljus och mekanisk påverkan, samt om fiskars osmotiska tryck. Gm. (1907) prof. Sigval Schmidt-Nielsen, Trondhjem.

Schultz, Thekla, mlärlarinna, Göteborg, f. i Uddevalla $25/9$ 1848 av fabrikören Carl S. och Mathilda S. Stud. i Gtghs slöjdskola; i Valand under C. Larsson 1886-88; i Paris 1888-1900. Anställd som teckningslärarinna vid Gtghs Nya elem.-lärov. f. flickor 1889-1912. Medlem av kommittén i Sv. Kvinnl. Nykterhetsförb., för Floda-kolonien i Vemdalen.

von Schulzenheim, Ida, mlärlarinna, Stockholm, f. å Västlandaholm, Västra Skedvi socken, $8/1$ 1859 av godsägaren frih. David v. S. och Ida Cederborgh. Genomgått Tekn. skolan 1877-78; Konstakademien 1878-84; stud. i Paris hos Julian och Dupré 1888-93. Ordf. i fören. Svenska Konstnärinnor sedan 1910; v. ordf. i Gästriklands Hemslöjdfören. sedan 1913; sekr. i Gästrik-Hälsinge hemslöjdför's länsförbund sedan 1913. Djurmålarinna; redaktör och ansv. utgivare av tidskr. Konst sedan 1911. Erh. Kungl. medaljen 1891; mention honor. i Paris på världsutst. 1889 och på Salongen 1892; medalj i Paris 1890, i Chicago 1893.

Sebardt, Anna Carolina Elisabeth, barnmorska, Stockholm, f. i Sthlm $21/2$ 1869 av hovopathekaren Carl Vilhelm S. och Catharina Josefina Göransson. Genomgått sjukvårdskurs å Sabbatsberg 1889-90; biträdande operationssköterska därstädes 1891. Barnmorskeexamen och instr.-ex. 1892. Biträdande överbarnmorska vid Södra Barnbördshuset 1892, praktiserande i Sthlm sedan 1893, instruktionsbarnmorska vid Sthlms barnmorskeundervisningsanstalt 1900-11. Ordf. i Sthlms barnmorskesällskap sedan 1908.

Seelig-Sandgren, Lotten Jenny Anne-Marie, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Sthlm $31/7$ 1867 av bokhandlaren Hartvig Seelig och Antigone Braunstein. Elev vid Kungl. teatern 1884; stud. för Signe Hebbe, Coquelin d. ä. och vid Konservatoriet i Paris. Debut. 1885; engag. vid Dramat. teatern 1885-87, 1891-98; Svenska teatern i Hälsingfors 1887-89; Aug. Lindberg 1889-90; Svenska teatern i Sthlm 1890-91, 1909-12; van der

Osten 1898-1902; gästspel i Köpenhamn 1901; eget sällskap 1904-08; lärarinna i deklamation och rollstudering. Bland roller: Hedvig i Vildanden, Zaza, Hanne i Forman Henschel, Fru Elvsted i Hedda Gabler, Odette, Emma i Stulen lycka, Fröken Julie, Den okända, m. fl. Gm. 1:a (1893-99) målaren Robert Lundberg; 2:a (1906-12) skådespelaren Harald Sandberg; 3:e (1913) advokaten Torsten Sandgren.

Segerstedt, Amy, f. d. föreståndarinnan, Ämål, f. i Ämål ^{12/11} 1835 av provinsialläkaren Fr. S. och hans hustru, f. Lindstedt. Ex. vid folkskoleseminarium 1880; studieresor i Norge, Danmark, Tyskland, Frankrike och Italien. Privatlärarinna 1862-74, lärarinna vid Gäfle elem.-skola f. flickor 1874-79; föreståndarinnan för Ämåls elem.-skola f. flickor 1880-82, för Tysta skolan i Sthlm 1882-96. Initiativtagare till Föreningen för blindskrift.

Selander, Johanna Concordia Cornelia, skådespelerska, Göteborg, f. i Arboga ^{2/6} 1861 av instrumentmakaren Johan Fred. Hård och Carolina Vesterberg. Genomgått Kungl. teaterns balett- och elevskola 1874-80. Engag. som elev vid K. operan 1880-82; Gtbg's teater 1883-86; Engelbrechtsturnéen 1886-88; Sv. teatern i Sthlm 1888-90; sedan 1890 vid mannens teatersällskap. Bl. roller: Martha i operan Faust, Josefina i Öfvermakt, Madame Heinecke i Ära, Fru Jensen i Familjen Jensen, Lotta Svärd i Fänrik Stål, mor Inga i Stormyrtsösen, m. fl. Gm. (1887) teaterdirektör Hjalmar Selander.

Siberg-Munthe, Anna Katarina Fredrika, *målarinna*, Malmö, f. i Döderhult, Kalmar län, ^{28/7} 1854. Elev vid Slöjdskolan i Sthlm och av M. E. Winge; stud. 1878 i Paris för H. Salmson och A. Stevens. Stilleben- och blomstermålarinna, även utfört djurtavlor, porträtt och smärre figurtavlor. Bland arbeten: Stilleben, fruktstycke (1899, Nationalmuseum), Tulpaner och narcisser (utställn. 1897), Äppelblommor och snödroppar, Fruk-

ter på tenntallrik, m. fl. Gm. 1:a (1875) landskapsmålaren Reinhold Norstedt, d. 1911; 2:a (1912) veterinärläkaren A. Siberg.

Sidner, Hedvig Christina Margareta, *seminarieadjunkt*, Stockholm, f. i Härnösand ^{28/12} 1852 av konsistorie-notarien, fil. dr Anders S. och Charlotta Norinder. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1874; studieresor i Frankrike, Tyskland, England, Skottland, Schweiz. Lärarinna vid elem.läroverket f. flickor i Härnösand 1877-79, föreståndarinnan för elem.läroverket f. flickor i Falun 1879-82; adjunkt vid Falu folkskoleseminarium 1882-87, vid Sthlms folkskoleseminarium sedan 1887. Led. av Folkundervisningskommittén 1908-14, av Överstyrelsen f. Sthlms stads folkskolor 1907-12, av Kungsholms församlings skolråd 1910-12. Utg. i samband med Folkundervisningskommitténs betänkande redogörelser för grenar av den engelska folkundervisningen.

Silfverbrand-Erikson, Susanna (Susy), fru, Göteborg, f. i Gtbg ^{21/5} 1876 av grosshandlaren Helmer S. och Elvira Teodora Kullgren. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1897, dess 4:de årskurs 1901; utrikes resor. Lärarinna vid Nya elem.-skolan f. flickor i Hälsingborg 1897-1900, vid Wallinska skolan i Sthlm 1901-12, vid Privata lärarinneseminarium, Sthlm, 1901-04, 1905-06; sekr. i Centralstyrelsen f. Flick- och Samskolefören. från dess bildande, 1901, t. o. m. 1908; föreståndare f. Flick- och Samskoleföreningens byrå 1906-08; bibliotekarie vid Wallinska skolan 1905-12. Utg. »Undersökningar rörande användningen av Sig och Sin i ny-svenskan» (Språk och stil 1901). Initiativtagare till bildande av Flick- och Samskoleföreningens fond för understöd av skolbibliotek. En av initiativtagarna till Kulturella ungdomsrörelsen, Sthlm. Gm. (1912) sjökaptenen Ernst Erikson.

Silfverhjelms, Märtha, fru, Katrine-dal, Bälsta, f. i Sthlm ^{1/9} 1876 av överstelöjtnanten Erik Gustaf Kinell och Sophie Augusta Mathilda Rud-

beck. Studentex. 1894, studier i utlandet. Anställd vid K. Biblioteket i Sthlm 1895-96. Utg. »Om konservering av kött och vilt». Gm. (1897) godsägaren W. E. Silfverhjelm.

Silow, Mathilda Theresia Teodolinda, *fröken*, Stockholm, f. i Malmö $7/_{11}$ 1847 av köpmannen Sven Henrik Silow och Anna Elisabeth Angelin. Sekr. och kassaförvaltare i Fredrika Bremer-Förbundets stipendiekommitté sedan 1887. Organiserat länsavdelningar i Fredr. Brem.-Förb:s allmänna stipendiefond.

Siöcrona, Wilhelmina (Willy) C. A., *författarinna*, Stockholm, f. i Lund $12/_{6}$ 1866 av överste Hans Aron S. och Martina S. Utg. under psevd. Maud Wilmut: Hon som ej följt med, Merete gifte sig, Inom fyra väggar.

Själänder, Karolina Kristina, *föreståndarinnan*, f. i Gäfle $12/_{6}$ 1841 av handlanden och fabrikören Eric Martin S. och Carolina Sjöström. Privata studier i in- och utlandet. Sedan 1874 föreståndarinnan och ägarinnan av Högre flickskolan i Gäfle. Stadsfullmäktig sedan 1911. Erhöll 1901 medaljen »Illis quorum».

Sjöberg, Hanna, *fru*, Visby, f. i Åls församling, Kopparbergs län, av komministern J. P. Tillander och Gustava Nerén. Ex. vid K. Högre lärarinneseminariet 1869. Lärarinna vid gossläroverket Sthlms Atheneum 1869-74; föreståndarinnan för Lyceum f. flickor i Sthlm från läroverkets grundande, 1875, till 1903. Gm. (1874) lektorn vid Nya elem.-skolan i Sthlm fil. dr Gustaf Sjöberg.

Sjöquist, Karin, *fru*, Stockholm, f. i Kristinehamn $30/_{8}$ 1880 av kamrern Abraham Arvedson och Margareta Westerberg. Genomgått bokföringskurs, studentex. 1905. Butiksbiträde 1897-99, kontorist 1899-1901, föreståndarinnan f. expeditiönsavdelningen i fotografiskt magasin 1901-03; anställd i K. Kommercekollegii avdelning f. arbetsstatistik 1906, i K. Socialstyrelsen sedan 1913. Styr.-led. i Föreningen Kvinnor i statens tjänst 1909-11. Gm. (1907) tjänstemannen i Riksbanken John Sjöquist.

Sjöstrand, Mathilda Charlotta, *affärsinnehavare*, Vadstena, f. i Floda församling, Älfsborgs län, $19/_{10}$ 1856 av stationsinspektoren Magnus Johanson och Maria Thyberg. Anställning i familj 1877-87; övertog 1896 Aurore Ingelotz' spetsknypplingsaffär i Vadstena. Erhållet diplom och medalj vid Sthlms-utställningen 1897 samt vid trenne utställningar i Linköping. Gm. (1887) bruksförvaltaren John Sjöstrand, d. 1896.

Skogh, Lorentia Vilhelmina, *f. d. direktis*, Villa Foresta, Lidingö, f. i Rute församling, Gottlands län, av folkskolläraren Wahlgren. Ägare av Storviks järnvägshotell 1874, Bollnäs järnvägshotell 1884, Utställningshotellen i Sthlm 1897, Rättviks Turisthotell 1897; direktis för Grand Hotel i Sthlm 1902-10, tog initiativet till uppförandet av Grand Hotel Royal. Styr.-led. i Sthlms stads arbetsförmedling sedan 1908. Utg. Minnen och upplevelser. Erh. Vasamedaljen i guld 1893, silvermedalj vid 1897 års utställning i Sthlm, H. M. Konung Gustaf V:s medalj i guld 1910; 1sta pris för ritning till Kaptsudden å Djurgården (tillsammans med arkitekt Wahlman). Gm. (1888) vinhandlaren P. S. Skogh, d.

Skoglund, Alexandra Sofia Lovisa, *fil. dr, lärarinna*, Stockholm, f. $22/_{10}$ 1862. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1882, studentex. 1883, fil. kand. 1886, fil. lic. 1899, fil. dr 1903. Lärarinna i gymnasiet vid Nya elem.-skolan f. flickor och Åhlnska skolan i Sthlm. Sekr. i Sthlms Humanistiska Förbund, i Fredrika Bremer-Förbundets lagkommitté, i Svenska Kvinnornas Nationalförbund och i Internationella Kvinnoförbundet. Utg. De yngre Axelssönernas förbindelser med Sverige (akad. avhandl.).

Skogman, Magna Elvine, friherrinna, *operasångerska*, Stockholm, f. Lykseth i Kristiania, $6/_{2}$ 1874. Elev av Ida Basilier-Magelsen, John Forsell, G. Bratt; studieresor till Bayreuth och andra tyska operascener. Engag. vid Kungl. operan sedan 1901.

Bland roller: Brünhilde i Wagners trilogi, Elsa i Lohengrin, Elisabeth i Tannhäuser, Isolde i Tristan och Isolde, Izely, grevinnan i Figaros bröllop, Aida, Donna Anna i Don Juan, m. fl. Erh. Litteris et Artibus. Gm. 1:a (1904) grosshandlaren O. J. Schjerven (skild); 2:a (1911) byråchefen frih. Karl Skogman.

Skottsberg, Lydia, tecknarinna, Stockholm, f. i Karlshamn ¹⁹/₅ 1877 av rektor Carl Ad. S. och Maria Pfeiffer. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm 1893-99; Fria Konsternas Akad. 1900-03. Verksamhet som tecknare för bokindustri (bokomslag, vinjetter, trycksaker av alla slag, adresser å pergament).

Sprinchorn, Gerda (Gertrud) Linnea, *skulptör*, Stockholm, f. på Litselberga, Västmanland, ²⁹/₄ 1871 av däv. bruksinspektorn, sedermera kamrern Carl Ludvig S. och Hildegard Littmarck. Elev vid Högre konstindustr. skolan i Sthlm 1892-93, vid Fria Konsternas Akademi 1893-1900; studieresor till Paris 1902, till Italien 1906. Bland arb.: statyerna Kleopatra och Peri, statyetterna Stora-bror Nanina, Dalallmogegrupper, m. m. Kungl. medaljen 1900; hertigl. medaljen 1899; bronsmedalj vid utställn. i St Louis 1904.

Stael von Holstein, Mathilda, sekreterare i Sthlms lantegendomsnämnd, Stockholm, f. i Kristianstad ³⁰/₅ 1876 av översten Axel Olof S. v. H. och Cecilia Nordenfeldt. Juridiska studier vid Sthlms högskola sedan 1909. Korrespondent å advokatbyrå 1902-06; amanuens och t. f. kamrer i Sthlms stads hälsovårdsnämnd 1906-08; sekreterare hos samma nämnds revisorer sedan 1908; kassör hos A.-B. Billiga tomter sedan 1908; sekr. och ombudsman hos Sthlms stads lantegendomsnämnd 1914. Styr.ledamot i F. K. P. R. i Sthlm 1907-09; v. ordf. i Kv. Kontorist- o. Expediför. i Sthlm sedan 1910; suppleant i 8 distr. pensionsnämnd i Sthlm sedan 1913; ordf. i Sthlms Kvinnl. Studentför. sedan 1913.

Starnberg, Märta, författarinna, Uppsala, f. i Västmanland ¹¹/₇ 1888; fadern präst. Utg. Mikal, Israels kungadotter, Med eller mot sin natur, Typer och händelser, m. fl.

Stedt, Louise, överstinna, Stockholm, f. å Ulriksdal ¹³/₈ 1868 av generaldirektören Edvard Edholm och Lotten von Heijne. Studier i Schweiz. Föreståndarinna för Röda korsets Sjuksköterskehem 1905-07. Styr.led i Föreningen f. sjukvård i fattiga hem i Kungsholms förs., i Föreningen f. Kungsholms Barnhem, i Vällinge konvalescenthem, i Hagalunds arbetsstuga och i Hvita Liljan. Gm. (1900) översten i K. Fortifikationen Nils Gustaf Stedt, d. 1904.

Steenhoff, Helga Frideborg (Frida) Maria, författarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹¹/₁₂ 1865 av komminister Carl Bernh. Wadström och Helga Westdahl. Idkat språkstudier i Schweiz; konststudier i in- och utlandet. Styr.led. i sjukvårdsför. Tomtarna o. F. K. P. R., Sundsvall; i Internat. Vereinigung für Mutterschutz und Sexuale reform, Berlin, 1911; centralstyr.-representant för F. K. P. R. i Oskarshamn. Utg. (mestadels under psevd. Harald Gote) Lejonets unge (1895), Sin nästas hustru (1898), Stridbar ungdom (1906), Kärlekens rival (1912), m. fl. skådespel, romanerna Det heliga arfvat (1902), Öknerna (1904), samt ett tiotal broschyrer såsom Humanitet och barnalstring, Kärleken som kulturproblem, Könsslafveri, m. fl. Gm. (1887) provinsialläkaren S. J. W. Steenhoff.

Steinmetz, Hedvig Eugénie, föreståndarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁴/₁₀ 1846, adoptivdotter till fru M. C. Brummer. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1867. Lärarinna vid den med Sthlms folkskolesem. förenade övningskolan 1867-70, i enskild familj 1870-73, i Beskowska skolan 1873-82. Grundläggare av Brummer-ska skolan i Sthlm 1882 och sedan dess föreståndarinna för densamma. Led. av Johannes församlings skolråd sedan 1906. Erh. medaljen »Illis quorum» 1906. Gm. (1893) kyrko-

herden, teol. dr Alfred Steinmetz, d. 1894.

Stenberg, Anna, handelsidkarska, Malmö, f. i Brönnestads församling, Kristianstads län, ^{25/7} 1867. Öppnade 1910 egen affär i Malmö. Stadsfullmäktig sedan 1910, suppleant i fattigvårdsstyrelsen sedan 1912, led. av levnadsomkostnadsundersökningskommittén sedan 1912. Gm. (1892) arbetaren Lars Olsson Stenberg, d. 1895.

Stenhammar, Elsa Elfrida Margareta, *kantor*, Göteborg, f. i Sthlm ^{23/5} 1866 av tullkontrollör Oscar Fredrik S. och operasångerskan Fredrika André. Avlagt organistex. vid Musik. Akad. 1885, studerat vid Konservatoriets teaterlevskola 1886-87, i Paris 1889-90, kantorsexam. 1891. Skådespelerska vid Stora teatern i Gtbg 1888-89, 1890-91, kantor i Gtbg's domkyrka 1907, lärarinna i sång, piano, orgel, harmoni och deklamation.

Stenkula, Maria Helena, *f. d. föreståndarinnan*, Örskelljunga, f. i Hälsingborg ^{22/7} 1842 av fältläkaren Z. T. A. S. och H. M. Borg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1870. Grundade tillsammans med fröken Elin Lunnerqvist 1870 i Malmö ett läroverk för flickor, vilket 1884 övertogs av ett bolag, föreståndarinnan för samma läroverk till 1900, för privatskola i Örskelljunga 1900-13.

Sterky, Amelina Mathilda, *fältskär*, Rosersberg, f. i Sthlm ^{21/10} 1842 av köpmannen Carl Nyström och Emilie Almér. Antog 1871 släktnamnet Sterky efter fostermodern, fru C. A. S. Studier i anatomi och kirurgi å Kirurgiska polikliniken i Uppsala. Fältskärsexamen 1893. Anställd hos Fredrika Bremer-Förbundet 1893-95 såsom lärarinna i fältskärsyrket för unga kvinnor. Examinator i Uppsala vid 6 fältskärsexamina (den enda kvinnliga examinatorn i Sverige). Föreståndarinnan vid »De fattigas väners» Centralbyrå i Uppsala 1888-93. Givit ett stort antal samaritkurser i Sthlm och Uppsala.

Stjernstedt-Nordström, Maria (Marika) Sofia Alexandra, *författarinnan*,

Djursholm, f. i Sthlm ^{12/1} 1875 av f. generallöjtnanten frih. L. W. Stjernstedt och Marie Ciechanowiecka från Polen. Medarb. i Strix 1898-99 under psevd. »Prat Maquare»; litteraturannaläre i Idun 1907-09, samt fr. o. m. 1913. Utg. under psevd. »Mark Stern»: Sten Vingedal (debutarb. 1894, ny uppl. 1912), Slätten, m. fl.; under eget namn: Janinas hjärta (1905), Det röda inslaget (1907, även övers. till tyska), Genå (1908), Landshöfdingens dotter (1911), Daniela Herz (1912), Alma Wittfogels rykte (1913), Äventyrens land (1914), m. fl. Gm. 1:a (1900) aviatikern Carl Cederström, skild 1906; 2:a (1909) författaren Ludvig Nordström.

Storckenfeldt, Sigrid, redaktis, Stockholm, f. å Vartofta säteri i Västergötland ^{14/7} 1849 av godsägaren Carl Johan S. och frih. Erika Lagerfeldt. Redaktis av tidskr. Hemåt 1897-1902; Barnens tidning 1892-99; Barnens vän sedan 1902; Julkärven sedan 1896; Sommarlov sedan 1905. Sekr. i K. F. U. K. 1893-1912; styr.-led. i K. F. U. K. sedan 1893; i De Blindas Vänner sedan 1908; ledamot av damkommittén i Sv. Missionen i Kina. Skrivit (under sign. H. K.) Fördoldt, Ur svenska folkboet, Genom mycken bedröfvelse; (under sign. S. St.) Levnadsteckningar över Lina Sandell, Mathilda Roos och Aur. Storckenfeldt.

Strandberg, Hedvig Sofia, *målarinna*, Stockholm, f. å Tjulsta, Södermanland, ^{28/10} 1848 av överjgmästaren C. G. Strandberg och H. L. Welin. Stud. för prof. A. Malmström 1875-79; i Paris 1879-82 och 1887. Bl. taylor Forêt de Fontainebleau (utställd å Salongen 1880), Strandväg vid Sigtuna, motiv från Halland och Södermanland, m. m.

Strandberg, Maria **Wilhelmina**, *f. d. operasångerska*, Stockholm, f. i Sthlm ^{6/11} 1845 av musikkdirektör Wilh. Söhrling och Marie-Elise Wretman. Elev vid Konservatoriet i Sthlm av J. Günther 1862-65; sedan stud. för Isak Berg. Debut. å Operan i Sthlm 1867; engag. därstädes 1868-1903. Bland roller: Jemmy i Vilhelm

Tell, Papagena i Trollföjten, Astrid i Vikingarna, Micaela i Carmen. Erh. Litteris et Artibus 1892; medlem av Musik. Akad. 1908. Gm. (1878) tulltjänstemannen Olof Strandberg, d. 1889.

Ström, Ellen Margaretha, *fröken*, Stockholm, f. i Orsa, Kopparbergs län, ²⁹/₁₀ 1884 av kaptenen E. S. och Alma S. Anställd i K. Statistiska Centralbyrån 1901-04, i K. Kommercekollegium sedan 1905.

Ström, Elsa Ztbg, *målarinna*, f. i Sthlm ³⁰/₁ 1870 av intendenten Ludvig S. och Hertha Zetterberg. Genomgått Konstakademien 1897-1902; rest i Tyskland och Italien 1906; stud. för S. Ménard i Paris 1909. Bland tavlor: Aftonsol, Björkar, Marin.

Ström, Erica, *polisstyver*, Stockholm, f. i Borås ²²/₁ 1873 av musikdirektören J. F. S. och Anna Rudgren. Genomgått Sabbatsbergs sjuksköterskekurs 1896. Anställd vid olika sjukhus och i privatvård; vid Sthlms poliskår sedan 1908. Företog 1912 en resa till Förenta staterna för studerande av kvinnans arbete i polisens tjänst. Sekr. i Kvinnornas Abolitionistkommitté.

Strömberg, Hedvig Erica Mathilda, *bibliotekarie*, Stockholm, f. i Örebro ²¹/₁₂ 1857 av rektor Johan Emil S. och Mathilda Bronell. Lärarinna vid Östermalms förber. skola 1877; bibliotekarie vid Östermalms församlingars bibliotek sedan 1901.

Strömberg, Julia, *målarinna*, Stockholm, f. i Lund ²⁴/₂ 1851 av stadsarkitekten i Göteborg Hans Jacob S. och Dorothea Fredrika Granstedt. Stud. vid Gtbg's Musei ritkola till 1872, sedan vid Akademien för de Fria Konsterna. Landskapsmålarinna och undervisar i målning. Agrée 1885 för Akad:s prisämne: Solbelysta pilar vid vassbeväxten strand.

Strömberg, Kerstin Maria, *pianist*, Stockholm, f. i Luleå ¹⁵/₅ 1881 av Ludvig Sundbaum och Anna Clason. Elev vid Konservatoriet i Sthlm av

Hilda Thegerström och L. Lundberg i piano, av J. Dente och E. Ellberg i kontrapunkt och komposition, 1897-1903. Biträd. lärarinna i piano vid Konservatoriet sedan 1906; konsert-erät i Sthlm och landsorten. Erh. Musik. Akad. jeton. Gm. (1905) operasångaren Frithiof Strömberg, d. 1911.

Sundborn, Anna Erika, *folkskol-lärlarinna*, Gäfle, f. i Gäfle ¹¹/₁₂ 1861 av postiljonen Carl Johan S. och Maria S. Ex. vid småskoleseminarium 1881, vid folkskoleseminarium 1886. Folkskollärlarinna i Gäfle sedan 1886, till-syningslärlarinna sedan 1912. Led. av fattigvårdsstyrelsen sedan 1911, av Gäfle stads biblioteksstyrelse sedan 1907; stadsfullmäktigt sedan 1911.

Sundholm, Anna Eugenia (Eugenie), *direktör*, Stockholm, f. i Visby ⁵/₉ 1857 av majoren O. Th. S. och Josephine Schürer von Waldheim. Studier vid Tekniska skolan i Sthlm. Kassör hos A.-B. Gundbergska fabr. i Sthlm 1882-87; föreståndarinna för Östermalms arbetsstuga 1889-94; kassör och bokförare hos Sthlms Benmjöls-fabriks A.-B. 1891-1909. Verkst. dir. i A.-B. Hemtrevnad och Hemtrevnads Hushålls-A.-B. samt värdinna i Hem-trevnad sedan 1909.

Sundholm, Ebba Maria, *förestån-darinna*, Hudiksvall, f. i Visby ⁸/₇ 1856, syster till föreg. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1876. Lärarinna vid Realskolan f. flickor 1876-77, vid Karlskrona elem.-läroverk f. flickor 1877-84, föreståndarinna och (jämte frkn M. Eckerberg) ägarinna av samma skola 1884-93; föreståndarinna för Hudiksvalls elem.-skola f. flickor sedan 1893. Ordf. i Hudiksvalls F. K. P. R. 1903-07; sekr. i Hudiksvalls lokal-förening av Röda korset 1907-11, ordf. sedan 1911.

Sundqvist, Alma Maria Katarina, *praktiserande läkare*, Stockholm, f. i Torps församling, Västernorrlands län, ²³/₃ 1872 av postmästaren J. E. S. och Karin Holmer. Studentex. 1891, med. kand. 1896, med. lic. 1900. Läkare vid Sthlms poliklinik för urinvägarnas

och könsorganens sjukdomar hos kvinnor sedan 1903. Utg. (tillsammans med dr Julia Kinberg) Handledning i sexuell undervisning och uppfostran (prisbelönt tävlingskrift).

Sundström, Harriet, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ²⁹/₁₂ 1872 av läroverkskollegan C. R. Sundström och Lilly S. Stud. i München 1891-94, Sthlm och Paris. Landskaps- och djurmålarinna; utfört Ex-libris och originalträsnitt, kopierat Drottning Kristina till häst, 1913, Madrid; grundat fören. Original-Träsnitt 1911. Erh. bronsmedalj i Buenos Ayres 1910.

Sunderdahl, Magna, fröken, Stockholm, f. i Sthlm ²⁶/₅ 1863 av grosshandlaren Emil S. och Hedda Francke. Stiftarinna av Sunnerdahlska hemskolan vid Säbyholm; medverkat vid och understött åtskilliga sociala företag, särskilt sådana som gällt ungdomens fostran och älderstignas vård; gjort en större donation till Svenska Akademien.

Sutthoff, Agnes, doktorinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁸/₈ 1874 av kommandörkaptenen friherre C. J. A. Skogman och Agnes Poppius. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, utländska studieresor. Anställd vid Handarbetets Vänner 1902-04. Ledamot av Sthlmskommittén för Baltiska utställningen 1914. Komponerat textila arbeten. Gm. (1908) praktiserande läkaren, med. lic. J. Sutthoff.

Svalling, Ester Sofia, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Säby församling, Västmanlands län, ¹⁸/₁₂ 1873 av fabriksidkaren G. E. S. och Karolina Lamberg. Gymnastikdirektörs-examen 1897. Gymnastiklärarinna och sjukgymnast i Eskilstuna, Enköping och Berlin 1897-1902; lärarinna vid Landskrona folkskolelärarinneseminarium 1903-06; vid K. Gymn. centralinstitutet 1902-03 samt fr. o. m. 1906; vid Anna Sandströms skola sedan 1908. Styr.-medlem i Sv. Gymnastiklärarsällskapet sedan 1908. Utg. Kungl. Gymnastiska Centralinstitutets historia, den kvinnliga avdelningen 1864-1913; uppsatser i gymnastik.

Svanberg, Marie-Louise, borgmästarinna, Göteborg, f. å Torsberg, Södermanlands län, ²³/₅ 1842 av possessionaten Johan Hasselgren och Charlotta Chöler. Initiativtagare till Gtbg's arbetsstugor (den första öppnades 1888). Styr.-led. i Sällskapet för uppmantrande av öm och sedlig modersvård, i Gtbg's lokalförening av Röda korset; hed.-led. i Nordiska Museet 1885. Gm. (1870) borgmästaren Gustaf Svanberg, d.

Svanström, Gustava Maria, författarinna, Sollefteå, f. i Stugun, Jämtland, ¹⁵/₇ 1874 av kyrkoherden Klas S. och Hulda Carlman. Resor i Tyskland och Italien 1909, 1910, 1911. Utg. En historia från Ådalarna (1904), Daniel (1906), Vild mark (1908), Den ljusa natten (1910), Midsommar (1913), m. fl.

Swartz, Rosa Alfonsina Clementina, f. d. skådespelerska, Stockholm, f. i Uleåborg ¹⁵/₂ 1835 av skådespelaren Robert Fehrström och Augusta F. Genomgick Kungl. teaterns elevskola 1853. Anställd vid O. Anderssons sällskap 1850, vid Kungl. teatern 1853-89. Bland roller: Drottning Filippa, Ofelia i Hamlet, Jessika i Köpmannen från Venedig, Fru Stockman i En Folkefiende, Fru Linde i Ett dockhem. Erh. Litteris et Artibus. Gm. (1854) skådespelaren Edvard Swartz, d. 1897.

Svedelius, Julia, rektorska, Stockholm, f. å Edeby säteri, Södermanlands län, ²/₂ 1870 av godsägaren, f. d. kaptenen vid K. Södermanlands regemente L. G. von Heijne-Lillienberg och Erlin Dahlqvist. Medlem av Röda korsets kvinnoförenings centralstyrelse; kassaförvaltare och sekr. i Röda korsets skolkommitté. Initiativtagare till Röda korsarbetets införande i skolorna. Livligt verksam för Norrbottens läns arbetsstugor. Föreläsare i Sv. Folkbildningsförbundet. Utg. Kejsarprinsen, som inte kunde leka, Små sagospel för barn, Eva Kurks dotter (roman), historiska, sociala och skönlitterära uppsatser. Gm. (1905) rektorn vid Högre Realläroverket å Norrmalm i Sthlm dr Carl Svedelius.

Svensson, Anna Ottilia, *föreståndarinna*, Luleå, f. i Oppeby församling, Östergötlands län, ⁸/₁₁ 1873 av byggmästaren Johan Gottfrid S. och Karolina Sofia Olofsson. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1895, dess 4:de avdeln. 1908. Lärarinna i familj 1895-97, vid Luleå elem.-läroverk f. flickor 1897-1909; föreståndarinna för samma läroverk sedan 1909. Stadsfullmäktig i Luleå sedan 1912.

Svensson, Selma, *seminarielärarinna*, Kalmar, f. i Österslöfs församling, Kristianstads län, ⁷/₈ 1866 av klockaren och folkskolläraren Gustaf S. och Elna Larsson. Ex. vid Kalmar folkskoleseminarium 1881, studieresor i in- och utlandet. Lärarinna vid Kristianstads folkskolor 1881, vid Kalmar seminarii övningsskola sedan 1882. Led. av Kalmar stads skolråd 1908-10, av Kalmar stadsfullmäktige sedan 1911.

Svärdström-Werbeck, Valborg Josefina, *söngerska*, Wandsbek, Hamburg, f. i Gäfle ²²/₁₂ 1879 av handlanden Johan Svärdström och Maria Björkqvist. Elev vid Konservatoriet; stud. plastik för Signe Hebbe. Debut. å K. operan 1900; engag. där 1901-04; sedan givit konserter och gästspel i de flesta europ. länder. Bland roller: Mignon, Margareta i Faust, Jolanta, Lakmé, Elsa i Lohengrin, Regementets dotter, Violetta i Den vilseförda, Madame Butterfly, m. fl. Inneh. Jenny Lind-stipendiet 1904-05. Gm. (1906) skalden Louis Werbeck.

von Sydow, Gerda E., *lärarinna*, Stockholm, f. i Kalmar ⁷/₅ 1870 av magistratssekreteraren Henrik August von S. och Euphrosyne Carolina Modin. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1890. Lärarinna vid Kristinehamns Elem.-läroverk f. flickor 1890-91, vid Brummerska skolan i Sthlm sedan 1891. Ordf. i Svenska Lärarinnornas Pensionsförening sedan 1904.

Söderhjelm, Sofia Vilhelmina (Sissi), *kontorsskrivare*, Stockholm, f. i Abergå, Västmanlands län, ²/₇ 1870 av bruksägaren A. S. och Mina Thunström. Anställd 1889 som skrivbiträde vid K. Järnvägsstyrelsens tariffbyrå; kon-

torsskrivare vid Kontrollkontoret 1893. Initiativtagare till Statsbanornas kvinnliga tjänstemannaförening; dess ordf. 1907-08.

Söderlund, Agnes, *folkskollärarinna*, Södertälje, f. i Kristinehamn ¹/₁₁ 1878 av folkskolläraren Sven S. och Matilda S. Ex. vid Falu folkskoleseminarium 1903. Lärarinna vid Malmköpings småskoleseminarium 1903-04, vid Södertälje folkskola 1905-12, vid Södertälje högre folkskola sedan 1913. Styr.-led. i Södertörns lärares nykterhetsförening sedan 1906, i Södertörns lärarefören. sedan 1909, i Sveriges lärares nykterhetsfören. sedan 1912; stadsfullmäktig sedan 1911.

Söderlund-Kumlien, Maja, *målarinna*, Förslöv, Skåne, f. i Uppsala ¹²/₁₁ 1877 av doktor Fred. Söderlund och förf. Elise S. Stud. vid Konstakademien 1897-99. Djurmålarinna. Erh. hertiglga medaljen. Gm. (1911) skriftställaren Hjalmar Kumlien.

Sörensen, Anna Elisabeth, *seminarielärarinna*, Falun, f. i Gtbg ¹¹/₄ 1875 av fotografen F. W. S. och Hedda Smedberg. Studentex. 1894, ex. vid folkskoleseminarium 1895, fil. kand. 1902, provår 1904-05. Folkskollärarinna 1895-1903; vik. sem.-adj. vid Skara folkskoleseminarium 1904, lärarinna vid Nya lärarinneseminarium och Detthowska skolan i Sthlm 1905, vik. sem.-adj. vid Kalmar folkskoleseminarium 1906-07, adj. vid Falu folkskoleseminarium sedan 1907. Led. av Falu stads skolstyrelse sedan 1911, av Lärarelönenämnden sedan 1912, av styr. för Kopparbergs läns landstings seminarium sedan 1912, vice ordf. i nämnda styr. sedan 1913; i styr. för Falu allmänna bibliotek sedan 1913, i styr. för Svenska seminarielärarefören. sedan 1913, i styr. f. F. K. P. R. i Gtbg 1903, i Falun sedan 1908. Sakkunnig vid utarbetandet av ny stadga och undervisningsplan f. rikets folkskoleseminarier 1913. Utg. E. Grimm, Jesu etik (översättning från tyskan). Guds verk I-III (tillsammans med Maria Bergmark), deltagit i redigeringen av Folkskolans läsebok, parallellupplagan, I, II.

T.

Tamm, Anna Alfhild, praktiserande läkare, Stockholm, f. i Tvetabergs församling, Sthlms län, $16/5$ 1876 av domänintendenten Oskar T. och Anna Hildegard Bergendal. Studentex. 1897, med. kand. 1900, med. lic. 1905. Amanuens vid Sthlms hospital 1904-06; biträdande läkare vid Piteå hospital och asyl 1906-07; underläkare vid Kristinehamns hospital 1907; läkare vid Ahlinska skolan och Statens folkskoleseminarium i Sthlm sedan 1913; vid Skolan f. sinnesslöa barn å Slagsta 1914. Utg. Om hörstumhet och uttalsfel hos barn, Om intellektuell undermålighet och syfilis, Skolhygieniska undersökningar.

Tammelin, Bertha Mathilda Karolina, f. d. skådespelska, Stockholm, f. i Sthlm $21/12$ 1836 av musikdirektör och kungl. kammarmusikus F. Bock och premiäraktressen Carolina Richter. Elev vid kungl. teatern 1853-56, studieresor i utlandet 1862 och 63. Premiäraktress vid de Kungl. teatrarne 1856-87; lärarinna vid Dramat. teaterns elevskola 1889-92 och vid Konservatoriet 1879-1906. Erh. 1885 Litteris et Artibus. Gm. (1873) kammarärrätsrevisorn Filip Tammelin.

Taube, Emma Mathilda Elisabeth, grevinna, hovsångerska, Stockholm, f. i Sthlm $23/5$ 1852 av medl. av kungl. hovkapellet Ludvig Grabow och Louise Vinkler. Studerade för Fredrika Stenhammar i Sthlm 1869-72 och för Mme Viardot i Paris 1872-74. Anställd som gäst under olika perioder vid Operan i Sthlm, Paris, Petersburg, Köpenhamn, m. fl. platser 1875-86. Bland roller: Julia, Mignon, Nürnbergdockan, Den bergtagna, Den vilseförda, Neaga, Judinnan, m. fl. Hovsångerska 1886, led. av Musik. Akad. 1895, erh. Litteris et Artibus i briljanter. Gm. (1886) översten greve C. E. Taube.

Tegnér, Alice Charlotte, tonsättarinna, Tullinge, f. i Karlshamn $12/3$

1864 av sjökaptén Eduard Sandström och Sophie Brobeck. Genomg. Högre lärarinnesem. 1880-83; stud. pianospel för H. Berens 1877-78, L. Norman 1881 och L. Lundberg, komposition för Joh. Lindegren, orgel för G. Hägg. Komponerat: Sjung med oss, mamma 6 hftn (1892-1913), Svensk jul (1906), Dags visor (1911), Bärina Hallonhätta (1913), Från mormors mormors tid (pianosaker), kantater, fosterländska sänger, kyrkokörer, m. m. Utg. skolsångboken Unga röster (1904), redigerat: Sjung, svenska folk (1906, 12). Erh. Litteris et Artibus 1914. Gm. (1885) protokollssekr. Jakob Tegnér.

Teje-Sylwander, Tora, skådespelska, Stockholm, f. Johanson i Sthlm $7/1$ 1893; fadern lantbrukare. Genomgått Dramat. teaterns elevskola 1907-10. Engag. vid Dramat. teatern 1910-13, vid Svenska teatern från 1913. Bland roller: Madge i Kamp, Sascha i Det levande liket, Mary Turner i Inom lagens gränser, m. fl. Gm. (1913) hovfotograf Herman Sylwander.

Tenow, Elna Lovisa Johanna, författarinna, Stockholm, f. i Leksand $10/5$ 1862 av postmästaren Johan Ros och Sara Lundbergsson. Styr.-ledamot i Nord. samfundet 1903-12; redaktör i dess tidskr. Djurens rätt, redig. tidskr. Fylgia 1895-98. Utg. (undersign. Guido) Brokigt (1887), (under sign. Elsa Törne) Solidar 1-3 (1906-07), Kärlek och lycka (1910), antivivisektionsbroschyrer, etc. Hedersledamot i en mängd in- och utländska djurskyddsför., erh. en massa djurskyddsmedaljer. Gm. (1887) statskommisarien Christian Tenow.

Terserus, Ellen, bitr. föreståndarinna, Stockholm, f. i Göteborg $27/10$ 1867 av stadsmäklaren Elow T. och Elise T. Avlagt Lady Licentiate of Arts examination vid University of St. Andrews, provårskurs vid The

Training College, Cambridge, studieresor i England, Belgien, Tyskland, Amerika, Österrike, Holland. Lärarinna vid M. Halls skola i Göteborg 1892-1907, vid A. Wijkanders skola i Gtbg 1897-1901, vid Gtbg's Högre Samskola 1901-03, 1906-07, vid Statens Normalskola f. flickor 1907-08, lärarinna och bitr. föreståndarinnan vid Nya elem.-skolan f. flickor i Sthlm sedan 1907. Medlem av pedagogiska juryn under utställningen i St Louis 1904, korresponderande sekr. i Svenska Kvinnornas Nationalförbund sedan 1907.

Thim, Ellen, urmakare, Stockholm, f. i Stockholm ²⁷/₉ 1849 av urfabrikören Johan Fredrik Grundström. Anställning på urmakareverkstad 1864-77, på kontor 1877-84, öppnade 1884 egen urmakareverkstad och urhandel i Sthlm. Gm. (1884) kontorschefen Harald Thim.

Thorburn-Busck, Mildred, författarinna, Kanari-öarna, f. vid Uddevalla ²²/₁ 1883 av grosshandl. William Thorburn och Virginia Palm. Stud. i Oxford 1900-01, i Dresden 1904-05; resor i Frankrike och Italien 1908-09, i Algeriet, Tunis och Spanien 1913-14. Red.sekr. i Ord och Bild 1907. Utg. Riddaresagor (bearb. efter Tennyson, under psevd. Helga Thorolf (1902), Stortrollet i Brummelberg (1907), Fjärran melodier (1910), Brigitte (1912), samt lämnat div. bidrag till Ord och Bild, Idun, m. fl. Gm. (1908) målaren Robert Busck.

Thorell, Hildegard, målarinna, Djurgården, Stockholm, f. i Gammelkroppa, Värmland ²²/₅ 1850 av brukspatronen Filip Bergendal och Hildegard Wennerlund. Stud. vid Konstakademien 1876-78, samt i Paris, München. Porträttmålarinna. Styrledamot i Sv. kvinnliga försvarsfören. Bland arbeten: Modersglädje och Damporätt (i Nationalmuseum), Miss Gay (Göteborgs museum), Barnporträtt (Lübecks mus.). Agrée vid Fria Konsternas Akad. Gm. (1872) vice lärardshövding O. R. Thorell.

Thoresen, Ida C., skulptris, Stockholm, f. i Göteborg ¹⁰/₈ 1863 av Carl C. S. Th. och Sophie Chambers Delass. Stud. i Paris hos Julien och Colarossi 1895-99, 1903. Styr.medlem i fören. Sv. Konstnärinnor sedan 1912. Bland arbeten: Pax, Soldyrkare (marmor), båda exp. på Salongen i Paris.

Thorman, Henriette Elisabeth, föreståndarinnan, Stockholm, f. i Västra Ryds församling, Uppsala län, ³¹/₈ 1867 av kontraktsprosten, kyrkoherden Henrik Th. och Henriette de Maré. Ex. vid Sthlms folkskoleseminarium 1888, studieresor i in- och utlandet. Lärarinna 1888-1904, anställd vid föreningen Handarbetets Vänner sedan 1904, dess sekr. 1907-11, föreståndarinnan för dess Högre kurs för lärarinnor 1904-13, föreståndarinnan och första lärarinna vid Hand. Vänners och Hulda Lundins Högre slöjdsseminarium (konstnärliga avdeln.) sedan 1913. Redaktör av tidskriften Konst 1911-14. Utg. uppsatser i tidningar och tidskrifter, »Äkta spetsar».

Thorstenon, Axianne, föreståndarinnan, Stockholm, f. å Liljedals glasbruk, Värmlands län, ¹⁷/₉ 1880 av bruksdisponenten Anton T. och Hilma Siger. Studentex. 1900, fil. kand. 1903. Föreståndarinnan för Fredrika Bremer-Förbundets byrå i Stockholm sedan 1907.

Thulin, Emilia Mathilda (Emy), gymnastikdirektör, Lund, f. i Örnsköldsvik ⁵/₆ 1876 av disponenten Carl Aman och Emma Akerblom. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1899. Lärarinna i gymnastik vid Västerås Högre Elem. läroverk för flickor 1899-1901, vid Sydsvenska Gymnastikinstitutet sedan 1907. Gm. (1901) kaptenen vid Södra skånska infanteriregementet J. G. Thulin.

Thulin, Kerstin, folkskollärarinna, Norrköping, f. i Stoby församling, Kristianstads län, ²²/₉ 1855 av hemmansägaren Truls Larsson T. och Nilla Torstensdotter. Ex. vid Kal-

mar folkskoleseminarium 1871, genomgått fortbildningskurser i olika ämnen, studieresor till Danmark och Tyskland, erhållit dispens till högre folkskola 1912. Folkskollärarinna i Tosterup, Kristianstads län 1878-89, i Norrköping sedan 1890, överlärarinna i kvinnlig slöjd sedan 1907. Led. i bestyr. för 1898 års skolmöte i Nkpg. anordnare av utställningen av kvinnlig slöjd vid samma möte samt vid lantbruksmötet 1906, prisdomare vid slöjdställningen i Västervik 1909. Led. i kommittén för undervisning i sång, i d:o för teckning, i d:o för naturkunnet.

Thyselius, Beata Alexandra, *fru*, Stockholm, f. i Sthlm ^{17/2} 1862 av f. d. källarmästaren C. A. Lundqvist och Beata Maria Bastholm. Genomgått K. teaterns elevskola, studieresor till Paris. Skådespelerska vid Nya teatern i Sthlm och skilda sällskap 1881-90, avdelningschef i den av systern Anna Lundqvist innehavda Th. Tjäders byrå t. o. m. 1906. Grundade 1907 egen byrå, under firma B. Thyselius, fastighets- och uthyrningsbyrå. Gm. (1890) skriftställaren Erik Thyselius.

Thåström, Sara Elisabeth, *folkskollärarinna*, Hälsingborg, f. i Flädie församling, Malmöhus län, ^{13/1} 1872 av folkskolläraren Adolf Fredrik T. och Elisabeth Peterson. Ex. vid Kalmar folkskoleseminarium 1890, beväst sommarkurser i Lund och Jena samt Centralförbundets för nykterhetsundervisning sommarkurser; studieresor i Sverige och Danmark. Lärarinna vid Hälsingborgs folkskolor sedan 1894. Lärarekårens representant i skolrådet 1906-08, ord. led. 1909-10. stadsfullmäktig sedan 1913, led. av den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för rusdrycksförsäljningens ordnande i Hälsingborg, suppl. i pensionsnämnden, styr.-led. i K. F. U. K. sedan 1895, ordför. därst. sedan 1910, styr.-led. i Nordvästra Skånes lokal-förening av Folkskolans vänner.

Tirén, Gerda, *målarinna*, Grofsta, f. i Stockholm ^{11/1} 1858 av publicis-

ten C. H. Rydberg och Emma Forsslund. Genomgått Konstakad. 1875-82, stud. i Paris - Grez 1883-84. Bland tavlor: Höstlandskap fr. Grez (utställt på Salongen i Paris 1885), Lappgosse (1885, handteckning efter denna inköpt av staten), Vikingen (1904), Själfporträtt (1912), m. fl. Gm. (1885) konstnären Johan Tirén, d. 1911.

Tirén, Stina, *målarinna*, Grofsta, f. i Stockholm ^{25/10} 1886 av konstnären Johan T. och målarinnan Gerda Rydberg (se föreg.). Genomgått Konstakademien 1906-10. Bland tavlor: Porträtt av min mor, Tallmyr, Zions söner, Skogstjärn.

Tjäder, Elisabeth, *gymnastikdirektör*, Stockholm, f. i Kila församling, Södermanlands län, ^{20/1} 1869 av lantbrukaren Axel T. och Alina Lindström. Studentex. 1889, ex. vid K. gymnastiska Centralinstitutet 1891. Anställd vid Gymnastiskt-Ortopediska Institutet sedan 1895. Sekr. i föreningen G. C. I. 1902-13, ordför. sedan 1913. Utg. uppsatser i G. C. Is årsskrifter.

Tjäder, Thecla Maria, *fru*, Stockholm, f. i Ullasjö församling, Älfsborgs län, ^{7/11} 1846 av förste lantmätaren Karl Leopold Slöör och Emelie Gustava Svängen. Anordnat bespisning av fattiga barn i Sthlm (baserad på frivilliga bidrag) 1884-91. Grundat »Th. Tjäders Inackorderingsbyrå» (den första i Sthlm) 1882, föreståndarinna för densamma 1882-86. Sekr. i Internationella Allians-Missionen 1903-10. Gm. (1864) kaptenen Carl Jakob Tjäder, d. 1881.

Toll, Anna Sofia Nemofila, *teckningslärarinna*, Oskarshamn, f. i Älmeboda församling, Kronobergs län, ^{5/7} 1868 av kaptenen vid Kalmar regementet Nils Reinhold T. och Nemofila Hellman. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, Lundinska slöjdseminariet, kurser vid Nääs slöjdseminarium. Teckningslärarinna vid Oskarshamns realskola sedan 1896, vid Elem.-läroverket för flickor sedan 1899, slöjd-lärarinna vid Oskarshamns folkskolor

1903-10, vid Elem.-läroverket f. flickor sedan 1910. Led. av Oskarshamns folkskolestyrelse sedan 1911 och av stadsfullmäktige sedan 1912.

Toll, Emma Helfrid Charlotta, *målarinna*, Södertälje, f. i Nyköping ²³/₆ 1847 av skräddaremästaren Johan T. och Helfrid Svenson. Genomgått Konstakademien 1864-70, stud. i Paris 1878-84. Teckningslärarinna i A. Sandströms skola 1884-97; meddelat privat underv. i teckning och målning. Målat porträtt (även utställda å Salongen i Paris), pasteller, blomsterstycken, m. m.

Torsell-Eide, Astri, *skådespelerska*, Bergen, f. i Stockholm ²⁴/₁₂ 1879 av musikdirektör Oscar Torsell och operasångerskan Olefine Moe. Debut. i Kristiania 1899, engag. vid Svenska teatern i Sthlm 1900-06, 1909-11, vid Dramat. teat. 1906-09 och 1911-13. Bland roller: Aymelotte i Grefven af Antwerpen, Käthchen i Gamla Heidelberg, Hermione i En Vintersaga, Greta Hübner i Lífvet's maske-rad, Sylvette i Romantik, Eva i Amor och Hymen, Raina i Hjältar, Elise Jura i Konserten, m. fl. Gm. (1908) överrettsagförer Alfred Eide.

Trobäck, Sigrid, *teaterdirektis*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁴/₆ 1873 av Gustaf och Elisabeth Eklöf. Stud. sång i Paris 1899, i Sthlm 1905-06. Anställd från 9 års ålder vid K. operans balettskola, som skådespelerska från 1888 vid Rydbergiska och Collinska sällskapen. Innehar eget opera- och operettsällskap för landsorten.

Troili, Hilda, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Karlstad ²⁵/₁₁ 1864 av majoren vid K. Närkes regemente Uno T. och Augusta Wårnhjelm. Genomgått kurser vid Nääs m. m., studier vid Pestalozzi-Fröbelhaus i Berlin. Lärarinna vid Ramströmska slöjdskolan i Karlstad 1885-88, grundade 1889 »Hilda Troilis Slöjd- och Handarbetskola», dess förest. 1889-99, grundade 1899 »Vasa Kindergarten» (sedermera Hilda Troilis K.) i Sthlm, dess förest. 1899-1911. Prisdomare

vid Värmlands läns Hush.-sälls-kaps utställning 1895. Erh. bronsmedalj och hedersdiplom vid Värml. Hush.-sälls-kaps utställning 1890, hedersdiplom och 1sta pris vid dess utställning 1895.

Troili-Petersson, Anna, *skulptis*, Saltsjöbaden, f. i Lund ³¹/₇ 1875 av major Peter Petersson och Sofi Troili. Student 1894, elev vid Konstakademien i Stockholm 1896-1901, stud. i Paris 1902-04, vid Konstakad. i Köpenhamn 1907. Bland arbeten: Såpbubblor, Undran, Hjulsmide, porträttbyster, m. m.

Troili-Petersson, Gerda, *bakteriolog*, Saltsjöbaden, f. i Västervik ²⁴/₅ 1878, syster till föreg. Studerat vid Sthlms Högskola 1893-97, Karol. Inst. Hygien. avd., Carlsbergslaboratoriet i Köpenh. 1899, Schweiz. landw. Versuchsanst. Bern, och dr J. Olsens laborat. Kap. Norge, 1901 (som statens stipendiat). Bakteriolog vid Åtvidabergs mejeribakt. anstalt sedan 1901, assistent vid Karol. Inst. hygien avd. sedan 1903. Skrivit i olika vetensk. facktidkrifter en mängd kemiska och bakteriologiska avhandl., varibland: Über den Kohlensäuregehalt der Atmosphäre (1898), Studien über die Mikroorganismen des schwedischen Güterkäses (1903), Zur Kenntniss der schleimbildenden Bakterien (1913), m. fl. särskilt rörande ostbakterier.

Trotzig, Ellen Kristina Amalia, *målarinna*, Simrishamn, f. i Malmö ⁵/₃ 1878 av postmästaren Wilhelm T. och Kristina Wengren. Stud. på Valands målarskola under C. Wilhelmson 1904-05. Landskapsmålarinna.

Tynell, Märtha, *målarinna*, Malmö, f. i Gäfle ⁴/₃ 1865 av fil. dr Anders T. och Hildur Limberg. Studerat i Paris. Landskapsmålarinna. Bland tavlor: Utsikt över Stockholms hamn, Soleil mourant, Accord final, m. fl.

Törnell, Gertrud, *fru*, Stockholm, f. i Sthlm ²¹/₅ 1864 av majoren vid K. Svea Artilleriregemente A. D. Weber och Emma Charlotta Munthe. Rit- och arkivbiträde i K. Väg- och

Vattenbyggnadsstyrelsen 1901-10; kretsombud f. Barnavårdsnämnden i Sthlm sedan 1913. Vice ordf. i Föreningen av kvinnor i statens tjänst 1908-10; sekr. i föreningen Dagny 1910-13; bitr. kommittésekreterare i F. V. O. sedan 1911; led. av Årstauställningens yrkeskommitté. Gm. (1905) kansli-sekreteraren i K. Ecklesiastikdepartementet Ernst Törnell.

Törnström, Anna, författarinna, Borås, f. i Göteborg ⁴/₈ 1860 av sjökapt. Carl Johan Eman. T. och Albertina Strömberg. Idkat musik- och språkstudier i Sthlm 1900-01. Lärarinna i pianospel och harmonilära 1880-1900. Utg. Ur kvinnornas

lif, studier och nya studier (1897 och 1901), skrivit artiklar i tidningar.

Törnström, Ida Albertina, konstnärinna, Göteborg, f. i Gtbg ²⁴/₃ 1862, syster till föreg. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, studerat för Carl Larsson, Bruno Liljefors, Gervex i Paris 1890-91. Teckningslärarinna vid Kjellbergsskolan sedan 1896 och vid Högre lärarinneseminarier därstädes sedan 1908, vid S. Rudebecks skola 1908-13, samt vid Gtbg Kv. Folkskoleseminarium 1909-12. Utg. Dikter under sign. Sölve, tecknat flera ex-libris och som målningar även utställt på Salongen i Paris.

U.

Uddgren, Gerda Sofia, praktiserande läkare, Stockholm, f. i Sthlm ²⁴/₆ 1875. Med. kand. 1900, med. lic. 1904. Amanuens vid Serafimerlasarettet 1904-07; läkare vid Sthlms poliklinik för ögonsjukdomar sedan 1906; föreståndare för Serafimerlasarettets ögonpoliklinik sedan 1908.

Ulf, Gurli Johanna Karolina, f. d. skådespelerska, Stockholm, f. Aberg, i Sthlm ¹⁴/₉ 1843. Elev vid Kungl. teatern 1858. Engag. därstädes 1862-68 och 1871-84; Mindre teatern, Göteborg och Kristiania 1868-71; Nya teatern i Sthlm 1884-87. Bland roller: Richelieu i Richelieus första vapenbragd, Antoinette i Klädeshandlaren och hans mäg, Sarah i Onkel Sam, Agnes i Dagvard Frey, Beatrice i Mycket väsen för ingenting, Orleanska jungfrun, m. fl. Gm. (1883) marinintendant C. G. F. Ulf.

Ulrich, Anna, fröken, Herserud, f. i Sthlm ²³/₅ 1856 av guvernören på S:t Barthelémy, kommandörkaptenen Bror Ludvig U. och Joséphine Dorph. Sekr. i Föreningen Sthlms Internationella Lärarinnehem sedan 1894, i Föreningen Handarbetets Vänner sedan 1904.

Ulrich, Sigrid, fröken, Herserud, f. i Sthlm ¹²/₁₁ 1858, syster till föreg. Styr.-led. i Fredrika Bremer-Förbundet (sekr. 1893-1908); i Svenska Kvinnornas Nationalförbund (sekr. från dess stiftande till 1899); i Föreningen f. sjukvård i fattiga hem på Östermalm från dess stiftande till 1904; sekr. i Svenska sjuksköterskornas allmänna pensionsförening; ordf. i Fredrika Bremer-Förbundets sjukvårds-kommitté.

Ulrich, Valborg Sigrid Fredrika, *kontorist,* Dufbo, Sundbyberg, f. i Bremen ¹⁰/₁₂ 1867 av professorn Axel U. och Valborg Torsslow. Genomgått sjukvårdskurs vid Sabbatsberg 1892, Pählmans Handelsinstitut 1898. Skådespelerska vid Dramatiska teatern, Göteborgs Teater och K. operans dram. avdelning 1885-92; sjuksköterska 1893-97; kontorist sedan 1898. Styr.-led. i Kvinnliga Kontorist- och Expedit-föreningen sedan 1906; led. av Spånga pensionsnämnd 1914. Initiativtagare till varmmjölkautomaterna 1902.

Upmark, Eva, fru, Stockholm, f. i Sthlm ³/₆ 1852 av apotekaren F. R. Kindstrand och Dorothee Flegermann. Styr.-led. i Svenska Kvinnoföreningen för fosterlandets försvar sedan 1884;

sekr. i Röda korsets kvinnoförening 1905-10, dess vice ordf. sedan 1910; ordf. i Sv. Kvinnornas Nationalförbund sedan 1909. Gm. (1874) intendent vid Nationalmuseum, fil. dr Gustaf Upmark, d. 1900.

Uppling, Elsa Sophia, *sånglärarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{8}{2}$ 1861 av majoren frih. Knut Posse och Sophia Lilliestråle. Genomgått Konservatoriet 1883-87 med avlagd musiklärarexamen; stud. sång för St Yves Bax och sångundervisn. i Paris 1892; i London 1909. Sånglärarinna i folk- och högre flickskolor i Sthlm, ävensom på lärarinnesem. sedan 1888. Ordf. i Sthlms skolsånglärarinnefören. sedan dess stift. 1908; i Sthlmskretsen av Sv. Vegetariska fören. sedan 1907.

Utg. sångböcker för skolor (1899), samlingar av sångduetter och sånger (1899, 1901, 1914), Vegetarisk kokbok (1914), skrivit uppsatser i tidskr. Gm. (1894) sekr. i Telegrafstyr. Markus Uppling.

Uppström, Aivva Astrid Wilhelmina, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{29}{12}$ 1881 av häradshövding Wilhelm U. och Wilhelmina Gerling. Genomgått Högre lärarinnesemin. i Sthlm 1900-03; 4:e avdeln. 1905-07, timlärarinna vid Athenenum för flickor 1903-06, 1907-10, 1911-14. Skrivit: En samling arkaismer ur nutida lagspråk, avh. tryckt i Språk och stil 1910; Nya Sverige, hist. roman, prisbelönt med 3:e priset vid Iduns pristävlan 1911.

W.

Wærn, Emma Cecilia, *skriftställarinna*, Florens, f. i Göteborg $\frac{15}{6}$ 1853 av bruksägaren Morten Edv. W. och Emma Nerman. Stud. konsthistoria i Frankrike, England, Tyskland under långvariga resor; biblioteksstudier i Oxford 1900-01. Föreläserska vid högskolor, institut o. dyl. i Newyork 1892-99; i London 1902-03. Skrivit *Konsten att se och njuta* (1904), bidrag till Nord. Tidskr., Ord och Bild, m. m., på engelska: *Medieval Sicily* (1910), konstkritiska bidrag till amerikanska och engelska tidn. och tidskr.

Wærn-Bugge, Elisabeth, *föreståndarinna*, Stockholm, f. å Billingsfors, Älfsborgs län, $\frac{8}{8}$ 1868 av bruksägaren A. W. Wærn och Ebba Malmberg. Genomgått Göteborgs Musei målarskola, mönsterkompositionsavdelningen vid Den Kvindelige Industriskole, Kristiania; musikstudier i Kristiania och Berlin. Anställd hos Nord. Industri A.-B., Gtbg 1904-06; föreståndarinna f. fören. Konstflitens försäljningsmagasin i Gtbg 1906-11, direktör f. Växtfärgs-A.-B:s färgeri i Gtbg; föreståndarinna f. Nya A.-B. Svensk Konstslöjdsutställning S. Giöbel, Sthlm, 1911; föreståndarinna f. för-

säljningen vid fören. f. Svensk Hemslöjd Perm. utställning, Sthlm, sedan 1912. Styr.led. i Växtfärgs-A.-B., Gtbg 1909; i F. K. P. R., Gtbg, 1909, i Sthlm sedan 1913. Utg. *Handbok i färgning med växtämnen på ylle*, *Hemmets väfbok*. Gm. (1896-1905) skeppsredaren D. Bugge.

Wærner-Runnström, Nini Maria Chicago, *violoncellist*, Stockholm, f. i Chicago $\frac{2}{7}$ 1886 av skriftställaren Ninian Wærner och Gustafva Spångberg. Genomgått Konservatoriet i Sthlm 1900-06; stud. för prof. Jacobs i Brüssel 1907; för P. Casals i Paris 1909 och 1910. Erh. Musik. Akad. jeton. Gm. (1914) artisten Carl Herm. Runnström.

Wahlenberg-Kjerrman, Anna Maria Lovisa, *författarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{23}{5}$ 1858 av fabrikören Adolf W. Wahlenberg och Maria Th. Lönngren. Skrivit alltid under märket Anna Wahlenberg romaner, noveller, teaterstycken och sagor, varibland: *Små själar* (1886), *En stor man* (1889), *På vakt* (1890), *Löndörren* (1892), *Bengts sagor* (1895), *Bindande band* (1898), *Farbror Pål* (1899), *Två hustrur* (1899), *Med lyftad vinge* (1901), *Två slags*

folk (1905), Vardagshistorier (1908), Ett hjärtas rop (1909), Vid avgrunden sens rand (1913), m. fl. Gm. (1888) redaktionssekr. Fritz Kjerрман, d. 1896.

Wahlfors, Sofia Charlotta Eugenia (**Jenny**), *handelsföreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{9}{2}$ 1853 av instrumentmakaren Carl Ludvig Lindholm och Anna Maria Engström. Studier vid Tekniska skolan i Sthlm. Föreståndarinna för Blindföreningens försäljningsbod i Sthlm sedan 1889. Anordnat utställningar av de blindas arbeten vid Sthlmsutställningen 1897, 5te Nordiska Abnormskolemötet i Sthlm 1903 samt vid Baltiska utställningen 1914. Erhöll 1914 Patriotiska sällskapets guldmedalj. Gm. (1899) tjänstemannen vid Sthlms-Tidningens ekonomiavdeln. Johan Alfred Wahlfors.

Wahlström, Charlotte Constance,

målarinna, Stockholm, f. i Nyköpings län $\frac{17}{11}$ 1849 av byggmästaren Anders W. och Carolina Setterberg. Stud. vid Konstakademien 1878-83; därefter resa på stipendium till Paris, m. fl. platser. Landskapsmål-

larinna. Vice ordf. i fören. Svenska Konstnärinnor sedan 1910. Bland tavlor: Marskväll (inköpt av staten, 1905) och Solglans (Göteborgs museum, 1912). Erh. Kungl. medaljen 1883; medalj i Saint Louis 1904; Idunpriset 1911.

Wahlström, Clara, *fröken*, Stockholm, f. i Munktorps församling, Västmanlands län, $\frac{22}{7}$ 1858 av kyrkoherden Johan Gustaf W. och Ida Elisabeth Schmidt. Språkstudier vid College de France, Sorbonne och universitetet i Nancy. Lärarinna i Brummerska skolan i Sthlm 1891-1909. Sekreterare i fören. Vaksamhet sedan 1903. Förelisare i Folkbildningsförbundet sedan 1904. Led. av Katarina församlings fattigvårdsstyrelse sedan 1902. Utg. uppsatser i etiskt-sociala frågor,

Wahlström, Hulda Augusta, *bibliotekarie*, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{9}{4}$ 1860 av vaktmästaren vid Riksbibliotek Wilhelm W. och Augusta W. Avlagt folkskolelärarinneexamen 1881. Lärarinna vid Kungsholms folkskola sedan 1881; föreståndarinna för Kungsholms församlingsbibliotek sedan 1882. Medlem av Kungsholms förs. skolråd 1913.

Wahlström, Lydia Katarina, *fil. dr, studierektor*, Stockholm, f. i Lundby, Västerås län, $\frac{28}{6}$ 1869, syster till Clara W. Fil. kand. i Uppsala 1891, fil. licentiat 1898, fil. doktor 1900; arkivstudier i Köpenhamn 1897 och London 1900 och 1905. Lärarinna i kristendom vid Uppsala ensk. läroverk 1893-97; studierektor vid Ählnska sk.-gymnasiet sedan 1900. Stiftade och var ordf. i Upps. kvinnliga stud.-för. 1892-98; styrelseled. i F. K. P. R. i Sthlm 1902-09, ordf. 1906-09; led. av verkst. utskottet av F. K. P. R. 1907-11, ordf. 1909-11; styrelseled. i Fredrika Bremer-Förb. 1904, v. ordf. sedan 1907; 2:e sekr. i Religionsvetensk. sällskapet sedan 1906; styrelseled. vid folkbildningsförbundets föreläsningbyrå 1902-04 och sedan 1906; hällit populärvetensk. föreläsningar i landsorten sedan 1903 och 1909 en föreläsningsserie på Arbetareinstitutet i sv. historia 1789-1814. Skrivit: Sveriges förhållande till Danmark 1788-89 (1898), Nutidsfrågor (1904), Erik Gustaf Geijer (1907), Den heliga Birgitta (1905), Bengt von Hofstens brev från riksdagen 1809 (1912), m. fl. L. S. H. S. H.

Waldenström, Gerda, *redaktris*, Vänersborg, f. i Tierp $\frac{20}{5}$ 1877 av byggmästaren Olof Westerlund och Josefina Blom. Redaktris för Sigtuna Nya tidning juni 1908-febr. 1914. Vald till stadsfullmäktige i Sigtuna 1912, men avsåg sig uppdraget på grund av hälsoskäl. Gm. (1912) tidningsredaktör Erik Waldenström.

Walin, Ingeborg Maria, *föreståndarinna*, Stockholm, f. i Leksands församling, Kopparbergs län, $\frac{17}{6}$ 1868 av musikdirektören, organisten Knut Alfred W. och Sophie Silversvan. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium

1888, studier vid Sthlms Högskola, studieresor till Tyskland, Belgien, England, Skottland och Holland. Lärarinna vid Statens Normalskola f. flickor 1889-91, föreståndarinna för Statens skolköksseminarium sedan 1892; anställd i K. Läroverks- och Folkskoleöverstyrelserna såsom sakkunnigt biträde för undervisning i huslig ekonomi. Sekr. i centralstyr. f. Svenska skolkökslärarsförening sedan 1906, led. av styrelsen f. Fredrika Bremer-Förbundets lanthushållsskola sedan 1907, led. av Sthlms Slakthus och saluhallsstyrelses kommitté för upplysningsverksamhet sedan 1913. Utg. Födoämneshälsa, Kokbok (tillsammans med I. Schager), Sjukmat, Receptsamling.

Wall, Vilhelmina Kristina (Kerstin), fröken, Djursholm, f. i Malma församling, Västmanlands län, ^{20/6} 1858 av komministern i Malma Johan Adolf W. och Mina Weser. Lärarinna i Åhlinska skolan i Sthlm 1875-89, i Anna Sandströms skola 1883-1903, i Sofi Almquists samskola 1887-93, i Statens Normalskola f. flickor 1891-1903. Kassaförvaltare i A. Sandströms skola sedan 1910. Styr.-led. i Svenska lärarinnornas pensionsförening 1896-1903 samt sedan 1910, ordf. 1898-1903; ordf. i Prinsessan Eugénies Skyddsförening i Visby 1903-09, i Visby F. K. P. R. 1906-09. Av K. Överstyrelsen f. rikets allmänna läroverk förordnad till inspektör för Visby Högre flickskola 1906-09 (jämte dr K. Widerström Sveriges första kvinnliga skolinspektör). Led. av Fredrika Bremer-Förbundets stipendienämnd sedan 1913, av styr. för De enskilda läroverkens vikariatkassa 1914.

Wallander, Gerda Charlotta, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{17/8} 1860 av regementspastorn Emanuel W. och Fanny Hübner. Genomgått Konstakademien 1879-84. Landskapsmålarinna. Gm. (1886) intendenten Alf Wallander.

Wallenstein, Nanna Amalia, redaktöris, Råsunda, f. i Svenljunga, Västergötland, ^{29/12} 1856 av godsägaren Carl Himmelmann och Natalia Baumbach.

Redaktöris för tidn. Hemtrefnad 1899-1900; redaktionssekr. i Sv. Damtidning 1907, redaktöris och ansv. utgivare av samma tidn. sedan 1908. Skrivit romaner, över ett 100-tal noveller, publicerade i olika tidningar, delvis under sign. Sven Ljung, samt en mängd dram. arbeten, spelade på olika teatrar, varibland: Flickorna fria (1898), När nämndemansmors Ida skulle bortgiftas (1899), Slakten är värst (1903), m. fl. Gm. (1886) ingenjören Carl Wallensteen, d. 1893.

Wallenstein, Vilhelmina Charlotta (Mina), f. d. operasångerska, Stockholm, f. i Sthlm ^{8/10} 1837 av ledam. av hovkapellet Fredrik Gelhaar och hovsångerskan Mathilda Ficker. Elev av Günther, Berg och Bournonville; stud. i Paris för Duprez och Delegarte. Elev vid Kungl. teatern 1857; sängerska och premiäraktöris därstädes 1858-66. Bland roller: Susanna i Figaros bröllop, Rosina i Barberaren, Adina i Kärleksdrycken, Marie i Regementets dotter, Rose Friquet i Villars dragoner. Gm. 1:a envoyén frih. Eug. von Stedingk, d. 1872. 2:a (1883) kammarrättsrådet Johan August Wallensteen.

Wallerstedt, Jenny, lärarinna, Linköping, f. i Lungsunds församling, Värmlands län, ^{11/4} 1870 av bankammern A. G. W. och Amanda Öhrn. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1890. Studieresor till England, Frankrike och Amerika. Lärarinna vid Linköpings Elem.-läroverk f. flickor sedan 1890. Ordf. i Linköpings F. K. P. R. sedan 1902. Styr.-led. i Fredrika Bremer-Förbundets Linköpingskrets sedan 1905, i föreningen Linköpings arbetsstuga sedan 1912. Utg. läroböcker i engelska och franska.

Wallmark, Maria Elisabeth (Elsa), lärarinna, Haga, Stockholm, f. i Hälsingfors ^{5/6} 1883 av trädgårdsdirektören John W. och Anna W. Genomgått H. Lundins och Handarbetets vänners slöjdseminarium, Nääs slöjdläroarseminarium och Birgittaskolan. Resa med anslag av K. Lantbruksstyrelsen till Tyskland, Holland, Belgien och Danmark för att studera kaninkötsel.

Handarbetslärarinna i Brummerska skolan, Sthlm, 1903-04, i Sofi Almqvists samskola 1905-11, i Birgittaskolan sedan 1911.

Wallroth, Jenny, gymnastikdirektör, Stockholm, f. i Härnösand ²¹/₁₀ 1856 av jägmästaren J. F. W. och hans hustru, f. Kellman. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1885; major Brandts gymnastikinstitut 1885. Inneh. eget gymnastikinstitut i Sthlm sedan 1887. Styr. led. i Svenska Kvinnornas Nationalförbund, i G. C. L., i Sthlms Kvinnliga Gymnastikförening samt i Sthlms Kvinnliga Skytteförening.

von Walterstorff, Emelie Vilhelmina, *tecknare*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁹/₁₀ 1871 av grosshandlaren Waldemar v. W. och Emilie Olsén. Genomgått Tekniska skolans lägre och högre konstind. avd. 1888-93. Anst. som tecknare vid Kulturhist. museet i Lund 1893-1900; lärarinna vid Tekniska skolan i Lund 1896-1903; tecknare vid Nord. museet i Sthlm sedan 1903. Avbildat museiföremål vid Kulturhist. och Nord. museerna 1893-1914 för katalog och reprocering.

Warling, Elisabeth, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ⁸/₄ 1858 av konditor Viktor W. och Carin Sjögren. Elev vid Tekniska skolan 1875-77; vid Konstakademien 1877-83; i Paris på Colarossis ateljé 1885. Målat genre och porträtt, varibland porträtt av riksantikv. H. Hildebrand, änkehertiginnan av Dalarne, f. d. statsrådet P. v. Ehrenheim, m. fl. Erh. penningbelöning vid Akademien och medaljer vid Tekn. skolan.

Wedberg, Ebba Charlotta, fröken, Stockholm, f. i Sthlm ⁹/₉ 1868 av justitierådet Johan Otto W. och Carolina Charlotta Enblom. Föreståndare för F. V. O:s Centralbyrå sedan 1911. Led. av styr. för Carnegie Stiftelsen 1911; sakkunnig hos K. Pensionsstyr. 1913. Led. av Hedvig Eleonora förs. fattigvårdsstyrelse 1903, av Oskars förs. d:o 1907, verkst. direktör i nämnda styr. s. å., suppleant i Sthlms stads fattigvårdsnämnd 1910; kommittésekr. i F. V. O. 1896; suppl. i styr. 1908, led. därstädes 1912.

Wedberg, Eva, f. d. bibliotekarie, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁰/₈ 1876 av riksbibliotekarien E. W. Dahlgren och Leontine Cabré. Biträde vid K. Vetenskapsakademiens bibliotek 1895-1904, amanuens där sammastädes 1904-07. Gm. (1907) justitierådet Birger Wedberg.

Welin, Agnes, föreståndarinna,

London, f. i Härads församling, Södermanlands län, ¹⁹/₃ 1849; fadern jägmästare Hedenström. Har utövat en vittomfattande och välsignerad verksamhet bland svenska sjömän genom det av henne 1882 stiftade

Skandinaviska Sjömanshemmet i London, vars föreståndarinna hon alljämt är. Gm. (1889) ingenjören Axel Welin.

Wellin, Bertha, sjuksköterska, Stockholm, f. i Torslunda församling, Kalmar län, ¹¹/₉ 1870 av kronofogden Arik W. och Jenny Melén. Utbildning i sjukvård vid Sophiahemmet. Redaktris av Svensk Sjukskötersketidning. Styrelseled. i Svenska Sjuksköterskeföreningen sedan 1910, vid Allm. Försörjning-inrättningen sedan 1909; stadsfullmäktig sedan 1912.

Wengberg, Hilma Charlotta Augusta, praktiserande läkare, Göteborg, f. i Härnösand ¹⁹/₂ 1878 av tullförvaltaren Bror Robert W. och Emma Henschen. Studentex. 1897, med. fil. ex. 1898, med. kand. 1901, med lic. 1906. Underläkare vid Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium 1905-07. Extra läkare, sedermera amanuens vid Sthlms Epidemisjukhus 1906-07. Underläkare vid Barnsjukhuset i Lund 1907-08. Biträdande poliklinikläkare vid Gtbg's Barnsjukhus 1910-13. Biträdande läkare därstädes sedan 1913. Läkare vid Gtbg's Fattigvårdsavdelning sedan 1910.

Wennerberg-Reuter, Sara, tonsättarinna och organist, Stockholm, f. på Källandsö ¹¹/₂ 1875 av genremålaren Brynolf Wennerberg och

Eugenia Schoug. Avlagt organist- och kyrkosångarexam. vid Konservatoriet 1895; stud. kontrapunkt och pianospel i Leipzig 1896-97 o. 1899; kompos. lära för Max Bruch i Berlin 1901-02. Organist i Sofiakyrkan sedan 1906; musiklärarinna. Bland kompos.: 7 manskvartetter (4 prisbelönta), 11 sånghäften, 5 häften pianostycken, 2 violinkompositioner, preludier, fugor, m. m. Erh. Bergs jeton i orgelspel vid Musik. Akad. Gm. (1907) fil. lic. Hugo Reuter.

Wennerqvist, Beda, missionär. Dundee, Natal, Sydafrika, f. i Kristinehamn ¹²/₂ 1855 av spegelfabrikör Johan Villh. W. och Johanna Wallin. Folkskollärarinneex. 1883. Första lärarinna vid Frimurarbarnhuset å Kristineberg 1883-91; föreståndarinna vid Ebba Boströms skola i Uppsala 1891-92. Föreståndarinna för svenska kyrkans missionsskola vid Appelsbosch i Natal 1892-1907; för flickbarnhemmet sammastädes 1892-1911; för flickbarnhemmet i Dundee sedan 1911.

Wester, Ellen Hedvig Magdalena, författarinna, Ängelholm, f. i Sölvesborg ¹⁶/₅ 1860 av häradshövding Wilhelm W. och Pauline Rönström. Medlem av fattigvårdsstyr. i Ängelholm från 1902; medl. av styrelserna för Ängelholms Barnkrubba och F. K. P. R. från 1906; v. ordf. i Liberala valmansför. från 1912. Skrivit: Fridesvidas krönika, Anna Elisabeth Lindor, m. fl., dessutom i Samlaren om Lars Johansson Lucidor och litteraturessayer i Ord och Bild under sign. H. Wilhelmsson.

Wester, Ellen S., översättarinna, Vaxholm, f. i Rejmyra ²⁰/₃ 1873 av med. dr C. E. M. Wester och Ebba Johanna Pfeiff. Övers. under psevd. E. Weer från slaviska och klassiska språk (Meresjkovski, Sienkiewicz, Orzeczek, Marcus Aurelius, Platon, Erasmus av Rotterdam).

Westerberg, Sofia Augusta Amalia, seminarieinspektör, Kalmar, f. i Klintehamn, Gottlands län, ²⁵/₄ 1865 av handlanden Per Oskar W. och Johanna Carolina Fähræus. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1885; studieresor

i Sverige, England och Skottland. Lärarinna vid Visby högre flickskola 1885-94, vik. adjunkt vid Kalmar folkskoleseminarium 1895, ord. adj. s. å., t. f. rektor därstädes 1912 (Sveriges första kvinnliga seminarieinspektör).

Westfelt-Eggertz, Ingeborg, målarinna, Göteborg, f. i Sthlm ¹⁷/₅ 1855 av kammarjunkaren Carl Westfelt och Aurora Lötthman. Stud. vid Konstakademien i Sthlm 1873-80, i Paris 1883-90. Tills. med Elis. Keyser förestätt målarskola i Sthlm 1890-93; egen dylik i Landskrona 1897-1900; i Gtbg fr. o. m. 1903. Målat porträtt, landskap och figurtavlor i olja och pastell, varav Vocation och Solnedgång i Bretagne inköpts till Buenos Ayres museum; exponerat på Salongen i Paris 1889. Erh. gulmedalj i Arcachon 1888, silvermedalj i Versailles 1889, mention honor. i Evreux. Gm. litteratören Emil Eggertz, d. 1912.

Wettergren, Ingeborg, konstslöjdidkare, La Colline, Territet, Schweiz, f. i Arboga ²⁰/₁₁ 1878 av förste stadsläkaren, med. dr Carl W. och Anna Stenberg. Genomgått Språk- och Hushållsskola, Kindergartenseminarium; utländska resor. Utfört bonader, broderier m. m. efter egna kompositioner.

Wetterlind, Adèle Vilhelmina, folkskolelärarinna, Jönköping, f. i Floda församling, Södermanlands län, ²⁵/₈ 1854 av garveriidkaren Karl W. och Josefina Hellander. Examen vid småskoleseminarium 1870, vid Sthlms folkskoleseminarium 1875. Småskolelärarinna 1870-72, folkskolelärarinna i Torsbälla 1876-81, i Jönköping sedan 1881. Styrelsemedlem under flera år i Tveta-kretsen av S. A. F. Utg. Berättelse om Englands folkskolor.

Whitlock, Anna, föreståndarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹³/₆ 1852 av grosshandlaren Gustaf Emanuel W. och Sophie Forsgrén. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1875; studieresor i Schweiz, Italien och Frankrike. Lärarin-

na vid Adolf Fredriks folkskola i Sthlm 1869-70, privatlärarinna i Finland 1870-72; grundade 1878 egen flickskola i Sthlm, vilken 1893 utvecklades till Sthlms Nya samskola, föreståndarinnan därstädes sedan dess. Föreläsare i geografi vid Sthlms Arbetareinstitut 1882-97. Initiativtagare till skollovskolonier i Sverige, sociala undervisningskurser vid Sthlms högre flickskolor, Kvinnornas andelsförening Svenska Hem. Ordf. i landsföreningen för K. P. R.

Widebeck, Maria Cecilia, textilkonstnär, Stockholm, f. i Strängnäs $\frac{1}{3}$ 1858 av domprosten Isac Samuel W. och Carolina Ekmarck. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm; utländska studieresor. Museiföreståndarinnan vid Föreningen Handarbetets Vänner sedan 1905.

Widgren, Maria Matilda Aurora, bitr. föreståndarinnan, Stockholm, f. i Söderköping $\frac{7}{8}$ 1863 av rektorn P. M. A. W. och Aurore Steinnordh. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1885, från dess 4:e årskurs 1893. Bibliotekarie vid K. Högre lärarinneseminarium 1888-1905, extra lärarinna vid Normalskolan 1889-95 samt 1896-1904, lärarinna vid K. Högre lärarinneseminarium och den därmed förenade Normalskolan samt bitr. föreståndarinnan vid den sistnämnda sedan 1904. Led. av Pedagogiska bibliotekets styrelse sedan 1899, av Centralstyrelsen för Flick- och Samskoleföreningen sedan 1901, av styr. för Svenska skolmuseet sedan 1907, av styr. för Ro, svenska lärarinnornas åldersdomshem, sedan 1912. Medlem av undervisningsjuryn vid världsutställningen i St Louis 1904. Utg. läroböcker i svenska språket.

Widerström, Karolina Olivia, praktiserande läkare, Stockholm, f. i Hälsingborg $\frac{10}{12}$ 1856 av veterinärläkaren Otto Fredrik W. och Olivia Erika Dillén. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1875, student-ex. 1879, med. fil. ex.

1880, med. kand. 1884, med. lic. 1888. Legit. läkare 1888 (Sveriges första kvinnliga); led. av Svenska Läkarsällskapet samma år. Amanuens vid Karolinska Institutets gynekologiska klinik 1888-89, vid dess obstretiska 1889. Egen privatklinik i Sthlm 1893-1906. Led. av Klara skolråd sedan 1907, av Överstyrelsen för Sthlms stads folk-skolor sedan 1909, stadsfullmäktig sedan 1912. Inspektor för Detthowska skolan och seminariet 1906-12 (jämte fröken K. Wall Sveriges första kvinnliga skolinspektor). Utg. *Kvinnohygien I och II*, Handledning vid dissektion av några djurtyper (tillsammans med Maria Aspman), uppsatser i medicinska och populära tidskrifter.

Wiel-Hansen, Janken, fröken, Stockholm, f. i Fredrikshald $\frac{11}{7}$ 1868 av godsägaren Wilhelm W. och Julia Steigerwald. Tagit fäktlektioner för E. Fillol 1903-04, stud. vid diverse fäktskolor i London sommaren 1904, samt i E. Jeantys fäktskola i Paris sommaren 1905. Anställd å P. A. Norstedt & Söners kontor 1887-1912. Bildade Sthlms kvinnliga fäktklubb okt. 1905. Erh. 1:a pris vid internationella fäkttävlingarna i Tourcoing 1906.

Wieslander, Agnes, målarinna, Tockarp, Förslöv, f. på Tockarp $\frac{21}{6}$ 1873 av v. häradshövdingen S. V. Wieslander och Carolina Andersson. Stud. i Köpenhamn 1896-99, Paris 1900, Gtbg 1901-02, Italien 1903-04, Tyskland 1906, 1908, 1910. Landskapsmålarinna. Bl. tavlor: Sol på mossen, Vår i backarna, Zinnia (inköpta av Malmö museum), Höstsol över slätten (i privat ägo).

Wifstrand, Naima, operettsångerska, Stockholm, f. i Sthlm $\frac{4}{9}$ 1890 av grosshandlaren Ludvig W. och Hilda W. Stud. sång för Mat. Jungstedt 1907-09, för prof. R. von Zurmühlen i London 1911-12. Engag. hos Anna Lundberg 1905, vid Oscarsteatern och Ramfts resande operettsällsk. 1906-10 samt fr. o. m. 1912. Bland roller: Geishan (debut i Hälsingfors 1905), Boccaccio, Lilla Helgonet, Lille Hertigen, Marosi i Höstmanöver, m. fl.

Wigert, Inéz Maria, författarinna, Stockholm, f. i Säfve församling, Älfsborgs län, ¹¹/₂ 1846 av vice konsuln Charles Backman och Mathilde de Serre. Studieresa i England och Frankrike 1861-64, d:o i Frankrike 1877, 1907, 1912; avlagt telegrafistex. 1868. Telegrafist 1868-70; lärarinna vid skolor i Uppsala 1864-72, i Norrköping 1877-85, vid A. Sandströms skola i Sthlm 1885-88, Äblinska skolan 1888-90, franska skolan sedan 1885. Utg. Läroböcker i franska, Skämt och allvar (1893), artiklar, skisser och följetonger i tidn. och tidskr. dels under psevd. Ib, dels eget namn; översättningar. Utm. till officier d'Académie. Gm. (1872) lektorn Oscar Wigert, d. 1912.

Wigert-Österlund, Marie Sophie Mathilde, målarinna, Marielund, f. i Jönköping ²/₅ 1873 av lektor Oscar Wigert och Inéz Backman (se föreg.). Genomgått Konstakademien 1896-1902; utrikes studieresor (Paris, Holland, Belgien) 1904, 1906, 1907. Bl. tavlor: Gammal hytta, Gröna luckor, m. fl. Erh. Konstakad. kanslersmedalj 1902. Gm. (1906) konstnären John Österlund.

Wijkander, Anna Sofia Margareta, f. d. föreståndarinna, Göteborg, f. i Sthlm ²⁷/₁₂ 1852 av generalmajoren Th. W. och Jaquette Rütterskjöld. Språkstudier i Schweiz, Frankrike, Tyskland. Lärarinna vid Lyceum för flickor i Sthlm 1880-83; före-

ståndarinna för Gtbg's Nya elementarläroverk för flickor 1883-88, för egen flickskola i Gtbg 1888-1906. Styrled. av Gtbg's flickskoleförening sedan 1885, av Gtbg's flick- och samskolers krets-förening sedan 1901, av Gtbg's lärarinnors sjukhjälpförening sedan 1901, av Sjukskötterskornas sjuk-kassa sedan 1906, av Skolornas pensionsinrättning i Sthlm sedan 1905, av Gtbg's pedagogiska sällskap 1904-08, av Fruntimmersföreningens flickskola i Gtbg 1907-11; Gtbg's flickskoleföreningens ombud i Svenska Kvinnornas

Nationalförbund 1896-1901. Utg. läroböcker i franska språket, översättningar, uppsatser i skolfrågor.

Wikander, Sigrid Klara Ingeborg, fil. kand., Göteborg, f. i Sthlm ²²/₂ 1882 av postmästaren Thure W. och Sigrid Åhlander. Student 1901; fil. kand. 1904. Lärarinna i Kristianstads elem.-läroverk för flickor 1905-06, Anna Sandströms seminarium 1909-12, Rudebecks seminarium i Gtbg och Halls elem.-läroverk för flickor sedan 1912. Reseskr. i Sv. Kvinnors Missionsför. 1906-12, i Sveriges kvinnl. student- och gymnasiströrelse med kristl. progr. sedan 1912. Representant för de kvinnl. studenterna i de skandinaviska länderna vid den kristl. studentvärldsrörelsens konferens i Tokio, Japan, 1907. Skrivit: Ur Japans inre lif.

Wikander-Brunander, Siri, praktiserande läkare, Göteborg, f. i Gtbg ³¹/₇ 1876 av folkskolläraren K. G. W. och Elna Hansson. Studentex. 1894, folkskollärrinneex. 1895, med. fil. ex. 1901, med. kand. 1904, med. lic. 1909, Folkskollärrinna i Gtbg 1895-1900; underläkare vid Sthlms stads Allmänna försörjningsinrättungs Östra sjukhus 1909-11, vik. överläkare därstädes 1910; läkare vid Gtbg's småskoleseminarium sedan 1913, vid Gtbg's folkskolor sedan 1914, vid Särö havsbud sedan 1913. Gm. (1912) läraren vid Gtbg's Högre Realläroverk, fil. lic. Herman Brunander.

Wiklund, Hedvig Maria, violinist, Stockholm, f. i Lerum ⁶/₈ 1876 av folkskolläraren och organisten F. E. Edgren och Althea Engström. Elev vid Konservatoriet i fiolklassen 1893-97; därefter några år fiolstudier för Tor Aulin. 1:a violinist i Konsertföreningens orkester under Aulin och nu; spel. altfiol i damstråkkvartetten, som konserterade i Sthlm och landsorten 1911-13; lärarinna i fiolspelning. Erh. Musik. Akad. jeton 1897. Gm. (1900) läraren vid Konservatoriet Victor Wiklund.

Wiman, Bertha, byrd föreståndarinna, Stockholm, f. i Follingbo församling, Gottlands län, ²/₆ 1865 av godsägaren J. N. W. och Lisen W.

Privata studier i språk, konstslöjd, m. fl. ämnen. Privatlärarinna 1885-89, lärarinna i konstslöjd 1889-97; anställd å juridisk byrå 1897-99; försäkringsinspektris 1899; generalagent för kvinnoförsäkringar hos livförsäkringsbolaget De Förenade 1902-05. Startade 1905 publikationen Kvinnligt yrkesregister, dess utgivare fortfarande. Grundläggare och innehavare av B. Wimans Byrå (för juridiska uppdrag, egendomsförsäljning, uthyrning och försäkring). Utg. broschyrer i försäkringsfrågor, m. m.

Winnerstrand, Karolina Alfrida (Frida), skådespelerska, Stockholm, f. Kumlin i Löfsta, Sthlms län, ²³/₄ 1881. Elev vid Anna Lundbergs sällsk. 1896-99, vid Dramat. teaterns elevskola 1899-1901. Engag. hos E. Hillberg 1901-02, Selander 1902-03, Ranft sedan 1903. Bland roller: Julia i Galeotto, Salome i Johannes, Käthie i Gamla Heidelberg, Gloria i Man kan aldrig veta, Micheline i Buridans äsna, m. fl. Gm. skådespelaren Olof Winnerstrand.

Winqvist, Maria Elisabet, småbrukare, Emaus, Norrtälje, f. i Kristianstad ¹⁴/_s 1864 av kopparslagaremästaren Johan W. och Emilie Lindström. Ex. vid Kalmar folkskoleseminarium 1885. Folkskollärarinna i Kristianstad 1885-87, föreståndarinna för Hemmet Fristad, Bromsten 1898-1904. Inköpte 1904 småbruket Emaus vid Norrtälje, där under namn av kvinnliga småbrukskolonien öppnades en lant- och hushållsskola för unga flickor i behov av hjälp och skydd. Kassaförvaltare och bitr. sekreterare i K. F. U. K., Kristianstad, 1894-98. Erh. 1911 och 1913 Ista pris för småbruket Emaus av Sthlms läns premieringsnämnd.

Wissler, Bertha Emilia (Bess), konstslöjddikare, Mariefred, f. i Frötuna församling, Stockholms län, ²⁷/₁₂ 1866 av lantbrukaren Carl Israel Östrand och Hedvig Vilhelmina Charlotta Schürer von Waldheim. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, utländska studieresor. Lärarinna i en-

skild familj 1885-87, teckningslärarinna vid Borås elem.-läroverk f. flickor, Borås tekniska yrkesskola samt vikarierande teckningslärarinna vid Borås Högre allmänna läroverk f. gossar 1895-1904. Utför keramiska arbeten, särskilt s. k. starkeldsgods. Gm. (1904) skulptören Anders Henrik Wissler.

Witt, Sophie, f. d. föreståndarinna, Hälsingborg, f. i Malmö ⁸/₁ 1847 av kontraktsprosten teol. dr H. A. W. och Sara Schultz. Ex. vid K. Högre lärarinneseminarium 1869, feriekurser i Tyskland. Grundade tillsammans med fröken Gustava Holst Högre Elem.-skolan f. flickor i Hälsingborg 1873, föreståndarinna därt. 1873-1906.

Wretling, Emma Kristina, doktorinna, Stockholm, f. i Västerlöfsta församling, Uppsala län, ²⁸/₅ 1852 av prosten teol. och fil. dr Carl Julius Lénström och Margreth Eufrosyne Feltström. Lärarinna i enskild familj och vid privatläroverk i Göteborg 1871-78. Ordför. i Hvita Bandets centralstyrelse 1902-12, hedersordför. sedan 1912. Styr. led. av Svenska Kvinnornas Nationalförbund sedan 1902. Utg. Tidskriften Hvita Bandet 1904-08. Gm. (1878) med. dr Erik Vilhelm Wretling, d.

Wagner-Landquist, Elin Mathilda

Elisabeth, *författarinna och journalist*, Stockholm, f. i Lund ¹⁰/₅ 1882 av rektor Sven Wagner och Anna Ekedahl. Språkstudier i Tyskland och England. Medarb. i Hälsingborgsposten 1903-04, i Vårt Land 1904-05,

redaktionssekr. i Idun sedan 1907. Utg. Från det jordiska museet (1907), Norrtullsligan (1908), Pennskaftet (1910. — Se uppl. 1911), Helga Wisbeck (1913). Gm. (1910) fil. dr John Landquist.

Wästberg, Carin Helena, direkttris, Stockholm, f. i Vänersborg ⁵/₆ 1859

av kyrkoherden, fil. dr Hans Efraim W. och Anna Andersson. Genomgått Tekniska skolan i Sthlm, konststudier utomlands. Föreningen Handarbetets Vänners konstnärliga ledare sedan 1904, direktis för samma anstalt sedan 1910. Led. av svenska

kommittén f. Chicagoutställningen 1892-93, f. internationella hemslöjdutställningen i Berlin 1908-09, av Stockholms, Svenska slöjdföreningens och Årsta kommittéer för Baltiska utställningen 1913-14. Utg. uppsatser och föredrag rörande dekorativ konst.

Z.

Zanderholm-Norblad, Tyra, skådespelerska, Stockholm, f. i Sthlm ^{22/11} 1884 av Otto och Hulda Zanderholm. Genomgått Dramat. teaterns elevskola 1902-05. Engag. vid Dramat. teat. sedan 1905. Bland roller: Jessica i Köpmannen från Venedig, Cadet i Fregattkaptenen, Alberta i Det unga vinet blommor, Fanny i Lustresan, m. fl. Gm. (1911) arki- tekt Allan Norblad.

Zethelius, Ingeborg Sofia Carolina, *författarinna*, Örebro, f. å Gräntsö, Norra Tjust, ^{13/7} 1862 av ryttmästaren frih. Gustaf Eison Sparre och Marianne Sparre. Styr.-ledamot i Örebro läns Tuberkulosfören. sedan 1904, ordf. i Örebro lokalkommitté av kvinnliga försvarsfören. sedan 1905, inspektis för skolköket i Örebro norra folkskola sedan 1911. Utg. barnböcker: Barndomsminnen och sagor (1893), På vikingasträt (1894); kokböcker: Lilla hjälpredan (1892), Söndagsmat (1898), Kalas- och hvardagsmat (1906), monogram- och märkböcker, Rådgifvare för hemmet (1904), Mönsterbok för italiensk spetsöm (1912), m. m. Gm. (1881) major Gustaf Zethelius.

Zetterberg, Anna, f. d. skådespelerska, Väfersunda, f. i Stockholm ^{2/4} 1858. Balettelev vid Kungl. teatern 1866, figurantska 1874, elev vid Dramat. teaterns elevskola 1875. Engag. som skådespelerska vid Dramat. teatern 1879-89, studieresa 1885-86 på teaterns bekostnad till Paris. Stud. i Paris och Rom för Adelaïde Ristori 1889-90, sedermera gjort uppläsningar i England, ävensom gästspel i Sthlm. Bland roller: Francillon, Julia i Galteotto, Ofelia i Hamlet, m. fl.

Zickerman, Emma Carolina Helena

(Lilli), *hemslöjdföreståndarinna*, Stockholm, f. i Sköfde ^{29/5} 1858 av apotekaren C. P. Z. och Hedvig Amalia Malmgren. Genomgått Handarbetets Vänners sy- och vävskola, studieresor till England och Norge,

genomrest hela Sverige för studier av hemslöjdförhållanden. Innehade 1887-97 affär i Sköfde för broderier efter uteslutande egna mönsterkompositioner. Initiativtagare till Föreningen för Svensk Hemslöjd, föreståndarinna för dess permanenta utställning och medlem av dess styrelse sedan dess stiftande 1899. Led. av Kristianstads läns Hush.-sällskaps slöjdkommitté sedan 1910, av K. Hemslöjdkommittén sedan 1912, av styrelsen f. Baltiska utställningen i Malmö 1914. Utg. ett större antal uppsatser rörande hemslöjdförhållanden.

Zorn, Emma, fru, Mora, f. i Stockholm ^{30/4} 1860 av grosshandlaren Martin Lamm och Henriette Meyerson. Studieresor i Frankrike, England, Tyskland, Spanien, Italien, Norge och Amerika. Styr.-led. i Mora föreläsningförening sedan 1901, ordför. sedan 1907, led. i Mora folkhögskolas styrelse sedan 1907, kassaförvaltare sedan 1910, led. i Morastrands kommunalbiblioteks styrelse sedan 1912. Grundat fören. »Mora Hemslöjds vänner». Innehar medaljen »Illis quorum». Turkiska Chefkat ordens 2:dra klass. Gm. (1885) konstnären Anders Zorn.

von Zweigbergk, Anna, *f. d. journalist*, f. på Svenshög, Malmöhus län, ¹⁶/₂ 1865 av lantbrukaren A. J. Christenson och Elna Persson. Medarbetare i Aftonbladet 1888-94, tidn. Småland 1894-96, Dagens Nyheter 1896-98. Styr.-ledamot i Kvinnornas andelsför. Svenska Hem sedan dess bildande 1905. Gm. (1891) redaktör Otto v. Zweigbergk.

von Zweigbergk, Elna, *bibliotekarie*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁸/₆ 1892 av redaktör Otto v. Z. och Anna Christenson (se föreg.). Genomgått kurs i

biblioteksteknik för dr Valfrid Palmgren 1911. Tjänstgjort vid Gustav Vasa församlings bibl. 1910-11. Efter dec. 1911 anställd vid Sthlms barn- och ungdomsbibliotek, föreståndarinna för detsamma sedan 1912.

von Zweigbergk, Maria, *gymnastikdirektör*, Stockholm, f. i Skölvfvens församling, Älfsborgs län, ¹⁵/₅ 1840 av kyrkoherden Jonas Vilhelm von Z. och Maria Louise Stafhell. Ex. vid K. Gymnastiska Centralinstitutet 1865, biträdande lärarinna därstädes 1865-67, ordinarie 1867-1900.

Å.

Åberg, Tekla, *föreståndarinna*, Malmö, f. å Kasenberg, Ämål, ²⁶/₁₀ 1853 av brukspatronen Johan Å. och Britta von Oldenskjöld. Studentex. 1886. Lärarinna i enskilda familjer och privatskola 1872-88. Grundade 1888 Tekla Åbergs h. läroverk f. flickor i Malmö (det första enskilda flickläroverk i landsorten, som erhöll dimissionsrätt), föreståndarinna därstädes sedan s. å. Innehar medaljen »Illis quorum».

Åbergsson, Anna, *revisor*, Stockholm, f. i Sthlm ⁹/₁ 1871 av justitierådet A. V. Å. och Augusta Resén. Språkstudier i England, studier vid Atvidabergs trädgårdsskola, studieresor till England och Holland; studier vid Sthlms Högskolas juridiska fakultet. Amanuens vid Nordiska Museet för bokslutsarbete 1897-98. Lärarinna i engelska språket vid privata kurser, Föreningen Studenter och arbetare, Sthlms Borgarskola och Beskovska skolan 1896-1910. Kontorsskrivare i Ränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Sthlm 1898-1908; vik. kassör vid Luossavaara-Kirunavaara A.-B. och Trafik A.-B. Grängesberg-Oxelösund; sifferrevisor därstädes sedan 1909. Styr.-led. i föreningen Koloniträdgårdar i Sthlm och dess ombud i Centralförbundet f. Socialt arbete; led. av pensionsnämnden i Sthlm; styr.-led. av Sthlms Frisinnade Valmansförening,

dess ombud i Centralstyrelsen samt led. av Centralstyrelsens arbetsutskott.

Åhlander, Thecla Otilia, *skådespelerska*, Stockholm, f. i Norrköping ³/₆ 1855 av byggmästaren Anders Petter Å. och Johanna Rockström. Elev vid de Kungl. teaternas elevskola 1873-77. Engag. vid K. Dramat. teatern sedan 1877; lärarinna vid samma teaters elevskola sedan 1908. Bland roller: Fru Bonivard i Duvals skilsmässa, Fru Heinecke i Ära, Nille i Erasmus Montanus, Madam Olsen i Lynggaard & Co; Anna Iljischna i Arfskiftet, Ånkefru Lüders i Guldkarossen, Fru Levin i Innanför murarna, Morgiane i Aladdin, m. fl. m. fl. Erh. Litteris et Artibus.

Åhlin, Augusta Lovisa Vilhelmina (Mina), *f. d. föreståndarinna*, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁸/₁₀ 1835 av majoren Paul Pehr Å. och Gustava Vilhelmina Norberg. Lärarinna vid den av system fröken Karin Åhlin grundade Åhliniska skolan i Sthlm 1850-1902; biträdande föreståndarinna därstädes 1866-86.

Åkerhielm, Anna (Annie) Vilhelmina Elisabeth, *författarinna*, Stock-

holm, f. i Malmö ^{18/11} 1869 av rådmannen Nils H. Quiding och Anna Åkerblom. Medarb. i Sydsvenska Dagbladet 1906; Gälle-Posten 1906-12; tillf. medarb. i Nya Dagl. Allehanda från 1913. Utg. Hvidehus (1899), Bröderna (1901), Den stora lyckan (1906), Riktiga människor (1909), Den sofvande staden (1913), m. fl. Erh. 1898 Iduns litterära pris å 2000 kr.; hedersomn. av Sv. Akad. 1898; mindre guldmedaljen 1900; stipendium 1909. Gm. (1906) redaktören frih. Dan Åkerhielm.

Åkermark, Signe, föreståndarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{3/3} 1876 av Carl Christian Å. och Agnes Janzén. Genomgått Högre lärarinneseminariums hushållsskola, Hulda Lundins slöjdseminarium, kindergartenseminariet (dess första elev) Nääs slöjdseminarium; studieresor till Tyskland, England, Schweiz och Frankrike. Sedan 1907 föreståndarinna för Margaretaskolan i Sthlm och det därmed förenade kindergartenseminariet. Grundat (tillsammans med A. Eklund) Värtans folkbarntädgård. Ledarinna 1909-13 för D. K. H. Prinsarna Gustav Adolfs och Sigvards kindergården å Kungl. Slottet.

Åkesson-Beskow, Ester, författarinna, Stockholm, f. i Lofta förs., Kalmar län, ^{1/11} 1878 av läraren Olof Åkesson och Elin Å. Stud. i England 1895-97; avl. examen vid priv. högre lär.-sem. 1901; 3:e årskursen därstädes 1908-09; ex. för erh. av högre komp. 1913; studieresa som statens stipen-

dial i Stor-Britannien 1910; kortare och längre resor till en mängd länder, varibl. Färöarna. Lärarinna i Jönköping 1897-1900; i Kristinehamn 1901-07; Sofi Almquists samskola, Sthlm, 1907-13; föreläsare i Folkbildn.-förb. sedan 1912. Utg. Färöarna, Bland hvalfångare och folkvisedansare (1911). Gm (1912) försäkringstjänstemannen J. G. Beskow.

Åqvist, Ida, pianist, Trollhättan, f. Hjort i Göteborg ^{11/9} 1848; fadern grosshandlare. Stud. pianospel under åren 1860-89, i Gtbg för Smetana, i Köpenhamn för Neupert, i Sthlm på Musik. Akad., i Kristiania för Grieg. Pianolärarinna 1867-1910; biträdd vid konserter. Erh. diverse utmärkelser fr. Musik. Akad. Gm. (1867) kapten Ossian Åqvist.

Åslund, Frida Maria, författarinna, Horndal, f. i Umeå ^{20/1} 1879 av lantmästaren och förf. Daniel Å. och Alma Linder. Avlagt examen vid Umeå folkskolelär.-seminarium 1900. Lärarinna vid folkskola i Hedesunda 1900, vid Stafsjö bruk 1903, vid Horndals bruk sedan 1908. Utg. Katrina-Anna (1909), Bangkeholm (1911), Carmen Bangk (1912), dessutom litterära bidrag till samtliga svenska tidskr. sedan 1896.

Åström, Eva Mathilda, målarinna, Stockholm, f. i Sthlm ^{5/3} 1865; fadern skräddarmästare C. R. Löwstädt. Elev vid Tekniska skolan i Sthlm 1885-86; stud. i Frankrike fr. slutet av 80-talet till 1893. Blomster- och landskapsmålarinna. Gm. (1893) agnomen Ludv. Åström.

Ö.

Ödman, Anna, målarinna, Stockholm, f. i Härnösand ^{29/8} 1876 av lektor N. P. Ödman och Linnéa Tullberg. Stud. vid Tekniska skol. i Sthlm 1895-1900; Konstakademien 1901-06; i Paris 1908-09; studieresa till Italien 1904. Teckningslärarinna vid Samskolan och Lindska skolan i Uppsala 1900-01. Styr.-ledamot i fören. Sven-

ska Konstnärinnor sedan 1913. Målat porträtt i olja; landskap i akvarell.

Öquist, Ingeborg Maria, telegrafist, Umeå, f. i Luleå gammelstad ^{27/12} 1864 av länsveterinären Carl Ö. och Sofie Rosén. Genomgått K. Telegrafverkets kurs för utbildande av telegrafister. Telegrafist i Umeå sedan

1902. Led. av Umeå stads fattigvårdsstyrelse sedan 1912, stadsfullmäktig s. ä., led. av pensionsnämnden i Umeå 1914; pensionsfullmäktig i Telegrafverkets pensionsinrätt. 1913. Ordf. i Umeå F. K. P. R. sedan 1904.

Östberg, Beata Carolina, f. d. operasångerska, sånglärarinna, Stockholm, f. i Sthlm ¹⁷/₅ 1853 av fältskären Johan Ludvig Ö. och Beata Ulrika Wallberg. Elev vid Musik. Akademien 1867-73. Debut. på Operan 1873; engag. där 1874-77, 1886-92, 1894-1906; vid Nya teatern i Sthlm 1879-85; konsertresor i Amerika 1892-94; gästspel i Gtbg, Norge, Danmark, Holland, m. m. Bland roller: Carlo Broschi i Hällften hvar, Fru Ström i Muntra Fruarna, Elvira i Don Juan, Rezia i Oberon, Margot i Hugenerna, Nattens drottning i Trollflöjten, Sieglinde i Valkyrian, Boeccaccio, Lille hertigen, Madame Lange i Madame Angots dotter, m. fl. m. fl. Ledamot av Musik. Akad. 1897; erh. Litteris et Artibus i briljanter 1900. Gm. (1878-83) grossh. Horwitz.

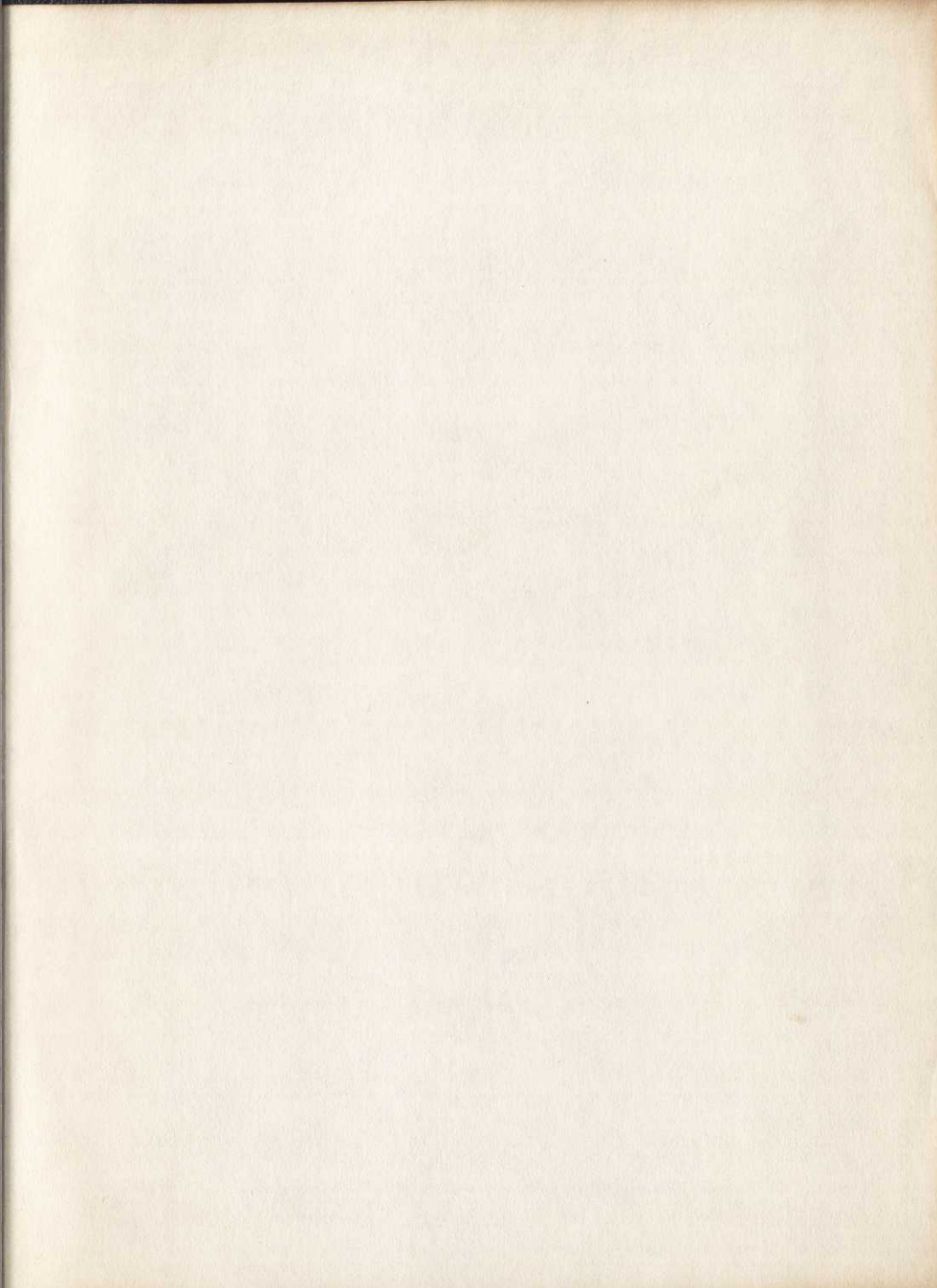
Östberg, Gerda Sofia Amalia, *fil. doktor*, Halmstad, f. i Sthlm ⁹/₆ 1876 av överläraren, dr Sven Nilsson och

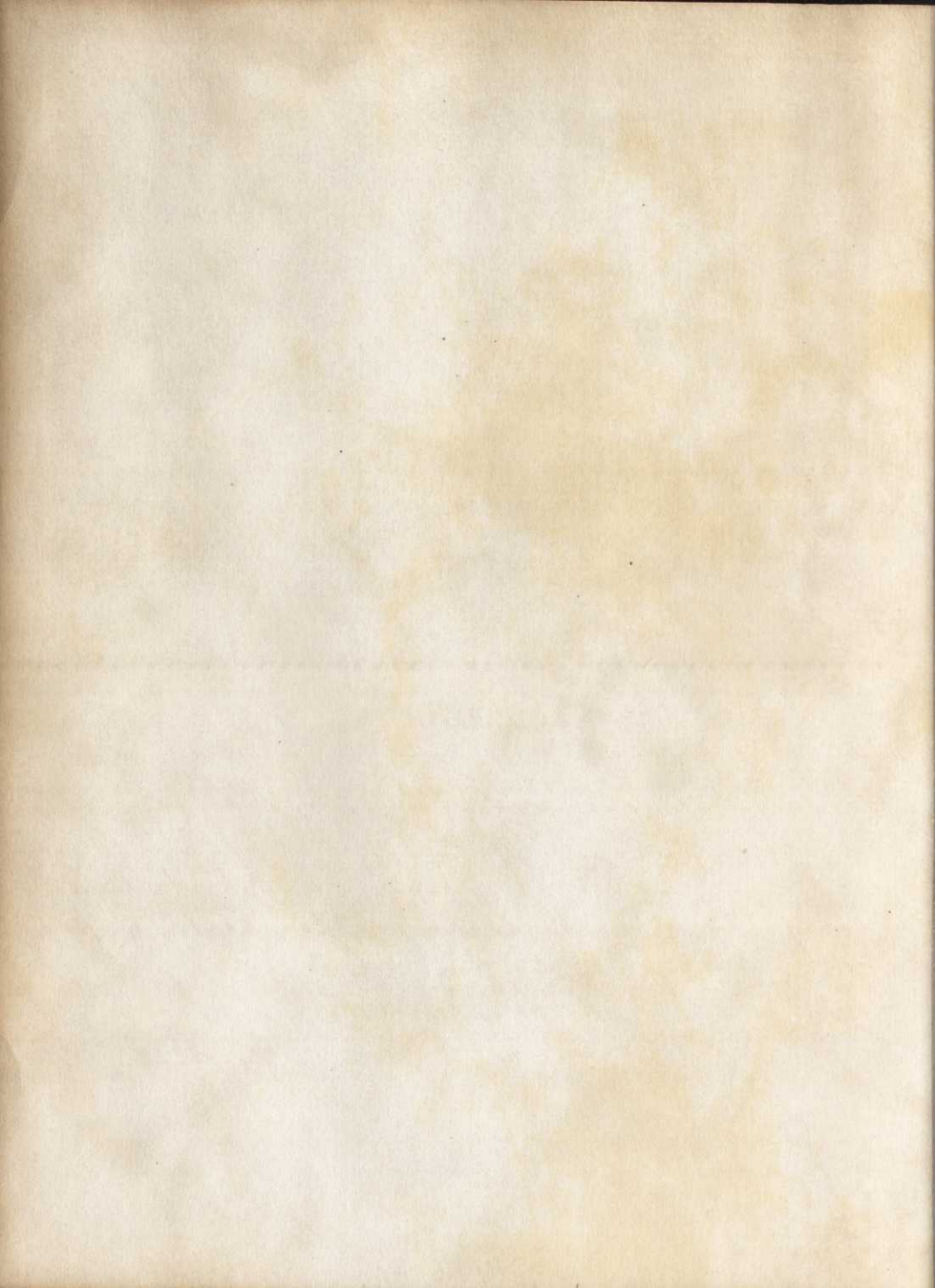
Sofi Andersson. Student 1896; fil. kand. 1901; fil. lic. jan. 1903; fil. doktor maj 1903. Skrivit Studier över Diminutiva och Augmentativa Suffix i modern Provençalska (gradualavh. 1903). Gm. (1903) lektor H. O. Östberg.

Östlund, Agda Maria, *sömmerska*, Stockholm, f. i Köping ³/₄ 1870 av järnarbetaren Per Lundgren och Maria Ulrika Anderson. Ordf. i Socialdemokratiska kvinnokongressens verkst. utskott 1911-14; led. av pensionsnämnden. Gm. (1896) järnarbetaren Anders Östlund.

Östman-Sundstrand, Elisabeth, föreståndarinna, Stockholm, f. i Skoklosters församling, Uppsala län, ³/₈ 1869 av kyrkoherden L. J. Ö. och Anna Kerfstedt. Skollökslärarinneexamen vid Uppsala Fackskola 1899. Lärarinna i huslig ekonomi därstades 1899-1902, innehavare av Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Sthlm sedan 1902. Redaktris av tidningen Iduns Köksalmanack och Hjälpreda sedan 1903. Biträtt Sthlms Gasverk vid konstruktion och utprovning av gasspisar 1911-12. Gm. (1912) byggnadsingenjören Kristian Sundstrand.

blä.

MAGASIN

